

กฎแห่งกรรม . ธรรมปฏิบัติ เล่มที่ ๑๗

พระราชสุทธานมมงคล

(จรัญ จิตฺตมฺโหม)

ภาคประวัติ

ถามที่ให้สัมภาษณ์

นายแพทย์สมหมาย ทองประเสริฐ

ผมชื่อสมหมาย ทองประเสริฐ เกิด ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ ขณะนี้อายุได้ ๕๑ ปี สำเร็จเกศศาสตรบัณฑิต และแพทยศาสตรบัณฑิต เคยได้รับราชการดังต่อไปนี้

ปีแรกที่สำเร็จเกศศาสตรบัณฑิต รับราชการเป็นอาจารย์อยู่คณะเกศศาสตร ๑ ปี แล้วกลับมาเรียนแพทย์ต่อที่ศิริราช หลังจากสำเร็จแพทย์แล้ว ผมได้ไปทำงานที่สถานเสาวภา ๒ ปี เนื่องจากสนใจในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพิษสุนัขบ้าและพิษงู ต่อมาได้กลับมาเป็นแพทย์ ประจำอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราชอีก ๓ ปี ฝึกฝนทางด้านศัลยกรรม และไปรับราชการที่โรงพยาบาลตำรวจได้ ๕ เดือน ก็ลาออกมาเข้ารับราชการในกรมการแพทย์กระทรวงสาธารณสุข เริ่มก่อสร้างโรงพยาบาลสิงห์บุรี และเปิดทำการอย่างเป็นทางการเมื่อ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๘

พ.ศ. ๒๕๑๘ เลื่อนขึ้นเป็นนายแพทย์ใหญ่จังหวัดสิงห์บุรี ลาออกจากราชการเมื่อ มกราคม ๒๕๒๑ ขณะนี้เป็นข้าราชการบำนาญกระทรวงสาธารณสุข

ผมมีความเชื่อในกฎแห่งกรรม และได้มีประสบการณ์ในขณะที่มีชีวิตอยู่ ซึ่งเป็นบาปกรรมที่ผมยังจำได้ดีตามาจนทุกวันนี้

ครั้งที่ ๑ ยิงกระทิง

เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๕ ผมไปล่าสัตว์ที่บ่อไทร อ.นาเกลือ จังหวัดเพชรบูรณ์ ต้องเดินข้ามเขาไปอีก ๒ ลูก ซึ่งเมื่อไปครั้งนั้น ป่าทึบมาก เมื่อไปถึงจุดที่นั่งล่าสัตว์ พรานก็ให้ผมนั่งอยู่กับนายแพทย์ที่เป็นลูกน้อง นั่งกันอยู่ ๒ คน ในระหว่างนั้น โทรงของรากต้นไม้ใหญ่ ห่างจากที่นั่งไปประมาณ ๒๐ เมตร มีชันน้ำสำหรับสัตว์ลงมากินน้ำ ขณะนั้นเวลาประมาณ ๘.๐๐ น. นั่งอยู่ได้สักพักหนึ่งก็มีสัตว์วิ่งลงมาจากเนินเขาแผ่นดินสะเทือน ผมก็ค่อยๆ เดินไปหา น้ำซับ ผมก็สะกิดนายแพทย์ผู้ช่วยว่า พอกระทิงเดินเลยโรงแม่ไป ให้ช่วยกันยิงตรงโคนขาหน้า พวกป่าเรียกว่า **ตรงรักแร้แดงเพราะจะถูกหัวใจพอดี** พอกระทิงเดินเลยไปได้จังหวะ ผมกับผู้ช่วยก็ยิงที่เดียวกันคนละนัด เข้าตรงเป้าพอดี กระทิงวิ่งพุ่งผ่านโรงแม่ที่ผมซ่อนอยู่ขึ้นไปบนเนิน ชนกอไผ่ และก็หวนกลับมาสู่ขาหน้า อยู่ห่างจากผมประมาณ ๑๐ เมตร ผมดูหน้ากระทิงขณะนั้น รู้สึกกลัวมากเพราะเพิ่งเคยยิงเป็นครั้งแรก กระทิงก็เข้าหน้าหันหน้าทางผม เลือดไหลจากทางจมูกปากเต็มไปหมด โดยเฉพาะตาของกระทิงน่ากลัวมาก สีเขียวขี้ดและมีดพอดี จะกลับเองก็ไม่มีทาง ต้องนั่งเฝ้าอยู่เช่นนั้นจนสว่างไม่ได้นอนทั้งคืน พอรุ่งขึ้นพรานก็พาพวกมาหลายคน บอกว่าได้ยินเสียงปืนน่าจะได้กระทิง พวกพรานก็เล่าเนื้อไปกิน ส่วนผมก็เอาห้วย่างไฟกลับมาบ้าน

พ.ศ. ๒๕๐๖ น้องชายผมก็รดคำว่า เสียชีวิตตรงปากทางที่เข้าบ้านบ่อไทรพอดี ทำให้ผมนึกถึงสายตาอาฆาตของกระทิงว่าอาจมาเอาชีวิตน้องชายผมก็เป็นได้

ครั้งที่ ๒ ยิงตานก

ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๑๐ เวลาบ่ายๆ วันหยุด ไม่มีคนไข้ ผมก็ชอบขี่จักรยานไปตามถนนสายสิงห์บุรี-ลพบุรี พร้อมกับปืนลูกกรดยาว เทียวยิงนกไปเรื่อยๆ มีลูกน้องตามไปอีก ๑ คน เนื่องจากผมยิงปืนค่อนข้างแม่น อยู่มาวันหนึ่งผมกับลูกน้องก็ออกไปยิงนกกันอีกตามข้างถนน จะมีต้นตาลสูงมากอยู่เรียงรายไป พอไปถึงต้นตาลต้นหนึ่งสูงมาก มีอิแรงเกะอยู่บนก้านใบตาล ๑ ตัว ลูกน้องผมก็ทำผมว่าถ้ายิงแม่นจริงก็ให้ยิงเข้าตาดิแรงให้เขาดู ผมกำลังกะนองไม่คิดถึงบาป ก็ยกปืนเล็งไปที่ตาดิแรงข้างขวา ปรากฏว่าผมยิงเข้าที่ตาดิแรงข้างขวาพอดี ทะลุสมองหล่นมาตาย ผมก็ไม่ได้คิดอะไรในเรื่องนี้ ต่อมาเมื่อ พ.ศ.

๒๕๓๐ ผมเข้าไปเที่ยวป่าที่อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี กลางคืนก็เดินกันเข้าไปในป่า บังเอิญวันนั้น โชคร้าย ผงจี้เกลือปลิวเข้าตาข้างขวาผมพอดี รู้สึกเคืองมาก แต่อยู่ในป่าจะกลับกลางคืนก็ไม่ได้ ต้องรอจนผู้ล่าผมก็ใช้น้ำที่รับประทาน ล้างตาเป็นระยะๆ เพื่อลดความเคืองของตา พอเช้าผมรีบกลับมาโรงพยาบาล ทำการล้างตาและหยอดตาทั้งข้างขวาและข้างซ้าย อากาาก็ไม่ดีขึ้น ผมก็ให้หมอดูแลหลายคน ทุกคนบอกว่าไม่เป็นไรนอกจากเคืองเท่านั้น แล้วก็ให้ยาหยอดและรับประทาน อากาาก็ไม่ดีขึ้น ทั้งปวดทั้งเคือง ผมก็ไปให้เพื่อนหมอดาที่ศิริราชตรวจ ก็บอกไม่เป็นไรทุกที ตามผมทั้งปวดทั้งเคืองและค่อยๆ มัวขึ้นจนบอดสนิท รักษาไม่ได้ ทำให้ผมระลึกถึงการยิงเข้าลูกตาของอิแรง ก็เป็นการรับกรรมที่ได้ไปทำเขา

ท่านได้อ่านเรื่องนี้แล้ว โปรดได้คิดพิจารณาให้ถ่องแท้ เพราะเป็นเรื่องจริงที่ผมประสบมา ขอทุกท่านอย่าได้ก่อกรรมทำกรรมกับสัตว์และมนุษย์ทั้งหลายเลย

ครั้งที่ ๓ ยิงลูกชะนี

ระหว่างวันที่ ๑๑-๒๐ เดือนเมษายน ๒๕๑๐ ผมกับคณะพากันเข้าไปล่าสัตว์ในป่าล่าเขาแข่งที่ อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี ซึ่งไปกันเป็นประจำทุกปี ก่อนผมเข้าป่า น้องสาวผมบอกว่าอยากได้ลูกชะนีมาเลี้ยงสัก ๑ ตัว ผมก็รับคำว่าจะพยายามหามาให้

เมื่อผมเข้าไปตั้งแคมป์ในป่าเรียบร้อยแล้ว ผมกับพวกก็ออกไปล่าสัตว์กันตั้งแต่วินาทีแรกที่เข้าจนกระทั่งเย็นแล้วกลับมาอนที่แคมป์เช่นนี้ทุกวัน วันสุดท้ายก่อนจะกลับ ผมก็นึกได้ว่าน้องสาวสั่งเรื่องลูกชะนี ผมจึงบอกพวกนายพรานว่าอยากได้ลูกชะนี พวกนายพรานบอกผมว่า ถ้าอยากได้ลูกชะนีต้องยิงแม่ชะนีให้ตายก่อนจึงจะได้ลูก เพราะลูกชะนีจะเกาะอยู่ที่หน้าอกของแม่ตลอดเวลา

ขณะนั้นผมไม่ได้นึกถึงบาปกรรม เพียงแต่อยากได้ลูกชะนีมาฝากน้องสาว ผมจึงให้พรานพาผมไปในป่าโปร่งที่มีชะนี และมองเห็นชะนีได้ชัดๆ พรานก็พาผมไป บริเวณที่ไปนั้นเป็นป่าโปร่ง มีต้นไม้สูงห่างกันเป็นระยะ มองเห็นชะนีได้ชัด บริเวณนั้นเป็นภูเขาหินเดี่ยวๆ มีหลายลูกอยู่สลัดกัน ผมเห็นชะนีหลายตัว มีตัวหนึ่งซึ่งกอดลูกเล็กๆ ไว้ที่หน้าอก ผมก็หมายตาไว้ พรานก็ช่วยไล่ชะนีให้มาทางผม พอชะนีมาทางผม ผมก็ยกปืนจะยิงชะนี ชะนีก็หนีไปต้นไม้อื่น ผมก็พยายามวิ่งไล่ยิงแต่ก็ผิด เมื่อชะนีหนีผมไปมาหลายครั้ง ชะนีคงเหนื่อยก็หยุดเกาะกิ่งไม้เฉยอยู่ ส่วนผมนั้นเมื่อไล่ตามชะนีไปมาหลายครั้งก็เหนื่อย เมื่อเหนื่อยมือสั่น พอชะนีหยุดผมก็ยกปืนยิงแม่ชะนี ทั้งๆที่ผมเป็นคนยิงปืนแม่น แต่ด้วยความเหนื่อย มือสั่นทำให้ผมยิงพลาด

ไปถูกขาขวาของลูกชะนี ขาลูกชะนีก็หักห้อยลง ผมเห็นลูกชะนีเอามือจับขาที่ห้อยลงแล้วก็ยกขึ้นพร้อมกับร้อง ผมก็ตกใจและเสียใจในการกระทำของผม ผมจึงตัดสินใจยิงลูกชะนีให้ตาย เพื่อจะได้ไม่ทรมาน พร้อมกันนั้นผมก็ส่งปืนให้พรานถือไว้ และบอกกับพรานว่าเลิกที่นี่ ต่อไปนี้ผมจะเลิกเข้าป่ายิงสัตว์ และผมก็เลิกมาตั้งแต่วันนั้น และไม่ยอมฆ่าสัตว์อีกเลยนอกจากพวก ขุน มด และปลวก

ประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๑ ผมไปขุดดินปลูกต้นไม้ โดยขุดด้วยจอบ ไม่ทราบว่าเป็นดินทำไหนด รู้สึกแปล๊บที่บั้นเอว แล้ววิ่งไปสะโปกขวาเรื่อยไปจนถึงน้ำก็อ้วกทำอา ผมก็หยุดขุดดิน กลับมาบ้าน ทำการนวดบริเวณที่ปวดด้วยน้ำมันและกินยาแก้ปวด แล้วก็นอนพัก อาการปวดก็ทุเลา รุ่งขึ้นก็ไปเอ็กชเรย์ดูกระดูกสันหลังตรงบั้นเอว ดูจากเอ็กชเรย์แล้ว หมอเอ็กชเรย์ก็บอกผมว่า ขณะขุดดินอาจจะเอี้ยวเอวแรงไปทำให้กระดูกทับเส้น ไม่น่าจะเป็นมาก จากนั้นผมก็ได้ทำนวดด้วยยา และรับประทานยาแก้ปวดตลอดมา อาการก็ทุรุดหนักลง อยู่ๆเวลาเดินบางครั้งก็เดินปกติ พอนี้จะปวดขึ้นมากก็ปวดจากสะโพกลงไปขาทุกครั้ง อาการปวดเป็นมากจนต้องนวดยาเข้าไปที่เส้น ฉีดและกินยาก็ไม่หายปวด ได้ซื้อเข็มฉีดยาอีโอสวมใส่ อาการก็เหมือนเดิม นี้ก็จะปวดขึ้นมากก็บางครั้งก็ต้องคลานจากชั้นบนลงมาชั้นล่าง เพราะเดินไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ผมนึกถึงกฎแห่งกรรมตามทันในการยิงลูกขาขวาลูกชะนี (เมื่อเดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๐) ผมก็ทรมานด้วยการปวดเช่นนี้ มาตลอด ผมจึงได้ตั้งอธิษฐานจิตถึงลูกชะนีว่าขออิโทธิกรรมให้ผมด้วย เพราะผมทำบาปไปด้วยความคะนอง ทุกครั้งที่ผมทำบุญผมจะกรวดน้ำให้เจ้ากรรมนายเวรและลูกชะนีทุกครั้ง และขออิโทธิกรรมทุกครั้ง เพราะผมไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรให้หายปวด ทั้งๆที่ตนเองเป็นแพทย์ การปวดนั้นผมไม่ทราบว่า จะบรรเทาได้อย่างไร มันปวดตั้งแต่สะโพกถึงนิ้วก้อยขวาทุกครั้ง จนบางครั้งผมอยากจะกินยานอนหลับให้ตายไปเลย เพื่อจะได้ไม่ทรมานจากการปวด

๒๐ เมษายน ๒๕๔๔ ผมได้ย้ายคลินิกเข้ามาอยู่ที่บ้านหลังโรงพยาบาลสิงห์บุรี และตั้งอธิษฐานว่าต่อไปนี้จะเลิกกินเนื้อสัตว์ จะกินแต่น้ำข้าว และไวตามิลค์ขวด และผลไม้อื่นๆกับปลาตัวเล็กๆเท่านั้น พร้อมกันนั้นผมก็ยังอธิษฐานขออิโทธิกรรมลูกชะนีตลอดเวลา ทั้งก่อนนอนและเวลากรวดน้ำ อยู่ๆอาการปวดที่เคยปวดก็หายเป็นปลิดทิ้ง ทั้งๆที่ไม่ได้รักษาอะไรเลย เข็มฉีดยาสะโพกก็ไม่ต้องใช้ กลับมาขุดดินได้เหมือนเดิม ทั้งๆที่อายุ ๘๑ ปีแล้ว และขณะที่เขียนบันทึกนี้ก็ไม่มีปวดอีกเลย แสดงว่าการทำบุญและขออิโทธิกรรมที่ได้ขอตลอดมาได้รับการอิโทธิกรรมจากเจ้ากรรมนายเวรและลูกชะนีที่ผมยิงแล้ว และผมก็พยายามสอนคนเรื่องการล่าสัตว์ว่าอย่าทำเลย เพราะสิ่งมีชีวิตทั้งหลายก็มีความเจ็บปวดเมื่อถูกทำร้าย และกลัวตายกันทั้งสิ้น แสดงให้เห็นว่าบาปกรรมนั้น มีจริง โดยเฉพาะตัวผม กรรมตามทันตั้งแต่มิชีวิตอยู่ถึงแม้ผมจะทำบุญทำทานมากก็จริง แต่ไม่สามารถลบล้างกรรมนั้นได้

ผลกรรม

ปริยากรณ์ ประภัสรณนท

ข้าพเจ้าชื่อ นางปริยากรณ์ ประภัสรณนท ปัจจุบันอายุ ๔๘ ปี มีบุตรชาย ๑ คน อายุ ๒๔ ปี กำลังศึกษาอยู่ สาขารัฐบาล ข้าพเจ้าเป็นคนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ข้าพเจ้าได้เข้ามาปฏิบัติธรรมครั้งแรกเมื่อวันเข้าพรรษาปี พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นเวลาเพียง ๔ วัน การมาปฏิบัติในครั้งนั้นข้าพเจ้าไม่ค่อยเข้าใจ แต่ก็ได้ลดละความพยายาม ยังกงเวียนมาวัดอยู่หลายครั้ง บางครั้งชวนเพื่อนหรือญาติพี่น้องมาเพื่อฟังคำสั่งสอนของหลวงพ่อกับ และได้นำหนังสือไปสวดมนต์ บทพุทธคุณ ธรรมคุณ และอธิปิโตกินอายุ ๑ จบ เนื่องจากในชว่นนั้นข้าพเจ้ายังเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจอยู่ จึงไม่ค่อยมีเวลาที่จะมาวัดเพื่อปฏิบัติได้บ่อยๆ ปัจจุบันข้าพเจ้าได้ลาออกจากงานแล้วจึงมีเวลาที่จะมาปฏิบัติธรรมได้ขึ้น นิสัยเดิมของข้าพเจ้าเป็นคนใจร้อน โกรธง่าย ไม่กลัวใคร ชอบทำอะไรตามใจตัวเอง เอาความคิดของตัวเองเป็นใหญ่ ชอบดื่มสุรา เที่ยวเตร่ และเล่นการพนัน ไม่เคยเข้าใจเรื่องเวรกรรม

ข้าพเจ้าเคยแต่งงานมาแล้ว ๑ ครั้ง มีบุตรชาย ๑ คน สามีของข้าพเจ้าเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ เช่นเดียวกับข้าพเจ้ามีตำแหน่งหน้าที่งานดี รู้จักประหยัด เป็นคนรักครอบครัว แม้ข้าพเจ้าทำผิดก็ให้อภัย แต่เหมือนมีกรรมบังตา ข้าพเจ้ากลับไม่ชอบไม่ถูกใจ มองว่าเค้าเป็นคนเห็นแก่ตัว ข้าพเจ้าชอบออกไปเที่ยวกับเพื่อนและดื่มสุราเป็นประจำ จนทำให้ข้าพเจ้าได้รู้จักกับสามีคนปัจจุบัน ซึ่งเป็นคนมีครอบครัวแล้ว ชอบดื่มสุรา เที่ยวเตร่ เล่นการพนัน และเจ้าชู้ แต่ข้าพเจ้ากลับมองว่าดี โดยมีได้เกรงกลัวต่อบาปอยู่ วันหนึ่งข้าพเจ้าได้มาวัดพร้อมกับพี่พาณิชย์ พี่พาณิชย์ได้กราบเรียนหลวงพ่อกับว่าสามีของข้าพเจ้า เจ้าชู้มกรรยาน้อยควรทำอย่างไรดี หลวงพ่อกับท่านหันมาทางข้าพเจ้า และกล่าวว่าก็เรานั้นไม่คิดเอง ถึงได้ไปเลือกเค้ามา ข้าพเจ้าก็รู้สึกเห็นจริงตามที่หลวงพ่อกับท่านกล่าว จึงตอบรับว่าเข้าค่ะ จึงเริ่มได้คิดว่าการดื่มสุราและกระทำอะไรโดยไม่ยั้งคิด ตัดสินใจผิดๆ ขาดสติ โดยไม่คิดเกรงกลัวต่อบาป ไม่คิดว่าเวรกรรมนั้นมิใช่จริงเป็นเหตุ เมื่อได้มาปฏิบัติธรรม และได้ฟังคำสั่งสอนของหลวงพ่อกับในวันพระบ้าง จากเทพที่หลวงพ่อกับเทศน์บ้าง และจากหนังสือกฎแห่งกรรม จึงทำให้เข้าใจรับรู้ถึงผลกรรมมากขึ้น เมื่อทำไปแล้วก็ไม่สามารถจะเรียกกลับคืนมาได้ อีก คนเราเมื่อทำกรรมใดไว้ก็ย่อมต้องได้รับผลของกรรมนั้นไม่ว่าจะช้าหรือเร็ว ปัจจุบันทำให้ข้าพเจ้าเลิกดื่มสุรา และเลิกเล่นการพนัน โดยเด็ดขาด

จากผลกรรมที่ทำมาทำให้ข้าพเจ้ามีความทุกข์ จนต้องหาทางดับทุกข์ที่เราเป็นผู้ก่อขึ้นเอง เมื่อมาอยู่กับสามีคนปัจจุบันได้ประมาณ ๘ ปี สามีก็เริ่มประพฤติตนแบบเดิมๆอีก ชอบออกเที่ยว เล่นการพนัน พุดจาโกหก (คิดผู้หญิงใหม่ พร้อมติดยาบ้าควบคู่กัน) ไม่ค่อยกลับบ้าน โดยที่ก่อนหน้านี้ เมื่อมาอยู่กับข้าพเจ้า เค้าเริ่มรู้จักที่จะทำมาหากิน ช่วยกันสร้างฐานะ จนมีบ้านเป็นของตัวเอง หลัง มีรถยนต์ และมีที่ดินเพิ่มขึ้น ถึงจะพอมือพอกิน ก็มีความสุข เมื่อสามีไปมีผู้หญิงคนใหม่ จนมีลูกด้วยกัน ก็ยังไม่ยอมที่จะไปจากชีวิตของข้าพเจ้า ยิ่งทำให้ข้าพเจ้าทุกข์ใจมากขึ้น หากความสุขแทบไม่ได้ มีปากเสียงทะเลาะกันเป็น

ประจำ จึงพยายามที่จะหาทางดับทุกข์ จนมีโอกาสได้มาปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวัน ทำให้จิตใจที่เคยร้อนก็เย็นลงได้บ้าง ถึงจะทำได้ไม่มากนักแต่ก็ยังดีกว่า ก่อนที่จะมาปฏิบัติธรรม

ช่วงก่อนออกพรรษาปี ๒๕๔๓ สามิไม่เคยกลับมาบ้านเลย เนื่องจากขณะนั้นก็ยังติดยาบ้าและไปอยู่กับผู้หญิงคนนั้น ข้าพเจ้าก็คิดว่าคงจะจบกันได้แล้ว ไม่คิดอยากจะได้เค้าคืนมตถืออดเป็นห่วงเรื่องที่เค้าติดยาบ้าและยังเลิกไม่ได้ เวลาที่ข้าพเจ้าเข้าห้องพระเพื่อสวดมนต์ทุกวัน ก็จะขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ขอขบารมีหลวงพ่อกับช่วยแผ่เมตตาให้กับสามีของข้าพเจ้า หากสิ่งใดที่ลูกได้ปฏิบัติมานี้เป็นสิ่งที่ดีก็ขอให้สิ่งเล็กๆน้อยๆได้ช่วยเกิด จนถึงวันออกพรรษาศ้าพเจ้าได้มาปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวันเป็นเวลา ๓ วัน ได้แผ่เมตตาให้กับสามี และขอขบารมีหลวงพ่อกับอีกเช่นเคย เมื่อปฏิบัติครบ๗ วัน ข้าพเจ้าเดินทางกลับบ้าน วันรุ่งขึ้นสามีก็กลับเข้าบ้านเช่นกัน ก็เป็นเวลา ๑ เดือนพอดี ที่ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นหน้าเค้าเลยเหมือนปาฏิหาริย์ สามิมายบอกกับข้าพเจ้าว่าเลิกยาบ้าได้แล้ว ข้าพเจ้าทำท่าทางไม่เชื่อ เค้าบอกว่าเลิกได้จริงๆ ข้าพเจ้าถามเลิกได้ตั้งแต่เมื่อไร เค้าก็พูดโกหกว่าเลิกได้นานแล้ว ข้าพเจ้าจึงพูดว่ายอมรับความจริงไหมว่าเธอเพิ่งเลิกได้แค่นี้จะมาพบฉันเพียง ๒-๓ วันนี่เอง เค้าก็ยอมรับว่าใช่ และเล่าถึงการที่เลิกได้ว่า ช่วงที่ข้าพเจ้าไปวัดเค้ากลับมาบ้านแต่ไม่พบข้าพเจ้า เนื่องจากปกติคนเราถ้าติดยาบ้า หากไม่ได้เสพก็จะรู้สึกปวดหัวทรมานทรมานมาก เวลานอนเหมือนมีอะไรหนักๆมาทับที่หน้าอก คล้ายมีสัญญาณมาเตือนว่า ถ้าขึ้นเพตต่อไปไม่รอดแน่ จึงรีบกลับบ้านมาตามหาข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงเชื่อว่าการปฏิบัติธรรมนั้นช่วยให้คนในครอบครัว ไม่ว่าจะ เป็นสามีหรือธิดาเป็นคนดีได้ ปัจจุบันสามิเลิกยาบ้า และลูกของข้าพเจ้าก็เชื่อฟัง ไม่ค่อยเถียงเหมือนแต่ก่อน

เรื่องที่ข้าพเจ้าเขียนมานี้เป็นเรื่องจริงทั้งหมด ถึงแม้จะไม่ละเอียดเหมือนกับชีวิตจริง แต่ใครที่ประสบกับ เวรกรรมที่คล้ายคลึงกับข้าพเจ้าก็พอจะเป็นแนวทางให้ท่านได้นำไปปฏิบัติ อย่าได้ท้อแท้กับชีวิต ตั้งใจปฏิบัติธรรมและสวดมนต์ควบคู่กัน ท่านต้องตั้งใจทำจริงๆ แล้วท่านจะได้พบกับสิ่งดีๆ ในชีวิตของท่าน ซึ่งท่านสามารถรู้ได้ด้วยตนเอง สำหรับท่านที่ปฏิบัติดีอยู่แล้ว หากท่านได้มาลองปฏิบัติธรรมดูพ่นก็จะได้ดียิ่งขึ้นไปอีก จะได้ไม่เดินทางผิด การมีเงินมีทองมีทรัพย์สินสมบัติมากมาย นั้นเป็นเพียงความสุขทางกาย แต่ความสุขทางใจนั้นหาได้ยากมาก

ข้าพเจ้าเองก็ต้องขอขอบคุณสามีของข้าพเจ้าที่ทำให้ข้าพเจ้าได้พบกับเหตุการณ์ที่ทำให้รู้ถึงความทุกข์ รู้ถึงเวรกรรม ผลกรรมที่ได้กระทำมา จึงทำให้ข้าพเจ้าได้มาพบกับหลวงพ่ोजริญ ซึ่งมีแต่ความเมตตาและพร่ำสั่งสอนให้เอาของจริงไปปฏิบัติ ข้าพเจ้าจะตั้งใจปฏิบัติธรรมและสวดมนต์ควบคู่กันไป ตามคำสั่งสอนของหลวงพ่อกับให้รู้จักรักตัวเอง อย่าเอาจิตไปฝากไว้กับคนอื่น เดียวนี้เมื่อสามีออกจากบ้าน ข้าพเจ้าก็สามารถอยู่ได้อย่างมีความสุข ไม่ต้องออกไปตามคูหาต้องทุกข์ใจ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณหลวงพ่ोजริญ ที่ท่านได้พร่ำสั่งสอนจนข้าพเจ้าพบกับความสุขที่แท้จริง ขออำนาจคุณพระพุทธ คุณพระธรรม คุณพระสงฆ์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงประทานพรให้หลวงพ่อกับมีความสุข มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง อยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร ให้กับลูกหลานทั้งหลาย ที่ยังหาหนทางที่จะพ้นทุกข์ไม่เจอ

ผลกระทบจากการลวกหอยแครง

กมลวรรณ อารีพันธ์

ดิฉันนางกมลวรรณ อารีพันธ์ มีอาชีพรับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้า มีสามีเมื่ออายุ ๒๕ ปี ชีวิตครอบครัวไม่ราบรื่น มีแต่ปัญหา เคยไปหาหมอดู หมอดูบอกว่า เคยทำบาปเมื่อชาติที่แล้ว จะต้องเป็นอย่างนี้ ไม่มีทางแก้ไข ดิฉันก็อดทนทุกครั้งที่ไม่มีปัญหา คิดเสียว่าใช้กรรมที่ทำมา แต่พอสามีลูกคนเล็กก็มีปัญหาในครอบครัวมากขึ้น จนทนแทบไม่ไหวแต่ก็ต้องอดทน จนลูกคนเล็กอายุ ๘ ปี ปัญหาก็ไม่จบ ก็ต้องแยกทางกัน พ่อบ้านได้ขายบ้านเพราะไม่มีเงินให้ลูกเรียนหนังสือ และได้มาอาศัยญาติอยู่ ลูกคนเล็กก็สร้างปัญหาให้อีกมากมาย ส่งให้เรียนหนังสือก็ไม่เรียน ไปเรียนวิชาที่สังคมเขาไม่เรียนกัน จบจบปี พ.ศ. ๒๕๓๘ แม่ของดิฉันซึ่งชรามากแล้วก็ล้มป่วยเดินไม่ได้ ดิฉันต้องดูแลแม่และต้องติดตามลูกคนเล็กว่าไปทำอะไรอยู่ที่ไหน เงินก็ไม่มี ต่อมาก็ถูกญาติที่เราอาศัยอยู่ไล่ออกจากบ้าน เลยไปอยู่กับลูกชายคนโตที่ชลบุรี ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้พบเพื่อนบ้านเดินมาทักทายและคุยเรื่องหลวงพ่ोजรัญให้ฟัง และเอาหนังสือสวดมนต์มาให้ โดยบอกว่าบทสวดมนต์ของหลวงพ่ोजรัญเอาไปสวดแล้วจะดีเอง ดิฉันฟังแล้วตั้งใจว่าจะมาราบหลวงพ่ोजรัญที่วัดอัมพวัน แต่ดิฉันก็ยังไม่มีโอกาส ได้แต่สวดมนต์ ก็สวดผิดบ้าง ถูกบ้าง โดยตั้งจิตอธิษฐานให้หลวงพ่ोजรัญช่วย ถ้าหากแม่ของดิฉันหมดอายุขัย ก็ขอให้ไปอย่างสงบ ถ้าแม่ยังไม่หมดอายุขัย ก็ขอให้แม่มีร่างกายและจิตใจที่ดีขึ้น ดิฉันได้สวดมนต์แล้วจิตสงบดีขึ้นมาก สวดมนต์ได้ ๕ เดือน แม่ก็สิ้นใจไปอย่างสงบ ดิฉันจึงได้เดินทางมาที่วัดอัมพวัน เข้าปฏิบัติธรรมเมื่อเดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยมาหลายครั้ง ก็ยังไม่เห็นลูกชายจะดีขึ้น เลยซักเบื้อและหมดความอดทน อยู่มาวันหนึ่งได้พบคุณพณิชและคุณจินตนา ทั้งสองท่าน ได้บอกดิฉันอดทนอีกหน่อย และท่านทั้งสองก็ได้พาดิฉันเข้าหาหลวงพ่อ ดิฉันได้กราบเรียนเรื่องลูกชายคนเล็กให้หลวงพ่อฟัง หลวงพ่อท่านบอกว่า ไม่เป็นไร ดิฉันไปปฏิบัติเข้าปีที่สองได้เห็นและรู้ว่าเราทำได้ทำบาปไว้ เมื่อก่อนเราชอบลวกหอยแครง แล้วใช้แปรงทองเหลืองขัด ให้สามีรับประทานกับเหล้าเป็นประจำ หอยแครงมาเข้าฝืน มาเป็นเส้นๆตัว อ้าปากแดง ร้องอืด อ้าด แล้วลูกก็ป่วยเป็นเหมือนลูกนี้ ร้อน ลวก คำๆแดงๆเป็นทั้งตัว ป่วยหลายเดือนกว่าจะหาย ดิฉันได้ปฏิบัติธรรมแล้วขอโหรากรรมแม่เมตตาไปให้หอยแครง เสียค่าใช้จ่ายไปกับลูกคนเล็กเป็นแสนก็ไม่ดีขึ้นได้ แต่ด้วยอานิสงส์ของการสวดมนต์ปฏิบัติธรรมตามคำสอนของหลวงพ่ोजรัญ วัดอัมพวัน ลูกของดิฉันทั้งสองคนจึงดีขึ้น ได้ทำงานที่ดีจนทุกวันนี้ ดิฉันสบายใจ สบายกาย ลูกได้ส่งเงินมาให้ดิฉันใช้ทุกๆเดือน ดิฉันมีเงินเป็นค่ารถและค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวัน ได้ต่อเนื่องตลอดมา ทำให้ดิฉันและครอบครัวมีความสุข

ปฏิบัติธรรมพัฒนาจิตใจ

สมทรง ใจบริสุทธิ์

ข้าพเจ้าได้ยินชื่อ “ วัดอัมพวัน ” มานานว่า เป็นที่เลื่องลือในด้านวิปัสสนากรรมฐาน มีการปฏิบัติที่เคร่งครัดแล้วได้ผลดีมาก

ปลายปี ๒๕๔๓ ข้าพเจ้ามีปัญหาส่วนตัว ส่งผลให้สภาพจิตใจไม่ปกติ ทำให้ตัดสินใจกระโดดจากตึกสูง ๕ ชั้น ต้องผ่าตัดสมอง ใช้เวลารักษาตัวนาน หลังจากที่ ข้าพเจ้ารักษาตัวจากอาการป่วยจนกระทั่งหายเป็นปกติ สามารถปฏิบัติงานได้ แต่ต้องกินยาบำรุงสมองตลอด ในด้านจิตใจนั้นยังไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ โมโหร้าย หงุดหงิดง่าย

๒๗ เมษายน ๒๕๔๔ ข้าพเจ้าได้ไปที่วัดอัมพวันเป็นครั้งแรก โดยตั้งใจจะไปทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา แต่ที่วัดไม่มีให้ปล่อย ข้าพเจ้าจึงเดินเที่ยวรอบๆวัด เห็นผู้มาปฏิบัติธรรมจำนวนมาก และข้าพเจ้าได้พบหลวงพ่อกุศล และทำบุญกับหลวงพ่อกุศล หลวงพ่อกุศลได้แจกหนังสือที่ระลึกงานฌาปนกิจศพมารดาหลวงพ่อกุศล ข้าพเจ้าได้อ่านหนังสือที่หลวงพ่อกุศลแจก จึงทำให้ทราบที่มาของบทสวดมนต์พาหุงมหากา

จนกระทั่งต้นเดือน กรกฎาคม ๒๕๔๕ ข้าพเจ้าได้ไปร่วมงานศพมารดาเพื่อนร่วมงาน และได้พบกับคุณอ้วน ซึ่งเป็นพี่สาวของเพื่อนร่วมงาน ข้าพเจ้าได้พูดคุยกันถึงวัดอัมพวัน ข้าพเจ้าได้เล่าเหตุที่ฉันเกิดขึ้นให้คุณอ้วนฟัง คุณอ้วนได้แนะนำให้ไปปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวัน และได้เล่าเรื่องการวิปัสสนากรรมฐานที่วัดอัมพวันให้ฟัง เพราะคุณอ้วนเคยไปปฏิบัติมาแล้ว หลังจากได้ฟังคำบอกเล่า ทำให้ข้าพเจ้าอยากไปวัดอัมพวันมาก และตั้งใจว่าเดือนนี้ข้าพเจ้าต้องไปวัดให้ได้ จึงได้ชวนพี่ร่วมงานอีกคนไปด้วยกันในวันที่ ๑๗ ก.ค. ๒๕๔๕ ข้าพเจ้ากับเพื่อนได้เดินทางไปถึงวัดประมาณ ๕ โมงเย็น เมื่อลงทะเบียนเปลี่ยนชุดเป็นชุดขาวเสร็จ ก็ไปนั่งรอที่อาคารภาวนา ๑ จนถึงเวลา ๖ โมงเย็น ได้พบกับพระครูเชนศ ท่านได้สอนวิธีปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเบื้องต้น ท่านได้เล่าให้ฟังว่าท่านหายป่วยจากโรคมะเร็งเพราะท่านปฏิบัติกรรมฐาน ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าสนใจมากยิ่งขึ้น จึงตั้งใจปฏิบัติเต็มที่ ในช่วงเย็นวันเสาร์ หลวงพ่อกุศลได้เทศน์สอนผู้มาปฏิบัติ ข้าพเจ้าคิดคำถามในใจที่ต้องการถามหลวงพ่อกุศล ในขณะที่หลวงพ่อกุศลเทศน์สอนผู้มาปฏิบัติธรรมอยู่นั้น ได้กล่าวถึงปัญหาของข้าพเจ้าโดยที่ข้าพเจ้าไม่ได้ซักถามแต่อย่างใด ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกศรัทธาในการหยั่งรู้ของหลวงพ่อกุศล เมื่อฟังเทศน์แล้วข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจมาก

หลังจากกลับจากวัด ข้าพเจ้าก็สวดมนต์บทพาหุงมหากา เรื่อยมา พร้อมกับได้อ่านหนังสือกฎแห่งกรรม และสัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม ทำให้ข้าพเจ้าเชื่อว่าที่ข้าพเจ้ารอดตายจากการกระทำครั้งนั้นคงจะมีบุญเก่าของข้าพเจ้าช่วยไว้ แต่รอดตายมาได้ต้องใช้กรรมต่อ และตั้งใจไว้ว่าจะพยายามหาเวลาว่างปฏิบัติธรรม เพื่อให้ชีวิตที่เหลืออยู่ของข้าพเจ้าประสบความสำเร็จ

จากการสังเกตของข้าพเจ้าหลังจากที่ได้มาปฏิบัติธรรม เมื่อกลับไปแล้วทำให้ข้าพเจ้ามีสภาพจิตใจที่ดีขึ้น เครียดน้อยลง ยิ้มง่าย มีผลทำให้การทำงานดีขึ้น ข้าพเจ้าได้รับการเสนอ ๒ ชั้น ซึ่งไม่เคยได้มาก่อน ทำให้มองเห็นปัญหาต่างๆ ได้อีกหลายมุม จึงสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ ซึ่งก่อนที่ข้าพเจ้ายังไม่ได้ปฏิบัติจะมองปัญหาไม่เหมือนปัจจุบัน ทำให้ข้าพเจ้าเชื่อว่า การที่ได้ปฏิบัติธรรมมีผลต่อการดำเนินชีวิตในทางที่ดี

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าอยากชักชวนท่านผู้อ่านที่ยังไม่ได้รับการอบรมกรรมฐานให้เข้ารับการฝึกปฏิบัติ
เพราะข้าพเจ้าได้รับผลดีกับตัวของข้าพเจ้าเอง

ปฏิบัติการมรณานมมีวันนี้

พัชรวลัย สุขโสภา

ดิฉันนางพัชรวลัย สุขโสภา บิดาชื่อนาวร พันเทียน มารดาชื่อนักลิ พันเทียน ดิฉันมีพี่น้องทั้งหมด๕ คน ตัวดิฉันเป็นคนโต ดิฉันแต่งงานเมื่ออายุ๒๐ ปี พ.ศ ๒๕๑๒ กับนายกิตติศักดิ์ สุขโสภา สามีมีพี่น้อง ๑๐ คน เป็นคนโตเหมือนกัน บิดารชื่อนิกร มารดาชื่อนหนู สุขโสภา ทั้งสองได้เสียชีวิตหมดแล้ว ส่วนพ่อแม่ของดิฉันยังอยู่ทั้งหมด เวลานี้อยู่บ้านเลขที่ ๐๕/๑ หมู่ ๘ ต.สีลาจอย อ.สามร้อยยอด จ.ประจวบคีรีขันธ์

ตั้งแต่แรกเริ่มดิฉันมีอาชีพรับซื้อสับประรดส่งโรงงานมาเป็นเวลาหลายสิบปี แต่แล้วโรงงานเขาก็เปิดใหม่มากขึ้น จังหวัดเดียวมี๕-๖ โรงงาน ทำให้ชาวไร่มีรดส่งสับประรดเองกันหมด ก็เลยต้องเลิกซื้อ หันมาเล่นรดคัมพ์บรรทุกดินลูกรัง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๓ พอรับจ้างวิ่งได้๑ปี รายได้ไม่ดี ถึงปี ๒๕๓๔ ธนาคารก็ไม่ให้สินเชื่อ เลยเปลี่ยนอาชีพใหม่อีก คือรับซื้อพวกของเก่า ทำอยู่ได้ไม่นาน เพราะดิฉันคุยกับสามีไม่รู้เรื่อง ที่ดินเหลืออยู่ ๑ แปลง ก็ขายหมด ใช้หนี้ก็ยังไม่หมด ดิฉันตัดสินใจหนีไปบวชชีที่สวนวนาสันติที่จังหวัดเพชรบุรี

ต่อมาก็เริ่มหาซื้อบ้านที่จังหวัดนครปฐม เป็นอาคารพาณิชย์ ๑ ห้อง ราคา ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท ได้พาลูกๆมาอยู่ที่นั่นกันหมดเพราะกำลังศึกษากันอยู่ บ้านหลังนี้เขาเรียกดาว ๕๐,๐๐๐ ฟ่อนเดือนละ ๔๐,๐๐๐ บาท ให้ครั้งแรก ๖๐,๐๐๐ ก็เข้าอยู่ได้เลย ตอนนั้น ก็ประกอบอาชีพขายพวกข้าวแกงอาหารตามสั่ง ก๊วยเตี๋ยวขายอยู่กับลูกๆทั้งหมด แต่พอผ่อนดาวนี้ได้หมดก็เกิดปัญหา เขาไม่โอนเงินให้เจ้าของโครงการ ส่วนเงินที่ได้มาผ่อนหนี้ก็ได้สามช่วย ตอนที่ย้ายมานั้น สามีไม่ได้มาอยู่ด้วย เพราะต้องขับรถบรรทุกก๊าซ ให้โรงงานบรรจุก๊าซซึ่งเป็นของคุณกัลยาณี ทองบางใบ น้องสาวของสามี และที่ดินที่สร้างโรงงานก็เป็นของแม่สามี จึงทำร่วมกันมา สามีของดิฉันขับรถ ส่วนน้องสาวของเขาก็บริหารการขาย สามีต้องขับรถไปบรรทุกก๊าซที่คลัง ป.ต.ท. ที่กรุงเทพฯ มาให้น้องสาวขาย ได้เงินค่าบรรทุกมาก็มาช่วยกันผ่อนดาวบ้านจนหมด ตอนที่เกิดปัญหาที่ยังไม่ได้บอกสามี กลัวว่าจะมีสบายใจ ไม่รู้จะทำอย่างไร กลุ้มใจ พอดกเย็นไม่รู้จะคุยกับใครก็นั่งรถไปตลาด ไปที่องค์พระ ขอรพกับพระร่วงโรจนฤทธิ์ว่า คิดอย่างไรก็ขอให้สมหวังอย่างนั้น โชคดีมีคนมาซื้อ เขาเป็นเจ้าของโรงแรมริเวอร์ที่นครปฐมมาซื้อไว้ ก็เลยขายใช้หนี้เขาหมด

อยู่มาวันหนึ่งมีเพื่อนคนหนึ่งมาชวนน้องสาว คือ คุณสุจิน คุณกัลยาณี โทรไปหาชวนไปวัดอัมพวัน จ.สิงห์บุรี วันที่ ๔ พ.ย. ๒๕๔๐ ให้ซื้อผ้าไตรไปคนละชุด แล้วเขาก็ไปรับที่นครปฐม

ไปครั้งแรกก็อยู่ได้๗ วัน ๓ วันแรกไม่ได้ทำอะไรเลยได้แต่ความเจ็บปวดไข้ขึ้น วันสี่ จึงค่อยดีขึ้น ดีใจที่ได้รู้จักพองหนอ — ยูปหนอ ทำได้โดยไม่รู้ตัว ตั้งแต่นั้นมาดิฉันก็ไปบ่อยแต่ไม่ได้อยู่ปฏิบัติที่วัดประจำปฏิบัติที่บ้านบ้าง แต่สวดมนต์เป็นนิจ

พออยู่มาถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๑ ก็ขายบ้านได้ ขายดาวนี้ให้เขาไป เอาแต่เงินดาวนี้คืนมา พอได้เงินคืนก็เอามาใช้หนี้ที่ค้างอยู่หมดก็โล่งใจ จึงเล่าให้สามีฟัง หลังจากเก็บเรื่องอยู่คนเดียวมานาน

ดิฉันมีลูกทั้งหมด๗ คน ลูกชาย ๒ ลูกสาว ๕ แต่งงานไป ๑ คน คือคนที่ ๒ มีหลาน ๑ คน ส่วนคนโตยังไม่มีภรรยา เขาไปเปิดร้านซ่อมเครื่องเสียง วิทยุ โทรทัศน์ อยู่ที่กุยบุรี กระจาบศิริจันทร์

จากนั้นสามีให้ย้ายกลับมาอยู่ประจำอีก พักอยู่บ้านแม่ของสามี พ.ศ. ๒๕๔๒ เดือนพฤษภาคม วันที่๗ ก็ได้เสียดู๊กชายคนโตที่เป็นช่างอยู่ที่กุยบุรี พอลูกชายคนโตเสียได้๑ เดือน คุณพานิชและคุณกัลยาณี เขาชวนให้เอาลูกชายคนที่สองมาบวชที่วัดอัมพวัน ดิฉันดีใจมาก ถามลูกชาย ลูกชายก็ไม่ขัดข้อง บวชเมื่อวันที่๗ มิถุนายน ๒๕๔๒ พอถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๒ ได้ซื้อรถยนต์มาคันหนึ่งจึงมาวัดบ่อยๆ ลูกชายบวชอยู่ ๖ เดือนเต็มๆ

พอเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๔๓ วันที่๑๕ ก็ได้เสียดู๊กสาวไปอีก๑ คน คนนี้แต่งงานไปแล้วมีปัญหา กับสามีของเขา จึงไปบวชเป็นชีอยู่ที่หัวหินดิฉันจึงเสียดู๊กหัวปีท้ายปีเลย ก็ได้แต่คิดว่าเขาทำบุญมาแก่นั้น พอหมดจากเรื่องลูกก็มาที่สามี เขาแอบไปมีเล็กมีน้อย แต่ก็ไม่มีปัญหาร้ายแรง เพราะดิฉันเป็นคนเด็ดขาด ให้เลือกว่าจะไปทางไหน

ตอนที่เขามีผู้หญิงอื่นอยู่ดิฉันก็รู้ ตอนลูกชายบวชอยู่ที่ชวนเขาไปวัด พอเข้าไปกราบหลวงพ่อก็ไร หลวงพ่อจะเทศน์เรื่องเมียน้อยเมียหลวงทุกที จนสามีกลับมาบ้านก็พูดว่า หลวงพ่อเทศน์แต่เรื่องผัวๆเมียๆ ทุกที อยู่มาเขาก็เลิกกันไม่ไปมาหาสู่กัน ดิฉันไม่ได้พูดได้ถามอะไรจนถึงปัจจุบันนี้

พอเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๔ ดิฉันไปเช่าร้านขายของอยู่กับลูกๆที่กรุงเทพฯ พอดิฉันไปได้ ๑๐ วันก็ได้ข่าวว่า สามีขับรถส่งก๊าซตกถนนแต่ไม่เป็นอะไรมาก พอทำรถเสร็จได้ไม่กี่วัน ก็เกิดอุบัติเหตุตอนล้างรถ พันทัก ๒ ซี่ พอมาได้อีกไม่กี่วัน น้องสาวสามีชื่อนางบุญมีเขาจะไปวัดก็มาชวนสามีไปด้วยเพราะเห็นว่าคุณไม่ดี สามีออกจะไม่ไป แต่อยู่ๆก็ตัดสินใจไป สามีเล่าว่า วันสองวันแรกจะหนักกลับให้ได้เลย ไม่เห็นได้อะไรเลย พอถึงวันที่ ๔ ขณะปฏิบัติกรรมฐาน เขาบอกว่าเหมือนมีคนมาหักมือหักขาจนนี้มทั้งตัว ปวดจนต้องร้องกล่าวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในวัดอัมพวันว่า ลูกจะไม่ทำชั่ว ไม่มีวอบายมุขทุกชนิด พอเขาพูดนั้น อាកาก็หายเป็นปลิดทิ้ง พอเลิกปฏิบัติกรรมฐาน พักกินข้าว น้องสาวทักสามีว่าอะไรติดที่กางเกง ปรากฏว่าเป็นอุจจาระแต่ไม่มีกลิ่น หลวงพ่อบอกว่าสิ่งไม่ดีมันออกมาหมดแล้ว พอครบ ๗ วัน เขาก็มีอสาบานกับพระในตึกภวานา ๑ ว่า เขาจะไม่ทำความชั่วใดๆ อีกแล้ว

เดี๋ยวนี้ดิฉันสบายใจมาก เพราะบ้านก็มีอยู่เป็นบ้านของเราเอง ไม่ต้องอาศัยใคร ที่ดิฉันปฏิบัติสวดมนต์ อธิฐานขอให้ได้บ้านให้ลูกๆอยู่สักหลังเถิด ลูกจะไม่เอาอะไรอีกแล้วในชีวิตนี้ ตอนปลูกบ้านหลวงพ่อบรรพตมาให้ไม้มงคล ๕ อย่าง มาใส่ไว้ในหลุมเสาเอกด้วย จึงขอเชิญชวนให้ท่านที่บุญใจเป็นกุศลใส่ธรรมะ เลิกอบายมุขให้ได้ ความทุกข์จะได้ไม่เกิดกับครอบครัว กรรมฐานเป็นสิ่งประเสริฐ ทำให้เกิดสุขได้ ถ้าปฏิบัติ และให้ผลไม่จำกัดกาล

กรรมฐานช่วยให้การดำเนินชีวิตดีขึ้น

นางสาวปราณี สาคเข้ม

ดิฉันนางสาวปราณี สาคเข้ม อยู่บ้านเลขที่๘๗/๕ ถนนเพชรเกษม อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ อาชีพตัดเสื้อผ้าและขายผ้าไหมไทย ลูกค้าส่วนมากจะเป็นชาวต่างชาติ เดิมดิฉันได้ทำกิจการนี้ที่ศูนย์รักแห่งหนึ่งที่กรุงเทพฯ โดยได้ร่วมหุ้นกับเพื่อนที่รักกันเหมือนญาติ โดยดิฉันถือหุ้นอยู่ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ เพื่อนมีหุ้นเพียง ๑๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ดิฉันก็ให้เขามีหุ้นเท่ากันคือ ๕๐/๕๐ เพราะรักเขาเหมือนญาติ

ครั้งแรกที่เริ่มกิจการ ใครๆก็คิดว่าไม่น่าจะทำได้ เพราะเป็นงานที่ต้องใช้เงินและความสามารถมาก แต่กิจการก็ดำเนินไปดีขึ้นเรื่อยๆ ด้วยระยะนั้น ชุดและเสื้อผ้าสำเร็จรูป มีดิฉันเป็นร้านแรกทำก่อนใคร

พอกิจการดีขึ้นปัญหาหุ้นส่วนก็เกิดขึ้น คนที่ไม่พอใจที่ผู้อื่นได้ดี ได้ยุให้หุ้นส่วนเกิดความแตกแยก ทั้งที่เขาลงหุ้นไว้ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ดิฉันให้เขามี ๕๐ เปอร์เซ็นต์เท่ากัน คนก็ยุเขาว่าไปช่วยทำให้เขารวยอยู่ทำไม ทั้งที่ดูแลร้านก็ดูแลร่วมกัน รายรับรายจ่ายก็มีบัญชีเป็นหลักฐาน เมื่อเขาค่อยตามคำยุ เขาเริ่มปฏิบัติตัวเปลี่ยนไปจนสังเกตได้

ตามปกติดิฉันได้ไปถือศีลที่วัดแห่งหนึ่ง ทุกครั้ง หลานชายก็ดูแลร้านให้เป็นประจำตลอดมาพร้อมกับตัวของหุ้นส่วน แต่พอดิฉันกลับมาราวนี้ หลานบอกหุ้นส่วนเขาเอาผ้ามาใส่ร้าน ทั้งๆที่ตัวเขาก็อยู่ประจำอยู่แล้ว ช่วงนั้นดิฉันยังไม่รู้จักหลวงพ่อกิจ การควบคุมจิต การใช้ปัญญาแก้ปัญหาจึงยังไม่เกิดกับตัวดิฉัน ทำให้เกิดความโกรธคิดไปว่า เขาคิดกลัวว่าดิฉันจะโกงหรือ ทั้งที่ดิฉันไม่เอาเปรียบและให้เขามากกว่าที่เขาควรได้ แล้วทำไมดิฉันจะต้องโกง ดิฉันไว้ใจเขาตลอดมา แต่เขาทำทำไมไว้ใจดิฉัน เลยถามเขาว่า ต้องการจะแยกร้านใช่ไหม จะได้แบ่งคนละครึ่ง ถ้าช่วงนั้นดิฉันได้มาปฏิบัติกรรมฐานก็จะเกิดปัญญาเหมือนเดี๋ยวนี้ คือ รู้จักให้อภัย รู้จักแก้ปัญหา ไม่ใช่อารมณ์ที่มุ่งแต่จะเอาชนะ แล้วก็คงได้อิทธิฤทธิ์ต่างๆ คำขายตรงจุดนั้นต่อไป

เมื่อแบ่งของคนละครึ่งแล้ว ปัญหาที่ตามมาอีกก็คือ เขาเรียกร้องค่าถอนชื่อเซ็นสัญญาเช่าร้านร่วมกัน ดิฉันไม่ยอม (แต่ถ้าเป็นตอนนี้ที่ดิฉันปฏิบัติกรรมฐานแล้วจะให้ไปเลย เรามีกรรมต่อกันตอนนั้น ดิฉันไม่ยอมเพราะเขาเรียกมากเกินไป เขาเรียกห้าแสน ดิฉันให้เขาไปฟ้องร้องเอาเป็นความอยู่ ๑ ปี ทนายของดิฉันไม่ชื้อกับดิฉัน ดิฉันหาเงินมาลงทุน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ หุ้นส่วน ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ศาลตัดสินให้ดิฉันเลือกร้านหรือจะเอาเงิน ดิฉันเลือกเอาเงิน แต่ดิฉันได้ครึ่งเดียวจากที่เขาเรียกร้องเอาที่ดิฉัน เพชรทนายไม่ชื้อกับดิฉัน

ดิฉันจัดการธุระเสร็จก็มาอยู่หัวหิน โดยไม่ทราบมาก่อนว่าหัวหินอยู่ที่ไหน แต่ก็ต้องการมาอยู่หัวหิน เนื่องจากทราบว่าหัวหินมีชาวต่างชาติมากพอควรเพราะเป็นแหล่งท่องเที่ยว ดิฉันต้องการเริ่มกิจการเดิมคือตัดเสื้อผ้าและขายผ้าไหม เพราะถนัดในด้านนี้มันเริ่มต้นใหม่ที่หัวหิน คิดว่ามีชาวต่างชาติต้องทำการค้าได้ โดยเช่าร้านตบแต่งร้านหมดเงินไปมากพอควร เมื่อดำเนินกิจการการค้าก็ดีขึ้นไม่ดีขึ้นแต่ไม่ถึงกับมีปัญหา

อยู่ๆเจ้าของร้านจะมาเอาบ้านคืน บอกมีคนมาติดต่อซื้อ ช่วงนั้นดิฉันทุกข์มากที่สุด ลงทุนไปมาก และสัญญาเช่าก็ยังไม่หมด เจ้าของบ้านให้สองแสนขอบ้านคืน ดิฉันไม่มีเงินซื้อบ้านเขา ต่อรองราคาจะเอาบ้านเข้าธนาคารก็ ตกลงกันไม่ได้ เขาบอกว่าจะรอให้หมดสัญญา ช่วงนี้ดิฉันมีความทุกข์ที่สุดไม่ทราบจะทำอย่างไร แก้ปัญหาไม่ได้ บุญของดิฉันทำให้นึกถึงคุณพานิช ร้านโชควิริยะ เจ้าของร้านขายโทรศัพท์มือถือ ซึ่งเมื่อสองปีที่แล้วเคยได้คุยกันและได้ชวน ดิฉันให้ปฏิบัติกรรมฐาน

ตอนไม่มีความทุกข์ก็ไม่เห็นความสำคัญของการปฏิบัติกรรมฐาน อ้างสารพัดจะอ้าง แต่พอมีความทุกข์ก็ไปหาให้เขาพาไป ทำให้ดิฉันนึกถึงและอยากบอกท่านที่ได้อ่านเรื่องของดิฉันได้โปรดทราบ ถ้าเราไปทำความดีไม่ต้องรอเวลา รีบทำก่อนจะสายไป หากเราปฏิบัติกรรมฐานในระหว่างที่เราไม่มีปัญหา ปัญหาจะไม่เกิด และจะมีความสุขยิ่งขึ้นไป ถ้ารอให้ปัญหาเกิดแล้วค่อยมาอย่างดิฉันนี้ บางท่านอาจจะไม่มีโอกาสและไม่โชคคืออย่างดิฉัน เพราะโอกาสไม่ได้มีเหมือนกันทุกคน อย่างน้อยเราก็ได้กรรมฐานไว้ปฏิบัติ แม้ไม่มีความทุกข์ก็ยิ่งจะได้บุญเพราะมีความตั้งใจจริง จะส่งผลให้เราพบความสุขเมื่อยังมีชีวิต ตลอดจนถึงฆราวาสสุดท้ายที่ทุกคนจะต้องพบ ก็จะมีสติคิดถึงสิ่งที่ถูกต้องอย่างป็นสุข

ประมาณ ๗ โมงเช้า ดิฉันได้ไปหาคุณพานิชที่บ้าน คุณพานิชเพิ่งออกจากการปฏิบัติกรรมฐาน เมื่อทักทายกันแล้วก็ได้เล่าเรื่องความทุกข์ที่เจ้าของบ้านเขาจะเอาบ้านคืน ดิฉันก็ตบแต่งร้านไปมาก และจะหาที่ใหม่ลำบาก และเรื่องต่างๆอีกมากมาย คุณพานิชก็ดีเหลือเกินฟังดิฉันเล่าจนจบ แล้วก็ปลอบใจ บอกดิฉันว่า **ปัญหาไม่วิให้แก้ไขไม่ใช่วิให้ทุกข์** ก่อนแก้เราต้องมีสติและใช้ปัญญา และต้องตั้งใจจริง ไม่ใช่ทำเพื่อหวังผล เช่นเราทำบุญห้าบาทแต่ขอให้ถูกสลากรางวัลวันที่หนึ่ง คำว่าใครเกินควร การปฏิบัตินี้ เราต้องช่วยตัวเองแล้วจะได้ผล ไม่ใช่ไปขอให้หลวงพ่อบอกช่วย หลวงพ่อช่วยไม่ได้ แต่หลวงพ่อบอกวิธีให้ช่วยตัวเองและรู้ด้วยตัวเอง ใครๆก็รู้แทนเราไม่ได้ ดิฉันบอกกับคุณพานิชว่าต้องการจะไปกราบนมัสการหลวงพ่ोजรัญ และปฏิบัติกรรมฐานสัก๗ วัน๗ คืน คุณพานิชก็กำหนดวันพาดิฉันไปกับเพื่อนๆกลุ่มจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และพาดิฉันไปกราบนมัสการหลวงพ่อบอกว่าไม่ทันจะได้พูดอะไรเพราะหลวงพ่อบอกต้องรีบไป เมื่อกลับออกมาลงทะเบียนปฏิบัติตามขั้น ตอนเพื่อรอการปฏิบัติกรรมฐาน ดิฉันได้ตั้งใจปฏิบัติ ขอบารมีหลวงพ่อบอกให้มีความอดทนในการปฏิบัติกรรมฐาน อย่าได้มีสิ่งใดๆมาขัดขวางในการปฏิบัติเลย ระหว่างปฏิบัติก็ลืมความกังวลใดๆทั้งสิ้น มีแต่ความสุขสบายใจมากๆ อะไรจะเกิดก็ต้องเกิด การปฏิบัติก็ไม่มีการอะไร อยู่จบครบ๗ วัน๗ คืน ระหว่างปฏิบัติมีความรู้สึกเหมือนว่าไม่เคยมีความทุกข์อะไรมาก่อน มีความรู้สึกในใจว่าบ้านที่เช่าเขาก็ให้อยู่ไม่เอาคืน รู้สึกสบายใจ กลับจากการปฏิบัติที่วัดอัมวันแล้วก็นำมาปฏิบัติที่บ้าน และสอนหลานอายุ ๖ ขวบ และ ๑๑ ขวบ ให้สวดมนต์และนั่งสมาธิ เขาก็ปฏิบัติตาม ก่อนจะมาปฏิบัติกรรมฐานลูกไม่มาด้วย เขาทำอะไรไม่เป็น ไม่ช่วยกิจการ ไม่ศึกษาการงาน แม้แต่ลูกของเขาก็ปล่อยให้ดิฉันดูแลจัดการเรื่องอาบน้ำ แต่งตัวกินข้าว จนถึงเวลาไปโรงเรียน ดิฉันกลับจากการปฏิบัติกลับมาบ้านที่หัวหิน เรื่องที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ก็เป็นในทางที่ดี

ตอนนี้ ลูกสาวรับลูกค้า จัดการงานแทนได้หมด ก่อนหน้านี้ใช้ไม่ทำ งานอะไรที่ช่วยได้ก็ช่วยโดยไม่ ต้องบอกลูกของเขาก็จัดการดูแลเรียบร้อย การปฏิบัติหากไม่คาดหวังในสิ่งตอบแทนจะเห็นผลได้รวดเร็ว

มาก ทุกวันนี้ดิฉันมีสมาธิดีขึ้น ใจเย็นลง ใช้ตัวกำหนด พอเราปล่อยวางจิตเราก็ไม่ฟุ้ง จิตสบาย ไม่แคร์ไม่กังวล ไม่หนีปัญหา การปฏิบัติถ้าเรามีความตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติจะมีความสุขมาก

ทุกวันนี้ก็กิจการดีขึ้น ลูกค้าพูดจาง่ายขึ้น พูดกับคู่แข่งง่ายขึ้น การเงินไม่ติดขัด มีความสะดวกสบายทั้งผู้ส่งสินค้าและลูกค้า บางครั้งไม่มีการต่อราคา เรียกว่าซื้อขายคล่อง เพราะดิฉันปฏิบัติกรรมฐานด้วยปฏิบัติ และทุกวันลูกหลานก็ดีขึ้นมาก สำหรับตัวดิฉันเองคิดว่าการปฏิบัติกรรมฐานไม่ยาก มีความพอใจที่ได้ปฏิบัติ เมื่อปฏิบัติกรรมฐานแล้วดิฉันได้พบแต่ความสุขทั้งการค้าขายและครอบครัวดีขึ้น เรื่องบ้านเช่าดิฉันยังอยู่อย่างเดิม เจ้าของไม่เคยมาเรียกบ้านกินอีกเลย มีคนมาบอกเจ้าของบ้านชมว่าดิฉันเป็นคนดี ทุกวันนี้ดิฉันมีความสุขที่สุดที่ทุกคนเข้าใจดิฉัน ผลของการปฏิบัติกรรมฐานการงานและลูกหลานจึงดีขึ้นเหมือนทุกวันนี้

ทุกวันนี้ดิฉันต้องสวดมนต์ เคนจงกรม ๑ ชั่วโมง นั่งสมาธิ ๑ ชั่วโมง เพราะดิฉันได้ประสบกับตัวเองว่าการปฏิบัติกรรมฐานได้ให้สิ่งดีๆกับตัวดิฉันมากมายเกินความคาดหวัง ดิฉันขอปฏิบัติกรรมฐานตลอดไป ดิฉันเชื่อมั่นในบารมีของหลวงพ่อ เชื่อมั่นในบทสวดพาหุงมหากา โดยไม่มีความเคลือบแคลงสงสัยใดๆ

ขอกราบนมัสการระลึกถึงพระเดชพระคุณหลวงพ่อที่ให้โอกาสลูกได้ทำความดี

มารไม่มีมารมีไม่เกิด

นางสาวปัญญาพร แซ่หอ

ดิฉันนางสาวปัญญาพร แซ่หอ มีอาชีพขายขนมหวานอยู่ที่ตลาดใต้รุ่งหัวหิน ดิฉันมีบุญที่ได้มาปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวัน ปฏิบัติแล้วรู้สึกดีมาก มีหลายสิ่งหลายอย่างเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ก่อนที่ฉันปฏิบัติธรรม โดยนิยัส่วนตัวแล้วเป็นคนตรงไปตรงมา ใครพูดไม่ดีก็ไม่ดีไป เป็นคนไม่ยอมคนจะโต้ตอบทันที เพราะเป็นคนใจร้อนและขี้โมโห ดิฉันได้มีโอกาสมาปฏิบัติธรรมเพราะคุณพานิชซึ่งเป็นลูกค้าประจำวันหนึ่งคุณพานิชซื้อขนมหวานมากจนดิฉันสงสัย เลยถามเธอว่า ซื้อไปไหนเยอะแยะ เธอตอบว่าซื้อไปวัดอัมพวัน ดิฉันเคยฟังในวิทยุ อยากไปบ้างเหมือนกัน แต่ยังหวังขายของ จึงคิดว่าไว้โอกาสหน้าแล้วกัน อีกไม่กี่เดือนผ่านไป คุณพานิชก็มาชวนอีก คราวนี้ชวนไปดูเขาถ่ายทำรายการชีวิตไม่สิ้นหวัง ไปเช้า-เย็นกลับ ดิฉันจึงตกลงไปที่วัด ไปแล้วรู้สึกดีมาก ได้เห็นคนแต่งชุดขาวทั้งชุด หน้าตาผิวพรรณผ่องใส ดูเรียบร้อยดี ดิฉัน จึงคิดในใจว่า ถ้าเรามีโอกาสเราต้องมาปฏิบัติให้ได้

ห้า-หกเดือนต่อมาก็ได้มีโอกาสมาปฏิบัติธรรมอย่างที่ตั้งใจไว้จริงๆ คราวนี้ไปกันหลายคน เพราะชวนเพื่อนๆ ไปด้วย

วันแรกเข้าไปรับฟังพระอธิบายและเริ่มปฏิบัติ ก็เริ่มมีอาการผิดปกติเกิดขึ้นกับตัวดิฉัน มีนหัวและอาเจียน ความรู้สึกตอนนั้นแย่มาก นึกในใจว่าเรามาทำไม มาทำให้ตัวเองลำบาก ทำให้ทุกข์ หาเรื่องใส่ตัวเอง ตอนนั้นไม่อยากกลับบ้านมาก ถ้าบ้านอยู่ใกล้วัดในวันนั้นต้องกลับบ้านเป็นแน่ไม่อยู่นอน ถ้ามเพื่อน ๆ ว่ามีนหัวบ้างไหม ไม่มีใครมีนหัวเลย แล้วทำไมเราถึงเป็นคนเดียว ความคิดเริ่มเกิดขึ้น

วันรุ่งขึ้นไปปรับกรรมฐานกับหลวงพ่อ ระหว่างบรรชาธรรม มีตอนหนึ่งที่ท่านพูดว่า **“คนเรามารไม่มีมารมีไม่เกิด”** ถ้าไม่ฝืนปฏิบัติธรรมต่อ กลับไปค้าขายขาดทุนย่อยยับ แต่ถ้าทำได้กลับกลับไปรวยๆ ทำเอาเราตาสว่างเลย อาการมีนหัวหายเป็นปกติทั้ง เพราะเรามีอาชีพค้าขาย ขายของขาดทุนย่อยยับเป็นเรื่องที่น่ากลัวมาก เรายังก็ไม่ค่อยมีเท่าไร ถ้าขายของขาดทุนอย่างที่ท่านพูดอีกคราวนี้ แย่ยิ่งกว่ามีนหัว-อาเจียนเป็นแน่แท้ จะเอาเงินที่ไหนมาหมุนเวียน ภาระตั้งเยอะแยะ สติเริ่มเกิดขึ้น ตัวจิตแน่นแน่ ต้องทำให้ได้ เป็นไปกันแต่ไม่ยอมขาดทุนย่อยยับแน่ ปฏิบัติได้วันนี้ อาการมีนหัว-อาเจียน ไม่มีแล้ว รู้สึกดีมาก ดังที่ท่านบอกว่าจะอยู่หรือจะไป ๓ วันแรกสำคัญมาก เป็นอย่างนั้นจริงๆ ถึงวันนี้สบายมาก กลับไปรวยแน่คราวนี้ รู้สึกตัวเบา ปฏิบัติจนหมดเวลาโดยไม่รู้ตัว ไม่อยากจะทำออกจากกรรมฐาน อยากนั่งต่อไป รู้สึกสบายใจ ปฏิบัติอยู่จนได้เวลากลับบ้าน

กลับบ้านมาก็เป็นจริงดังที่หลวงพ่อบอกว่า เวลาที่ขายของดีกว่าเก่าอย่างไม่น่าเชื่อเลยที่เดียว เพื่อนๆ บ่นกันว่าขายไม่ดี ไม่มีคน เราสบายมาก เพราะเราได้ของดีจากวัดอัมพวัน แต่ถ้าวันนั้นไม่ได้หลวงพ่อบุญเดือนสติ กลับมาก็คงขาดทุนย่อยยับเหมือนกัน คงไม่มีความอดทนอยู่ปฏิบัติถึง ๓ วันแน่ กลับมาถ้าขายไม่ดีอย่างที่ท่านว่าคงเสียใจมาเลย ได้หลวงพ่อบุญเดือนสติ กลับมาจึงขายดี แต่ดิฉันก็ไม่ได้เก็บไว้คนเดียว เอาให้พี่ชายฟังเรื่องที่ได้รับจากวัดนี้ อยากให้มีสิ่งดีๆ เกิดขึ้นกับเขาบ้าง เลขชวนให้ไปปฏิบัติบ้างเสียไปบ้างสิ ดีจริงๆ นะ มันเจอกับตัวเองเลย” เขาเลขมาปฏิบัติบ้าง คราวนี้สิ่งที่คาดไม่ถึงเกิดขึ้น เขาเคยดื่มเบียร์เหมือนน้ำ

เคยห้อยพระเต็มคอ ถึงขนาดออกจากบ้านไปแล้วถ้าลืมพระเครื่องเป็นไม่ได้ต้องเลี้ยวรถกลับมา เพราะเขามี อาชีพบรรทุกของ แต่พอได้ปฏิบัติธรรมกลับมา เขาเลิกดื่มเบียร์เลย เคยใส่พระเครื่องเต็มคอก็เลิกใส่ เชิญ แขนวไว้ที่หิ้งพระ จากที่เคยบรรทุกของขาดบ้าง มีบ้าง ก็มีเพิ่มมากขึ้น เวลาขับรถผ่านด่านตรวจมักจะถูก ตรวจและเรื่องมากที่เดียว แต่หลังจากปฏิบัติธรรม เริ่มที่จะแผ่เมตตา พอใกล้ถึงด่านเขาก็แผ่เมตตาให้ เจ้าหน้าที่ทั้งหลาย ตอนนี้ผ่านลุย ไม่ตรวจ ไม่ยุ่งยาก อย่างมาน่าเชื่อเลย

ดิฉันคิดว่าการปฏิบัติธรรมให้อะไรหลายอย่างกับดิฉันและพี่ชายมากมาย ทั้งนี้ทั้งนั้น สิ่งเหล่านี้ เกิดขึ้นได้เฉพาะตน รู้ได้เฉพาะตน ดิฉันไม่อยากให้ท่านเชื่อดิฉัน แต่อยากให้เป็นข้อคิด-แนวทางและให้ มาปฏิบัติด้วยตนเอง แต่ต้องอดทนนะ หากไม่อดทนสิ่งที่ไม่ดีเกิดขึ้น ไม่ใช่แนวทางปฏิบัติของพระพุทธองค์ แต่เป็นตัวเราเองต่างหากที่ลิขิตทางเดินของตนเอง หลวงพ่อท่านชี้ทางให้เราเดินเท่านั้น แล้วแต่เราจะเลือก เดินหรือไม่ แต่ดิฉันอยากให้ท่านมาปฏิบัติบ้าง จะได้พบสิ่งที่ดีๆอย่างที่ดิฉันพบ

คติเตือนใจ ความตายเป็นสิ่งแน่นอน ตายไปเอาอะไรไปไม่ได้ ข้อความนี้ทำให้ดิฉันปลงอะไรได้ หลายๆอย่าง ทุกคนทำในสิ่งที่ตนอยากทำได้ แต่ทำให้ถูกหรือผิดอยู่ที่ความคิดของตนเองทุกสิ่งเป็นสิ่ง **สมมุติทั้งสิ้น** สิ่งที่จริงแท้และแน่นอนคือสติและสมาธิ ถ้าไม่มีผู้นำทางคงจะหาเจอได้ยาก หรือไม่ก็หาไม่เจอ เลยตลอดชีวิต เป็นสิ่งที่ เป็นของเราอย่างแน่นอน ไม่มีใครมาแย่งเราไป และยกให้ใครๆก็ไม่ได้ ทุกอย่าง อยู่ที่เรานะ ดิฉันคิดอย่างนั้น

ผู้บริสุทธิ์

นางชญา โพธิ์สุวรรณ

ข้าพเจ้าชื่อนางชญา โพธิ์สุวรรณ เกิดวันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ปีคุณ เดือน ๘ อายุประมาณ ๔๑ – ๔๔ ปี อาชีพค้าขายขนมหวานและขายข้าวแกงทั้งปลีกและส่ง ขายอยู่ที่ตลาดบางบัวทอง ตั้งแต่เวลาเที่ยงคืนถึงเที่ยงวัน ดิฉันมีลูก ๔ คนด้วยกัน ลูกสาว ๓ คน ลูกชาย ๑ คน ซึ่งเป็นคนเล็ก ดิฉัน โชคดีมากที่ลูกดีทุกคน ขยันอดทน ลูกช่วยดิฉันขายของก่อนไปโรงเรียนทุกวัน ดิฉันไม่มีเงินทองมากมาย แต่ลูกดีนับว่าเป็นโชคอันประเสริฐ ไม่ต้องทุกข์ใจเพราะลูก

ช่วง พ.ศ. ๒๕๔๔ ดิฉันขายของได้เงินมาพอใช้จ่าย แต่พอมาดันปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ดิฉันขายของตกมาก จากที่เคยขายได้วันละประมาณ ๑๔,๐๐๐ – ๑๘,๐๐๐ บาท พอถึงเดือนเมษายน – พฤษภาคม ๒๕๔๕ เหลือวันละ ๖,๐๐๐ – ๘,๐๐๐ บาท ขายได้ไม่พอซื้อของ เป็นอย่างนี้ทุกวัน ดิฉันกลัวใจมาก ค่าบ้านก็ไม่มีส่ง จนกระทั่งธนาคารฟ้องต้องขึ้นศาล ดิฉันไม่คิดว่าเรื่องจะบานปลาย ทำให้ดิฉันเสียใจจนทุกวันนี้ ดิฉันทำให้น้องสาวของดิฉันต้องเสียเครดิตที่สะสมมานาน ช่วงนี้ น้องสาวของดิฉัน โกรธดิฉันมาก ไม่พูดกับดิฉันเลย เห็นหน้าน้องแล้วก็เสียใจ ดิฉันแอบร้องไห้ทุกวัน เขาเป็นผู้ช่วยเหลือดิฉันมาตลอด ดิฉันระลึกอยู่เสมอตลอดชีวิตนี้ ดิฉันจะใช้นี้ชีวิตน้องหมดไหม ดิฉันเคยคิดฆ่าตัวตายหรือเดินให้รถชน บางวันดิฉันนั่งรถเมล์ไปเรื่อยๆ พอรถจอดก็ลง พอนึกถึงลูกว่าถ้าลูกขาดดิฉันเสียคนลูกต้องลำบากแน่ ก็นั่งรถกลับ

อยู่มาวันหนึ่ง เพื่อนที่ขายของข้างๆ ได้ไปเล่าให้น้องรสสุคลฟังว่าดิฉันไม่ไหวแล้วให้ช่วยหน่อย พอ น้องของดิฉันได้ฟังก็ร้องไห้ พอรุ่งขึ้นอีก ๓ วัน น้องก็โทรมาบอกให้ดิฉันไปหาแม่จีที่หัวหิน เขานัดไว้แล้ว ตอนตี ๕ น้องดิฉันได้เอาเงินมาให้ดิฉัน ๕,๐๐๐ บาทด้วย พอวันรุ่งขึ้นดิฉันก็ไปหาแม่จี แม่จีบอกให้ดิฉันเข้าวัดเลยนะ ไปนั่งกรรมฐาน แก่กรรมภายใน ๗ วัน ดิฉันก็ได้มาเล่าให้น้องฟัง ประมาณปลายเดือนเมษายน ๒๕๔๕ จำวันที่ไม่ได้ น้องก็ได้พา ดิฉันไปส่งที่วัดอัมพวัน.สิงห์บุรี และแนะนำให้รู้จักเพื่อนของน้องชื่อ คุณพานิช สมานบุตร และเพื่อนๆอีก ๒ คน เป็นครั้งแรก ซึ่งพักอยู่ในห้องเดียวกัน พอเวลาปฏิบัติธรรมดิฉันก็ลงมาปฏิบัติธรรมข้างล่างอาคารภาวนา ๑ ดิฉันอยู่ ๗ วัน คุณพานิช สมานบุตร ก็อยู่ ๗ วัน แต่คุณพานิชมาอยู่ก่อนดิฉันแล้ว ๕ วัน ดิฉันอยู่ร่วมห้องกับคุณพานิชแค่ ๒ วัน พอครบกำหนดคุณพานิชและเพื่อนๆก็กลับในตอนเย็น ดิฉันก็ปฏิบัติธรรมตามปกติ ประมาณ ๑ ทุ่ม คุณพานิชเข้าไปเรียกดิฉันในอาคารภาวนา ๒ ให้ออกมาคุยกันข้างนอกดิฉันก็งงเดินตามออกมานั่งพื้นอ่อนที่เพื่อนๆของคุณพานิชรออยู่อีก ๒ คน

ดิฉันตกใจมาก เมื่อคุณพานิชได้พูดกับดิฉันว่า “เชอขโมยสร้อยคอเพื่อนฉันไป เอาไปไว้ที่ไหน เอามาคืน อยู่กันมาตั้งนานหลายปีไม่มีของหาย พอเธอมาอยู่ ๒ วันเองของก็หาย เสียใจจะโทรไปบอกรสสุคล เธอยอมรับมาเสียดี” แล้วก็มีคนถามว่าดิฉันเอาเงินมาทำอะไร ดิฉันก็บอกว่าเอามา ๒๐๐ บาท ซึ่งตอนนั้น ดิฉันจำไม่ได้ว่าเพื่อนคนไหนพูด ดิฉันร้องไห้โฮเลยเพราะตกใจในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดิฉันไม่เคยคิดที่ขโมยของใคร แต่นี่ก็ทุกข์ใจมากพอแล้ว จะสร้างเวรกรรมทำไม ของของเพื่อนคุณพานิชเป็นอย่างไรไม่เห็น ก็ไม่รู้จะไปหาที่ไหนมาให้ ก็ได้แต่ร้องไห้ บอกว่าไม่ได้เอาไป

อีกสักพักหนึ่ง เพื่อนของคุณพานิชอีกคนหนึ่ง ซึ่งมีอายุมากหน่อยก็ได้คืนกระเป๋าของคนทีบอกว่า สร้อยคอหาย เปิด โน่นเปิดนี่จนไปถึงกล่องใส่แว่นตาเขาก็เปิดไม่ออก ก็บ่นว่าทำไมแน่นจัง นานประมาณ๓ นาทีก็เปิดออก ทั้งเจ้าของสร้อยเองและป้าคนที่เปิดตกใจและดีใจระคนกันที่สร้อยคออยู่ในนี้เอง พอดิฉัน เห็นสร้อยคอเส้นนั้น ดิฉันก็ร้องไห้โฮอีก คือดีใจที่เจอสร้อย และดีใจที่ทุกคนเข้าใจในตัวดิฉัน

คุณพานิชและเพื่อนเจ้าของสร้อยต่างก็ได้ขอโทษดิฉันต่อหน้าแม่ชีที่ทำหน้าที่ตั้งทะเบียน และพูดว่า ดิฉันบริสุทธิ์จริงๆ ดิฉันก็บอกกับทุกคนว่า ดิฉันไม่โกรธค่ะ เป็นเพราะ โชคของดิฉันไม่ดีเอง ถ้าไม่มี เหตุการณ์แบบนี้เกิดขึ้นในวันนี้ ดิฉันก็อาจจะเป็นอย่างอื่นก็ได้ และคุณพานิชก็ได้พูดขึ้นว่าทำไมฉันจึง ต้องเป็นคนตัดกรรมให้เธอนะ’

หลังจากวันนั้นมาดิฉันได้มาปฏิบัติธรรมบ่อย พอว่างก็มา หลังจากนั้นจนทุกวันนี้ดิฉันก็ขายของดี ขายได้วันละ๑๖,๐๐๐ – ๒๐,๐๐๐ บาทต่อวัน เดียวนี้ดิฉันสวดมนต์พาหุงมหากา อิติปิโส และทำกรรมฐาน เป็นประจำ มากน้อยแล้วแต่โอกาส การสวดมนต์เจริญวิปัสสนากรรมฐานชดใช้กรรมได้จริงๆ ดิฉันได้ตั้ง จิตอธิษฐานจะปฏิบัติธรรมตลอดไป

ขอให้ผู้ที่อ่านเรื่องราวของดิฉันใช้เวลาว่างมาปฏิบัติกรรมฐาน สวดมนต์พาหุงมหากา และท่านจะ ได้รู้ได้ด้วยตนเอง

เพียงแต่ให้มีความซื่อสัตย์ อยู่ในศีลในธรรม รักษาความดีไว้ ใครๆก็ทำอะไรเราไม่ได้ ต่อให้มีมาร มาผจญก็ทำอะไรเราไม่ได้ และเมื่อปฏิบัติตัวเองให้อยู่ในศีล สมาธิ ปัญญา ก็จะเกิด

ขอขอบคุณ คุณพานิช สมานบุตร ที่อนุญาตให้อ่านในเรื่องนี้ และขอขอบคุณ คุณรสสุกล เกียรติ อุตยที่อโหสิกรรมให้พี่ ขอให้ความดีทั้งหลายที่เธอได้ทำไว้พี่ จงสนองตอบให้เธอได้รับแต่สิ่งที่ดีๆตลอดไป

ผลของการอธิษฐานจิตปฏิบัติกรรมฐาน

พรทิพย์ โล่ห์วิรัตน์

ดิฉันชื่อ นางพรทิพย์ โล่ห์วิรัตน์ เดิมเป็นชาวจังหวัดเพชรบุรี ได้แต่งงานกับสามีเป็นชาวหัวหิน ดิฉันจึงได้ชื่อว่าเป็นชาวหัวหินจนถึงปัจจุบันนี้ ดิฉันมีลูกสาวสองคน ลูกชายสามคน ลูกคนโตจบปริญญาตรี คนที่สองจบปริญญาโทจุฬาฯ คนที่สามจบปริญญาตรีจุฬาฯ ต่อโทอเมริกา คนที่สี่จบปริญญาตรีมหิดล ต่อโทอเมริกา ทุกคนมีกิจการการทำงานทำแล้ว ส่วนคนสุดท้องจบปริญญาตรีจุฬาฯ

ดิฉันมีความสุขพร้อมทั้งฐานะการเงินการงานและครอบครัว ลูกและสามีเป็นคนดีมาก มาปี พศ. ๒๕๓๔ เศรษฐกิจไม่ดี กิจการค้าเริ่มซบเซาขาดทุนเรื่อยมา ผลที่ตามมาคือความไม่สงบสุขของครอบครัว มีแต่เรื่องที่พูดกันไม่เข้าใจกัน มีปากเสียงกัน ไม่มีใครฟังใคร ทุกคนมีแต่ความเครียด มีแต่ความทุกข์ใจ ความสุขในบ้าน ไม่มีเลย ระหองระแหงกัน ความอึดอึดหาไม่พบเลย ดิฉันเองก็ตั้งหน้าตั้งตาเพราะนอนไม่หลับ สุขภาพทรุดโทรมลงอย่างมาก หากความสุขความสงบในจิตใจไม่ได้เลยสักนาทีเดียว ต่อมาประมาณอีกเกือบปี ดิฉันได้พบปะพูดคุยกับคุณวลัยลักษณ์ ซึ่งเป็นญาติ เขาเคยได้รับความทุกข์มากกว่าดิฉันมาแล้ว เขาได้ไปปฏิบัติกรรมฐานที่วัดหลวงพ่ोजรัญ ปรากฏว่าปัจจุบันชีวิตของเขาดีขึ้น หน้าตาสดใสเปล่งปลั่งสดชื่น เพราะเขาปฏิบัติกรรมฐานเป็นประจำสม่ำเสมอ กรรมฐานช่วยให้กิจการเขาดีขึ้นกว่าเดิม ดิฉันได้พบปะพูดคุยกับเขาเรื่องปฏิบัติกรรมฐานที่วัดหลวงพ่ोजรัญหลายครั้ง รู้สึกชอบและสบายใจ และรู้สึกอยากไปวัดของหลวงพ่อ ไปกราบหลวงพ่อสักครั้ง เมื่อคุณวลัยลักษณ์และเพื่อนๆชาวประจวบฯ ได้ไปนมัสการหลวงพ่อดิฉันจึงได้ไปกับเขาด้วย เมื่อได้กราบหลวงพ่อดิฉันมีความปีติและรู้สึกได้ว่า รับกระแสแห่งความเมตตาจากหลวงพ่อ ทำให้ดีใจและสบายใจมาก ซึ่งไม่เคยมีมาเป็นเวลา ๘ ปีมาแล้ว

ต่อมาได้มีโอกาสไปปฏิบัติกรรมฐานพร้อมกับคุณพานิช คุณวลัยลักษณ์ และเพื่อนๆชาวประจวบฯ ซึ่งเป็นการปฏิบัติครั้งแรกเป็นเวลา ๗ วัน ๗ คืน ทำให้จิตใจสดชื่น มีความสุข มีความศรัทธา ความสุขนี้มีค่ายิ่งสำหรับดิฉัน เพราะ ๘ ปีที่ผ่านมาความสุขได้ขาดหายไป ดิฉันได้นำการปฏิบัติกรรมฐานนี้มาปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ทั้งที่บ้านของดิฉันและที่วัดอัมพวันของหลวงพ่ोजรัญ

ด้วยความศรัทธาในความเมตตาของหลวงพ่อที่มีต่อทุกคน ดิฉันคิดอยากจะได้รับพระสมเด็จจากมือหลวงพ่อ จึงกำหนดในกรรมฐานว่าอยากได้หนอ ได้ก็ดีหนอ ไม่ได้ก็ดีหนอ แล้วก็ปลง อย่าไปยึดมั่นอยากได้นอนอยากได้นี้ คิดหนอ พุ้งซ่านหนอ แล้วก็ปล่อยวางไม่คิดอีก มีสติรู้หนอ เวลาผ่านไปเลิกคิดไปแล้ว และไม่เคยพูดเรื่องนี้กับใคร

วันหนึ่งคุณพานิชและเพื่อนๆชาวประจวบฯ ชวนดิฉันไปกราบเยี่ยมหลวงพ่อ วันนั้นดิฉันได้อยู่ใกล้ชิดหลวงพ่อดิฉันดีใจอย่างมากที่มีโอกาสได้เห็น ได้ยินเสียงหลวงพ่อ เห็นใบหน้าหลวงพ่อสดชื่น พูดคุยยิ้มเสมอ มีความสุขมาก ที่ได้กราบหลวงพ่อย่างใกล้ชิดเช่นนี้ อยู่ๆคุณพานิชก็ถวายเป็นอุทิศให้หลวงพ่อบอกว่ามอบให้หลวงพ่อบอกให้ดิฉัน หลวงพ่อก็ทำไว้แล้วมองหน้าดิฉัน จนดิฉันเกิดอาการกลัว เพราะหลวงพ่อมองแล้วไม่ยิ้ม และท่านก็ทำขี้เฉยเป็นเวลานาน ท่านก็พูดเรื่องอื่นๆ จนคุณพานิชเตือน หลวงพ่อก็เข้ามาให้เขาซิเจ้าคะ หลวงพ่อก็ยังเฉยอีก ความรู้สึกบอกดิฉันว่า เหมือนหลวงพ่อกำลังพิจารณาว่าสมควรให้หรือไม่

สักครู๋หลวงพ่อก็มอบให้ เป็นพระสมเด็จเทพนิมิตเลี่ยมทอง ดังที่ได้เล่ามาตั้งแต่ต้นว่าดิฉันไม่เคยเล่าให้ใคร ฟังว่าอยากได้อะไรอย่างไร แต่ดิฉันก็ได้อย่างที่นึก ดิฉันไม่ทราบมาก่อนเลยว่าเพื่อนชาวประจวบฯเขาได้กัน เว้นแต่ดิฉันคนเดียว เพราะวันที่เขาได้รับ ดิฉันไม่ได้ไปด้วย และมาทราบภายหลังว่าพระนี้ ไม่ได้มีมาก และที่ดิฉันได้เพราะบุญที่ดิฉัน ไปปฏิบัติกรรมฐาน และกำหนดว่าอยากได้จากมือหลวงพ่อมาน้อยคอ แล้วก็ปลง ไม่คิดอยากได้ จึงได้มาเหมือนปฏิหารีย์ ดิฉันมาทราบอีกว่าคุณพานิชไม่ได้ตั้งใจจะให้ ที่เขาให้เพียงคิดได้ กันทุกคน มีดิฉันคนเดียวที่ไม่ได้ เกรงว่าดิฉันจะเสียใจ เลยมอบให้หลวงพ่อมอบให้ดิฉัน ด้วยเห็นว่าดิฉัน เป็นคนที่ตั้งใจปฏิบัติกรรมฐาน และเคยมาอยู่ปฏิบัติด้วยกัน แต่ถึงอย่างไร ดิฉันก็ขอขอบคุณคุณพานิชมาก ตั้งแต่ดิฉันได้ปฏิบัติกรรมฐานอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่ดิฉันได้รับคือสติอยู่กับปัจจุบันได้ รู้ว่าสิ่งใด สิ่งใดไม่ควร มีความอดทนไม่โกรธง่าย รู้จักการให้อภัย ไม่อวด รู้จักให้ รู้จักการแผ่เมตตาให้ศัตรูแทน การอาฆาต ทำให้จิตใจดิฉันเบิกบาน เราคิดเช่นไร สีหน้าแววตาจะบ่งบอกกรรมฐานหลวงพ่อสอนให้ดิฉันมี ความสุขที่แท้จริง ดิฉันมีที่พึ่งที่เป็นของจริง ดิฉันมีความสุขและพอใจ และขอขมาบุญปฏิบัติกรรมฐานเพื่อ ตัวเอง ไม่มีใครช่วยใครได้นอกจากตัวเอง ทุกวันนี้ ธุรกิจการงานของครอบครัวดิฉันและของลูกทุกคนดีขึ้น เรื่อยๆ มีความสุขด้วยกันทุกคน

ก่อนที่ดิฉันจะมาปฏิบัติกรรมฐาน ดิฉันต้องทรมานกับการปวดเข่าบ่อยๆ ทั้งนิ้วทั้งมือยามานานก็ ไม่หาย ตอนมานั่งปฏิบัติใหม่ๆ ดิฉันนั่งขัดสมาธิไม่ได้เพราะปวดหัดด้วยความศรัทธาในองค์หลวงพ่อก็ พยายามแต่นั่งไม่ได้นานนัก วันหนึ่งระหว่างนั่งปฏิบัติเท้าเริ่มชา ดิฉันจะเอขาาลงก็ไม่ได้ ด้วยสติที่พอจะได้บ้างจากการปฏิบัติก็ปวดหนอยๆ มีความรู้สึกได้ขนาดว่าเส้นเลือดมีก็เส้น เส้นไหนกำลังแล่นขึ้น มาถึง ไหน ปวดเหมือนเส้นจะแตกออกมา ปวดไล่ขึ้นถึงโคนขา เป็นเวลาที่ดิฉันต้องใช้ความอดทนอย่างมาก จนกระทั่งมีความรู้สึกถึงความปวดกำลังแผ่กระจายซำมาๆ หลังจากนั้นดิฉันไม่เคยปวดส่วนใดๆ ไม่ต้องหา หมอหลวง ไม่ต้องหาหมอนวดอีกเลย ดิฉันเชื่ออย่างไม่ต้องสงสัยว่าตัวเราต้องช่วยตัวเองด้วยกรรมฐาน ท ปฏิบัติก็ต้องเชื่อมั่นและปฏิบัติให้จริงแล้วจะได้ในสิ่งที่ต้องการ ปัจจุบันนี้ดิฉันอายุ ๕๕ ปี เดินหนึ่งชั่วโมง นั่งหนึ่งชั่วโมงสบายๆ และต้องปฏิบัติให้มากขึ้นกว่านี้ ยิ่งปฏิบัติยิ่งเกิดความสุข ไม่ต้องเสียสตางค์ซื้อ เพียงแต่ให้มีความมั่นคงของจิตใจ และความเพียรพยายามอดทน

ท่านอย่าได้เคลือบแคลงสงสัยในการปฏิบัติ เพียงท่านตั้งใจคิดเสมอว่าปฏิบัติเพื่อพ้นทุกข์ ไม่ใช่เพื่อ จะได้ในสิ่งที่อยากได้ แล้วท่านจะได้เมื่อท่านปลง คือไม่เราร้อน ได้ก็ดี ไม่ได้ก็ไม่เป็นไร แล้วท่านจะมี ความสุขสมหวังในทุกประการ แต่อยู่ที่ท่านตั้งใจที่จะปฏิบัติมากน้อยเพียงใด ขอให้ทุกท่านพบแต่ความสุข สมหวังในสิ่งที่ถูกต้องทุกประการทุกคน

สุดท้ายนี้ ขอพรและบารมีของพระเทพสิงหนุราชจารย์(หลวงพ่ोजรัญ) โปรดได้เมตตาให้ดิฉันและ ชาวไทยทั้งประเทศ จงอยู่รอดปลอดภัยจากภัยพิบัติที่บังของให้หลวงพ่อดีมีโอกาสน้อยบุญบารมีอีก นานเท่านานนับร้อยกว่าปี อยู่เป็นมิ่งขวัญแก่ลูกศิษย์ ให้มีโอกาสรสร้างความคิดเพื่อตัวเอง ครอบครัว สังคม

สัญญาใจ

เทพเทวี ปาละวงศ์

ดิฉันชื่อ นางเทพเทวี ปาละวงศ์ สามีชื่อผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญมี ปาละวงศ์ ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ ๖๘/๕๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ได้มาปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เป็นเวลาติดต่อกันหลายปีและหลายโอกาสด้วยกัน

สิ่งที่ดิฉันจะนำเรียนท่านผู้เจริญในธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคือ ประสบการณ์ชีวิตที่ได้ข้อคิดจากการให้พรของพระเดชพระคุณหลวงปู่ เจ้าพระคุณพระเทพสิงหนุราชจารย์ (หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม)

เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ ดิฉันได้ชวนสามีมากราบนมัสการหลวงปู่ ด้วยจิตคิดทำบุญทำกุศลถวายจุดปัจจัยร่วมสร้างเสนาสนะตามอริยาศัยของหลวงปู่ ใน โอกาสคล้ายวันเกิดของดิฉันซึ่งเกิดวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๔๘๘ มากราบหลวงปู่ในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๑ ซึ่งไม่ตรงกับวันเกิด เพราะสามียังไม่ว่างจากงาน ในการเดินทางจากกำแพงเพชร ระยะทางประมาณ ๒๐๐ กว่ากิโลเมตร โดยเริ่มออกเดินทางเมื่อเวลาประมาณ ๐๗.๓๐ น. ได้อธิฐานจิตตลอดเวลาว่าขอให้ได้พบและมีโอกาสได้สนทนากับหลวงปู่ด้วย เมื่อมาถึงวัดอัมพวัน ปรากฏว่ามีรถยนต์จอดทั้งด้านในและด้านนอกวัดเต็มไปหมด เข้าถึงกุฏิหลวงปู่ได้ทราบจากคณะศิษยานุศิษย์ของท่านว่าวันนี้ คณะนายตำรวจมาปฏิบัติธรรม เมื่อหลวงปู่ฉันเพลเสร็จก็จะไปทำพิธีเปิด ขณะนั้นดูเหมือนจะเป็นเวลา ๑.๐๐ น. พอดี จึงเข้าไปกราบท่านพร้อมกับคนอื่นๆ ที่เฝ้ารออยู่ พร้อมกับได้ถวายจุดปัจจัยร่วมสร้างเสนาสนะ โดยมอบให้ไวยาวัจกรของท่าน หลวงพ่อถามว่ามาจากไหน ตอบหลวงปู่ว่ามาจากจังหวัดกำแพงเพชร หลวงปู่มองหน้าดิฉันสักพักหนึ่งแล้วบอกว่าให้รอรับพรอย่างเพิ่งกลับ แล้วท่านก็หันมาบอกว่า ไม่นานจะได้รวยเป็นเศรษฐี ดิฉันก็ได้แต่ปลื้มใจ จึงตอบหลวงปู่ว่าขอให้สมปรารถนา

เวลาผ่านไป ๒ เดือน ประมาณปลายเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๑ สามีของดิฉันล้มป่วยลง จึงพาไปโรงพยาบาลทั้งของเอกชนและของรัฐบาล หมอตรวจรักษาให้ยาประมาณ ๑ สัปดาห์ แล้วก็ให้กลับบ้าน แต่อาการไม่ดีขึ้นเลย อีก ๒ สัปดาห์ต่อมา อาการทรุดหนักลงทุกวันๆ สามีพูดกับดิฉันว่าเขาคงไม่หายหรือคุณกลับไปอยู่กับน้องคุณที่บ้านที่จังหวัดชัยสิทธิ์ก็แล้วกัน มันคงเป็นเวรกรรมตามมา

ดิฉันเลยนึกขึ้นได้ อ้อ! ที่หลวงปู่บอกว่าไม่นานจะได้รวยเป็นเศรษฐีนั้น ก็คงเป็นเพราะจะได้เงินค่าทำศพของสามีนี้เอง ดิฉันบอกสามีว่าไม่ต้องการเงินของเขาแม้แต่บาทเดียว ถ้าเขาจะตายก็ให้มอบทรัพย์สินทั้งหมดให้แม่และน้องๆของเขา แต่จะมานอนรอความตายอยู่ทำไม อาการมันเพียบลงทุกวัน ควรไปหาหมอที่โรงพยาบาลพิษณุโลกหรือที่กรุงเทพฯ เลยตัดสินใจไปโรงพยาบาลพิษณุเวช (โรงพยาบาลเอกชน) จังหวัดพิษณุโลก หมอตรวจเช็คให้หมดทุกอย่าง แล้วบอกว่าต้องนอนค้างคืนเพราะมีอาการเป็นไข้ท้องอืด ผลการตรวจเลือดมีเม็ดเลือดขาวมากกว่าเม็ดเลือดแดง เวลาประมาณ ๕ โมงเย็นของวันที่ ๒ ในการเข้าพักรักษาตัว สามีบอกดิฉันว่าคุณบอกให้หลวงปู่จรัญขยหน้าหน่อยเถอะ ดิฉันก็สวดมนต์นั่งสมาธิ อธิ

ฐานจิตบอกหลวงพ่อกับช่วยลูกด้วยเถอะ สามิของลูกป่วยอยู่ที่ โรงพยาบาลพิษณุเวช ห้อง... ชั้น๗ จังหวัดพิษณุโลก

อาการป่วยของสามิดิฉันนั้นเขาแทบไม่ได้หลับเลยประเดี๋ยวยร้อน ประเดี๋ยวนหนาวตลอดทั้งคืน โรงพยาบาลเข้าออกทุกกระยะ ๔ ชั่วโมง ช่วงประมาณตี ๓ - ๔ ดิฉันฝันไปว่าหลวงพ่อดีใจไปเยี่ยม แต่ไม่ได้เข้าไปในห้อง ผู้ที่เข้าไปในห้องตามฝันก็คือ ท่านเจ้าประคุณพระราชสาร โมลี เจ้าอาวาสวัดนาควัชรโสภณวัดช้าง) อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ซึ่งเป็นวัดที่สามิดิฉันไปช่วยงานของท่านตลอดมา

พอรุ่งเช้าดิฉันก็เล่าให้สามิฟังว่าหลวงพ่อดีใจมาแต่ไม่ได้เข้ามาหา ผู้ที่เข้ามาคือหลวงพ่อดีใจช้าง ดิฉันใจไม่ดีเพราะคิดว่าหลวงพ่อดีใจท่านคงไม่ช่วยแล้ว ก็ทำใจว่าจะอะไรจะเกิดมันก็ต้องเกิด ก็ไม่ได้บอกให้พี่ฮงหรือใครทราบ เพราะคิดว่าถึงบอกไปเขาก็ช่วยอะไรเราไม่ได้ ตายก็ตายแทนเราไม่ได้ก็อยู่กันเพียงสองคนพอเวลา ๑๐.๐๐ น. ของวันที่๗ ในการเข้ารักษาตัว ก็มีพระอาจารย์จากวัดนาควัชรโสภณวัดช้าง) กำแพงเพชร ไปเยี่ยม จึงถามท่านว่าทราบได้อย่างไรว่ามาอยู่โรงพยาบาลนี้ ท่านบอกมาว่ามาลงทะเบียนเรียนที่มหาวิทยาลัยนเรศวร เลยโทรศัพท์เช็คตามโรงพยาบาลต่างๆ ในจังหวัดพิษณุโลก ทางโรงพยาบาลพิษณุเวช บอกว่ามีชื่อผู้ป่วยที่ท่านถามเข้ามารักษาที่นี้๒ วันแล้ว ก็เป็นเรื่องแปลก หลังจากนั้นพระเดชพระคุณหลวงพ่อดีใจพระราชสาร โมลี เจ้าอาวาสวัดนาควัชรโสภณ(วัดช้าง) กำแพงเพชร ก็มาเยี่ยมพร้อมทั้งพระภิกษุสามเณร จึงทำให้นึกทบทวนถึงความฝันที่พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระเทพสิงหนุราจารย์(หลวงพ่อดีใจ) ไปเยี่ยมแต่ไม่ได้เข้าไปในห้อง กลายเป็นพระเดชพระคุณพระราชสาร โมลีเข้าไปเยี่ยมแทน ซึ่งเป็นจริงดังฝันทุกประการ

สามิริักษาที่โรงพยาบาลพิษณุเวช ๕ วัน หมออนุญาตให้กลับบ้าน และออกใบนัดว่าอีก ๗ วันให้มาตรวจอีกครั้ง เมื่อกลับมาตรวจตามหมอนัด หมอเห็นว่าอาการยังไม่ดีขึ้น จึงบอกว่าอาจารย์จะย้ายโรงพยาบาลหรือไม่ เพราะอยู่ที่นี่ค่าใช้จ่ายแพง แนะนำให้เข้ารักษาที่โรงพยาบาลของรัฐ จึงตัดสินใจย้ายไปโรงพยาบาลพุทธชินราชซึ่งเป็นโรงพยาบาลของรัฐ โดยหมอจากโรงพยาบาลพิษณุเวชได้ส่งตัวไปยังโรงพยาบาลพุทธชินราช หลังจากหมอตรวจเสร็จก็จัดหาห้องพิเศษให้ทันที และโชคคิที่เหลือห้องพิเศษเพียงห้องเดียวอยู่ที่ไอซียู เมื่อเข้าไปก็เห็นแรกดูเหมือนเจ้าของห้องไม่อนุญาต พอคนไข้หมายถึงสามิของดิฉัน) ขึ้นเตียงนอน เขาก็มาโยกเตียงไปมา จนสามินึกว่าดิฉันไปโยกเตียงคนไข้ ก็เลยบอกว่าไม่ได้โยก และให้สามิกำหนดจิตและบอกเจ้าของห้องเขา และอย่าลืมสวดอธิปิโสและแผ่เมตตาให้เขาด้วย ในคืนนั้นดิฉันและสามิต่างก็สวดมนต์บทอธิปิโสและแผ่เมตตาให้เจ้าของห้อง รวมไปถึงเจ้ากรรมนายเวรด้วย จึงทำให้นอนหลับลงได้

แต่ในวันที่๒ ช่วงเวลาประมาณ ๕ - ๖ โมงเย็น ดิฉันเข้าห้องนี้ โดยบอกสามิว่าขออาบน้ำ ก่อนนะคุณ เมื่ออาบน้ำ เสร็จเปิดประตูออกมาได้พบกับผู้หญิงนั่งกระโปรงชุดสีเทาขึ้นอยู่หน้าห้องนี้ ด้วยความตกใจจึงร้อง อู๊ย! สามิซึ่งนอนอยู่บนเตียงคนไข้ได้ยืนจึงถามว่าทำไม ก็เลยบอกสามิว่าไม่มีอะไร พอแต่งตัวเสร็จดิฉันเลยบอกสามิว่าเจ้าของห้องเป็นผู้หญิงชื่อนี้(หมายถึงชื่อที่ทางโรงพยาบาลคิดไว้ที่หน้าห้องว่าเป็นผู้บริจาคสร้างห้องพิเศษห้องนี้) ถ้าหายป่วยกลับไปต้องทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้เขาด้วย

สามีพักรักษาอยู่โรงพยาบาลพุทธชินราช ๑๗ วัน เราสวดมนต์แผ่เมตตาให้ทุกวัน เหตุการณ์ต่างๆก็ไม่เกิดขึ้น แลมยังช่วยเหลือเราเสียด้วยซ้ำไป เพราะการรักษาของหมอจะต้องให้ยาทางเส้นเลือดครั้ง ๗๐๐ ซี.ซี. ติดต่อกัน ๔ ชั่วโมง ในช่วงดึกบางวันที่อ่อนเพลียหลับไปนี้ ยาหมดขวด เขาก็มาสะกิดให้เราตื่น เพื่อเรียกพยาบาลให้เปลี่ยนยา เป็นต้น

วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๓ หมอแจ้งว่าอาการดีขึ้นแล้ว แต่ต้องมาตรวจซ้ำ อีกครั้งก่อนจะให้กลับบ้านได้ ในช่วงที่รอหมอเข้ามาตรวจ พอตีพระอาจารย์มหาสุพิสิทธิ์ ท่าภา ซึ่งอยู่วัดนาควัชร โสภณ(ณัฏฐา) กำแพงเพชรเดินทางมากับน้องชายเพื่อจะรับกลับ ท่านมาถึงก่อน ๑๑.๐๐ น. เล็กน้อย ก็เลยไปซื้ออาหารมาถวายเพลท่านและถือโอกาสทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้เจ้าของห้องไปเลย

พอสามีหายป่วยเป็นปกติ เมื่อถึงวันเกิดของเขาในปี พศ. ๒๕๔๕ จึงชวนกันมาทำบุญที่วัดอัมพวัน ได้ถวายจตุปัจจัยแด่หลวงพ่อกำนวณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท เพราะคิดันได้อิฐฐานไว้ว่า ไม่ต้องขอเงินจากเขา ต้องการให้เขามีชีวิตอยู่ด้วยกันตลอดไป เลยต้องมาทำบุญทำกุศลตาม **“สัตตยาใจ”** ดังกล่าว

ความมหัศจรรย์ของการสวดพุทฺธคุณ

นางชลธิชา ชาญวิชา

ด้วยสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในวัดอัมพวัน ด้วยเมตตาบารมีของหลวงพ่อดลบันดาลให้ครอบครัวข้าพเจ้า มาปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวัน

ข้าพเจ้าชื่อ นางชลธิชา ชาญวิชา สามีของข้าพเจ้าชื่อ นายสมศักดิ์ ชาญวิชา ทำงานอยู่ที่การรถไฟแห่งประเทศไทย ตำแหน่งผู้ช่วยนายสถานีลพบุรี

มีเรื่องมหัศจรรย์เกิดขึ้นกับครอบครัวของข้าพเจ้า หลังจากก้าวแรกที่ข้าพเจ้าเดินเข้าในวัดอัมพวัน เมื่อเกือบ ๔ ปีที่แล้ว ซึ่งขณะนั้นสามีของข้าพเจ้ายังไม่ได้ย้ายมาทำงานที่ลพบุรี ข้าพเจ้าและครอบครัวได้มีโอกาสเข้ามาเยี่ยมชม วัดอัมพวันโดยบังเอิญ แต่ไม่ได้เจอหลวงพ่อดล เพียงแต่ได้เดินชมรอบๆวัดและไปเจอร้านหนังสือ เห็นรูปหลวงพ่อดลและหนังสือสวดมนต์เล่มเล็กๆเขียนไว้ว่า “อานิสงส์ของการสวดพุทฺธคุณ” สามีของข้าพเจ้าก็หยิบติดมือมาประมาณ ๓ – ๔ เล่ม หลังจากนั้นสามีของข้าพเจ้าก็นำมาเปิดอ่าน และปฏิบัติตามหนังสือก่อนนอน และตอนเช้าก่อนไปทำงานทุกวัน สำหรับข้าพเจ้าก็ไม่ได้สนใจอะไร เพียงแต่รับรู้ว่ามีสามีของข้าพเจ้าบ่นพึมพำอะไรต่างๆเข้าเป็น ภาษาบาลี ซึ่งข้าพเจ้าก็ไม่เข้าใจ และต่อมาก็ได้มีโอกาสไปวัดอัมพวันอีกหลายครั้ง แต่ไม่เคยพบหลวงพ่อดล เพียงแต่ได้ไปกราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในวัดอัมพวันเท่านั้น แต่สองแห่งที่ข้าพเจ้าไม่ได้ไปกราบคือองค์พระประธานในโบสถ์ และหลวงพ่อดลเทพนิต ซึ่งข้าพเจ้าเดินไม่ทั่วและไม่ทราบว่าจะองค์หลวงพ่อดลเทพนิตประดิษฐานอยู่ที่ไหน สำหรับองค์พระประธานในโบสถ์นั้น ข้าพเจ้าเข้ามาวัดอัมพวันที่ไร เผอิญโบสถ์ไม่เปิดสักครั้งเลย จึงไม่มีโอกาสเข้าไปกราบ นี่คือเรื่องราวและแรงบันดาลใจที่ข้าพเจ้าต้องเขียนมาลงในหนังสือ

หลังจากที่สามีของข้าพเจ้าสวดพาหุงมหากา พร้อมด้วยอิติปิโสทำอายุบวกหนึ่ง เข้า – เย็น มาตลอดระยะเวลาเกือบ ๒ ปี อานิสงส์ของการสวดพาหุงมหากา ก็ดลบันดาลให้สามีของข้าพเจ้าได้เลื่อนตำแหน่ง และย้ายที่ทำงานมาเป็นผู้ช่วยนายสถานีรถไฟที่ลพบุรี หลังจากนั้นอีก ๓ ปี ได้เลื่อนขั้นเป็นระดับ ๗ ผ่านการพิจารณาขึ้นเงินเดือนขึ้นครั้ง และสิ่งที่ครอบครัวเรากลุ้มใจ ที่สุดคือ สามีของข้าพเจ้าได้รับคัดเลือกให้เป็นพนักงานดีเด่น (ชมเชย) ของการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นเพราะอานิสงส์แห่งการสวดพุทฺธคุณพาหุงมหากา และเมตตาบารมีของหลวงพ่อดลโดยแน่แท้ ที่ทำให้ข้าพเจ้าซึ่งไม่เคยสวดมนต์เลย เกิดความศรัทธาอย่างแรงกล้าที่จะต้องสวดพาหุงมหากาให้ได้ จนวันหนึ่งประสบความสำเร็จ ข้าพเจ้าสามารถจำบทสวดมนต์ได้โดยไม่ต้องดูหนังสือเลย และก็สวดเรื่อยมาเช่นเดียวกับสามี นอกจากนี้ ก็ยังได้สอนให้ลูกสาวซึ่งอายุเพียง ๘ ขวบ สวดพาหุงมหากาได้อย่างแม่นยำ และต่อมาข้าพเจ้าก็มีโอกาสได้ไปวัดอัมพวันอีกครั้ง ครั้งนี้รู้สึกเป็นบุญของข้าพเจ้าอย่างสุดซึ้งที่ได้มีโอกาสได้กราบหลวงพ่อดล ข้าพเจ้าเข้าไปโดยบังเอิญ เห็นท่านกำลังเทศน์ให้ญาติโยมฟังอยู่ที่กุฏิหลังเก่า ท่านเงยหน้าขึ้นมามองข้าพเจ้าเล็กน้อย แต่ความรู้สึกที่ข้าพเจ้าได้รับมีความรู้สึกปลื้มปิติ เขือกเย็น และอิมบุญอย่างบอกไม่ถูก

หลังจากนั้นข้าพเจ้าก็มาวัดอัมพวันบ่อยๆ พร้อมทั้งไม่ลืมสวดมนต์ถ้ามีเวลาพอ มีอยู่คืนหนึ่งตรงกับวันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๔๕ ซึ่งรุ่งเช้าจะเป็นวันเกิดของหลวงพ่อดล หลังจากข้าพเจ้าไหว้พระสวดมนต์

เสร็จแล้ว ข้าพเจ้ามีอาการนอนไม่หลับกระสับกระส่าย และในขณะที่หลับครั้งต้นนั้น ในมโนภาพของข้าพเจ้าเหมือนไม่ได้ฝัน แต่นอนหลับตาในความมืด ข้าพเจ้าได้นิมิตเห็นพระประธานในโบสถ์วัดอัมพวัน สีเหลืองอร่าม ตรงกลางองค์พระมีแสงสว่างส่องมาที่ตัวข้าพเจ้า ในขณะที่เดียวกันก็มีภาพพระพุทธรูปอีกองค์หนึ่ง ซึ่งลักษณะคล้ายทำด้วยศิลาสมัยโบราณมีแต่เศียร ผุดขึ้นมาจากองค์พระประธานที่มีแสงสว่างมาที่ตัวของข้าพเจ้า รู้สึกเย็นวาบ และต่อมาข้าพเจ้าเห็นบทสวดมนต์พาหุงมหากาลอยขึ้นมาตรงหน้าพร้อมภาพหลวงพ่ोजรัญแล้วพลันหายไป ตื่นขึ้นมากลางดึกตัวเองว่าหลับไปหรือเปล่า

รุ่งเช้าวันที่๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นวันเกิดหลวงพ่อ ตอนเช้าข้าพเจ้าติดธุระ มาถึงวัดก็บ่ายสามโมง ซึ่งไม่เจอหลวงพ่อแล้ว ได้มีโอกาสเข้าไปกราบพระประธานในโบสถ์ ปาฏิหาริย์เกิดขึ้นกับข้าพเจ้า องค์พระประธานในโบสถ์นั้นไซ้เลย เหมือนที่ข้าพเจ้านิมิตเห็นเมื่อคืน ความปลื้มปิติเกิดขึ้นกับตัวข้าพเจ้า เป็นบุญเหลือเกิน เป็นเพราะบารมีของหลวงพ่ोजรัญโดยแท้ที่นำพาถูกมาเจอพระพุทธรูปศาสนา ปวราณาคนว่า จะชนะคนด้วยความดีและเดินไปในทางที่ถูกต้อง สิ่งไหนที่ถยทำผิดพลาดมาอาจจะรู้บ้างไม่รู้บ้าง ข้าพเจ้าอยากชดใช้กรรม และจะทำความดีต่อไป

เช้าวันรุ่งขึ้นข้าพเจ้ามาวัดอัมพวัน ตั้งจิตอธิษฐานขอให้ได้พบหลวงพ่อ และได้มีโอกาสเล่าความฝันให้หลวงพ่อฟังว่าสิ่งที่ข้าพเจ้าพบเจอมานั้นคืออะไร เป็นจริงดังคำอธิษฐาน ข้าพเจ้าได้มีวิชาสกราบนมัสการหลวงพ่ออย่างใกล้ชิด และเล่าความฝันให้ท่านฟัง ท่านมีเมตตาตอบว่า ข้าพเจ้าไม่ได้ฟังท่านไป แต่เป็นเพราะความเมตตาที่เรามีและอันสงฆ์ของการสวดพาหุงมหากา บ้านไหนที่มีแต่เมตตาแสงสว่างแห่งปัญญาจะไปลงที่บ้านนั้น เป็นความซาบซึ้งใจอย่างเหลือเกิน หลวงพ่อให้ข้อคิดทางธรรมไว้หลายเรื่อง พร้อมทั้งแนะนำให้ข้าพเจ้ามารับพระกรรมฐานแล้วชีวิตจะมีแต่ความรุ่งเรือง ข้าพเจ้ารับคำพร้อมนำมาปฏิบัติ หลังจากนั้นอีก ๒ อาทิตย์ ข้าพเจ้าตัดสินใจครั้งยิ่งใหญ่ ตัดทุกอย่างจากทางบ้านเพื่อมาขอรับพระกรรมฐานในวันที่๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๕

ขณะปฏิบัติธรรมเป็นเวลา ๓ วัน ข้าพเจ้าได้บอกกล่าวสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในวัดอัมพวันพร้อมทั้งแม่ใหญ่และเทพกาหลงและบารมีของหลวงพ่อ จงดลบันดาลให้ข้าพเจ้าซึ่งมีความศรัทธาและตั้งมั่นเอาพระศรีรัตนตรัยเป็นที่ยึดเหนี่ยว ขอให้ข้าพเจ้าจงมีสติและเกิดแสงสว่างทางปัญญาด้วยดี

อันสงฆ์ของความตั้งใจจริง ข้าพเจ้าปฏิบัติธรรมได้ อยู่ได้ ไม่เหนื่อย ไม่หิว ไม่ง่วง ทั้งๆที่ไม่เคยอดข้าวเย็น ไม่เคยนอนตื่นเช้า ยิ่งกว่านั้น๒ คืนข้าพเจ้าไม่ได้หลับเลยเพราะอาจจะแปลกที่ แต่ก็แปลก ที่ไม่มีอาการเหนื่อยหรือง่วงแม้แต่เพียงนิดเดียว เป็นเพราะบารมีของหลวงพ่อและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในวัดอัมพวันเป็นแน่แท้ ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นลูกศิษย์พระกรรมฐานของหลวงพ่ोजรัญได้โดยไม่มีอุปสรรคอันใดเลยการปฏิบัติธรรมข้าพเจ้าไม่หวังอะไรมากไปกว่าการเป็นคนดีมีศีลธรรม คือการทำบุญอันยิ่งใหญ่ ซึ่งข้าพเจ้าไม่สามารถนำมาเอ่ยในที่นี้ได้ เพราะ”รู้ได้เฉพาะตน” ของผู้ปฏิบัติปฏิบัติชอบเท่านั้น ข้าพเจ้ารู้เพียงว่าออกจากวัดในครั้งนี้ ข้าพเจ้าจะพยายามทำแต่ความดีเท่านั้น

หลังจากที่ข้าพเจ้ารับพระกรรมฐาน วันหนึ่งข้าพเจ้าผจญได้มีโอกาสเข้าไปรั้วนรทศน์ “ ที่ลพบุรี เพื่อซื้อเครื่องทำน้ำอุ่นสำหรับบ้านหลังใหม่ ที่เราสองคนสร้างมาด้วยร่างกายและแรงใจ ด้วย

อานิสงส์ของการปฏิบัติธรรม ทำให้เราเจอแต่สิ่งดีๆเข้ามาในชีวิต มีหลักฐานที่มั่นคง มีความแข็งแรงทางด้านจิตใจ ข้าพเจ้าได้เจอกับคุณลุงนิพนธ์ นันทพงษ์ ซึ่งเป็นเจ้าของร้าน ข้าพเจ้าเหลือบไปเห็นหน้าอัสสิวคมนตรีพาหุงมหากาที่โต๊ะ ก็เลยถามคุณลุงเป็นศิษย์ของหลวงพ่อจรัญหรือ คุณลุงตอบว่าใช่ ข้าพเจ้าก็เลยถือโอกาสคุยเรื่องข้าพเจ้าได้ไปปฏิบัติธรรมและฝันเห็นหลวงพ่อพระพุทธรูปที่มีแต่เศียร คุณลุงจึงเล่าให้ฟังว่า คุณลุงเคยไปสร้างหลวงพ่อเทพนิมิตไว้ที่วัดอัมพวัน คุณลุงนิพนธ์ยังได้แนะนำภรรยาของคุณลุง คือคุณป้าอุ่นเรือนให้รู้จัก และหลังจากที่ได้พูดคุยกับคุณป้าอุ่นเรือน มีความรู้สึกว่าอบอุ่นมาก คุณป้าคุยเรื่องหลวงพ่อให้ฟัง ซึ่งข้าพเจ้าก็ชอบฟัง ไม่มีวันเบื่อ และรู้สึกศรัทธาในตัวของหลวงพ่อกว่าขึ้น และพร้อมกันนี้คุณป้าได้แนะนำให้ข้าพเจ้ารู้จักญาติทางธรรมอีกคนหนึ่งชื่อคุณป้าเสนอ ซึ่งคุณป้าเสนอเป็นคนใจดีมาก ทุกครั้งที่เจอคุณป้าเสนอมีกำแนะนำดีๆ และให้ความสะดวกทุกอย่างในขณะที่ข้าพเจ้ามาวัดอัมพวัน ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกอบอุ่นใจอย่างสุดซึ้งที่ได้เจอกับกัลยาณมิตรที่ดีๆ คงเป็นเพราะเมตตาบารมีของหลวงพ่อจรัญที่คลบบันดาลให้มาเจอ นี่คือผลของการปฏิบัติธรรม จึงได้พบเจอแต่สิ่งที่ดีๆ

สุดท้ายนี้ลูกขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย จงปกป้องคุ้มครองหลวงพ่อจรัญให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ให้มีอายุยืนยาวนาน อยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของปวงชนทั้งทางโลกและทางธรรมทั้งหลายตลอดกาลนาน

ลูกซาบซึ้งในความมีเมตตาบารมีทานของหลวงพ่ออย่างสุดซึ้ง ให้ลูกชนะคนด้วยความดี เดินไปในทางที่ถูกต้องตามที่ลูกเคยตั้งจิตอธิษฐาน และนำพาให้ลูกมาเจอพระพุทธศาสนา และเกิดแสงสว่างแห่งปัญญา จนไม่สามารถจะลืมเลือนได้เลยในชาตินี้...

อานิสต์ของการสวดมนต์และปฏิบัติพระกรรมฐาน

อนงค์ภัทร์ ปิติวรรณ

ดิฉันนางอนงค์ภัทร์ ปิติวรรณ สามีน้อง นายชนคุณปิติวรรณ ครอบครัวของดิฉันมีลูกสาว ๒ คน

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ดิฉันรับราชการอยู่ที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำงานอยู่ในกรุงเทพฯ ต่อมาได้ย้ายมาอยู่ที่จังหวัดสระบุรี มีหน้าที่รับผิดชอบเป็นเจ้าหน้าที่การเงินประมาณ ๔ ปี และได้รับการขึ้นเงินเดือน ๒ ขั้นบ่อยมาก ส่วนคุณชนคุณ ปิติวรรณ ทำงานบริษัทกระเบื้องไทยจำกัดประจำอยู่ที่จังหวัดสระบุรี ขณะนั้นหน้าที่การงานและการเงินดีมาก อยุธยาจังหวัดสระบุรีไม่นาน ดิฉันก็ได้รู้จักกับเพื่อนต่างหน่วยงานกัน เขาได้นำหนังสือกฎแห่งกรรมของพระเดชพระคุณหลวงพ่อดำรงค์ จิตมุนมโม มาให้ดิฉันอ่าน เมื่อได้อ่านแล้วชอบมาก เกิดความเลื่อมใสศรัทธาหลวงพ่อดำรงค์ แต่ก็ยังไม่มีโอกาสไปกราบนมัสการหลวงพ่อดำรงค์

ประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้มีเพื่อนนำหนังสือของหลวงพ่อดำรงค์มาให้ได้อ่านอีก พร้อมทั้งเล่าเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับวัดอัมพวันให้ฟัง ดิฉันได้มีโอกาสไปกราบนมัสการหลวงพ่อดำรงค์ จำได้ว่าวันที่ไปนั้นเป็นวันคล้ายวันเกิดของลูกสาวคนโต ขณะนั้นอายุได้ประมาณ ๘ - ๙ ขวบ ลูกของดิฉันอายุห่างกันประมาณ ๒ ปี และชอบเถียงกันเป็นประจำ บางครั้งดิฉันก็พูดกับลูกไม่เพราะ ตอนนั้นดิฉันทำงาน งานในหน้าที่บางครั้งทำให้รู้สึกเครียดมาก เพราะยังไม่มื่ออะไรเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ สวดมนต์ก็ไม่รู้จัก พระกรรมฐาน(สติปัญญาฐานสี่) ก็ไม่รู้จัก วันแรกที่ไปกราบหลวงพ่อดำรงค์ ดิฉันก็ได้รับความเมตตาจากหลวงพ่อดำรงค์ ท่านชี้มาที่ดิฉันและบอกว่าลูกคืออยู่แล้ว เป็นแม่ต้องพูดกับลูกให้ดี อาตมาขอบิณฑบาต พอดิฉันได้ยินได้ฟังเท่านั้น ใจก็คิดว่าต่อไปจะไม่พูดกับลูกอย่างนี้อีกแล้ว

หลังจากนั้นดิฉันและสามีก็จะไปกราบหลวงพ่อดำรงค์อยู่เรื่อยๆ เวลาไปกราบหลวงพ่อดำรงค์ใจจะได้ยินหลวงพ่อดำรงค์พูดว่า สวดมนต์นะ สวดแล้วจะดี สวดแล้วจะรวยสวดแล้วหน้าที่การงานก็จะเจริญก้าวหน้า ลูกๆก็จะดี ครอบครัวก็มีความสุข ไปครั้งใดก็จะได้ยินอย่างนี้ทุกครั้ง ดิฉันและสามีจึงได้นำไปปฏิบัติ โดยการสวดมนต์เจริญพระพุทธรูป พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ และพาหุงมหากาฯ กับอิติปิโส เท่าอายุบวก ๑ ตามที่หลวงพ่อดำรงค์บอก

ขณะที่ดิฉันรับราชการอยู่ ดิฉันมีความคิดว่า ถ้ากรมฯ ย้ายดิฉันออกจากจังหวัดสระบุรีเมื่อไร ดิฉันจะลาออกจากราชการ เพื่อที่จะได้อยู่กับครอบครัว ดังนั้นดิฉันจึงไม่อยู่นิ่ง ชอบหาอะไรทำ เมื่อเวลาออกจากราชการแล้วตัวเองจะได้มีงานทำ มีรายได้ ดิฉันเรียนตัดเสื้อ ตอนนั้นรับราชการไปและก็รับตัดเสื้อสตรีไปด้วย ลูกค้ามากบางครั้งทำไม่ทัน เท่านั้นยังไม่พอ บางครั้งจะประดิษฐ์ดอกไม้เป็นของขวัญส่งขายที่พัสดุขายดีมากทำไม่ทันอีกเช่นกัน จากนั้นไม่นานดิฉันก็ค้าข้าวสารอีก ส่วนสามีของดิฉันออกจากงานประจำที่เขาทำแล้ว เขาก็มาช่วยงานพวกนี้ด้วย เราทั้งสองมีความสุขมากเพราะได้เงิน เราคิดว่าเงินเป็นสิ่งที่สำคัญกับเรามาก

ดิฉันทำกิจการพวกนี้อยู่ประมาณ ๔ – ๕ ปี ช่วงนั้นดิฉันได้เดินทางไปเยี่ยมคุณพ่อคุณแม่ที่จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นบ้านเกิด ท่านได้เล่าให้ดิฉันฟังว่า ที่นครปฐมได้มีร้านค้าขนม เขาขายวุ้นมะพร้าวอ่อน ขายดีมาก ทำเป็นรูปต่างๆ เป็นวุ้น สีมันสวยงาม คุณแม่บอกให้ดิฉันไปซื้อทาน เวลาไปเยี่ยมคุณพ่อคุณแม่ที่ไร ดิฉันก็จะแวะเวียนเข้าไปอุดหนุนทุกครั้ง แต่ครั้งที่เข้าไปอุดหนุน ดิฉันก็จะมีความคิดที่อยากทำขนมวุ้นมะพร้าวมาก แต่ดิฉันทำไม่เป็น เกิดมาไม่เคยทำขนมอะไรเลย ดิฉันเป็นลูกสาวคนเดียวในจำนวนพี่น้อง ๕ คน คุณพ่อคุณแม่จะตั้งลูกๆเรียนอย่างเดียว คุณพ่อเป็นข้าราชการบำนาญ เหตุที่ดิฉันตัดเสื้อผ้าเป็นเพราะคุณแม่มีฝีมือตัดเย็บให้ดิฉันใส่ จนมีสามีแล้วดิฉันจึงไปเรียนเพิ่มเติม ส่วนขนมไม่มีความรู้เลย แต่ดิฉันก็อยากที่จะทำเพราะที่บ้านนครปฐมมีมะพร้าวน้ำหอม ดังนั้นดิฉันจึงเริ่มหัดทำโดยถามผู้รู้บ้าง ทำถูกบ้างผิดบ้าง ได้กำลังใจจากสามี ไม่ว่าจะดิฉันจะคิดริเริ่มทำอะไร สามีจะเป็นกำลังใจให้และช่วยทำทุกอย่าง ส่งเสริมสนับสนุนทุกอย่างทุกอย่างที่ดิฉันคิดทำ จากนั้นดิฉันก็ได้มีกิจการขนมวุ้นมะพร้าวอ่อนเป็นของตนเอง

ดิฉันหยุดกิจการอื่นๆทั้งหมด ทำราชการเป็นงานประจำ และทำกิจการวุ้นมะพร้าวอ่อนเท่านั้น สามีก็ทำงานเป็นลูกจ้างบริษัทเหมือนเดิม ดิฉันมีครอบครัวที่อบอุ่น สามีเป็นคนดีมาก รักครอบครัว จนเพื่อนๆ หรือผู้ที่รู้จักดิฉันออกปากชมว่าดิฉันโชคดีที่มีสามีที่ดี ลูกๆก็น่ารัก ครอบครัวของดิฉันชอบไปวัดทำบุญ ขณะเดียวกันดิฉันและสามีก็จะสวดมนต์ตามที่หลวงพ่อบ้านสอน แต่ทำแบบไม่สม่ำเสมอ ทำๆหยุดๆ หลวงพ่อบ้านสอนเสมอว่า ถ้าทำแบบลุ่มๆดอนๆ ทำแบบจืดๆจ๋จ๋ๆ ก็จะได้สิ่งที่ทำ เรื่องนี้เป็นเรื่องจริง ขณะที่ดิฉันรับราชการอยู่ และมีกิจการทำขนมวุ้นมะพร้าวอ่อน ดิฉันจะทำส่งตามห้าง ตามร้านอาหาร ส่งกับเซเว่นๆ และมีมินิมาร์ทอีกหลายแห่ง ตอนนั้นขายดีมาก กิจการกำลังเติบโตและเริ่มเป็นที่รู้จักของผู้คน มีคนช่วยรับประทาน ๗ – ๘ คน ทำแทบไม่ทัน ในแต่ละวัน ดิฉันจะต้องใช้มะพร้าวอ่อนวันละประมาณ ๕๐๐ กว่าลูก ใช้กะทิ ประมาณ ๘๐ – ๙๐ กิโลกรัม ทำอย่างนี้ทุกๆวัน ถ้าเป็นเวลาเทศกาลต่างๆที่ผู้คนเขาเที่ยวกันดิฉันยิ่งขายดี ช่วงปีใหม่อีกยิ่งขายดีมาก

ประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ขนมของดิฉันได้มีโอกาสขึ้นโต๊ะเสวยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และขึ้นโต๊ะเสวยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ที่วัดมงคลชัยพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี หลังจากนั้นไม่นานก็ได้เซลล์ชวนชิมจากหม่อมราชวงศ์ถนัดศรี ลงหนังสือพิมพ์มติชนรายสัปดาห์ กิจการก็ยิ่งขายดีมากขึ้น ดิฉันจึงลาออกจากราชการเพื่อมาทำนกิจการขนมของตนเอง ตอนนั้นขนมขายดีมาก แต่ยิ่งขายดีเท่าไรดิฉันก็ยิ่งไม่มีเวลา ดิฉันและสามีไม่มีเวลาแม้แต่จะสวดมนต์ ทำการค้าขายอย่างพลัดพลิน บางวันไม่ได้ก็จะสวดมนต์บ้าง บางวันก็ไม่สวด ทำอย่างนี้เสมอมา ต่อมากิจการเริ่มแยลง แล้วก็ต้องหยุดตัวเอง ไม่สามารถที่จะขายต่อไปได้ เพราะทำส่งไปเท่าไรก็ต้องเก็บคืนมาทั้ง ดิฉันและสามีจึงรู้ว่านี่คือผลจากการที่เราทั้งสองสวดมนต์แบบลุ่มๆดอนๆ ทำแบบจืดๆจ๋จ๋ๆ เมื่อเหตุไม่มีผลมันก็จะจะไม่เกิด

จากนั้นดิฉันก็กลายเป็นคนว่างงาน แต่ก็ยังไม่ได้อำนาจในการกระทำของตัวเอง ดิฉันกลับสวดมนต์เลย ไม่เข้าวัด ไม่ทำบุญ ไม่ทำทาน ปิดห้องพระไม่เข้าไปสวดมนต์ และยังมีความคิดอีกว่าเราเกิดมาไม่เคยทำให้ใครเดือดร้อน ทำไมชีวิตของดิฉันจึงเป็นแบบนี้ มีป้ายเซลล์ชวนชิมรับรองความอร่อยในรสชาติของขนม แต่ก็ไม่สามารถค้าขายได้ เพื่อนดิฉันเขาบอกกับดิฉันว่าดิฉันมีวาสนาที่ทำขนมขึ้น มาจนถึงจุดนี้ได้

แต่ดิฉันไม่มีบุญที่จะครองป้ายเชลล์เพื่อที่ทำการค้าต่อไป ดิฉันรู้ว่าบุญมี บาปมี กรรมมี แต่ก็ได้แต่รู้ไม่เคย
เข้าใจในคำพวกนี้เลย การค้าของดิฉันตกต่ำสุดยังไม่พอ ชีวิตครอบครัวที่เคยว่าดีมีความสุขก็กำลังตกลง
อีก

ปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อนที่เคยรับราชการอยู่กับดิฉันได้มาแนะนำอาชีพขายตรง จำพวกสินค้า
อุปโภคบริโภคให้ดิฉันและสามี ตัวดิฉันฟังแล้วก็ไม่สนใจที่จะทำ แต่สามีดิฉันได้ตัดสินใจสมัครเป็นสมาชิก
และก็ได้ทำควบคู่กับงานประจำ สามีของดิฉันก็ได้ชวนเพื่อนหญิงของเขามาทำด้วย กิจการดูเหมือนว่าจะไป
ได้ดี สามีของดิฉันก็ออกไปทำงานร่วมกับเพื่อนหญิงของเขาเสมอ จนมีข่าวในลักษณะไม่ดีไม่งาม แต่สามี
ดิฉันเขาไม่ยอมเลิก ครอบครัวเริ่มมีปัญหา

๕ มีนาคม ๒๕๔๓ ดิฉันและสามีได้เดินทางไปรับลูกสาวจากโรงเรียนประจำ ช่วงนั้นสอบเสร็จ ปิด
ภาคเรียนลูกๆจึงได้อยู่บ้าน ดิฉันและสามีเลี้ยงลูกโดยเป็นทั้งพ่อ แม่ และเพื่อน ดังนั้นมีปัญหาอะไร ลูกก็
เลยรับรู้ด้วย สามีดิฉันเมื่อทำงานประจำเสร็จก็จะไปทำงานขายตรงเป็นอย่างนี้ทุกวัน เริ่มมีอะไรที่ไม่
เหมือนเดิม จากการกลับบ้านตามเวลาก็ไม่ตรงเวลา บอกว่างานยุ่ง บางครั้งอยู่บ้านก็จะมีคนโทรศัพท์ตามให้
ไปทำงานขายตรง จนดิฉันเริ่มมีปากเสียงทะเลาะกัน ดิฉันขอร้องไม่ให้เขาทำงานขายตรงนั้น แต่สามีดิฉันก็
ไม่ฟัง บ้านที่เคยว่ามีความสุขก็เริ่มร้อนเป็นไฟเหมือนนรก ดิฉันจะทะเลาะหาเรื่องสามีทุกวัน แต่สามีดิฉัน
ไม่ได้ตอบ จะเงียบ ดิฉันเป็นคนมีทิฐิสูง ถ้าต้องโกรธอะไรแล้วต้องให้ได้ดังใจ ไม่ฟังใคร คำว่าอภัยก็ให้ไม่
เป็น ๑ เดือนเต็มที่บ้านเหมือนนรก หาสุขไม่ได้ มีแต่การทะเลาะ ซึ่งเกิดจากดิฉันเป็นคนเริ่มทุกครั้ง จนลูกๆ
เครียดมาก สามีก็เลยเลิกออกไปทำงานขายตรง เขาเป็นคนรักลูกๆมาก และไม่อยากเห็นลูกเสียใจ

๑๗ เมษายน ๒๕๔๓ ดิฉันและสามีพร้อมลูกสาวได้มีโอกาสไปจังหวัดสิงห์บุรี ดิฉันจึงบอกสามีว่า
แวะไปนมัสการกราบหลวงพ่อบุญ เพราะครอบครัวไม่ได้มากกราบหลวงพ่อบานานมากตั้งแต่กิจการเจ๊ง ดิฉันบอก
สามีว่ามีบุญก็ได้พบท่าน ไม่มีก็ได้พบ แต่ต้องบอกว่าเป็นโชคดีของดิฉันและครอบครัว เราได้พบหลวง
พ่อบุญ ดิฉันและครอบครัวได้นั่งฟังหลวงพ่อบุญสอนธรรมะ แล้วท่านก็พูดกับศิษย์คนนั้นคนนี้ สักพักท่านก็ชี้มาที่
ดิฉันกับสามีและพูดว่า “เรื่องผู้มีชู เมียมชู ธรรมฐานท่านนั้นช่วยได้ เป็นลูกศิษย์เรา เราเรียกให้ทำแล้วจงทำ
เสียนะ ถ้าไม่ทำ ระวังประสาทมันจะกิน เราจะช่วยอะไรไม่ได้ ผู้ที่ช่วยเมียได้ เมียก็ช่วยผู้ได้ ลูกก็ช่วยพ่อ
แม่ได้ พ่อแม่ก็ช่วยลูกได้” พอดิฉันได้ยินหลวงพ่อบุญพูดจบ ดิฉันก็คิดว่าเราต้องเข้าปฏิบัติพระกรรมฐาน
ปัญหาเรื่องผู้มีชูจะได้ไม่เกิดขึ้นกับครอบครัวดิฉัน แล้วหลวงพ่อบุญท่านก็ชี้มาที่ดิฉัน และพูดว่ารอวาสนาหรือ
เราจะบอกให้ชนะมันไม่เกิดหรือ ถ้าไม่กรรมฐาน แล้วหลวงพ่อบุญก็พูดต่อว่า **จำไว้นะชีวิตจะดีได้ด้วย
กรรมฐาน** ขณะที่หลวงพ่อบุญสอนดิฉันอยู่ ลูกสาวคนเล็กก็คิดว่าหลวงพ่อบุญรู้อะไรได้อย่างไร หลวงพ่อบุญก็พูดต่อเราบวช
มาตั้ง ๕๒ พรรษาแล้ว เราเห็นหนออย่างเดียวเรารู้หมดแล้ว หลวงพ่อบุญท่านก็ชี้มาที่ดิฉันอีก ท่านบอกว่าแม่
ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี “แม่แบบ แม่แผน แม่แปลน แม่บท แม่กลอน” แม่ท่านนั้นที่เป็นแบบอย่าง

๕ พฤษภาคม ๒๕๔๓ เป็นวันแรกที่ดิฉันได้ไปเข้ากรรมฐานที่วัดอัมพวัน ครั้งนี้ดิฉันเข้าวัน จำ
ได้ว่าในวันฉัตรมงคล ผู้คนเข้ากรรมฐานเป็นพันๆคน ดิฉันรู้สึกประทับใจในชีวิตมาก พอกลับถึงบ้านดิฉัน
ก็เล่าเหตุการณ์ในการปฏิบัติให้สามีฟัง สามีสนใจ

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๓ เป็นครั้งที่ ๒ ครั้งนี้สามีฉันไปเข้ากรรมฐานด้วย ดิฉันและสามีได้ไปกราบ หลวงพ่อที่กุฎิ มีลูกศิษย์และผู้ไปกราบหลวงพ่อบ้างมาต่างก็นำพวงมาลัยถวายหลวงพ่อ บาสนก้นำของ บ้างจถวาย เพื่อที่จะทำบุญกับหลวงพ่อ พุคยังไม่ทันจบคำ หลวงพ่อท่านชี้มาที่ดิฉันกับสามี ว่าเราไม่เอาได้ เงินแต่เราอยากให้ทั้ง ๒ คนมาปฏิบัติกรรมฐานกับเรา ดิฉันและสามีตกใจ เพราะพูดกันเบามากแต่หลวงพ่ ท่านได้ยิน หลังจากนั้นดิฉันก็จะเข้ากรรมฐานทุกเดือน ๕ วันบ้าง ๗ วันบ้าง ส่วนสามีถ้ามีเวลา ก็จะเข้าปฏิบัติ ด้วย

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ดิฉันไปกราบหลวงพ่อกุฎิ ได้นั่งอยู่ข้างหน้า ดิฉันก็นั่งมองหลวงพ่ของท่าน เหมือนทุกครั้ง หลวงพ่อได้เมตตาชี้มาที่ดิฉันและพูดว่า ถ้าเอาจริงให้รู้จักแม่พานิชคนประจวบฯ หลังจากนั้น ไม่นานดิฉันก็ได้รู้จักแม่พานิชตามที่หลวงพ่ท่านบอก พี่พานิชเป็นคนที่ตั้งใจปฏิบัติธรรมมาก หลวงพ่ ท่านสอนอะไรก็จะทำตามทุกอย่าง วันแรกที่ดิฉันได้รู้จักพี่พานิช พี่เขาบอกว่าถ้าเธอจะปฏิบัติกรรมฐานเธอ ต้องมีสัจจะ เขาให้ดิฉันตั้งสัจจะกับตัวเอง ให้เข้ากรรมฐานทุกเดือนๆละ ๗ วัน ดิฉันก็ตั้งสัจจะแล้วก็เข้า เดือนละ ๗ วัน จากนั้นคำว่าสัจจะนี้ ดิฉันก็นำไปใช้ในการปฏิบัติกรรมฐาน คือต้องตื่นตามเวลาแล้วก็เข้า ปฏิบัติกรรมฐานทุกรอบแบบตั้งใจ ทำตามครูผู้สอนแล้วคิดว่าถ้ามาแล้วต้องทำ ทำให้จริง ถ้าทำไม่จริงก็ให อยู่บ้าน ไม่ต้องเสียเวลา บางเดือนพี่พานิชจะชวนดิฉันเข้ากรรมฐาน ๑๕ วัน ดิฉันก็เข้า เวลาที่เข้ากรรมฐาน จะเป็นวันพระหรือวันลาศีล หลวงพ่ท่านจะเทศน์สอนกรรมฐาน ท่านจะพูดเสมอว่า ๑๐๐ คนปฏิบัติได้ ๑ คน ท่านก็ดีใจแล้ว คนเราไม่ใช่ว่าเห็นเขาปฏิบัติแล้วชีวิตเขาดีขึ้น ครอบครัวดีขึ้น ลูกตั้งใจเรียนหนังสือ ลูก เลิกคิดยาเสพติด สามีเลิกเจ้าชู้ จากร้ายกลายเป็นดี จะทำได้กันทุกคนก็หาไม่ ถ้าจะทำให้ได้เหมือนกันก็สร้างบุญ สร้างความดีให้ได้ถึง ๘๐% ก็คือตั้งใจปฏิบัติกรรมฐานอย่างต่อเนื่อง หลวงพ่ท่านจะยกตัวอย่าง แม่พานิชคนประจวบฯอยู่ตลอด ว่าตั้งใจปฏิบัติจนชีวิตดีขึ้น ดิฉันและสามีทำตามแบบอย่างพี่พานิช ดิฉันเข้า ปฏิบัติกรรมฐานพร้อมพี่พานิชเป็นประจำ บางครั้งพี่เขาปฏิบัติวันละ ๒ - ๑๕ ชั่วโมง ดิฉันก็พยายาม ปฏิบัติตาม พี่เขาว่าอะไรดี ดิฉันทำตามทุกอย่าง ให้ดิฉันเดิน ๒ ชั่วโมง นั่ง ๒ ชั่วโมง ดิฉันก็ทำตาม แล้วชีวิต มันก็ดีขึ้นๆ พอกลับบ้านก็จะทำอย่างต่อเนื่อง เวลาเข้ากรรมฐาน ๗ วันทีวัด ดิฉันก็จะพยายามปฏิบัติตาม หลวงพ่ท่านสอน คือ กินน้อย นอนน้อย พูดน้อย ดิฉันเริ่มเป็นคนใจเย็น มีเหตุ มีผล รู้จักการให้อภัย และ ทิฐิตกลง ดิฉันปฏิบัติได้ประมาณ ๒ ปี จนรู้ว่าสามีได้มีผู้หญิงอื่น รู้ได้จากการปฏิบัติกรรมฐานตามที่หลวง พ่ท่านสอน ให้เรายื่นมือ ค ครั้ง ซ้ำๆ แล้วก็เดินขว้างขว้าง ช้างอย่างหนอ ซ้ำๆ ตรงนี้สติจะบอกเลยว่าสามี ของดิฉันนอกใจมีผู้หญิงอื่น ดิฉันก็ยังตั้งใจปฏิบัติกรรมฐานต่อเนื่อง ตัวสติมันจะบอกให้ดิฉันถามสามี

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ดิฉันได้ถามสามีว่า นอกจากดิฉันแล้วเขามีคนอื่นอีกหรือไม่ สามีถามดิฉัน ว่าเขาทำอะไรให้ครอบครัวเดือดร้อนหรือ เขาดูแลครอบครัวดีมาตลอด ดิฉันจึงบอกว่าเขามีสิทธิ์เพียงพูด กลับกันจากคำว่า “ไม่มี” เป็น “มี” เท่านั้น คำที่ดิฉันได้ยินได้ฟังก็คือ เขายอมรับว่าเขามีคนอื่นอีก เขาบอกว่ามันเป็นกรรมของเขา ซึ่งเสี่ยงคุกกันมาประมาณ ๓ - ๔ ปี โดยที่ดิฉันไม่รู้เรื่องเลย ดิฉันได้ฟังรู้สึก เสียใจมาก แต่ต้องบอกว่าเป็นบุญของดิฉันที่ได้ตั้งอกตั้งใจฝึกปฏิบัติกรรมฐานอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ดิฉัน เกิดสติปัญญาแก้ไขปัญหาคือ ถ้าวันนั้นดิฉันยังไม่มาปฏิบัติกรรมฐาน ไม่สวดมนต์ให้ต่อเนื่อง วันนั้นดิฉัน

คงไม่มีโอกาสเขียนข้อความนี้แน่นอน ทุกวันนี้ดิฉันจะสวดมนต์และปฏิบัติกรรมฐานแบบต่อเนื่อง ไม่ยอม
ทำแบบลุ่มๆดอนๆ ทำแบบจืดๆจ๋๋ๆอย่างเด็ดขาด เพราะกลัวบุญหมด หลวงพ่อท่านจะพูดเสมอว่า“ มี
วาสนา ถ้าบุญไม่มีวาสนาไม่เกิด”

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ดิฉันและสามีได้มีโอกาสไปกราบหลวงพ่อกับครอบครัวที่พานิช
ดิฉันไม่คาดคิดว่าจะได้ยื่นคำพูดจาสามีที่กล่าวกับหลวงพ่อ“ หลวงพ่อครับ ด้วยเมตตาจากหลวงพ่อที่ได้ให้
ครอบครัวผมรู้จักกรรมฐาน ทุกวันนี้ผมได้สวดมนต์และปฏิบัติกรรมฐานอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผมพ้นวิบาก
กรรมจากการมีภรรยาบ่อย” แล้วหลวงพ่อท่านก็สอนว่ากรรมเกิดจากการกระทำ ณ วันที่เขียนข้อความนี้เป็น
ระยะเวลาประมาณ ๑ ปีแล้ว ที่สามีดิฉันปฏิบัติตนอยู่ในศีลในธรรมตามคำสอนของหลวงพ่อ ทุกวันนี้
ประมาณตี ๓ หรือ ตี ๔ สามีดิฉันจะตื่นขึ้นสวดมนต์และปฏิบัติกรรมฐาน พร้อมกับหุงข้าวใส่บาตรก่อน
ออกไปทำงานประจำ การงานก็ดีขึ้นถ้ามีปัญหาที่แก้ไขได้

จากอานิสงส์ของการปฏิบัติกรรมฐาน สวดมนต์พระพุทธรูป พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ พาหุงมหา
กา อิติปิโส เท่าอายุบวก ๑ และการปฏิบัติตามคำสอนของหลวงพ่อ ทำให้สามีของดิฉันหลุดพ้นวิบาก
กรรมจากการมีภรรยาบ่อย และหันหน้าตั้งอกตั้งใจปฏิบัติกรรมฐาน จากร้ายกลายเป็นดี ครอบครัวก็มี
ความสุข

จากอานิสงส์ที่ดิฉันและสามีตั้งใจปฏิบัติกรรมฐานและปฏิบัติตามคำสอนของหลวงพ่อ ลูกสาวทั้ง
๒ คนก็ว่านอนสอนง่าย เป็นเด็กดี และตั้งใจเล่าเรียนดีขึ้น แล้วยังปฏิบัติตามกรรมฐานอย่างดิฉันและสามี
เวลาลูกๆมีปัญหาอะไร ดิฉันและสามีก็จะยกคำสอนของหลวงพ่อ ไปสอนลูก

ดิฉันขอกราบระลึกถึงพระคุณในความเมตตาของหลวงพ่อที่มีต่อครอบครัวดิฉัน ทำให้ดิฉัน สามี
และลูกทั้งสอง สามารถดำรงตนอยู่ในศีลในธรรมได้ จนครอบครัวกลับมาสมบุญอีกครั้ง และครอบครัว
ดิฉันจะยึดมั่น คำที่หลวงพ่อบอกว่า“ การกระทำใดๆที่เป็นไปโดยต่อเนื่องนี้ ของเล็กน้อยก็เป็นของใหญ่ บุญ
น้อยก็เป็นบุญมาก ทำดีไม่ได้ผล เพราะทำลุ่มๆดอนๆ ทำดีได้ผล เพราะทำตนสม่ำเสมอ”

จึงขอเชิญชวนทุกท่านสวดมนต์พระพุทธรูป พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ พาหุงมหากาและอิติปิโส
เท่าอายุ บวก ๑ พร้อมปฏิบัติพระกรรมฐาน (สติปัฏฐานสี่) อย่างต่อเนื่อง ทำด้วยความศรัทธาและเชื่อมั่น
ตั้งใจปฏิบัติ ทุกท่านก็จะได้พบของจริงตามที่หลวงพ่อท่านสอน

กรรมฐานกับความหัตถกรรมทางจิต

สมชาติ พึ่งทอง

ข้าพเจ้าลาออกจากงานประจำเพื่อมาปรณีนีติคุณแลคุณพ่อ ซึ่งล้มป่วยเป็นอัมพาตนานกว่า ๖๗ ปี ในระยะเวลาแรกๆท่านพอที่จะช่วยเหลือตัวเองได้ โดยไม่ต้องคอยเป็นกังวลมากนัก แต่ในช่วงเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา คุณพ่อต้องนอนอยู่กับที่ ไม่สามารถลุกขึ้นเดินได้เลย กินและขับถ่ายอยู่บนเตียงจนแผ่นหลังเนาเปื่อย บางครั้งถึงกับยอมให้มัดและแมลงรุมกินรุมแทะอย่างน่าเวทนา ข้าพเจ้าเห็นแล้วบังเกิดความสังเวชใจ แต่ยังทำหน้าที่คอยป้อนข้าวป้อนน้ำ และทำความสะอาดให้เป็นประจำทุกวัน

อาการในระยะสุดท้ายเกิดโรคแทรกซ้อน ปอดอักเสบเพราะติดเชื้อรุนแรง ทำให้ระบบหายใจติดขัด มีอาการเหนื่อยหอบตามมา และระดับน้ำตาลในเม็ดเลือดสูงมาก บัสสาวะที่ออกมามีสีเข้มข้นผิดปกติ เมื่อออกจากโรงพยาบาลกลับมาพักที่บ้าน อาการมีแต่ทรุดลง ต้องให้อาหารเหลวผ่านทางสายยาง โดยสอดสายยางผ่านทางรูจมูกลงไปจนถึงกระเพาะอาหาร และใส่ท่อปัสสาวะเพื่อระบายของเสีย สำหรับแผลที่เนาเปื่อยที่เกิดจากการนอนอยู่กับที่นานๆ ก็กลับกลายเป็นแผลลึกขนาดใหญ่มาก โดยเฉพาะแผลเน่าที่บริเวณสะโพกทั้งสองข้าง สามารถรองรับน้ำได้หนึ่งแก้วพอดีขาทั้งคู่ก็อัมพาตเข้าหากันเหมือนขาจับ ข้างหนึ่งก็ขยับเห็นถึงกระดูก ส่วนอีกข้างบวมโตขึ้นเลือดซ้ําหนอง มือใช้กำไม่ได้และกำไว้แน่น โคนเล็บจิกเข้าไปในเนื้อไม่สามารถดึงหรือเหยียดนิ้วออกได้เลย ที่น่าวิตกอย่างมากคือ บริเวณศีรษะถึงกกหูเริ่มปริและแตกออกมาบ้างแล้ว ทั้งเนื้อทั้งตัวเต็มไปด้วยเลือดและน้ำ หนอง ส่งกลิ่นเหม็นคละคลุ้งตลบอบอวลไปทั่วทั้งบ้าน

ข้าพเจ้าได้มีจดหมายนมัสการมายังพระเทพสิงหนุราชจารย์(พระเดชพระคุณหลวงพ่อดำ จิตตัมโม) แจ้งอาการอันน่าวิตกของคุณพ่อให้ท่านทราบโดยตลอด และท่านได้มีเมตตาต่อข้าพเจ้าและครอบครัว ให้คำแนะนำในการรักษาพยาบาล และส่งตำรายาพร้อมวิธีการปรุงมาให้ด้วย ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นตัวในความเมตตาที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อดำมอบให้ แต่เป็นที่น่าเสียดายว่า คุณพ่อของข้าพเจ้าไม่สามารถทนต่อความเจ็บปวดได้ และเสียชีวิตลงเสียก่อน

เสร็จสิ้นจากงานศพคุณพ่อแล้ว ข้าพเจ้าจัดกระเป๋าสื่อผ้าเตรียมออกเดินทาง จุดหมายข้างหน้าคือที่วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี วัดที่มีพระอริยสงฆ์ผู้ทรงศีลบริสุทธิ์ และมีวัตรปฏิบัติเป็นที่น่าเลื่อมใสศรัทธาของพุทธศาสนิกชนทั่วไป

ข้าพเจ้าเดินทางมาถึงวัดอัมพวันในวันศุกร์ที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๕ ได้แจ้งความประสงค์ต่อเจ้าหน้าที่จะขออยู่ปฏิบัติธรรมที่วัดมีกำหนด ๗ วัน แต่ตามกฎระเบียบของทางวัดให้ผู้ที่มาปฏิบัติธรรมในวันศุกร์อยู่ได้เพียงสามวัน ซึ่งต้องกลับในวันอาทิตย์ คงเป็นเพราะข้าพเจ้ามีใจที่มุ่งมั่นแน่วแน่ จึงขออนุญาตให้ปฏิบัติธรรมได้ตามที่ประสงค์ โดยเข้าพักที่อาคารชั้น ๕ โรงเรียนปริยัติธรรม ที่คู่สงบเงียบและแวดล้อมไปด้วยพุ่มไม้นานาชนิด

เวลา ๑๗.๐๐ น. ข้าพเจ้าและผู้ที่มาใหม่ซึ่งอยู่ในชุดขาวบริสุทธิ์ มาพร้อมกันที่ศาลาปฏิบัติธรรม อาคารภavana ๑ เพื่อเข้าร่วมในพิธีบวชนกขัมมะ วัชรศีลแปด จากพระอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ และได้รับการอบรมเกี่ยวกับพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น การก้มลงกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ การอาราธนาศีลและ

อาราธนาธรรม ตลอดจนการสวดมนต์ทำวัตรเช้า — เย็น จากนั้นพระอาจารย์ได้อบรมการเจริญพระกรรมฐานตามแนวทางสติปัฏฐานสี่ เริ่มจากการยืนอย่างมีสติ โดยประคองสติให้อยู่กึ่งกลางกระหม่อม กำหนดให้เห็นเป็นเส้นตรง ลากจากบนลงล่าง จากล่างขึ้นบน เคล็ดลับอยู่ที่กำหนดให้ช้าที่สุด อย่รีบร้อน จนเกินไป เมื่อได้ยืน — หนอแล้ว การเดินจงกรมและการกำหนดนั่งก็จะทำได้เร็วขึ้น สำหรับผู้ที่มาปฏิบัติธรรมครั้งแรก เช่นเดียวกับข้าพเจ้า ที่ยังจับต้นชนปลายไม่ได้ เวลาเดินจงกรมนั่งยังเดินสะเปะสะปะ ไม่เหมือนกับที่เดินตามปกติ เนื่องจากไม่ได้รับการฝึกปฏิบัติตามแนวสติปัฏฐานสี่มาก่อนเลย จนมาถึงการนั่งสมาธิ กำหนดที่หน้าท้อง พอง— หนอ ยุบ — หนอ ก็ยังติดขัดเช่นเดิม ต้องใช้ความพยายามอย่างยิ่งยวด

เวลา ๐๔.๐๐ น. ของวันใหม่ ผู้ปฏิบัติธรรมทุกคนมาพร้อมกันเพื่อสวดมนต์ทำวัตรเช้า จากนั้นอุบาสิกา ชู่อ แซ่เอ็ง ได้มาควบคุมการเจริญพระกรรมฐานอย่างต่อเนื่อง ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจในตัวท่านเป็นอย่างมาก แม้ว่าท่านจะเป็นชาวสิงคโปร์ต่างชาติต่างภาษา แต่ก็ยึดถือตามขนบธรรมเนียมแบบไทยเรา การกราบการไหว้คู่อ่อนช้อยงดงามหาที่ติไม่ได้ การพูดการเจรจาที่ไพเราะอ่อนหวาน น่าชื่นชมอย่างยิ่ง

หลังจากอาหารเช้า ข้าพเจ้ารู้สึกสับสนกับการปฏิบัติที่เพิ่งผ่านไป เนื่องจากร่างกายไม่ได้รับการพักผ่อนอย่างเต็มที่ และเมื่อมาถึงการปฏิบัติในช่วงระหว่างเวลา ๖๘.๐๐ — ๑๑.๐๐ น. ข้าพเจ้าจึงเกิดความเบื่อหน่าย แต่ตั้งใจฝึกปฏิบัติจนครบกำหนดเวลา และมาอี๊ดอดมากยิ่งขึ้นในช่วงบ่ายเนื่องจากอากาศโดยรอบร้อนอบอ้าว ถึงจะมีพัดลมให้ความเย็นอยู่เหนือศีรษะก็ไม่สามารถบรรเทาความร้อนลงได้เลย

เวลา ๑๘.๐๐ น. ร่วมสวดมนต์ทำวัตรเย็น จากนั้นจึงเข้าประจำที่ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เริ่มจากการยืนอยู่กับที่โดยมีสติกำกับ แล้วเดินจงกรมสลับกับการแผ่สมาธิโดยลำดับ เมื่อคำนวณดูแล้วในหนึ่งวันผู้ปฏิบัติต้องทุ่มเททั้งกายและใจ ปฏิบัติตามแนวทางการสอนที่วางกรอบไว้ใน๕ ช่วงเวลาด้วยกัน รวมเวลาทั้งสิ้น ๑๒ ชั่วโมง นับว่าเป็นเรื่องที่ทำทลายความสามารถและน้ำอณูน้ำทนของผู้ปฏิบัติไม่น้อย

วันอาทิตย์ที่ ๑๗ มีนาคม ตั้งแต่เช้าข้าพเจ้ารู้สึกเหมือนจะเป็นไข้ เกิดอาการวิงเวียนศีรษะ อยากจะล้มตัวลงนอนท่าเดียว ขณะเดียวกันก็มีอาการเครียดทางประสาท จนเรี่ยวแรงถดถอยลงทุกขณะ กำลังใจตกอยู่ในทันที คิดอยากกลับบ้านท่าเดียว ปฏิบัติได้แค่นี้ก็เพียงพอแล้ว

คืนนั้นข้าพเจ้านอนไม่หลับ สับสนกระวนกระวายอย่างมาก คิดจะหลีกหนีไม่เข้าร่วมสวดมนต์ทำวัตรเช้าตอนตีสี่ แต่พอเอาเข้าจริงๆ แค่นี้สามเศษๆเท่านั้น ข้าพเจ้าลุกขึ้นจากที่นอนอย่างรวดเร็ว อาบน้ำประทินเสร็จสรรพถือหนังสือสวดมนต์เดินออกจากอาคารที่พักเข้าสู่ศาลาปฏิบัติธรรมโดยไม่มีความลังเลแม้แต่น้อย

แต่พอเข้าสู่การปฏิบัติในช่วงเช้า อาการที่ไม่สบายเกิดกำเริบขึ้น รู้สึกมึนงอย่างมาก ขณะที่เดินจงกรมเมื่อเท้าก้าวย่างออกไป รู้สึกว่าพื้นศาลาสั่นไหวโคลงเคลงไปมา ไม่สามารถควบคุมการเดินให้เป็นปกติได้ เหลือบดูผู้ปฏิบัติธรรมคนอื่นๆ ก็เห็นเขายังปกติคืออยู่ แต่เราทำไมถึงชวดเซไร้ทิศทาง จนล้มล้มล้มแหล่ คิดในใจว่าถ้าจะล้มลง ณ ที่ตรงนั้นก็ขอให้สิ้นใจตายในทันที แต่ถ้าล้มลงแล้วกลับ มีชีวิตอยู่ต่อไปได้ ไม่มีโอกาสลุกขึ้นยืนได้อีกข้าพเจ้าไม่พึงปรารถนา มาถึงตรงนี้เกิดอาการเสียดแทงบริเวณหน้าอก หยดแห่งอไหล่อย่อยเข้าตาจนฝ้าฟาง สลับกับลมหายใจที่เบาหวิวใกล้หมดแรง เพื่อเป็นการรักษาชีวิตในยามนี้ จึง

กำหนดลงนั่งขัดสมาธิ มือทั้งสองประสานไว้บนตัก ปิดเปลือกตาลงช้าๆ พร้อมกับกำหนดที่หน้าท้อง พง
หนอ ยุบ— หนอ เรื่อยไปจนครบตามเวลาที่กำหนด

ตกป่วยอาการของข้าพเจ้ายังไม่ดีขึ้น พื้นศาลที่ยืนอยู่กลับสั่นคลอนหนักขึ้น ใจว้าวหวีดล้ายจะ
เป็นลม จึงเปลี่ยนจากการเดินมาเป็นการกำหนดลงนั่ง พยายามระครองสติให้ตั้งมั่น แต่ก็ทรงอยู่ได้เพียง
ชั่วขณะ จนเกิดอาการคลื่นเหียนอยากจะสำรอกออกมา ตัดสินใจครั้งสุดท้ายจะขอออกจากการเจริญพระ
กรรมฐานก่อนครบกำหนดเวลา แล้วรีบแผ่เมตตาพร้อมกับอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้เปรตเลยเหล่าเทพ
เทวดา แต่ยังไม่ทันได้อุทิศส่วนกุศลให้เปรตเลย พลันเกิดอาการแน่นขึ้นที่บริเวณลำคอ เนื่องจากมีเสลดจุก
แน่นอยู่ภายในจนหายใจไม่ออก พยายามกลืนลงไปแต่ไม่สำเร็จ รู้สึกกระอักกระอ่วนอย่างมาก ถึงจะกำหนด
รู้-หนอ แน่น-หนอ ก็ยังไม่หย่อนคลาย ในที่สุดจำใจต้องลิ้มดากุชขึ้นขึ้นหันรีหันขวาง ก่อนที่จะเดินออกจาก
ห้องกรรมฐานอย่างลุกี้ ลุกกลน แฉ่งให้อาจารย์ชูง้อทราบถึงอาการเจ็บป่วย ซึ่งท่านก็ได้อนุญาตให้ออกจาก
ห้องกรรมฐานได้ รู้สึกเสียใจที่ไม่สามารถปฏิบัติจนครบตามเวลาที่กำหนดได้

ข้าพเจ้าออกมานั่งรับลมเย็นใกล้สระน้ำ ได้สัมผัสกับกลิ่นอายของธรรมชาติ เสียงนกร้องวิเวกหวาน
เสียงน้ำในสระไหวระเพื่อมขึ้นลง เห็นฝูงปลาหลากสีสวยงามแหวกว่ายไปมา จนกระทั่งเห็นรอยยิ้มอัน
อบอุ่นของพระแม่ธรณี ใจเริ่มเป็นสุขคลายความทุกข์ลงได้บ้าง ตั้งใจไว้ว่าจะปฏิบัติให้ดีกว่าที่แล้วมา

ตอนหัวค่ำข้าพเจ้าปฏิบัติการเจริญพระกรรมฐานด้วยจิตใจอันมั่งคั่ง หลับตาคืนหนอได้ไม่ครบห้า
ครั้ง ก็ใช้วิธีล้มตาคืนหนอ จนครบห้าครั้ง เวลาเดินจงกรมจากเดิมที่ก้มหน้าลงดูปลายเท้าของตัวเอง ซึ่งอาจ
ทำให้เกิดอาการหน้ามืดล้มลงได้ ก็เปลี่ยนมาเป็นเงหน้าเสมอระดับเอวหรือสูงกว่านั้นเล็กน้อย เพื่อให้
ร่างกายทรงตัวอยู่ได้โดยไม่ล้มลงเสียก่อน เป็นการแก้ไขสถานการณ์ได้ดีในระดับหนึ่ง จนกระทั่งการฝึก
ปฏิบัติในวันนั้นเสร็จสิ้น

ข้าพเจ้าใคร่ขอวิเคราะห์ถึงมูลเหตุแห่งความไม่สบายกายไม่สบายใจ อันมีผลต่อการฝึกปฏิบัติ
เจริญพระกรรมฐานดังนี้

๑. วิเคราะห์ตามหลักสรีรศาสตร์

ก่อนที่จะมาปฏิบัติธรรมครั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่สบายเป็นไข้หวัด ลำคออักเสบเจ็บแน่นหน้าอก ประกอบ
กับอาการของความดันโลหิตสูงอยู่ก่อนแล้ว และเมื่อมาอยู่ที่วัดข้าพเจ้าแทบไม่มีเวลาพักผ่อน ต้องตื่นก้นด
สี่เพื่อให้ทันเวลาของการปฏิบัติที่กระชั้นชิด ทำให้ระบบการขับถ่ายไม่ทำงานตามปกติ เนื่องจากไม่คุ้นเคย
กับสถานที่ จึงรู้สึกอึดอัดไม่คล่องตัว และรับประทานอาหารได้น้อยลง บางวันรับประทานเพียงมือเดียวเป็น
การประทังชีวิตไว้ก่อน ทำให้สุขภาพโดยรวมทรุดโทรมอย่างรวดเร็ว

๒. วิเคราะห์ตามหลักวิทยาศาสตร์

ภายในศาลาปฏิบัติธรรมอากาศร้อนอบอ้าว ทำให้หลายคนเกิดอาการอ่อนเพลีย บางรายถึงกับทรุด
ลงนั่งพิงข้างฝาผนัง และที่หลับไปนอนเหยียดขาทางด้านหลังศาลาก็มี พัดลมขนาดใหญ่ให้ความเย็นขณะ
ทำงานอากาศโดยรอบมีการเคลื่อนที่ตลอดเวลา จนเกิดเป็นแรงปะทะทับโศปประสาท และเมื่ออากาศถ่ายเท
ลงสู่เบื้องล่าง จากล่างขึ้นบนสลับกันไป ทำให้มีความรู้สึกว้าวพื้นศาลาปฏิบัติธรรมสั่นคลอน โคลงเคลงไปมา

จนเกิดอาการเกร็งของกล้ามเนื้อและอารมณ์เขม็งเกรียวทาง โสตประสาท จึงเป็นเหตุให้กำลังขาอ่อนล้า
เรียวแรงถดถอย เกือบจะเป็นลมล้มพับหลายครั้งหลายครา

๓. วิเคราะห์ตามหลักจิตศาสตร์หรือศาสตร์แห่งจิต

ผู้ที่จะเจริญพระกรรมฐานได้ดีต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนขอดเยี่ยม ทนต่อสภาวะที่ผันแปรทั้งทาง
ร่างกายและจิตใจ นั่นคือต้องมีจิตเป็นหนึ่งเดียวประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งก็ด้วยความเชื่อมั่นและความ
ศรัทธาของผู้ปฏิบัติเอง เมื่อมีความยึดมั่นเชื่อมั่นในสิ่งใดแล้ว มักมีผลสะท้อนกลับมาไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ที่
ข้าพเจ้ากล่าวเช่นนี้เพราะจะนำท่านเข้าสู่ปรากฏการณ์ทางจิต ที่ข้าพเจ้าไม่เคยคาดคิดไว้เลยว่าจะได้รับความ
เมตตาอย่างสูงยิ่งจากครูบาอาจารย์ที่วัดอัมพวันแห่งนี้

วันอังคารที่ ๑๕ มีนาคม ในขณะที่ข้าพเจ้ากำลังปฏิบัติสมาธิโดยการนั่งกำหนดอยู่นั้น เกิดนิมิตพอ
เห็น ได้แม้ไม่ชัดเจนนัก ปรากฏเป็นงูเห่าตัวยาวใหญ่ ถัดมาเป็นเสือโคร่ง และสุดท้ายคือภาพของชายชราผู้
หนึ่งเห็นเพียงใบหน้าด้านซ้าย ทันทิที่เห็นข้าพเจ้ารีบกำหนด เห็นหนอ เห็น-หนอ จนภาพเหล่านั้นหายไป
เมื่อได้เวลาเดินจงกรมข้าพเจ้าก็ยังปฏิบัติตามปกติ แต่อาการรับรู้ว่ามีพื้นศาลาไหวโยกยังคงมีอยู่ จนกระทั่ง
เริ่มสับสนและเสียการทรงตัว จะล้มลงในบัดดล จึงอธิษฐานจิตขอให้ครูบาอาจารย์ได้โปรดมีเมตตา ช่วย
ประคับประคองร่างกายนี้ไม่ให้ล้มลงไป เพื่อที่จะได้ปฏิบัติการเจริญพระกรรมฐานให้สำเร็จลุล่วงตามที่ได้
ตั้งใจไว้

เป็นที่น่าประหลาดใจยิ่งนัก เมื่อจบคำอธิษฐานจิตแล้ว อาการที่กวัดแกว่งจนขาปิดไปปิดมานั้น กลับ
สงบนิ่งอย่างน่าอัศจรรย์ พอตั้งสติได้ข้าพเจ้ารีบกำหนดฐิณอ ทันทิ

กรรมฐานกับความมหัศจรรย์ทางจิตปรากฏเด่นชัดขึ้น ในวันพุธที่ ๒๐ มีนาคม ขณะที่การเดินจงกรม
ผ่านไปแล้วช่วงเวลานึงและกำลังจะเริ่มใหม่ ข้าพเจ้าใช้สติปักลงที่เท้าขวายกสันเท้าขึ้นจากพื้นซ้าย ๓๗
กับกำหนดว่าขวา. (ลำดับต่อจากนี้คือการเดินจงกรมที่ข้าพเจ้าได้รับการประสิทธิ์ประสาทจากครูบาอาจารย์
ที่วัดอัมพวัน) ย่าง...ปลายเท้าเคลื่อนออกจากที่ด้วยจิตที่สัมผัสได้ ก่อนจะเบนออกด้านข้างเล็กน้อย หนอ
ฝ่าเท้าลดระดับลงจนสัมผัสพื้นแนบสนิท ซ้าย. สันเท้าซ้ายลอยขึ้นจากพื้นย่าง..ปลายเท้าเคลื่อนไปข้างหน้า
เหมือนถูกแรงดึงดูดให้เข้าประชิดขวา แต่แล้วก็เลยเท้าออกไป หนอฝ่าเท้าสัมผัสพื้นยืนอยู่ตำแหน่งที่มั่นคง
เดินระยะเดียวกันนี้ได้อีก๔-๕ ก้าว วิธีการเดินก็เปลี่ยนไป พอสันเท้าขวาลอดขึ้นจากพื้น ตั้งแต่หัวเข่าจนถึง
สะโพกก็ยกสูงขึ้นเกือบขนานกับพื้นพร้อมกับปลายเท้าเหยียดไปข้างหน้า หยุดชั่วขณะแล้วจึงลดระดับลง
ปลายเท้าสัมผัสพื้นก่อนตามด้วยสันเท้าที่ค่อยๆ ลดระดับลงจนแนบสนิท มาถึงตรงนี้ข้าพเจ้าไม่สามารถ
กำหนดได้ทัน ได้แต่ตามดูเพียงอย่างเดียว โดยปล่อยให้ไปไปตามสภาวะการขับเคลื่อนทางจิต ระยะต่อมา
ปลายเท้าวัดไปด้านหลังจนเกือบถึงบั้นเอว หยุดนิ่งอยู่ชั่วครู่ ก่อนที่จะลดระดับลงมาแล้วเลื่อนย้ายไป
ข้างหน้าเล็กน้อย สันเท้าปักลงที่พื้นก่อน ตามด้วยปลายเท้าที่ค่อยๆ ลดระดับลงจนแนบสนิท

ถัดจากนั้นมีการเคลื่อนย้ายไปทางขวา โดยเท้าขวายับเขยื้อนออกห่างประมาณหนึ่งฟุต จิตที่สัมผัส
รู้ว่าเท้าขวายับเขยื้อนออกห่างประมาณหนึ่งฟุต จิตที่สัมผัสรู้ว่าเท้าซ้ายก็เคลื่อนเข้าประชิดเท้าขวาเหมือนมี
แรงดูด แต่ก่อนที่เท้าทั้งสองจะแตะสัมผัสกัน เท้าซ้ายกลับเปลี่ยนทิศทางตัดเป็นมุมฉาก ๙๐ องศา ล้ำหน้าเท้า

ขวาลี้น้อยปลายเท้าแตะถึงพื้นก่อน ตามด้วยสันเท้า และระยะเดียวกันนี้ สันเท้าปักลงที่พื้นแล้วจึงตามด้วยปลายเท้าเป็นการสลับกัน

ในระยะต่อมาเป็นการถอยกลับ นั่นคือสันเท้ายกขึ้นสูงแล้วตัวกลับไปด้านหลังจนเกือบถึงบั้นเอวหยุดอยู่ชั่วครู่จากนั้นปลายเท้าเริ่มเหยียดไปข้างหลังอย่างช้าๆ จนนิ้วเท้าแตะถึงพื้นและสันเท้าลดระดับลงแบบสนิท การถอยกลับของขาอีกข้างหนึ่งก็ลักษณะเดียวกันแต่มีทันได้สติจับพลงันนั้นเท้าซ้ายก็เคลื่อนออกจากที่ ทำทีว่าจะเคลื่อนไปทางซ้าย แต่แล้วก็อ้อมมาทางด้านหลัง เท้าขวาโอบกระหวัดเข้าที่ข้อเท้าอย่างรวดเร็ว เป็นการรัศตริงข้อเท้าขวาให้ตรงแนบอยู่กับที่ ข้างเท้าไม่เคยประสบกับเหตุการณ์เช่นนี้มาก่อน ดีแต่ยกยันทำอะไรไม่ถูก นึกในใจว่าครูบาอาจารย์ท่านต้องการทดสอบกำลังสติกำลังปัญญาของเรามากกว่าจึงพยายามตั้งสติใหม่ แข็งใจยืนด้วยขาขวาเพียงข้างเดียว ถ้าตัวกวัดแกว่งเกือบจะเอียงกระเท่เร่ พอรู้สึกเจ็บไม่ไหวแล้วก็รีบคลายออก ทันทีที่เท้าซ้ายเป็นอิสระเท้าขวากลับตัวเข้าที่ข้อเท้าข้างนั้น เป็นการตรึงเท้าซ้ายให้อยู่กับที่

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นนี้เสมือนหนึ่งว่า ครูบาอาจารย์ที่มาประสิทธิ์ประสาทวิชากรรมฐานให้ท่าน ท่านไม่ยอม ท่านต้องการให้เรายืนขาเพียงข้างเดียว ยืนด้วยสติ ยืนด้วยปัญญา ด้วยตัวของเราเอง ข้างเท้ายอมรับว่าหลายครั้งหลายหนที่ถิการรัศตริงข้อเท้าเช่นนี้ เป็นเพราะครูบาอาจารย์ท่านตอกย้ำและเน้นเป็นพิเศษ ซึ่งข้างเท้าสามารถยืนอย่างมีสติด้วยขาเพียงข้างเดียวได้แค่สองครั้งเท่านั้น นอกเหนือจากนั้นไม่สามารถควบคุมการยืนให้หนึ่งสงบได้เลย

ข้างเท้าไม่ทราบว่าการเดินจงกรมแท้จริงแล้วมีสักทีระช และไม่สามารถใช้สติตามกำหนดได้ทัน เนื่องจากไม่มีความรู้และไม่เคยฝึกปฏิบัติตามแบบฉบับที่ถูกต้อง แต่พอได้มาฝึกปฏิบัติตามแนวทางสติปัญญาฐานสี่ที่วัดอัมพวันแห่งนี้ เริ่มจะมีความเข้าใจในการปฏิบัติที่ถูกต้อง มาทราบภายหลังว่าทางวัดเน้นการสอนวิธีการเดินจงกรมเพียงระยะเดียว เพื่อให้ผู้ปฏิบัติมีความชำนาญฝึกฝนให้คล่องแคล่ว สมารถที่จะตั้งอยู่ได้นานและแนบแน่นยิ่งขึ้น แต่การเดินจงกรมที่ครูบาอาจารย์ท่านเมตตาออบให้มานั้น มีความแตกต่างจากวิธีการปฏิบัติที่อุบาสิกาสูง้อ แซ่เอ็ง กำลังควบคุมดูแลอยู่ รวมทั้งวิธีผ่อนคลายกล้ามเนื้ออื่นถ้าให้เลือดลมหมุนเวียนดี ถิคอยากจะแจ้งให้ท่านทราบถึงการปฏิบัติที่แตกต่างจากที่ท่านสอนในขณะนี้ แต่ยังหาโอกาสไม่ได้

วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มีนาคม ในช่วงหนึ่งของการนั่งสมาธิ ข้างเท้ากำหนดจิตเพื่อขอทราบนามของครูบาอาจารย์ที่มาประสิทธิ์ประสาทการเจริญพระกรรมฐาน จึงทราบว่าผู้มีพระคุณอันสูงยิ่งคือ พระเดชพระคุณหลวงพ่อดิม (พระครูนิวาสธรรมขันธ์ อาวุธ้อยกว่าปี) วัดหนองโพ อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นพระอาจารย์ของพระเดชพระคุณหลวงพ่อดิเรข จิตฺตัมโม นั่นเอง

ทันทีที่จิตรับทราบ บังเกิดความปลื้มปิติยินดีเป็นล้นพ้น ตมมีสิ่งหนึ่งที่สะดุดตาข้างเท้ายิ่งนัก นั่นคือรูปหล่อธมดำที่ประดิษฐานอยู่ด้านซ้ายของโต๊ะหมู่บูชาภายในศาลาที่ปฏิบัติธรรม อาคารภาวนา ๒ ชั้นล่าง ดูคล้ายกับภาพที่ปรากฏในนิมิต แม้จะเห็นได้ไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ซึ่งอยู่ด้านหน้าจึงมิกล้าอย่างกรายเข้าไปฟังพิณิจ เนื่องจากมีความเคารพในสถานที่อันศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้ แต่หลังจากเสร็จจลินจากการปฏิบัติในช่วงนั้นแล้ว

ข้าพเจ้าจึงคุกเข่าคืบคลานเข้าไปใกล้ พลงใช้สายตามองลอดผ่านแจกันดอกไม้ทันใดนั้นเอง ข้าพเจ้ารู้สึกตะลึงงัน เพราะชื่อปรากฏตรงฐานของรูปหล่อรมดำองค์นั้น มีนามว่า“หลวงพ่ोजรัญ”

วินาทีนั้นข้าพเจ้าไม่ตั้งใจสงสัยอะไรเลย คุรบาอาจารย์ผู้มีพระคุณที่มาประสิทธิ์ประสาทสอนการเจริญพระกรรมฐาน นอกจากอุบาสิกาชู่ฮ้อ แซ่เอ็ง และอุบาสิกาอีกท่านหนึ่งแล้ว เหนือสิ่งอื่นใดยังมีพระเดชพระคุณหลวงพ่อดีม(พระครูนิวาสธรรมขันธ์) แห่งวัดหนองโพ อ.ทอตาคลี จ.พิจิตร และพระเดชพระคุณหลวงพ่ोजรัญ จิตธัมโม ซึ่งท่านกำลังอาพาธอยู่ในขณะนี้ ได้มีเมตตาอย่างสูงยิ่งมาร่วมสอนการเจริญพระกรรมฐานให้แก่ข้าพเจ้าในครั้งนี้ด้วย

เพื่อความกระจำเกี่ยวกับความมหัศจรรย์ทางจิต ข้าพเจ้าขอเล่าย้อนหลังไปในช่วงกลางปี๒๕๔๐ ในขณะนั้นข้าพเจ้ากำลังประสบปัญหาทางการเงินอย่างหนัก ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่สูงมาก ประกอบกับทางธนาคารได้เร่งรัดหนี้สินตลอดเวลา โดยที่ข้าพเจ้าไม่สามารถหาเงินมาใช้ได้เลย ทำให้เกิดอาการเครียด หนทางเดียวคือต้องขายบ้านพร้อมที่ดินเพื่อปลดหนี้ แต่จนแล้วจนรอดก็ยังไม่มียุติว่าจะมีใครมาติดต่อซื้อ และเมื่อธนาคารทวงถามหนักขึ้น ก็ยิ่งร้อนรนเป็นเงาตามตัว เมื่อถึงคราวคับขันอันจบปัญหา จึงต้องพึ่งพาลี้ภัยศักดิ์สิทธิ์ ทั้งที่ไม่รู้ว่าลี้ภัยศักดิ์สิทธิ์ จะช่วยได้หรือไม่

ข้าพเจ้าลองนั่งสมาธิ กำหนดจิตให้เป็นหนึ่งเดียวกับภาวนาทพุทธานุสสติใจ “อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะ มนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ” กลับไปกลับมาหลายจบ เมื่อใจจดจ่ออยู่กับองค์ภาวนาทำให้สมาธิแนบแน่นยิ่งขึ้นจนเวลาล่วงเลยไปโดยลำดับ และแล้วข้าพเจ้าก็ได้ประสบกับปรากฏการณ์ทางจิตเป็นครั้งแรก เริ่มจากกายที่ซ่าซ่าสั่นสะท้าน ขนลุกขนพอง และริมฝีปากที่สั่นระริก ต่อมาความรู้สึกกลับไปอยู่ที่ขั้วทอ คล้ายกับว่าบริเวณนั้นถูกกระแทกด้วยของหนัก และถูกซ่อนไซด้วยของแหลมจนทะลุสมองส่วนในเจ็บแปลบและเสียวชานเป็นระยะเปลือยตาที่ปิดลงเริ่มกระชับแน่น บัดนี้มีแต่ความมืดที่เงียบสนิท ขณะเดียวกันสมองก็รับรู้ถึงอาการที่กำลังเปลี่ยนแปลง สติสัมปชัญญะก็ยังคงอยู่ครบถ้วนไม่สูญหายไปไหน ไม่นานนักบทพุทธานุสสติที่เป็นองค์ภาวนาในใจ ก็กลับกลายเป็นเสียงคนแก่เปล่งออกมา เสียงฟังดูกระต่อนกระแต่นแต่ก็สวดจนจบบท มาถึงตรงนี้ ทุกอย่างสงบนิ่ง

ข้าพเจ้ารู้จักการฝึกกำหนดจิตเป็นครั้งแรกด้วยคำถามที่ว่า“ท่าน...ใช่หรือไม่?” เมื่อได้รับคำตอบแล้วก็เรียบเรียงคำถามออกมาอย่างต่อเนื่อง คำตอบที่ว่าใช่หรือไม่ใช่หรือไม่ได้คืออาการของศิระษะที่สยบไป ลายมาหรือสั้นหน้า ในที่สุดข้าพเจ้าก็ทราบนามผู้มีพระคุณท่านแรกที่ลงมาโปรดและให้การช่วยเหลือ ท่านผู้นั้นคือพระอริยสงฆ์เจ้าพระองค์หนึ่งที่ได้ละสังขารไปนานแล้ว และเป็นทีที่เคารพสักการะบูชาของพระพุทธานุสสติทุกคนทั่วไป เพื่อให้แน่ใจยิ่งขึ้นข้าพเจ้าจึงกำหนดจิตสอพนจากผู้มีพระคุณท่านอื่น ซึ่งก็ได้รับคำตอบที่ตรงกัน หลังจากนั้นไม่กี่วันก็มีคนข้างเคียงมาติดต่อขอซื้อบ้านพร้อมที่ดิน ซึ่งข้าพเจ้าตกลงขายให้โดยไม่ลังเล ได้เงินจำนวนหนึ่งมาชดใช้ให้ธนาคารจนหมดสิ้น และมีเงินเหลือส่วนหนึ่งพอที่จะหาซื้อบ้านหลังใหม่ ถึงแม้จะมีขนาดเล็กก็ตาม

หลังจากนั้นมา ข้าพเจ้ายังได้ใจเวลานั่งสมาธิคราวใด มักจะติดต่อสัมผัสทางจิตกับผู้มีพระคุณ เหล่านั้นเสมอมา แต่มาสำนึกได้ภายหลังว่าเป็นการไม่บังควรอย่างยิ่ง หากกระทำพร่ำเพ้อหรือบ่อยครั้งเกินไปจะเป็นผลร้ายต่อตัวเองได้ เอาไว้เมื่อถึงคราวคับขันหรือจำเป็นจริงๆเท่านั้นจะดีกว่า จึงหยุดการกระทำดังกล่าวมาเป็นเวลานานพอสมควรและปรากฏการณ์ทางจิตที่ว่านี้ได้เกิดขึ้นกับข้าพเจ้าอีกครั้งหนึ่ง ณ วัดอัมพวันแห่งนี้ โดยได้รับการสัมผัสทางจิตจากพระอริยสงฆ์เจ้าถึงสองพระองค์ โดยที่ข้าพเจ้าไม่ได้คาดคิดหรือนึกฝันมาก่อนเลย ซึ่งอยู่เหนือความคาดหมายจริงๆ

ในช่วงบ่ายของวันเดียวกัน ผู้ปฏิบัติธรรมทุกคนมาพร้อมกันที่หอประชุมภาวนาศรีทิพา เพื่อรอเวลาที่พระเดชพระคุณหลวงพ่ोजรัญ จูฑธัมโม จะมาเป็นประธานจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยสวดมนต์ทำวัตรเย็น และให้โอวาทแก่ผู้มาปฏิบัติธรรมและญาติโยมทั้งหลาย จนเวลาล่วงเลยไปเกือบ ๑๕.๐๐ น. จึงได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ว่า พระเดชพระคุณหลวงพ่อยังมีอาการอาพาธอยู่ ไม่สามารถมาร่วมในพิธีดังกล่าวได้ ทั้งอุบาสก อุบาสิกา และญาติโยมทั้งหลาย ตลอดจนผู้มาปฏิบัติธรรมทุกคนต่างรู้สึกผิดหวัง ที่ไม่มีโอกาสได้ชื่นชมบารมีของพระเดชพระคุณท่าน แต่ทุกคนก็พร้อมใจกันตั้งจิตอธิษฐานขออำนาจแห่งพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ และพระสังฆคุณ ได้โปรดอภิบาลพระเดชพระคุณหลวงพ่อให้หายจากอาการเจ็บป่วยโดยเร็ว

สำหรับข้าพเจ้าแล้วแม้จะรู้สึกผิดหวังบ้างเล็กน้อยแต่ในส่วนของจิตอันลึกกล้า ข้าพเจ้าพืชและกราบแทบเท้าพระเดชพระคุณหลวงพ่ोजรัญ จูฑธัมโม ผู้มีพระคุณต่อข้าพเจ้าอย่างสูงยิ่งมาแล้ว

คืนนั้นข้าพเจ้าพักผ่อนอย่างมีความสุข จนกระทั่งรู้สึกตัวตื่นขึ้นมา จัดเจงอาบน้ํา แปรงฟันจนเรียบร้อย รอฟังเสียงเคาะระฆังเพื่อร่วมสวดมนต์ทำวัตรเช้า วันนี้เป็นวันสุดท้ายของปฏิบัติธรรม แต่ข้าพเจ้ายังมีใจจดจ่ออยู่กับการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเหลืออบคุณาพิภาก็แค่ดีสองกว่าๆ รู้สึกง่วงเล็กน้อยจึงเอนกายลงนอนพร้อมกับกำหนดที่หน้าท้อง พองหนอ ยุบ-หนอ พอสติเร้าขาดหายก็ตามกลับมาใหม่เป็นเช่นนี้อยู่หลายครั้ง จนกระทั่งมารู้สึกตื่นตัวเต็มที่เมื่อริมฝีปากเริ่มขยับเขยื้อน ปลายลิ้นม้วนตัวดัดเข้าหากันเป็นวงกลม มีเสียงเล็ดรอดออกมาฟังดูหวีดหวิว พอตั้งสติได้แล้วจึงกำหนดจิตตามไป ทราบว่าเป็นปรตตนหนึ่งอิงแอบอาศัยอยู่ที่วัดอัมพวันแห่งนี้ ต้องตกระกำลำบากอดอยากมานาน จึงรีบแผ่เมตตาอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลจากปฏิบัติธรรมในครั้งนี้ ให้เขาล่วงพ้นจากความทุกข์ได้ไปหลุดไปเกิดเสียที และรับปากว่าอีก๒-๓ วันข้างหน้าจะนำอาหารใส่บาตรอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลตามไปให้อีกครั้ง เขารับรู้ได้และดีใจอย่างมาก จากนั้นข้าพเจ้าก็ลุกจากที่นอน เปิดประตูออกมายืนที่ระเบียงชั้นล่างกวาดสายตาไปรอบๆบริเวณซึ่งมืดมิด เพื่อมองหาเขาแต่ไม่พบไม่เห็น

สวดมนต์ทำวัตรเช้าแล้ว ข้าพเจ้าเดินจงกรมสลับการนั่งสมาธิจนครบกำหนด แล้วแผ่เมตตาออกไปสู่ประมาณพร้อมกับอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลไปด้วย จนเสร็จสิ้นการปฏิบัติ กลับเข้าที่พักอาบน้ํา เปลี่ยนเครื่องแต่งกายจากชุดขาวมาเป็นชุดปกติ เพราะครบกำหนด ๗ วันของการปฏิบัติธรรม และได้ลาสิกขา กลับมารับศีลห้าก่อนหน้านี้อแล้ว

ก่อนวันกลับได้ไปกราบสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่สถิตอยู่ที่วัดอัมพวัน จากนั้นได้คุกเข่าลงที่ลานกว้าง หันหน้าไปทางกุฏิของพระเดชพระคุณหลวงพ่อจรัญ ฐิตธัมโม ยกมือพนมแล้วล้มกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ ๓ ครั้ง น้อมนำจิตเพื่อขอมัสการกราบลา และขอให้พระเดชพระคุณหลวงพ่ผู้มีพระคุณ หายจากอาการอาพาธโดยเร็ว เมื่อมาถึงอาคารที่รับบริจาค หยิบกระดามาหนึ่งแผ่นเขียนระบุลงไปว่า ขอให้หนี้สงฆ์ ค่าศาลาที่พัก ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำ ใช้น้ำดื่ม ค่าชุดขา ๒ ชุด ค่าหนังสือสวดมนต์ ๑ เล่ม และค่าใช้จ่ายอื่นๆ พร้อมกับหยิบธนบัตรกลัดติดเข้าด้วยกันแล้วหย่อนลงในช่องรับบริจาค จะว่าไปแล้วถึงจะใช้หนี้วัดและหนี้สงฆ์เป็นจำนวนสักเท่าใด ก็เชื่อว่าจะชดใช้หนี้ นั้นหมดสิ้น วิธีใช้หนี้ที่ดีที่สุดคือการเป็นผู้ประพฤดีประพฤดีชอบ ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ กอปรด้วยกุศล ให้สมเป็นพุทธบริษัทที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาอย่างดีแล้ว

ข้าพเจ้าหิวกระเป่าเดินออกจากวัดด้วยหัวใจชุ่มชื้นเบิกบาน เสียงพระสวดมนต์ยังคงอยู่ในโสตประสาทตลอดเวลา ก้าวพื้นประตูวัดมาเพียงเล็กน้อยจึงวางกระเป่าลงหันกลับมามาทาขมิ้นมือแล้วล้มกราบด้วยใจอันบริสุทธิ์ ก่อนจะเดินลับหายไปจากตรงนั้น

ตรงนี้สำคัญมาก อาจจะขอร้องท่านที่มาปฏิบัติธรรมที่วัด ไม่ว่าจะอยู่กี่วันก็ตามเมื่อจะออกจากวัดไป อย่าได้เดินคุ่มๆหรือรีบจ้ำอ้าวเพื่อให้พื้นไปเสียดจากวัดเลย เมื่อก้าวพื้นประตูวัดมาเล็กน้อย ขอให้ปรดหันกลับไปทางวัดเถิด น้อมนำจิตด้วยการพนมมือกราบ จะยื่นกราบหรือคุกเข่าลงกับพื้นก็ได้ การกระทำเช่นนี้เป็นการแสดงออกถึงการมีสัมมาคารวะและความสำนึกในบุญคุณของวัดที่มีคุณูปการแก่เราผู้มาปฏิบัติธรรม และไม่ว่าท่านจะไปปฏิบัติธรรม ณ วัดแห่งหนตำบลใด ขอได้กระทำเช่นนี้ ทุกๆครั้ง เพื่อความเจริญก้าวหน้าเป็นสิริมงคลแก่ตัวท่านเอง

ข้าพเจ้าเดินทางกลับถึงบ้านโดยสวัสดิภาพปลอดภัยนั้นคงเป็นเพราะบารมีแห่งพระพุทธรูป พระธรรมคุณ และพระสังฆคุณ ที่ปกป้องรักษาคุ้มครองผู้ประพฤดีธรรม ถัดมาอีกสองวันข้าพเจ้าตื่นแต่เช้ามีดหาซื้ออาหารปรุงสำเร็จที่ตลาดสดใกล้บ้าน ก่อนนำไปบาตรพระที่เดินบิณฑบาตโปรดสัตว์ตอนเช้า อุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้แก่ปรตทั้งหลายทั้งปวงที่อิงแอบอาศัยอยู่ที่วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี เป็นการเฉพาะตามรับปากเอาไว้

ขอผลานิสงส์อันยิ่งใหญ่ที่ได้มาปฏิบัติธรรมเจริญพระกรรมฐานที่วัดอัมพวันแห่งนี้ จงเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้มารดาบิดาผู้ล่วงลับ ญาติสนิทมิตรสหาย ครูอุปัชฌาย์อาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่าน เหล่าเทพเทวดาทั้งหลายทั้งปวง เปรตและเจ้ากรรมนายเวรทั้งหลายทั้งปวง ตลอดจนสรรพสัตว์น้อยใหญ่ทั้งหลายทั้งปวง จงประสบแต่ความสุขความเจริญโดยทั่วหน้ากันเทอญ

กตเวทิตปูชา

พันเอกหญิง วาสุณี อนันตรพิระ

เอ้! ทำไมหลวงพ่อกุศลเหมือนรู้เรื่องของเราเลย หลวงพ่อรู้ได้ไง
ประโยคเหล่านี้ดิฉันได้ยินอยู่ตลอดเวลา และดิฉันก็มักจะตอบไปว่าอย่างสงสัยเลย หลวงพ่อ“รู้” ทุกอย่าง
นั่นแหละ ทำไมฉันมันใจขนาดนี้ ก็เพราะฉันประสบด้วยตนเองถึงความ “รู้” ของหลวงพ่อกุศล ทุกวันนี้ข้อน
คิดกลับไปเมื่อไรก็ต้องใช้ประโยคยอดฮิตที่ว่า “ไม่เชื่อก็ต้องเชื่อ” ทุกที

ตั้งแต่ฉันเข้ามาเป็นลูกศิษย์ของหลวงพ่อกุศล ฉันเจอเหตุการณ์ที่บ่งบอกว่าหลวงพ่อกุศล “รู้” มากมายหลาย
อย่าง ทั้งที่เจอด้วยตนเองและจากคำบอกเล่าของคนอื่น เหมือนๆจะเป็นเรื่องเกินจริงแต่มันก็เป็นจริง ฉันมิได้
ต้องการชักจูงหรือโน้มน้าวให้ใครมาเชื่อตามฉัน ชาวพุทธที่แท้ต้องพิจารณาตามหลัก “กาลามสูตร” ที่องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสอนไว้ ฉันเพียงต้องการให้คนที่อ่านได้รับรู้ถึงผลดีของการฝึกธรรมฐาน
ที่หลวงพ่อกุศลของเราใช้เวลาแทบจะทั้งชีวิตฝึกฝนมาจนได้สิ่งที่หลวงพ่อกุศลเรียกว่า “เห็นหนอ” เท่านั้น
นอกเหนือจากนี้ ใครก็ตามที่คิดว่าหลวงพ่อกุศลต้องให้ทุกอย่างที่ลูกศิษย์ขอ เพราะท่านไม่เคยขัด (ไม่ว่าเรื่องดี
เรื่องไม่ดี ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง) ก็จะได้รู้เสียทีว่าเป็นการเข้าใจผิด และเหมือนจะดูถูกภูมิปัญญาครูบา
อาจารย์ไปเสียด้วยซ้ำ เพราะฉันมันใจว่าทุกอย่างที่หลวงพ่อกุศลตัดสินใจลงไปนั้นท่านรู้หมด ท่านรู้ว่า “ต้อง
เป็นอย่างนั้น” และท่านต้องทำอย่างนั้น อย่าลืมนะหลวงพ่อกุศลท่านมีประสบการณ์ตรงในเรื่องกฎแห่งกรรม
มากมาย และท่านพร้อมสอนพวกเราทุกวันนี้ก็เรื่องกรรมนี้แหละ กรรมใคร ใครก็ต้องรับ เชื่อตรงนี้กันเถิด

เมื่อกลางปี ๒๕๔๐ ฉันมาวัดอัมพวันครั้งแรก ทางฝั่งแม่ใหญ่โดยมีญาติมาด้วย ๖ คน เราไม่เคยพบ
หลวงพ่อกุศล นอกจากเห็นรูปท่านบนหน้าปกหนังสือที่ได้รับแจก วันแรกนั้นต้องขึ้นไปรับศีล และฟัง
โอวาทบนศาลา ร.๕ ฉันได้ที่นั่งเกือบหลังสุด เรียกว่ามองเห็นหลวงพ่อกุศลแค่จิ๋วเหลือๆเท่านั้น หน้าตานั้นไม่
เห็นเลย (ฉันสายตาสั้น ใส่แว่นแล้วยังมองไม่เห็น แต่เวลาหลวงพ่อกุศลพูด ฉันกับหลานสะอื้นหันมามองหน้ากัน
แล้วซุบซิบด้วยประโยคที่ว่า “อ๊ะเรื่องนี้เหมือนเรื่องของเราเลย หลวงพ่อรู้ได้ยังไง” แต่ก็นั่นแหละ พอลง
จากศาลาฉันก็ลืมเหตุการณ์นั้นไปเลย

เดือนธันวาคม ๒๕๔๐ ฉันพาคณะมาปฏิบัติธรรมถวายเป็นพระราชกุศลพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว (ในเรื่อง “เวลา” กฎแห่งกรรม เล่ม ๑๒) หลวงพ่อกุศลมาเป็นประธานเปิดอบรม ตอนนั้นฉัน
เป็นหัวหน้าพยาบาล โรงพยาบาลค่ายกาญจบุรี ยศ พ.ท. ตอนหนึ่งท่านถามฉันว่า พท.วาสุณี เมื่อไรจะเป็น
พ.อ. ฉันกราบเรียนท่านว่าตำแหน่งหัวหน้าพยาบาลที่สูงสุดแค่ พท. เท่านั้น ท่านยิ้มและบอกฉันว่าก็ให้คน
เก่าเขาย้ายไปเอานายพลซิ เราจะได้เป็น พอ.แทน ถึงตรงนี้พวกเราที่มองหน้ากันและอึ้งยิ้มเพราะรู้ว่าไม่มี
ทางเป็นไปได้ เพราะคนเก่าเขาจะปักหลักอยู่ที่นั่นจนเกษียณ อีกทั้งเขาเป็นหมอ ซึ่งฉันเป็นแค่พยาบาล ไม่มี
สิทธิในตำแหน่งนี้ (แม้ว่าในทางปฏิบัติฉันก็เคยทำหน้าที่ในตำแหน่ง ผ.ร.พ.ค่ายกาญจบุรีมาถึง ๒ ปี สมัย
ในปี ๒๕๒๗ และปี ๒๕๓๐ ก็ตาม) อย่างไรก็ตามเมื่อหลวงพ่อกุศลกล่าวจบฉันก็พนมมือรับพรของท่าน อีก ๑ ปี
ต่อมา ฉันย้ายเข้ากรุงเทพฯ เพื่อเอาตำแหน่ง พอ. (หลังจากที่คิดหนีบอยู่ในตำแหน่ง พท.นานถึง ๘ ปี) ตาม
คำพรของหลวงพ่อกุศลประการ

ต่อมาฉันได้นำคณะมาปฏิบัติธรรมร่วมกับมหาวิทยาลัยศิลปากร (ทับแก้ว นครปฐม) อีก หลวงพ่อ
ลงมาให้อาวาส ตอนหนึ่งท่านพูดถึงการที่ภรรยาปฏิบัติธรรม ทำให้สามีได้เป็นนายพล และท่านชี้มาที่ฉัน
พร้อมกับบอกว่าเมื่อได้ยศตำแหน่งสูงขึ้นแล้วให้ระวังสุขภาพ พอถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๔๒ ฉันตรวจ
สุขภาพพบว่าตัวเองเป็นมะเร็งจนได้ โชคดีที่พบแต่แรกจึงทำให้รักษาได้ ทั้งนี้ด้วยบารมีของหลวงพ่อที่
เมตตาช่วยฉันไว้ เพราะสุขภาพฉันทรุดมากจากการให้ยาเคมีบำบัด นึกว่าไม่รอดแล้ว ในช่วงที่ป่วยและให้ยา
นั้น ฉันได้มาราบหลวงพ่อที่กุฏิ วันนั้นหลวงพ่อบรมณ์ดี เทศน์ให้ลูกศิษย์ฟังนานถึง ชั่วโมง ด้วยความ
อยากให้หลวงพ่อพูดถึงสุขภาพ (ที่กำลังแย่จากการให้เคมีบำบัด) ว่าจะหายเพียงใด จึงคิดอยู่ในใจว่าอยาก
ให้หลวงพ่อบอกวิธีปฏิบัติตัวในเรื่องนี้ ซึ่งวันนั้นฉันนั่งอยู่แถว ๒๒ เยื้องกับหลวงพ่อดีน้อย มีระยะห่าง
ราว ๒ เมตร และหลวงพ่อบอกหันหน้าไปทางอื่น พอฉันคิดจบ หลวงพ่อบอกหันขวับมาทางฉัน และบอกไม่เคยมีคน
ที่ป่วยเป็นหูหนวกหูหนองไหลเยิ้มมานานหลายปีมาหาหลวงพ่อ ท่านแนะนำให้ สวดพาทุมมหาภาฯ เขาก็หาย
ได้ และมีตัวอย่างคนที่ป่วยและหายด้วยสวดมนต์นี้อีก ๒-๓ ราย นั่นคือคำตอบที่ฉันได้รับ และแน่ละฉันก็
ต้องกลับมาสวดมนต์ตามที่หลวงพ่อบอกทุกประการ

เหตุการณ์ที่กล่าวมาทั้งหมด เริ่มทำให้ฉันรู้สึกว้าวุ่นใจที่เคยมีคนพูดว่าหลวงพ่อรู้อวาระจิตคนนั้นเป็นความ
จริงขึ้นทุกที แต่ความที่เป็นคนเชื่ออยากมาก และสงสัยได้ทุกเรื่อง (ถ้ายังไม่ได้คำตอบที่เหมาะสมถูกต้องด้วย
ตนเอง) จึงทำให้คิดว่าจะลองถามหลวงพ่อใหม่อีกครั้ง พอถึงช่วงปลายปี ๒๕๔๔ ฉันมาวัดอัมพวัน เพื่อ
ช่วยคุณตา พ.ท.วิง คุณแล่นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๕ ซึ่งเข้ามารับการอบรม และช่วยรับเงินชำระหนี้สงฆ์ในวัน
ปีใหม่อีกด้วย แล้วเกิดเหตุการณ์บางอย่างที่ทำให้ไม่สบายใจ พอตกกลางคืนราวสามทุ่มกว่า ฉันนั่งสมาธิและตั้ง
คำถามเรื่องที่ยังสงสัยให้หลวงพ่อบอก โดยฉันอยู่ที่เรือนพัก และหลวงพ่อบอกอยู่ที่กุฏิชั่วคราวริมท่าน้ำ นั่นแหละ
พอวันรุ่งขึ้นฉันแวะไปกราบหลวงพ่อบอกที่กุฏิราวบ่าย ๒ โมง ปกติฉันหลวงพ่อบอกเดินลงมาจากบันไดแล้วจะตรง
ไปขึ้นตั่งเลย แต่วันนี้ ท่านไม่ไป ท่านเดินมาหยุดตรงหน้าฉัน ซึ่งนั่งก้มหน้าอยู่ริมทางเดิน พอเหลือใจเห็น
เท้าหลวงพ่อบอกมาหยุดอยู่ฉันรีบเงยหน้าขึ้นมอง แวดตาของหลวงพ่อบอกบอกถึงความเมตตา และรอยยิ้มของ
ท่านนั้นแสดงถึงความรู้เท่าทันความคิดของฉัน ท่านมองเหมือนมองเด็กชนๆ คนหนึ่งที่ถูกรับได้ว่าทำผิดนั้น
เป็นการยืนยันว่าท่านรับทราบคำถามจากฉัน ฉันมันใจร้อยเปอร์เซ็นต์ว่าหลวงพ่อบอก “รู้จริงๆ”

นับจากวันนั้นเป็นต้นมาฉันต้องระวังความคิดและการกระทำของตัวเองตลอดเวลา ในช่วงแรกๆ ที่
เป็นลูกศิษย์หลวงพ่อบอก ฉันจะมาราบหลวงพ่อบอกเพื่อฟังคำสอนของท่าน ๒-๓ เดือนต่อครั้ง มาครั้งใดจะต้องหา
ที่นั่งด้านหน้าเพื่อให้หลวงพ่อบอกเห็นว่าฉันมาราบแล้ว (เหมือนเสนอหน้านั่นแหละ) พอช่วงหลังฉันมาวัดบ่อย
ขึ้น รู้สึกว่าเราอยู่ใกล้ชิดหลวงพ่อบอกตลอดเวลา ทุกครั้งที่ทำผิด คำสอนของหลวงพ่อบอกจะผุดขึ้นมาให้ได้คิดเพื่อ
ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา เหมือนหลวงพ่อบอกคอยสั่งสอนเราด้วยตัวท่านเอง ฉะนั้น
เวลามาหาท่าน ถ้าด้านหน้ามีที่ว่างก็นั่ง เพราะจะได้ฟังเทศน์จากหลวงพ่อบอกชัดๆ แต่ถ้าด้านหน้าไม่ว่าง นั่ง
ตรงไหนก็ได้ที่ฟังคำพูดหลวงพ่อบอกได้ยิน

ครั้งหนึ่งฉันพาคุณแม่มาราบหลวงพ่อบอกที่วัด ท่านทักว่าระวังอย่าให้คุณแม่ล้ม ฉันกลับถึงบ้านก็คอย
ดูแลและเตือนแม่ว่าระวังตัวเดี๋ยวจะล้ม จนท่านโมโหแล้วตอบมาว่า “แม่รู้แล้ว หลวงพ่อบอกเตือนแม่ แม่จำได้”

หลังจากนั้นประมาณ ๒ อาทิตย์ คุณแม่โทรศัพท์มาบอกตอนตี ๕ ว่าท่านล้มศีรษะฟาด ฉันรีบวิ่งออกจากบ้านไปดูคุณแม่ซึ่งอยู่บ้านหลังถัดไป และรีบพาไปส่งโรงพยาบาลราชบุรีทันที โชคดีที่รอดูอาการมา ๒-๓ วันแล้วไม่มีอาการผิดปกติ อีกสามอาทิตย์ต่อมาฉันพาคุณแม่มากราบหลวงพ่อกอีกครั้ง ท่านสั่งว่าระวังคุณแม่ล้มนะ ฉันจึงกราบเรียนท่านว่าคุณแม่ล้มศีรษะฟาดในห้องนอนไปแล้ว ท่านดำนิฉันว่าไม่ระวัง ซึ่งฉันก็กราบเรียนซ้ำเหมือนจะแย้งท่านว่า“แต่ตอนนี้คุณแม่ไม่เป็นอะไรแล้วเจ้าคะ” หลวงพ่อท่านจึงบอกว่า ที่คุณแม่ไม่เป็นอะไรเพราะล้มศีรษะฟาดในห้องนอน ซึ่งหลวงพ่อกเคยแผ่เมตตาในห้องนั้น ตอนแะมาฉันเพลที่ราชบุรี ในการมาบรรยายพิเศษเรื่องยาเสพติดให้กับโครงการของฉัน (ในกฎแห่งกรรมเล่ม ๑๖) ถ้าล้มในห้องอื่นคงแย่ไปแล้ว

หลังจากเหตุการณ์ของคุณแม่ผ่านไป เมื่อฉันแะกราบหลวงพ่อกอีกครั้ง ท่านกรุณาถามฉันว่าเมื่อไรจะได้เป็นพ.อ.พิเศษ ซึ่งฉันก็เรียนท่านไปว่า“คงจะมีโอกาสได้เจ้าคะ” หลวงพ่อท่านบอกทันทีว่า“ไม่ใช่คงได้ แต่ต้องได้” ฉันจึงรีบปรพรพร้อมแนใจว่าต้องได้เป็น พ.อ.พิเศษแน่นอน จากที่หลวงพ่อกถามในเดือนธันวาคม ๒๕๔๔ จนถึงเดือนมีนาคม ๒๕๔๕ เรื่องที่ทำท่าว่าจะได้ฉันมันเลือนลางจนฉันชักลังเลว่าจะได้จริงหรือไม่ก็ไม่รู้ คั้นหนึ่งฉันฝันว่าหลวงพ่อกมาเทศน์โปรดที่บ้านคุณแม่ ท่านเรียกฉันเข้าไปหาและมอบพระให้ ๑ องค์ ฉันกำพระแน่นไว้ในมือ ความรู้สึกในฝันนั้นเต็มตื่นด้วยความปลาบปลื้มใจแล้วสะดุ้งตื่นตอน ๖ โมงเช้า จำได้ว่าเล่าให้สามิฟังอย่างตื่นเต้นทันที ตกเดือนเมษายน ๒๕๔๕ คำสั่ง พ.อ.พิเศษ ของฉันก็ออกมาตามที่หลวงพ่อกบอกทุกประการ ทุกวันนี้ฉันรออยู่อยู่อีกข้อหนึ่งคือ พต. ซึ่งหลวงพ่อกพูดไว้ตั้งแต่วันปีใหม่ ปี ๒๕๔๕ และในวันเปิดโครงการมูทิตาตักการะเมื่อ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๕ (ฉันเชื่อมั่นว่าต้องได้ตามนั้น แต่กำหนดวันเวลาไม่ได้เท่านั้น)

อีกเหตุการณ์หนึ่งซึ่งฉันเก็บความสงสัยมานานข้ามปี ไม่รู้จะสอบถามใคร เพิ่งได้คำตอบเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๕ นี้เอง นั่นคือฉันไม่เคยไปที่ศูนย์เวฟวัน จังหวัดขอนแก่นมาก่อนเลย มากกราบหลวงพ่อกครั้งใดท่านก็จะถามฉันว่าเคยไปศูนย์เวฟวันบ้างหรือยัง เคยเห็นกฎของหลวงพ่อกที่ไฟไหม้แล้วเอามาปลูกใหม่ที่ขอนแก่นหรือยัง และสุดท้ายท่านก็ถามว่าเคยเห็นพระหนกหรือยัง ซึ่งทั้งสามประการนั้นฉันก็ไม่เคยไปเห็นเลย จึงกราบเรียนท่านว่าจะไปร่วมทอดกฐินที่ศูนย์เวฟวัน ในปี ๒๕๔๕ เพื่อไปดูสิ่งต่างๆที่หลวงพ่อกถามฉันทั้งหมด ฉันส่งชื่อเพื่อไปกับรถทอดกฐินจำนวน ๕ คน และก็แปลกที่ได้รถเบอร์ ๑๓ นื่องที่ไปด้วยบอกว่าไม่อยากไปรถคันนี้เลยเพราะเขากลัวเลข ๑๓ ฉันยังพูดว่าอย่าห่วงเลย เลข ๑๓ เป็นเลขที่โหลกกับที่สุด ปีนี้ฉันจะไปทั้งขบวนมีราวๆ ๒๕-๒๖ คัน ก็เล่นตามกันไปโดยออกจากวัดเกือบ ๔ ทุ่ม และไปถึงขอนแก่นตี ๕ กว่าๆ ก่อนจะถึงทางเลี้ยวเข้าเมืองรถเบอร์ ๑๓ ที่ฉันนั่งทำท่าจะชนกับรถบรรทุกเหล็กเส้นไปครั้งหนึ่งแล้ว โชคดีบาร์มีหลวงพ่อกคุ้มครองจึงรอดไปได้ พองานพิธีทอดกฐินเสร็จเรียบร้อย ราวบ่ายเกือบ ๔ โมง เราเริ่มออกเดินทางกลับ มีคนตั้งข้อสังเกตว่าปีนี้ หลวงพ่อกขึ้นเร็วกว่าปีก่อนน่าจะมเหตุการ์ณ์อะไรผิดปกติที่ผ่านมาเขาเล่าว่า หลวงพ่อกยังอยู่เป็นกำลังใจให้นักแสดง และคุยกับญาติโยมจนเย็น แต่ปีนี้ไม่เหมือนนิมิตท่านกลับกฎเร็วมาก) รถคันที่ฉันอยู่พร้อมขบวนเพื่อเตรียมเดินทาง ก่อนออกเล็กน้อยฉันวิ่งไปเข้าห้องน้ำ ที่สถานพักผ่อนเด็กของดราไล แล้วเริ่มออกเดินทางโดยมีรถที่แยกมาทางเดียวกัน (จะไปทางจังหวัดชัยภูมิ

สองคัน คือคันที่นำหน้าซึ่งฉันจำเบอร์ไม่ได้ และคันของฉันเบอร์๑๓ รถทั้งสองวิ่งจี้กันมาด้วยความเร็ว น่าจะเกิน ๑๐๐ กม./ชม. แชนผ่านคันอื่นๆมาตลอดราว ๑ ชั่วโมง ต่อมาฉันเริ่มรู้สึกผิดปกติ เพราะปวด ปัสสาวะมากทั้งๆที่เพิ่งถ่ายก่อนขึ้นรถได้ไม่นาน และนั่งกระสับกระส่ายไม่เป็นสุขเลย จึงเดินไปบอกคนขับ ว่าขอให้จอด ถ้าไม่จอดต้องอาละวาดแน่เพราะปวดมาก และไต่หลังข้างเดียว อีกข้างถูกตัดทิ้งไปแล้ว หาก อันปัสสาวะไว้ ไต่ข้างที่เหลือจะอึกเสออันตรายนมาก เขาก็ละล้าละลังเพราะบรรยากาศเริ่มโพล้เพล้ ตะวันลับไปแล้วความมืดเริ่มเข้ามา ถ้าไม่ขับตามกันไปเขาอาจจะหลงและเกิดปัญหาว่าเป็นรถต่างถิ่น ตำรวจจะตรวจ กันวุ่นวาย ฉันจึงส่ายว่าสั่งจอดเดี๋ยวนี้ เรื่องอื่นๆเช่นตำรวจฉันรับผิดชอบเอง เขาจึงกระพริบไฟเรียกรถ คันหน้า เจ้ากรรมรถคันหน้าวิ่งตะบึงไปโดยไม่สนใจอะไรทั้งสิ้น คนขับจึงแวะเข้าปั้มน้ำมันข้างทางทันทีที่ ฉันรีบลงไปเข้าห้องน้ำ พร้อมกับผู้โดยสารทั้งคันรถ ประหลาดมากที่ฉันไม่ยกถ่ายแล้ว ความฉี่ที่มีมา ตั้งแต่ต้นก็หายไป แต่ฉันก็บอกกับตัวเองว่าไม่เป็นไร การที่จอดรถนั้นคนทั้งรถเขาได้โอกาสเข้าห้องน้ำ ที่จอด จากนั้นกลับขึ้นรถ และนำอาหารกล่องออกมารับประทานกัน รถออกจากปั้มน้ำมันราว ๑๕ นาทีก็ถึงทาง ขึ้นเนิน ก่อนจะเลี้ยวโค้งไปทางขวาก็ได้ยินเสียงระเบิดดังลั่นทุกคนตกใจ หลายคนสวดมนต์และเรียกหา หลวงพ่อ แต่โชคยังดีที่มีสติ มีคนร้องบอกให้นั่งเฉยๆอย่าลุกขึ้น รดสายไปมาเล็กน้อยก่อนจะหยุดนิ่งหลังลง เนินมาแล้ว ทุกคนลงจากรถด้วยความอกสั่นขวัญแขวน ปรากฏว่ายางล้อหน้าด้านซ้ายระเบิด ซึ่งคนขับยืนยัน ว่าเส้นนี้เพิ่งเปลี่ยนใหม่เมื่อ ๒ เดือนก่อน เมื่อสำรวจดูก็เป็นจริง เพราะดอกยางใหม่เอี่ยมเลย ทุกคนก็ต่าง พุดคุยกันว่าถ้าเราไม่แวะที่ปั้มน้ำมันเพื่อเข้าห้องน้ำ คงแย่แน่ เพราะความร้อนของรถที่วิ่งกวัดกันเร็วว ตลอดเวลาเป็นชั่วโมงนั้นจะขึ้นสูงมาก ที่สำคัญถ้ายางรถแตกขณะวิ่งเร็วๆ จะทำให้รถปัดต้องพุ่งชนคัน หน้า สิ่งที่เกิดขึ้นจะต้องเป็นโศกนาฏกรรมแน่นอน อะไรเป็นเหตุให้ฉันปวดท้องกระสับกระส่ายมากจนต้อง จอดรถ แต่ทำไมพอจอดฉันกลับหายปวด และพอเปลี่ยนยางเรียบร้อยแล้ว ฉันขึ้นรถได้ก็กลับมาตลอด จนถึงวัดอัมพวัน ไม่เห็นมีอะไรวุ่นวายอีกเลย ฉันมาได้คำเชลากรุ่นน้องคนหนึ่งที่ชอบแค้น เขาบอกว่า วันที่ทอดกฐินเสร็จ หลวงพ่อบ่นว่าห้วงรถ๒ คัน ไม่รู้ว่าไปถึงวัดหรือยัง ซึ่งมีรถคันหนึ่งนำไหลออกมาแทบ จะท่วมรถ และรถอีกคันก็น่าจะเป็นรถเบอร์ ๑๓ ของเรานี้แหละ น่องๆที่ไปด้วยกันตั้งข้อสังเกตว่าคงจะเป็น ว่าหลวงพ่อส่งกระแสจิตของความห่วงใยมาให้พวกเรา ซึ่งฉันเป็นผู้ได้รับจึงทำให้ปวดท้องจนต้องจอดรถ ไม่เช่นนั้นรถสองคันที่ตามกันมาต้องชนกันตายแน่เลย ก็เป็นเรื่องที่เหลือเชื่อแต่ต้องเชื่อ เพราะทุกคนรู้ื เหมือนๆกัน และที่สำคัญก็คือ หลวงพ่อถามฉันถึงเรื่องว่าฉันเคยไปที่ศูนย์เวฟวันหรือถึงสามครั้งสามหน ไม่น่าเชื่อว่าหลังจากที่ไปร่วมทอดกฐินในปี ๒๕๔๔ มาแล้ว ฉันก็มีความผูกพันกับศูนย์ฯ จนต้องไปที่นั่น ทุกเดือนกระทั่งทุกวันนี้

ที่ผ่านมามีทั้งหมดเป็นเพียงบางตัวอย่างที่หยิบยกมาให้ทุกท่านทราบ ใครที่เคยคิดว่าไม่มีโอกาสพบ หรือพูดคุยกับหลวงพ่อ จะได้มั่นใจได้ว่าหาก “จิต” ของเรามีความรักและเคารพและศรัทธาต่อองค์หลวง พ่อแล้ว หลวงพ่อจะรับการสื่อสารนั้นได้แน่นอน เพราะหลวงพ่อเคยสอนว่า ถ้าจิตของคนมีกระแสคลื่น เดียวกันก็รับกันได้ เหมือนเราเปิดทีวีช่องใดก็จะได้รับข่าวสารทางช่องนั้นได้ ขึ้นอยู่กับว่าเราเปิดช่อง เดียวกันหรือไม่เท่านั้น

ทุกวันนี้ฉันมีภารกิจที่จะรับใช้หลวงพ่และพระศาสนาตามที่เคยตั้งจิตและปวารณาไว้ฉันยังไม่รู้ว่า จะมาในรูปแบบใดแน่นอน แต่ฉันเชื่อมั่นว่าหากหลวงพ่ได้มอบหมายให้ฉันทำสิ่งนั้น ย่อมเหมาะสมกับ สภาวะของฉัน และฉันสามารถทำให้สำเร็จลุล่วงได้ และใครก็ตามที่มีส่วนในการช่วยเหลือภารกิจของหลวง พ่ในทางใดก็ทางหนึ่ง จงภูมิใจที่ได้มีโอกาสทดแทนบุญคุณของครูบาอาจารย์ขณะที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ เพราะ ถ้าท่านจากไปแล้ว ท่านจะรับรู้ได้อย่างไร ส่วนคนที่ไม่มีโอกาสรับใช้หลวงพ่ก็อย่าน้อยใจ เพียงแค่ท่าน เป็นคนดี ประพฤติปฏิบัติธรรมตามที่หลวงพ่ทนเหนือสั่งสอนเรามาให้ได้ ก็เป็นการแสดงความกตัญญู กตเวทิตาแล้ว ลูกศิษย์หลวงพ่ที่แท้จริงต้องรักใคร่สามัคคี ให้อภัยต่อความผิดพลาดซึ่งกันและกัน หากทะเลาะ เบาะแวงกันหลวงพ่ของเราจะหาความสุขจากที่ไหน คิดดูว่าถ้าท่านเป็นพ่อแม่ ลูกไม่รักกัน มัวแต่อิจฉา ริษยาทะเลาะกันไม่เว้นแต่ละวัน พ่อแม่จะมีความสุขหรือ หากตายก็ตายไม่หลับแน่นอน

หลวงพ่เหนื่อยแล้ว ทั้งชีวิตของท่านทุ่มเทให้กับลูกศิษย์ เพื่อสร้างให้ลูกศิษย์เป็นคนดี มีปัญญา แก้ไขปัญหาชีวิตได้ หากเราทุกคนยังมีปัญหาอยู่หลวงพ่ท่านจะปล่อยวางได้อย่างไร ปีนี้หลวงพ่อายุ ๘๕ ปี เราจะเห็นว่าสังขารของหลวงพ่อ่อนล้าลงทุกวัน คงมีเพียง”จิต”ของท่านเท่านั้นที่ยังเข้มแข็ง เพราะภาระ ของลูกศิษย์ที่ท่านแบกไว้ยังไม่จบสิ้น บางครั้งท่านเดินเซ บางครั้งลงมาจับแขนหรือทำพิธีต่างๆ จะเห็น หลวงพ่อดกัสน์ต่อเวทนาต่างๆจนหน้าแดงำ ฉันท้สังเกตเห็นและต้องมีอีกหลายคนให้เห็นเช่นเดียวกัน ถึง เวลาหรือยังที่เราทุกคนจะหันหน้ามาสามัคคีและร่วมมือร่วมใจกัน ทำให้หลวงพ่ปล่อยวางภาระและความ ห่วงใยพวกเราลงได้เสียที ก็เราทุกคนรักหลวงพ่มิใช่หรือ

สุดท้ายนี้คงต้องขอโทษหากญาติธรรมทั้งหลายจะมีความรู้สึว่าฉันอวดดีมาสั่งสอน แต่จริงๆเป็น การ สะกิดเตือนด้วยความรักที่มีต่อศิษย์อาจารย์เดียวกัน และความเคารพที่มีต่อหลวงพ่เป็นประการ สำคัญ ยังมีคนอีกมากมายที่รู้สึกเช่นนี้แต่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาได้ ที่จะรวบรวมพลังจิตแห่งความรักอัน บริสุทธิ์ ที่มีต่อหลวงพ่จารย์ ฐิตธัมโม มาเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้หลวงพ่มีพลังกายและพลังจิตที่เข้มแข็ง สืบต่องานของพระศาสนาไปตราบนานเท่านาน

โชคดีจากของจริง

สุนีย์ นามประสิทธิ์

ดิฉันนางสุนีย์ นามประสิทธิ์ รับราชการครูอยู่ที่โรงเรียนเทศบาลบ้านหัวหิน ตำแหน่งอาจารย์
ระดับ ๗ อายุ ๕๘ ปี (จะลาออกในระยะใกล้นี้) เบื้องของปลอมมีลากเลื่อมลาก มียศเสียมยศ มีสรรเสริญ มี
นินทา มาหาของจริงจากการปฏิบัติกรรมฐานเพื่อสะสมบุญไว้ให้ตัวเองจะได้มีสติ ชีวิตของเราไม่แน่นอน
ประมาณห้าปีที่แล้วมีโอกาสแวะไปนมัสการหลวงพ่ोजรัญ แต่น่าเสียดายที่ไม่มีความคิดที่จะปฏิบัติ
กรรมฐานในขณะนั้น คนเราทุกคนไม่ใช่จะมีโอกาสเท่ากัน แล้วแต่วาสนาของใครก็ของคนนั้น

ด้วยพื้นฐานและอุปนิสัยของดิฉัน พ่อของดิฉันก็บวช ป่าก็บวช ตัวดิฉันก็วนเวียนอยู่กับธรรมะ ใน
การสอนนักเรียนดิฉันก็สอดแทรกเล่านิทานเกี่ยวกับกฎแห่งกรรม แทรกศีลห้า แทรกธรรมะ เพื่อปลูกฝังเด็ก
ให้ละเอียดต่อความชั่ว เกรงกลัวต่อการทำบาป เด็กจะสนุกสนใจ ไม่ได้สอนเพื่อท่องไปสอบ แต่สอนเพื่อให้
เข้าใจและนำไปปฏิบัติ ดิฉันชอบอ่านเรื่องกฎแห่งกรรม สมัยก่อนก็ต้อง**ท.เลียงพิบูล** หนังสือ**โลกทิพย์**
รายการวิทยุที่ฟัง**เพลินกับธรรมะ** แต่เดี๋ยวนี้ มักจะเป็นการบอกบุญมากไปก็หยุดฟัง รายการธรรมะทาง
โทรทัศน์ก็ชอบชม ชมแล้วมีความสุข จะว่าสนุกเพลินด้วยก็ไม่น่าจะผิด ทำให้มีปัญญาจากข้อธรรมะ และ
รายการ**ชีวิตนี้ไม่สิ้นหวัง**ที่หลวงพ่ोजรัญแสดงธรรมะก็ไม่พลาดเช่นกัน แต่ไม่ได้ยึดติดกับพระรูปใดรูปหนึ่ง
(หมายถึงตอนนั้น) แต่ตอนนี้ขอเป็นลูกศิษย์หลวงพ่ोजรัญ เพราะหลวงพ่ोजรัญให้ความเมตตาต่อทุกคนอย่าง
เทียมกัน โดยเฉพาะคนที่ปฏิบัติกรรมฐาน ดิฉันเพียรพยายามอยู่แต่ยากมากเหลือเกิน เพื่อความสุข เพื่อของ
จริง ไม่ยอมถอย อย่างเด็ดขาด ใครไม่พบด้วยตนเองก็จะไม่รู้ ที่ดิฉันปฏิบัติอยู่นี้เพียงเขียนิด คิดว่าเราทำได้
เพียงหนึ่งในล้าน แต่มีคำมหาศาลกับชีวิตตัวเอง

ดิฉันได้มาปฏิบัติกรรมฐานเพียงห้าครั้งเท่านั้น แต่ละครั้งระยะปฏิบัติเจ็ดวัน เก้าวัน ถ้าช่วงปิดเทอม
สิบสี่วัน ก่อนที่ดิฉันจะได้มาปฏิบัติ ประมาณปลายปี๒๕๑๔ คืนหนึ่งนอนหลับฝันเห็นหลวงพ่ोजรัญ นำแขก
อย่างที่เกริ่นมา ดิฉันไม่ได้ยึดติดกับพระรูปใดเป็นพิเศษ ทำไมจึงฝันเห็นหลวงพ่ोजรัญ ไม่ได้คิดถึงสักนิด ในฝัน
ไม่เห็นท่านพูดอะไร เพียงเห็นว่าเป็นหลวงพ่ोजรัญมองมาก็แค่นั้น พูดอะไรก็ไม่พูด อยากจะไปวัดหลวง
พ่ोजรัญขึ้นมาทันที แต่ก็ไปไม่ถูก ไม่เคยไปไหนคนเดียว เรียกว่าอยู่บ้านกับโรงเรียนเท่านั้น

หลังจากฝันเห็นหลวงพ่ोजรัญได้ประมาณหนึ่งสัปดาห์ ดิฉันได้เล่าความฝันให้เพื่อนฟัง และบอกว่า
ต้องการไปวัดของหลวงพ่ोजรัญ เขาก็บอกให้ไปหาลูกศิษย์หลวงพ่ोजรัญ ชื่อคุณฉวี ลักษณ์พานิชที่ร้านขาย
โทรศัพท์มือถืออยู่ข้างแขวงการทาง ชื่อร้านวิริยะโชคดี และเขาก็พาไปพบ เมื่อได้พบและพูดคุยกันก็มี
โอกาสไปวัด เพราะคุณฉวี ลักษณ์พานิชจะไปงานทำบุญปีสำคัญของหลวงพ่ोजรัญ ต่อมาก็ได้มีโอกาสได้ไป
ปฏิบัติกรรมฐาน โดยไปกับคุณฉวี ลักษณ์พานิช สมบูรณ์ ผู้ที่มีเมตตาอีกหลายครั้ง ดิฉันดีใจและภูมิใจ
มากที่ได้ชื่อว่าเป็นลูกศิษย์ของหลวงพ่ोजรัญ

การปฏิบัติกรรมฐานเป็นเรื่องที่ยากมาก แต่ก็พยายามอดทน **สิ่งที่ได้จากการนั่งกรรมฐานที่เห็นได้
ชัดคือหลังจากแผ่เมตตาแล้วมีความรู้สึกที่เราได้เป็นผู้ที่มีความสุขมากที่ได้ให้ ศัตรูก็ไม่เข้าใกล้ คนที่
คิดร้ายก็ถอยห่างและกลับมาเป็นมิตร**

ดิฉันได้นำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานมาถ่ายทอดให้นักเรียนและเพื่อนครู และนำหนังสือที่ได้รับมาแจกให้เพื่อนครู นักเรียน และผู้ปกครองเด็กในบางส่วน สอนนักเรียนให้สวดมนต์ นมัสการพระรัตนตรัย นั่งสมาธิ แผ่เมตตาก่อนการเรียนการสอนทุกวัน ปัจจุบันนี้ นักเรียนสามารถปฏิบัติได้เองทุกชั้นตอน ตามความเหมาะสมกับวัยเด็ก

หลังจากที่แจกหนังสือให้เพื่อครูไปไม่นานนัก ก็มีครูคนหนึ่งมาเล่าให้ฟังว่าเขากลุ่มใจไม่รู้จะฟังใคร พอป่วยมาก ต้องเข้ารักษาตัวที่กรุงเทพฯ อยู่ห้องไอซียู ขยับตัวไม่ได้ พี่ๆเปลี่ยนเวรกันไปเฝ้า ตัวเข็องกลางงานไปเฝ้าบ้าง ไปเฝ้าวันหยุดบ้าง หมดที่ฟังก็นึกถึงหนังสือที่ได้รับแจก ได้สวดมนต์ตามที่หลวงพ่อบิณฑูรไว้ในหนังสือและนึกถึงพ่อ สวดมนต์เป็นประจำทุกวัน ทำให้ออนหลับ วันไหนไม่สวดมนต์นอนไม่หลับ และวิตกกังวลห้วงพ่อ เขาบอกเหมือนปฎิหาริย์ พ่อขยับตัวได้แล้ว ปัจจุบันในะกลับบ้านที่หัวหิน เขาบอกว่าเขาทราบและรู้จักหลวงพ่อก่อนจากเพื่อน เพราะเพื่อนเขาก็ไปปฏิบัติกรรมฐานเหมือนกัน แต่ตัวเขาเองยังหาเวลาไปปฏิบัติไม่ได้ ก็คงเหมือนอีกหลายๆคนที่เป็นเช่นนี้

ส่วนตัวดิฉันไม่รอใครอีกแล้ว รอให้เด็กนักเรียนอีกห้าเดือนหมดเทอมก็จะขอลาออก ความสุขของแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน จะให้เขาเหมือนเรา และให้เราเหมือนเขา ย่อมเป็นไปได้ เราขอความสุขในลักษณะใดก็ให้ค้นหาให้พบแล้วเลือกเอา ไม่มีใครบังคับ บางคนชอบของจริง บางคนชอบของปลอม จะรู้ได้ว่าสิ่งไหนปลอม สิ่งไหนจริงก็ต้องมาปฏิบัติกรรมฐาน

ในฐานะเป็นครู ดิฉันอยากจะให้ผู้ใหญ่เห็นความสำคัญในการปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎีที่มีไว้ให้ครูสอนแก่เพื่อให้เด็กทำข้อสอบ เราควรปลูกฝังธรรมะให้นักเรียนตั้งแต่เมื่อเขายังเยาว์วัย จะมีวิธีการใดที่ครูได้ไปปฏิบัติกรรมฐาน ไม่ต้องมาปีละสองครั้ง ครั้งละ ๒-๕ วัน จะได้ประโยชน์กับตัวครูเอง ครอบครัว และนักเรียน

ถ้าผู้ใหญ่ให้โอกาส เช่นอนุญาตให้ไปปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน โดยไม่ถือเป็นวันลา ก็จะเป็นการจูงใจ เมื่อครูปฏิบัติศัลหา เมื่อครูปฏิบัติกรรมฐาน ครูและผู้บริหารเป็นพวกเดียวกัน เข้าใจตรงกัน ปฏิบัติในเรื่องเดียวกันครูได้อย่างไรเด็กก็ได้เช่นนั้น การเรียนการสอนก็จะดีขึ้น

ดิฉันได้รับรางวัลจากการปฏิบัติกรรมฐาน ดิฉันไม่ได้เก่งเกินใคร ช้ การปฏิบัติตนเรียบง่าย แพบไม่อยู่ในสายตาของผู้ใหญ่เสียด้วยซ้ำ สิ่งที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้น ดิฉันได้รับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ **“ครูสฤดี”** ณ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๕ และได้รับโล่เกียรติคุณ สาขาพัฒนามาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมศาสนา เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๕ ดิฉันภูมิใจที่ได้รับเกียรติในครั้งนี้ เป็นรางวัลที่ได้ก่อนจะอำลาอาชีพครูการที่ได้ปฏิบัติกรรมฐานและสวดพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ (พาหุम्मหากา) และพุทธคุณเท่าอายุบวก ๑ อย่างสม่ำเสมอ และพยายามรักษาศีลห้าอยู่เสมอ ทำให้ดิฉันได้รับรางวัลชีวิตที่ยิ่งใหญ่ซึ่งไม่มีรางวัลใดจะให้ปลูกชายคนเดียวของดิฉัน (มีแค่สองคนแม่ลูก สามิเสียชีวิตแล้ว) ไม่เคยทำให้แม่ต้องทุกข์ใจ เขาเป็นคนดี จิตใจดี มีศีลห้าครบ ไม่ยุ่งอบายมุขทุกชนิด อ่อนน้อมต่อมตน ไม่พุงเพื่อ เชื้อมันในตัวเอง อ่อนโยนกับแม่ และผู้ใหญ่ เขาให้สแตงค์ดิฉันทำบุญเมื่อบอกเขาว่าจะไปปฏิบัติกรรมฐาน

อานิสงส์ของการปฏิบัติกรรมฐานและสวดมนต์ ทำให้รู้จักตัวเอง ทำให้เกิดปัญญาสามารถแก้ไข
ปัญหาด้วยตัวเอง มีสติรู้อยู่ตลอดเวลา และเจริญรุ่งเรือง ครอบครัวย่อมมีความสุข เมื่อท่านต้องการค้นพบ
ตัวเอง ต้องการพบของจริง ท่านก็ต้องปฏิบัติกรรมฐาน เป็นสิ่งที่ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตน ต้องมาเรียนรู้ด้วยตนเอง

การปฏิบัติกรรมฐานจะช่วยให้ได้พบตัวตนที่แท้จริงของเรา ช่วยให้เกิดละความโกรธ ให้อภัย และ
เชื่อกฎแห่งกรรม จิตคิดแต่กุศล และมีสติห่างไกลความชั่ว กิเลสเบาบาง ไม่ยึดติดในลาภ ยศ คำสรรเสริญ
เยินยอ

สุดท้ายนี้ ลูกขอกราบขอบพระคุณพระเทพสิงหนุราชจารย์(หลวงพ่ोजรัญ) ที่ได้โปรดเมตตา นับว่า
เป็น โชควาสนาของดิฉันและลูกชายที่ได้มาอยู่ใต้บุญญาของหลวงพ่อ ลูกขอกราบนมัสการหลวงพ่อด้วย
ความสำนึกในพระคุณอย่างสูง

กรรมฐานช่วยให้ได้ของคืน

พัฒนกร วิภาทิน

กระผมนายพัฒนกร วิภาทิน ได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติกรรมฐานเป็นครั้งแรกเมื่อปี ๒๕๓๕ ขณะนั้นกระผมเรียนอยู่มัธยมศึกษาปีที่๒ โดยคุณแม่วรพนิต วิภาทิน ได้พากระผมเข้าปฏิบัติธรรม เป็นระยะเวลา ๗ วัน ที่ศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน โดยความเมตตาของท่านพระครูวินัยธรธีรวัฒน์ ฐานุตตโร หลังจากนั้นกระผมก็ได้ตามคุณแม่เข้าไปที่ศูนย์อยู่เป็นประจำในช่วงวัดหยุดและช่วงปิดเทอมฤดูร้อน ซึ่งกระผมจะเข้าไปช่วยที่ศูนย์ปฏิบัติธรรมจนกระทั่งปิดเทอม และสิ่งที่กระผมภูมิใจอย่างมากก็คือ การที่ได้รับคัดเลือกให้บรรพชาเป็นสามเณรที่วัด อัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี ในโครงการสามเณรใจเพชร ของยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย ในการบวชเณรครั้งนี้ กระผมได้รับการพิจารณาให้เป็นสามเณรดีเลิศ และเป็นประธานรุ่นในปีนั้น(พ.ศ. ๒๕๔๑) ด้วย

ต่อมาหลังจากจบมัธยมศึกษาปีที่๒ ที่โรงเรียนขอนแก่นวิทยาคม อาจเป็นเพราะบุญกุศลที่คุณแม่ ท่านได้สร้างไว้ให้กับตัวกระผมบวกกับความเพียรพยายามและความอดทนทำให้กระผมสอบเอ็นทรานซ์ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในคณะสหเวชศาสตร์ สาขากายภาพบำบัดได้

กระผมมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความอึดจรรยาจากผลของการปฏิบัติธรรมมาให้ท่านได้พิจารณา ซึ่งเป็นเรื่องของการปฏิบัติและการอธิษฐานจิตจนทำให้ได้ของที่กระผมรักมากกลับคืนมา ดังต่อไปนี้

ในตอนเช้าวันที่๑๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๕ กระผมอยู่ในห้องพัก ได้เข้าห้องน้ำเพื่ออาบน้ำ แต่ตัวจะไปเรียนและได้วางโทรศัพท์มือถือที่เพิ่งซื้อมาได้ประมาณ๒ เดือนพร้อมเงิน ๘๐๐ บาท ไว้ที่หัวเตียงนอน กระผมรักโทรศัพท์เครื่องนี้มากเพราะสุดสำหรับเก็บเงินซื้อด้วยตนเองด้วยความอยากลำบาก

กระผมเข้าไปอาบน้ำประมาณ๑๐ นาที ซึ่งในตอนนั้นเพื่อนร่วมห้องของกระผมที่ ๓ คนกำลังนอนหลับสนิทกันอยู่ ด้วยความประมาทกระผมไม่ได้ล็อกห้อง เพราะคิดว่าคงไม่มีใครกล้าเข้าไปทำอะไรในห้องในขณะนั้นได้อย่างแน่นอน

แต่กระผมคิดผิด เพราะเมื่อกลับเข้ามาในห้องก็ต้องตกใจมาก เพราะพบว่าโทรศัพท์กับเงินได้หายไป กระผมมองไปยังเพื่อนๆซึ่งทุกคนก็ยังหลับสนิทกันอยู่ กระผมจึงต้องปลุกขึ้นมาถาม ไม่มีใครทราบเลยว่าเงินกับโทรศัพท์หายไปได้อย่างไร พยายามนึกทบทวน ก็จำได้อย่างแม่นยำว่าเพิ่งวางไว้ เหตุการณ์ยังไม่ถึงสิบห้านาทีเลย กระผมยังนึกโทษเพื่อนเลยว่าเพื่อนหยิบไป จึงรีบตามเช้คกับเพื่อนแต่เพื่อนก็ปฏิเสธทำให้กระผมกลัวใจมาก จึงรีบโทรศัพท์ไปหาคุณแม่ทันทีในตอนนั้น ซึ่งเป็นเวลาประมาณ๘.๐๐ น. ขณะนั้นคุณแม่กำลังเดินทางไปธุระที่ จบุรีรัมย์ พอคุณแม่ทราบก็พยายามปลอบใจ ให้กระผมค่อยๆตั้งสติ เพราะทราบดีว่ากระผมเสียใจมาก คุณแม่ให้กระผมพยายามทำใจให้สบายและให้สวดมนต์แผ่เมตตาให้คนที่เอาของไปมีแต่ความสุข ความเจริญ

หลังจากวันนั้น กระผมก็ปฏิบัติตามที่คุณแม่ได้เตือนสติ โดยสวดมนต์ ปฏิบัติธรรม และแผ่เมตตาให้กับคนที่เอาไปทุกวัน จนกระทั่งเวลาผ่านไปจนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นระยะเวลาประมาณ๒ เดือน หลังจากที่โทรศัพท์หายไป โดยวันนั้นเป็นวันที่๑๗ กุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นวันหลังจากวันมาฆบูชา วัน กระผม

ได้รับข่าวจากทางโทรศัพท์ โดยมีตำรวจท่านหนึ่งโทรมา โดยใช้ชื่อของพระผมที่หายไปพร้อมโทรศัพท์นั้น โทร.เข้าไปที่เบอร์มือถือของเพื่อนพระผม ซึ่งเพื่อนพระผมเห็นหน้าจอโทรศัพท์ปรากฏเป็นชื่อเล่น และเบอร์ของพระผม ขณะนั้นพระผมก็อยู่ข้างๆกับเพื่อนด้วย พระผมกับเพื่อนต่างก็พากันตกใจ เพื่อนพระผมรีบรับโทรศัพท์ ปรากฏว่าเป็นตำรวจโทรมาบอกว่า **“จับคนร้ายที่ขโมยโทรศัพท์ได้แล้ว ถ้าคุณสงสัยว่าคนร้ายได้ขโมยโทรศัพท์ของคุณไปให้ติดต่อที่สถานีตำรวจในท้องที่ของท่าน คือ สภอ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี”** พระผมจึงรีบติดต่อสถานีตำรวจ และหลังจากนั้นก็ได้อึดติดตามเรื่องกับตำรวจจนกระทั่งได้รับโทรศัพท์คืน เพราะทางญาติของผู้ต้องหายินยอมชดใช้ค่าเสียหายให้ทั้งหมด โดยพระผมได้รับเงินสดสำหรับซื้อโทรศัพท์เครื่องใหม่ และได้รับชมที่ถูกขโมยไปกลับคืนมา

คนร้ายที่ขโมยโทรศัพท์ไปนั้น เป็นคนร้ายที่มีสภาวะทางจิตผิดปกติ เป็นคนที่มีฐานะดีมา การศึกษาก็ดีมาก รูปร่างหน้าตา ชาติตระกูลก็เพียบพร้อมไปทุกอย่าง แต่กลับต้องมาเป็นโจรที่จะใช้คำว่า **“โจรโรคจิต”** ก็ได้ เพราะต่อมตำรวจก็จับเขาได้อีก จากการที่เขาเข้าไปขโมยของในลักษณะเดียวกันแต่ไปที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยข่องเข้าไปในตอนเช้าในช่วงที่นักศึกษากำลังนอนหลับสนิทอยู่ แต่บังเอิญมีนักศึกษาคนหนึ่งรู้สึกตัวเสียก่อน จึงเรียกเพื่อนช่วยกันจับไว้ได้ **๕**ตาไปมอบให้กับตำรวจ หลังจากขยายผลการสอบสวน ก็พบเงื่อนงำที่น่าประหลาดใจหลายอย่าง อย่างแรกก็คือ เรื่องฐานะ ความรู้และรูปร่างหน้าตาที่ไม่น่าเชื่อว่าจะมาเป็นขโมยได้ อย่างที่สองคือแผนการและขั้นตอนในการขโมยของเขา ทุกครั้งมีการเตรียมการไว้เป็นอย่างดี เขามีคอมพิวเตอร์แบบโน้ตบุ๊ก มีแผนที่ทางหลวงทั่วประเทศ ซึ่งในคอมพิวเตอร์ได้เก็บข้อมูลที่สำคัญต่างๆ ไว้มากมาย เช่น หอพักนักศึกษาของทุกมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ จะมีบันทึกการวางแผนงานของเขาอย่างละเอียดรอบคอบมากกว่าในการขโมยแต่ละครั้ง นั้นจะขโมยที่ไหน ลักษณะหอพักเป็นอย่างไร เวลาไหนจึงเหมาะสม และเมื่อลงมือขโมยสำเร็จจะมีการประเมินผลในการปฏิบัติการในแต่ละครั้งไว้ว่ามีข้อผิดพลาดที่ต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร และเมื่อนำของที่ขโมยได้ในแต่ละครั้งไปขายได้เงินมาเป็นจำนวนเท่าไรจะบันทึกไว้ และจะเก็บชื่อของโทรศัพท์ที่ขโมยได้เอาไว้เป็นที่ระลึก ซึ่งเรื่องนี้ได้เคยเป็นข่าวทางหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และเคลิวิสต์ เมื่อวันที่๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ที่ผ่านมา

คำสอนที่พระเดชพระคุณหลวงพ่ोजรัญท่านได้สอนพระผมจนพระผมท่องจำไว้อย่างขึ้นใจทุกวันนี้คือ **“ใครเป็นลูกศิษย์ของหลวงพ่อก็อย่าขุ่นหมั่นเพียร และสร้างความคิด ก็จะได้เป็นดอกเตอร์กันทุกคน”** ซึ่งคติเตือนใจนี้ทำให้พระผมมีความมานะพยายาม ตั้งใจเรียนหนังสือ และตั้งใจที่จะสร้างความคิดโดยไม่ย่อท้อ

เพื่อตอบแทนพระคุณของหลวงพ่อกับพระอาจารย์ธีรวัณน์ ที่สั่งสอนให้พระผมเป็นคนดี พระผมจึงตอบแทนโดยการอาสาเป็นที่เลี้ยงสามเณรใจเพชรทุกปี และถ้ามีเวลาว่างก็จะไปรับใช้พระครูวินัยธร ธีรวัณน์ที่ศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน สอนแก่น และสุดท้ายนี้พระผมขอยืนยันว่าการปฏิบัติธรรม และปฏิบัติตามคำสอนของพระเดชพระคุณหลวงพ่อกำทำให้ชีวิตดำเนินไปได้อย่างมีความสุข และประสบความสำเร็จได้อย่างแน่นอนครับ

พระเทพสิงหนบุรจารย์
(หลวงพ่ोजรัญ)ที่ข้าพเจ้ารู้จัก (๒)

นายชัยวัฒน์ เกตุปริชาสวัสดิ์

ข้าพเจ้าเคยเขียนบทความถึงหลวงพ่อ เมื่อครั้งหลวงพ่อยังอยู่ในสมณศักดิ์พระราชสุทธินามมงคล (จรัญ จูตธมฺโม) และได้ลงพิมพ์ในหนังสือกฎแห่งกรรม— ธรรมปฏิบัติ เล่มที่ ๑๕ ในโอกาสวันคล้ายวันเกิดของหลวงพ่อ วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ เจริญอายุครบ ๗๑ ปี

ความเดิมมีว่า ข้าพเจ้าเกิดที่ตำบลไม้คัด อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อวันพุธที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๔๗๘ เวลา ๑๗.๔๕ นาฬิกา เรียนหนังสือจบที่โรงเรียนไม้คัด อำเภอบางระจัน ชั้นประถมปีที่ ๒ แล้วหยุดเรียน ต่อมาได้สมทบกับโรงเรียนเทศบาลเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี โรงเรียนวัดโพธิ์แก้วนาคคุณ สอบชั้นประถมปีที่ ๔ ได้ หลังจากนั้นข้าพเจ้าเดินทางเข้ากรุงเทพฯ ได้สมัครสอบ.๗ ถึง ม.๘ สอบไล่ได้ ม.๓, ม.๖ และม.๘ แผนกวิทยาศาสตร์ ใช้เวลา ๓ ปี เข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๙๕ — พ.ศ. ๒๕๐๒ รวม ๔ ปี สำเร็จวิชานิติศาสตร์บัณฑิตและวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ต่อมาอีกหนึ่งปี ข้าพเจ้าสอบความรู้ชั้นเนติบัณฑิตได้ พอดีกับกรมอัยการเปิดรับสมัครอัยการ ข้าพเจ้าสามารถสอบเข้าเป็นอัยการได้ในปีเดียวกันนั้น ข้าพเจ้ารับราชการในตำแหน่งรองอัยการสูงสุด เกษียณ พ.ศ. ๒๕๓๕ และในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ นั้นเอง ข้าพเจ้าได้บรรจุเข้าทำงานในเนติบัณฑิตสภา ข้าพเจ้าได้รู้จักกับหลวงพ่ोजรัญ จูตธมฺโม ก่อนที่จะเดินทางเข้ากรุงเทพฯ ดังกล่าวแล้ว

เนื่องด้วยมีบุคคลสอบถามข้าพเจ้าถึงความเจ็บป่วยและสมองกลับมาใช้ได้เหมือนเดิม ข้าพเจ้าจึงขอเล่าในหนังสือเล่มนี้ ตามลำดับเรื่องที่เกิดขึ้นดังนี้

วันนั้นเป็นที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ เวลาประมาณ ๑๖.๓๐ น. ข้าพเจ้าขับรถยนต์ จากเนติบัณฑิตยสภาตั้งใจจะไปงานมงคลสมรสของลูกเพื่อนที่โรงแรมดุสิตธานี ระหว่างทางข้าพเจ้ารู้สึกว่ขับรถไปไม่ตรงทาง จึงเปลี่ยนใจไม่ไปงานและพยายามที่จะขับรถกลับบ้าน เมื่อถึงสี่แยกมักกะสันก็มีคนขับรถคันหนึ่งพยายามบังคับให้ข้าพเจ้าจอดครึ่งทาง เมื่อข้าพเจ้าจอดครึ่งทางชายคนนั้นบอกว่าข้าพเจ้าขับรถชนรถของเขา ข้าพเจ้าได้ตอบไปว่าไม่ได้ขับรถชนของเขาแต่อย่างใด ชายคนนั้นได้หันไปบอกกับพี่ชายที่ตำรวจที่เดินมาอยู่ข้างรถของข้าพเจ้าว่า ข้าพเจ้าไม่สบายให้โทรศัพท์บอกทางบ้านด่วน ส่วนที่ข้าพเจ้าขับรถชน เขาไม่เอาเรื่อง เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงได้ใช้โทรศัพท์ของข้าพเจ้าแจ้งไปยังภรรยาของข้าพเจ้า ไม่นานนักภรรยาขอข้าพเจ้าซึ่งเป็นแพทย์ระดับ ๒๐ ที่ปรึกษากรมการแพทย์ได้มาถึง และได้พาข้าพเจ้าไปที่โรงพยาบาลพญาไท ๑ เมื่อประมาณ ๒ ทุ่ม แพทย์รีบนำตัวข้าพเจ้าเข้าห้อง ไอซียู ข้าพเจ้าค่อยๆหมดความรู้สึกไป ผลการตรวจแพทย์พบเส้นโลหิตฝอยแตกในสมอง ข้าพเจ้าเคยสังกรรยาของข้าพเจ้าเอาไว้ว่า ถ้าเป็นอะไรก็ตามห้ามผ่าตัดเป็นอันขาดแม้จะถึงแก่ความตายก็ยอม เดชะบุญภรรยาข้าพเจ้าได้โทรศัพท์ถึงหลวงพ่ोजรัญ (ขณะนั้นอยู่ในสมณศักดิ์พระราชสุทธินามมงคล)เล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หลวงพ่ोजรัญได้กรุณานั่งฟังพลังจิตมาช่วยจนถึงวันรุ่งขึ้น ปรากฏว่าเลือดที่ออกในสมองก็หยุดไหล

ข้าพเจ้าได้รักษาตัวในโรงพยาบาลพญาไท ๑ ประมาณ ๑๐ วัน ได้ขอย้ายไปอยู่ที่โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าอีกประมาณ ๑๐ วัน จึงได้ออกจากโรงพยาบาลกลับไปพักรักษาตัวอยู่ที่บ้านและก็มาทำงานที่เนติบัณฑิตสภาต่อไป และในการรักษาพยาบาล ข้าพเจ้าได้ใช้วิธีการช่วยเหลือตนเองดังนี้

๑. หลวงพ่อจรัญได้เคยสั่งให้สวดพาทิมหาคา ข้าพเจ้าได้สวดตอนเช้ามีคแล้วเดินจงกรมต่อด้วยนั่งสมาธิ การเดินจงกรมทำให้เกิดการชั่งน้ำหนักระหว่างขาขวาและขาซ้าย เมื่อจะนั่งสมาธิจะไม่เกาะสิ่งใดเป็นอันขาด ค่อยๆปล่อยแขนลงพร้อมกับย่อตัวลงนั่งแล้วจึงจับขาขวาที่ขาซ้าย มือขวาวางที่มือซ้ายกลางอยู่ บนตัก หลับตาคาวานว่า พองหนอ เมื่อหายใจเข้า และยุบหนอในเวลาหายใจออก การทำเช่นนี้ มือขวาซึ่งเกร็ง เพราะโรคกันไข้เจ็บจะค่อยๆหายเกร็งไป การสวดมนต์ เดินจงกรมและนั่งสมาธิ ในตอนเช้าจะใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมงก็ต้องหยุด เพราะต้องรีบอาบน้ำ แต่งตัวไปทำงานเมื่อเวลา ๐๗.๐๐ น.

๒. ข้าพเจ้าได้ใช้การเดินออกกำลังกาย โดยเดินออกจากบ้านซึ่งอยู่ที่เขตดินแดง ไปถึงสวนลุมพินี เป็นระยะทางประมาณ ๑๐ กิโลเมตร แล้วเดินรอบสวนลุมพินีเพียงรอบเดียว แล้วเดินทางกลับที่พักรวมเป็นระยะทางประมาณ ๒๐ กิโลเมตร เดินได้ประมาณ ๑๐ ครั้ง ก็ต้องหยุดเพราะภรรยาห้ามเดินเกรงจะเกิดอันตราย

๓. ภรรยาข้าพเจ้าขับรถไปส่งข้าพเจ้าที่เนติบัณฑิตยสภา ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ ๑๕ นาที ในระหว่างเดินทางจะให้ข้าพเจ้าสวดอิติปิโสภควา พร้อมกับยกมือขวาขึ้นและวางลงที่เหนือเข้าในจังหวะของการสวดมนต์ จะเร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับสวดมนต์ การกระทำดังนี้ ทำให้มือขวาซึ่งป่วยด้วยโรคภัยมีอาการดีขึ้น

๔. ข้าพเจ้าได้ไปสวดมนต์ นั่งสมาธิ ที่วัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เป็นเวลา ๕ วัน และมืออยู่ครั้งหนึ่งฝนตกทางลื่น ปรากฏว่าข้าพเจ้าได้ลื่นลงบันได สะโพกขวากระแทกกับขั้นบันไดอย่างแรง ผิวสะโพกกลายเป็นสีเขียวและดำ ข้าพเจ้ากลับคิดว่าการเจ็บสะโพกขวา ก็เพื่อรักษาโรคที่เกิดในทิศทางเดียวกัน ข้าพเจ้าจึงปล่อยให้รอยช้ำ ค่อยๆหายไปเอง และแล้วการเดินของข้าพเจ้าก็กลับดีขึ้น กว่าเดิมก่อนที่ จะล้มจนได้รับบาดเจ็บเสียอีก

ข้าพเจ้าใช้วิธีการรักษา ๔ วิธี ดังกล่าวนี้ ทำให้การทรงตัวดีขึ้น สมองก็ใช้ได้เหมือนเดิมเช่นการ เสนอให้สร้างพระบรมรูปฯ รัชการที่ ๖ สองเท่าครึ่งพระองค์จริง ประดิษฐานไว้หน้าอาคารเนติบัณฑิตสภา ข้าพเจ้าได้เสนอให้เนติบัณฑิตสภาดำเนินการสร้างเสร็จเรียบร้อยไปแล้ว ยังเสนอให้เนติบัณฑิตสภาสร้าง พระบรมรูปฯ รัชการที่ ๖ ขนาดสูง ๕ นิ้ว กับขนาดสูง ๑๕ นิ้ว เสร็จเรียบร้อย สามชิกเนติบัณฑิตสภาผู้ จงรักภักดีต่างได้เข้าประชุมกันจนหมดทั้งสองขนาด นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้เสนอว่าควรสร้างห้องสมุดใช้ชื่อว่า “ห้องสมุดเนติคดีสภาเฉลิมพระเกียรติ ๖ รอบ พระชนพรรษา” พร้อมทั้งประดิษฐานศาลาสัญลักษณ์งาน เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ ที่หน้าห้องสมุดด้วย ซึ่งเนติบัณฑิตสภาได้เห็นชอบตามที่ข้าพเจ้าเสนอ ข้าพเจ้า ได้หารูปแบบและสถานที่ห้องสมุดที่เหมาะสม ก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว

โดยที่อาคารเนติบัณฑิตสภาได้มีการก่อสร้างพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวไว้ที่หน้าอาคารเนื่องจากพระองค์ท่านเป็นผู้ทรงก่อตั้งเนติบัณฑิตยสภาขึ้น แต่ด้วยเหตุที่พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ซึ่งเป็นพระบิดาแห่งกฎหมายไทย ไม่มีรูปหล่อด้วยโลหะ ที่ชั้น ๔ ของอาคารเนติบัณฑิตยศึกษามีแต่พระบรมสาทิสลักษณ์ของพระองค์ท่าน ข้าพเจ้าจึงคิดว่าน่าจะสร้างพระรูปจำลองของพระองค์ไว้ด้วย จึงได้หารือกับท่านเจริญ ภักดีธนากุล เลขานุการสำนักอบรมศึกษากฎหมาย แห่งเนติบัณฑิตยสภาว่าสมควรที่จะจัดสร้างพระรูปของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เนื้อโลหะ เพื่อนำประดิษฐานไว้ ณ ห้องบรรยายกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๕ ขนาดเท่าพระองค์จริง แทนพระบรมสาทิสลักษณ์เดิม ซึ่งท่านเลขานุการสำนักอบรมฯก็เห็นชอบด้วย ข้าพเจ้าจึงดำเนินการศึกษาถึงว่า ควรจัดสร้างในพระอิริยาบถใดจึงจะเหมาะสม ซึ่งได้ข้อสรุปว่า ควรจะอิงพระรูปที่ประดิษฐานอยู่ ณ สนามหน้าอาคารศาลยุติธรรม แต่พระรูปที่หน้าอาคารศาลยุติธรรม ทรงอยู่ในพระอิริยาบถประทับนั่งพระหัตถ์ซ้ายถือหนังสือ แต่เพื่อความสง่างาม ควรเปลี่ยนแปลงเพราะจะนำมาประดิษฐาน ณ หน้าห้องบรรยาย ชั้น ๕ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรที่จะเปลี่ยนจากพระอิริยาบถประทับนั่ง มาเป็นพระอิริยาบถประทับยืน ความสูงขนาดเท่าของพระองค์จริงจะเหมาะสมกว่า จึงได้ออกแบบจัดสร้างในพระอิริยาบถแบบประทับยืนทรงกรวย พระหัตถ์ซ้ายถือหนังสือ ค่าจัดสร้างตามที่ข้าพเจ้าตกลงไว้กับผู้รับจัดสร้างวงค์ละ ๑๗๐,๐๐๐ บาท โดยใช้เงินของกองทุนเฉลิมพระเกียรติจัดสร้าง ซึ่งในที่ประชุมคณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภา ก็ได้อนุมัติในหลักการให้จัดสร้างได้ตามรูปแบบที่เสนอในวงเงิน๑๗๐,๐๐๐ บาท

ขออ้อนกล่าว กรณี่ที่ข้าพเจ้าเข้ารับรถยนต์เก๋งไปจนเกิดเหตุ ผลที่สุดข้าพเจ้าต้องไปนอนที่โรงพยาบาลนั้น ตอนเช้าของวันเกิดเหตุ ข้าพเจ้าพกพระเครื่องรวมประมาณ๕๐ องค์ ไปยังที่ทำงาน ซึ่งเป็นครั้งเดียวในชีวิตนี้ที่พกพระเครื่องมากถึงเพียงนั้น เมื่อกลับบ้านจึงบรรจุไว้ในกระเป๋าถือ ใส่ไว้ส่วนท้ายของรถมoped เหตุแล้วปรากฏว่าพระไม่ได้สูญหายไปแต่อย่างใด แม้สร้อยคอพร้อมพระเครื่องก็ยังอยู่ครบเช่นเดียวกัน นอกนั้นทรัพย์สินอื่นๆในรถก็อยู่ครบมิได้สูญหาย ยกเว้นหน้ารถยนต์เก๋งที่ข้าพเจ้าได้ชนเสาไฟฟ้าขูดเสียหายต้องซ่อม ๔ หมื่นบาทเศษ ถ้าข้าพเจ้ามิได้กล่าวเรื่องเหล่านี้ไว้ เกรงจะไม่ครบถ้วน

เมื่อพูดถึงเรื่องพระเครื่องของพูดถึงพระเครื่องที่ระลึกพระเจี๊วแก้ว พระพุทธเจ้า พิธีวิสาขบูชา พระครูภาวนาวิสุทธิ ณ ประเทศลังกา วันที่๒๗ พฤษภาคม ๒๕๑๕ เป็นขนาดกว้าง๓.๘ ซม. สูงประมาณ ๖.๔ ซม. ราคาที่เช่าหากันในท้องที่ประมาณ๕,๐๐๐ บาท ต่อ ๑ องค์ เป็นพระที่หลวงพ่ोजรรณูท่านสร้างขึ้นเองประมาณ ๑๐๘ องค์ ข้าพเจ้าได้มีโอกาสได้พบที่วัดอัมพวัน องค์ เจ้าของคิดค่าเช่าบูชาองค์ละ๗๕๐ บาท ตอนนั้น ก่อนที่พระมีราคาเช่าองค์ละ๕,๐๐๐ บาทข้าพเจ้าไม่สนใจเห็นว่าเป็นพระเครื่องใหญ่โตไม่เหมาะที่จะคล้องคอ ต่อมาภายหลังได้ทราบถึงประวัติและการหายากของพระดังกล่าว จึงนึกเสียดายและอยากได้ไว้เคารพบูชา ตอนบ่ายของวันหนึ่ง พศ. ๒๕๔๖ ขณะที่นอนพักผ่อนที่บ้าน จิตใจเร้าร้อนอยากไปสนามพระซึ่งอยู่ห่างจากบ้านประมาณ ๑ กิโลเมตรเศษ ผลที่สุดตัดสินใจไปเยี่ยมสนาม ปรากฏว่ามีพระเจี๊วแก้วของหลวงพ่ोजรรณูอยู่ในแผงพระ ๑ องค์ ข้าพเจ้าได้เช่าบูชาราคา ๓๐๐ บาท ดังปรากฏตามภาพ ซึ่งมีหลงเข้ามาเพียงองค์เดียวตั้งแต่พศ. ๒๕๒๒ เป็นต้นมาถึงบัดนี้ เป็นเรื่องที่ยากมาก ซึ่งพระเครื่องจำนวนน้อยจะหลงเข้า

มาในสนามพระกรุงเทพมหานคร และคล้านคาลใจให้ผู้ออกได้มีโอกาศพบเห็นอย่างนามห้ศจรรย และได้
เป็นเจ้าของพระในราคาถูกยิ่ง่างนี้

นายชัยวัฒน์ เกตุปรีชาสวัสดิ์ ผู้เขียน
นิติศาสตร์บัณฑิต สังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต
เนติบัณฑิต

ภาคธรรมปฏิบัติ

ศาสนาวาท
กัณฑ์ที่ ๑ : ความสวัสดี

พระเทพสิงหนราจารย์

วันนี้จะแสดงธรรมอันเป็นเหตุให้เกิดความสวัสดี ซึ่งหมายถึงความสุขความเจริญ เป็นที่พอใจของคนทั่วโลก ถึงกับยกขึ้นเป็นคำอวยชัยให้พรโดยน้ำใจอันมุ่งดีแก่กัน

ความเจริญด้วยทรัพย์สมบัติยศศักดิ์บิรวาร ชื่อเสียง เกียรติคุณ ความสบายกายไม่มีโรคภัยเบียดเบียน ความโปร่งไม่มีอุปสรรคขัดข้อง ความไม่มีภัยจากข้าศึกศัตรู ตลอดถึงความบริสุทธิ์ เหล่านี้เรียกว่า ความสวัสดี คุณข้อนี้ จะเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นแล้วจะรักษาให้คงที่ได้ หรือจะทำให้เจริญขึ้น ก็เพราะประพฤติกุศลเป็นหลัก เพราะฉะนั้นสมเด็จพระบรมศาสดาของเราทั้งหลาย จึงตรัสแก่สุพรหมเทวบุตรความว่า

“เราไม่เห็นความสวัสดีของประชาชน นอกจากปัญญาเป็นทางให้เกิดความรู้ ตปะ ความเพียร อินทรีย์สังวร ความสำรวมอินทรีย์ การละความชั่วได้หมด”

พระพุทธภาษิตนี้ ทรงแสดงความสวัสดีว่าเป็นผลสำเร็จมาแต่ ปัญญา ความเพียร ความระวางไม่ประพฤติชั่ว

ปรีชาหยั่งรู้ความเลื่อมความเจริญพร้อมทั้งเหตุผลเรียกว่าปัญญา เป็นเหตุให้เกิดความสวัสดี เพราะเกิดขึ้นแก่ผู้ใด ย่อมทำจิตใจของผู้นั้น ให้สว่างไสว แลเห็นวิบัติและสมบัติ ควรละและควรประกอบอย่างไร คุณคนที่มีจักขุเป็นปกติ และรู้จักชนิดแห่งสิ่งของ และเห็นอะไรๆก็ทราบได้ว่าดีและไม่ดี ฉะนั้น

แสงสว่างแห่งพระอาทิตย์ พระจันทร์ และดวงประทีป ย่อมสำหรับจักขุฉันใด ปัญญาก็เป็นแสงสว่างสำหรับจิตใจ ทำให้เห็นผิดและถูกเหมือนกัน

คนผู้มีปัญญาย่อมพินิจพิจารณาที่เบื้องต้นและเบื้องปลาย ผิดถูก เป็นประโยชน์ และไม่ประโยชน์ รู้ภาคการณ์ถูก รู้จักประมาณตน รู้จักกาลที่ควรและไม่ควร เช่นนี้ ไม่มีใครมีทางเสีย มีแต่ความเจริญฝ่ายเดียว

เพราะปัญญาเป็นคุณผู้ชี้ทางเลื่อมทางเจริญให้บุคคลได้ หลีกเลียงและดำเนินไป เหตุนี้ สมเด็จพระบรมศาสดาของเราทั้งหลาย จึงตรัสสรรเสริญไว้ว่า **ปัญญา เหนือ ปสาสติ ปัญญา ย่อมคุ้มครองบุคคลพุทธ** ภาษิตข้อนี้มีอธิบายไว้ว่า

คนเราเมื่อยังเป็นทารกไม่เดียงสา ต้องอยู่ในปกครองของผู้ใหญ่มีบิดามารดาเป็นต้น ดูและระวังรักษา ฝึกหัดดัดปรือ ครั้นเจริญขึ้น ได้เห็นการทำงานที่เขาทำ ได้ยินเสียงที่พูดทำอย่างนั้นดี ทำอย่างนั้นนี้ **ไม่**คนรู้ก็เจริญขึ้นโดยลำดับ รู้จักทำการงานถูกผิดตามพื้นเพของตน ถ้เรียนศิลปวิทยา คบสมาคมกับคนที่ฉลาด มีความรู้ ความฉลาด ความรู้ความสามารถก็เจริญยิ่งขึ้นไป อาจารย์เขาตนและปกครองหม่อมคณะของตนให้มีความเจริญไพศาล ตามกำลังความรู้ความสามารถ ทำให้ชีวิตเป็นไปในโลกโดยความสวัสดี โดยนัยนี้ แม้องค์พระมหากษัตริย์ย่อม

ปกครองประชากรราษฎรไว้ได้โดยพระปรีชา ทางธรรมก็เช่นเดียวกัน ถ้าผู้ปกครองขาดปัญญา ปล่อยให้เป็นไปตามลำพังใจ ก็จะมีคนในอารมณ ที่รักที่ซัง ด้วยอำนาจกิเลสชักนำให้เสรีามองขุนมัว จะทำอะไรจะคิด วิปริตผิดทางธรรม เป็นเหตุให้เกิดอาการที่น่าเกลียดปรากฏ ถ้ามีปัญญากำกับอยู่ก็ไม่อาจฝืนความรู้ไปได้ แม้จะเป็นได้บ้าง ตามนิสัยของจิตใจ ก็ยังเหนียวรั้งมิให้กำเริบถึงแสดงอาการทางกายและวาจา ซึ่งเป็นลัทธิที่น่าเกลียดน่าซัง ต้องตามพุทธสุภาษิตความว่า

“บัณฑิตผู้ดำเนินในกิจที่เป็นประโยชน์ด้วยปัญญาย่อมไม่แสดงอาการชี้ลงให้ปรากฏ ผู้มีปัญญารู้จักเหตุผลทั้งทางโลกและทางธรรม ย่อมปกครองตนและหมู่คณะของตนให้ได้รับผลดีคือความสวัสดิ ไม่มี ความเสื่อม” สมเด็จพระบรมศาสดาของเราทั้งหลาย อาศัยพระปรีชารอบรู้ ในเหตุผลทำให้พระองค์บริสุทธิ์ หลุดพ้นจากอำนาจขี้ศึก คือกิเลสมาร เพราะทรงรู้เท่าทันไม่มัวมลายในอุบายของข้าศึก จึงได้พระนามว่า พระอรหันตสัมพุทธเจ้า ทำความสวัสดิแก่พระองค์แล้วยังทรงสั่งสอนผู้อื่นให้ประพฤติตามได้รับความ สวัสดิทั้งโลกนี้และโลกหน้า ถึงที่สุดก็มีเป็นอนกอนันต์ คำสั่งสอนของพระองค์เป็นทางดำเนินบุคคล ได้ทุกชั้นไม่ว่าสูงต่ำ เพราะฉะนั้น จึงได้ทรงพระนามว่า **มฤตาเทว-มनुสฺसान** เป็นพระศาสดาของเทวดาและ มนุษย์ นี่ก็เพราะปรีชารอบรู้ในเหตุผลทำความสวัสดิให้แก่สาธุชน ตลอดมาถึงเราทั้งหลาย

ปัญญาเป็นคุณให้เกิดความสวัสดิ ดังพรรณนา ต้องยกความเพียรด้วยจึงจะลุล่วงไปได้ เพราะกิจการ อะไรหาได้สำเร็จด้วยความรู้อย่างเดียวไม่ และความรู้จะเจริญแก่กล้าได้ต้องอาศัยหมั่นฟังหมั่นคิดตรอง สอดส่องหาเหตุผลนั้นๆ ความรู้จึงจะกว้างขวางได้

คนเกียจคร้าน ไม่อาจทำความรู้ให้เจริญได้ แม้จะมีความรู้อยู่บ้าง ก็ไม่มีประโยชน์อะไร กลับทำ ความรู้นั้นให้เสื่อมทรามไป ต้องตามพุทธสุภาษิตความว่า

ปญฺญา ย มคฺคํ อลฺโส น วิหฺตติ

“คนเกียจคร้านย่อมไม่พบทางด้วยปัญญา”

ความสิ้นไปแห่งปัญญา เพราะไม่ประกอบความเพียรนี้ เป็นคุณสมบัติพญางิต ในการประกอบกิจ ตามหน้าที่มิให้ห่อเหี่ยว มีหน้าที่ทำใจให้แจ่มใส มิให้ห่อหุ้มของงาทำให้อาจหาญ อดทนขะมักเขม้น ไม่ เห็นความลำบาก ทำจิตใจให้มั่นคง มีแต่จะก้าวไปข้างหน้าไม่ถอยหลัง ประคองใจมิให้ไปทางเกียจคร้าน เหล่านี้เป็นลักษณะแห่งความเพียร

ความเพียรนี้อุดหนุนจิตใจให้แรงขึ้นได้ ทั้งข้างชอบและข้างผิด เมื่อใช้ชนิดที่ถูกจึงให้สำเร็จผลที่เป็น คุณเป็นประโยชน์ ไม่เช่นนั้นกลับจะให้โทษแก่ผู้ประพฤตินิ่งขึ้นไปเปรียบดังเครื่องใช้สอยต่างๆ ที่ควรจะใช้ ในทางหนึ่ง ถ้าเอาไปใช้ในทางที่ผิดก็ทำให้ยอมไม่สำเร็จ กลับจะให้โทษ ต่อใช้ถูกทางจึงให้ประโยชน์นั้น สำเร็จได้ ข้อนี้ฉันใดความเพียรก็เหมือนเช่นนั้น

ผู้หวังความเจริญพึงทุ่มเทอุตสาหะทั้งกำลังกายกำลังความคิด ในกิจที่ตนมุ่งหมายจะได้ผลทั้งทาง โลกและทางธรรม ให้สมกับพุทธสุภาษิตที่ได้สอนไว้ ความว่า

กยิรา เจ กยิธาเถน

“ถ้าจะทำการจริงๆ ต้องบากบั่นทำกิจนั้นให้มั่นคง”

การทำอะไร จำเป็นต้องพบความขัดข้องจะมากหรือน้อยก็ตาม เมื่อพบความขัดข้องเช่นนั้นก็ไม่ควร
ทอดทิ้งขว้างอะไรเสีย ต้องบากบั่นคิดหาอุบายแก้ไข ปลูกฉันทะความพอใจไม่ทอดทิ้ง เมื่อล่วงความขัดข้องไป
ได้ แม้เกิดขึ้นก็ไม่อายแล้ว เพราะเคยแก้ไขมาแล้วเป็นดังนี้ กิจการที่ทำนั้น อาจสำเร็จ เมื่อสำเร็จแล้วถึง
ความเจริญ

ผู้ที่มีปัญญาและความเพียรประกอบกัน ย่อมเข้าใจในเหตุในผล รู้จักอุบายแก้ไขความขัดข้อง บาก
บั่นทำกิจการจนสำเร็จผล ทำตนและผู้อื่นให้พ้นภัย ได้รับความสวัสดิ ขอนี้พึงเห็นตัวอย่างดังนี้ท่านที่
เล่าไว้ ความว่า

มีนายสัตตวาหะ คือพ่อค้าเกวียนผู้หนึ่ง ซึ่งท่านกล่าวว่าเป็นพระโพธิสัตว์ประกอบพหุวิชยกรรม
ด้วยเกวียน๕๐๐ เล่ม ครั้งหนึ่งผ่านทุ่งทรายอันแห้งแล้ง ระยะเวลาประมาณถึง๖๐ โยชน์ ทรายในทุ่งนั้น
ละเอียดร่วนกอบกำก็ไม่ติดอยู่ในมือ พอพระอาทิตย์ขึ้นก็ร้อน โชนจุกกองถ่านเพลิง เหยียบไม่ได้ เดินได้แต่
กลางคืน พออรุณขึ้นก็จอดเกวียนเป็นวงทำประรำข้ามบน บริโภคอาหารเสร็จแต่เช้าตรู่ นั่งในร่มลิ้นวันยังค่ำ
เมื่อตะวันลับดวงแล้ว บริโภคอาหารเย็น ครั้นพื้นแผ่นดินหายร้อนแล้ว ก็เทียมเกวียนเดินทางต่อไป การไป
ในทางนั้นเช่นเดียวกันกับไปทางทะเล ควรจะต้องหาต้นหนคือ คนนำทาง เขาเดินข้ามทางนั้นด้วยกำหนด
หมายดาวเป็นสำคัญ แม้นาย สัตตวาหะนั้น ก็ทำตามอย่างนั้นล่วงมรรคาไป๕๕ โยชน์ แล้วคิดว่าอีกคืน
เดียวก็จะพ้นจากทางกันดาร บริโภคอาหารเย็นแล้ว ก็ไม่เหลือพินและน้ำไว้เพื่อ เทียมเกวียนขับไป ต้นหน
นอนและดูดวงดาวในท้องฟ้า บอกให้ขับไปทางนั้น ทางนี้คนอนนานเข้าก็อ่อนเปลี้ยกลับไป โคนวกไป
หาทางที่มาแล้ว ไม่ทันรู้โลกก็เดินไปจนตลอดคืน

ต้นหนตื่นในเวลาอรุณขึ้น ดูดาวแล้วร้องให้กลับเกวียน กว่าจะกลับให้เข้าลำดับกันได้ ก็พออรุณขึ้น
คนเหล่านั้นพูดกันว่านี่เป็นที่พักเกวียนของพวกเราเมื่อวานนี้พินและน้ำของเราก็สิ้นแล้ว บัดนี้เราพากัน
บรรลัยหมด แก่เกวียนตั้งเป็นวงเข้าทำประรำบนแล้วนอนละห้อยอยู่ได้เกวียนของตน นายสัตตวาหะนี้กล่าว
เมื่อเราสละความเพียรเสียก็จะพินาศกันหมด เวลานี้ยังเช้าพื้นดินยังไม่ทันร้อนก็ออกเที่ยวเดินตรวจดู หน้
หญาคาทองหนึ่งจึงสันนิษฐานว่าหน्यानี้ จะรอยจะได้ขึ้นแห่งนี้ ข้างล่างจึงออกชี้ตั้งคนให้เอาจอบมาแล้ว
ให้ขุดลงไปในที่นั้น เขาช่วยกันขุดลงไป๕๐๐ สอก จอบกระทบศิลาภายใต้ ก็พากันทอดทิ้งไม่คิดพยายาม
ต่อไปอีก นายสัตตวาหะเข้าใจว่าน่าจะมียูได้ศินานี้ ลงไปยืนเงี่ยหูฟังดูก็ได้ยินเสียงน้ำไหลข้างลิ้นมาพูด
กับคนรับใช้คนหนึ่งว่า ถ้าเจ้าไม่ดิเพียร เราทั้งหลายก็จะพากันตายสิ้น เจ้าอย่าหยุดอุตสาหะเสียเลย เอาค้อน
เหล็กนี้ลงไปตอยศิลาในบ่อนั้นเถิด บุรุษนี้รับคานายแล้วถึงคนทั้งปวงสิ้นอุตสาหะยั้งเสีย ก็ไม่
ลงไปตอยหินตามสั่ง ศิลาแตกกลางตกไปก้นกระแสน้ำไว้ สายน้ำมีลำตาลเป็นประมาณก็พุ่งขึ้น คนทั้ง
ปวงก็ได้ดื่มได้อาบเป็นผาสุก และผ่าเปลวและแอกที่เหลือใช้เป็นพื้นหุงอาหารบริโภค เมื่อพระอาทิตย์
อัสดงคดก็ไปสู่ประเทศที่ประสงค์จำหน่ายสินค้า ได้กำไรสองเท่าบ้างสี่เท่าบ้าง แล้วกลับไปสู่ถิ่นของตน
เรื่องนี้เป็นอุทาหรณ์ให้เห็นว่าผู้ประกอบด้วยปัญญาและความเพียร ย่อมรักษาตนและหมู่คณะของตนให้พ้น
ภัยได้รับความสวัสดิ พวกพ่อค้าเกวียนรอดพ้นจากความตายก็เพราะอาศัยความสอดส่องของนายสัตตวาหะ

และความเพียรของบุรุษรับใช้ สมเด็จพระบรมศาสดาของเรา ทรงนำเรื่องนี้มาเทียบกับการปฏิบัติในทาง
ธรรม ทรงสอนพุทธศาสนิกชนว่า

**“ชนทั้งหลายมีความขวนขวายไม่เกียจคร้าน เพียรขุดอยู่ในทางราบก็ได้พบน้ำ ณ ที่ต่อนั้น ผู้ที่มี
ปัญญารู้จักเหตุผล กอปรด้วยความเพียร และกำลังกายกำลังความคิด ไม่เกียจคร้าน ก็พึงได้ความสงบใจดู
เดียวกัน”**

ปัญญาและความเพียรจะทำให้เที่ยงธรรมให้บรรลุผลเช่นนั้นได้ ต้องอาศัยมีสติกำกับอยู่ด้วย ถ้า
ไม่เช่นนั้นจะใช้ความรู้ความคิดเข้เข้าไปในทางผิด จิตใจมักจะฟุ้งซ่าน เพราะขัดข้องในการทำและ
ความคิดบ้าง เพราะความทะยานในอารมณ์ที่ตนรักใคร่บ้าง เพราะความขัดเคืองในอารมณ์ที่ตนไม่พอใจบ้าง
และจะเดินเล่อไม่รอบคอบในหน้าที่ของตนเป็นดังนี้ ก็จะมีผลเสีย พลาดๆ ไม่ลุล่วง ถึงผลที่ตนมุ่งหมาย
อาจทำความเสียหายด้วยความชะล่าใจก็เป็นได้ พึงเห็นตัวอย่างดังต้นหนผู้นำทางพ่อค้าเกวียนที่กล่าวมาแล้ว
ด้วยความเดินเล่อต่อหน้าทีของตนวางใจเสียว่าเกือบจะถึงแล้ว นอนหลับเสียเกือบจะทำตนและพวกพ้องให้
ถึงความพินาศ เพราะฉะนั้นความระวังจึงเป็นคุณสมบัติสำคัญในทางสวั สติประการหนึ่ง

ความระวังใจมิให้ความยินดียินร้ายครอบงำในเวลาที่จะเห็นรูป ได้ยินเสียง ดมกลิ่น ลิ้มรส ถูกต้อง
สัมผัสและคิดอะไรๆ โดยเนื้อความก็คือ มีสติรักษาใจให้ดำเนินถูกต้องตามคลองธรรม ข้อนี้เป็นเรื่องสำคัญ
ในการปฏิบัติเพราะสมบัติ — วิบัติ — สุข — ทุกข์ ย่อมเกิดแต่ความคิดเป็นต้นเค้า สมเด็จพระบรมศาสดาทรง
แสดงโทษของความคิดที่ตั้งเค้าผิดเอาไว้ว่า

ทีโส ทีสั กยิรา เวรี วา ปน เเวรินั

มิจฺญาปณฺหิตํ จิตฺตํ ปาปิโย นํ ตโต กร

**“โจรคบโจร คนมีเวรกับคนมีเวร ทำความพินาศอันใดให้แก่กันและกันก็ดี ความคิดที่ตั้งเค้าผิดทำ
บุคลลให้ชั่วร้ายกาจยิ่งกว่านั้น”**

และแสดงคุณของความคิดที่ตั้งเค้าถูกว่า

น ตํ มาตาปีตา กยิรา อญฺเญ วาปิจ ญุตกา

สมฺมาปณฺหิตํ จิตฺตํ เสยฺยโส นํ ตโต กร

**“บิดามารดาหรือญาติอื่นๆ ทำความดีนั้นให้ไม่ได้ ความคิดที่ตั้งเค้าถูก ทำบุคลลให้ประเสริฐกว่า
นั้น”**

โดยนัยนี้ แสดงว่าคนที่เป็นข้าศึกแก่กัน จะทำความพินาศให้แก่กันก็จำเพาะตัว ส่วนความคิดผิดย่อม
ทำตนและผู้อื่นให้พินาศ ด้วยพึงเห็นตัวอย่างดังกองทัพอันเข้าประจัญบานในสงคราม ถ้าความคิดแม้ทั พผิด
จากวิธียุทธ์ ก็จะไม่ทันท่วงที เอาชัยชนะแก่ข้าศึกไม่ได้ กลับจะทำกองทัพให้ยับเยินถึงความพินาศด้วย
อำนาจข้าศึก ส่วนความดีนั้น บิดามารดาหรือญาติจะทำให้เพียงใดในวิสัยของตน เกินขึ้นไปทำไม่ได้ แต่
ความคิดที่ตั้งเค้าถูกทำ ให้ได้ คนที่มีทรัพย์สมบัติ วิทยาความรู้ความสามารถ ยศ ศักดิ์ บริวาร เกียรติคุณ ล่วง
พ้นแพเดิมของตนขึ้นไปหรือได้บรรลุผลแห่งการปฏิบัติในทางธรรมถึงที่สุด ก็เพราะความคิดที่ตั้งเค้าถูก

การรักษาใจให้เป็นไปได้เช่นนั้น ต้องคอยระวังถึง ตา หู จมูก ลิ้น กาย ในเวลาที่เห็นรูป ฟังเสียง ดมกลิ่น ลิ้มรส ถูกต้องสัมผัส เพราะเวลานั้นเป็น โอกาสแห่งศัตรู คือกิเลส ถ้าขาดความระวังมันก็จะได้อโอกาสเข้าไปภายใน ทำใจให้เพลินเพลินมัวเมา หมกมุ่นในรูปเสียง กลิ่น รส สัมผัส ที่ตนเกลียดชังไม่พอใจ ถ้ามีสติคอยระวังตรวจตราประจำ อยู่ทางนี้ๆ ศัตรูคือกิเลสก็ไม่อาจเข้าไปประทุษร้ายได้ ดังจี๊ตีได้โอกาสรักษาใจให้ปลอดโปร่ง พ้นจากเลี่ยนหนามทั้งภายในและภายนอก ความระวังเป็นทางให้เกิดความสวัสดิ์ ทั้งทางโลกและทางธรรมดังพรรณนามา

ปัญญามีหน้าที่รู้ดีรู้ชั่ว วิริยะมีหน้าที่พยายามละความชั่ว ประพฤติกุศล สติมีหน้าที่ระวังรักษาควบคุมปัญญาและความเพียรให้ดำเนินถูกต้องตามคลองธรรม ละความชั่วได้เท่าไร ความทุกข์ก็หมดไปเท่านั้น ที่ยังละไม่ได้ ก็ผลิตผล คือ ความทุกข์ อยู่ตามปกติของตน เพราะฉะนั้น การละความชั่วได้หมดนั้นข่วเป็นความสวัสดิ์คืออย่างออกอุญญ์

ความสวัสดิ์นอกจากุศลธรรม๔ ประการนี้ไม่มี สมเด็จพระมหาโมหนิบรมศาสดาของราที่ทั้งหลายจึงตรัสว่า“เราไม่เห็นความสวัสดิ์ของประชาชนนอกจาก ปัญญา ความเพียร ความระวัง ละความชั่วได้หมด” มีเนื้อความดังพรรณนามา

เพราะฉะนั้นผู้หวังความสวัสดิ์ ควรบำรุงความฉลาด บากบั่น ทำกิจการให้สำเร็จผล มีสติระวังรักษาใจมิให้เชื่อนซาไปในทางผิด การทุจริตควรละ ไม่ควรประมาท จะได้รับผลคือ ทำตนและหมู่คณะของตนให้ลูถึงความสวัสดิ์ไม่มีความเสื่อมทราม ต้องตามพุทธภาษิตดังกล่าวมาแล้วนั้น

สวัสดิ์ธรรม

ธรรมที่ทำให้เกิดความสวัสดิ์แก่ทุกคน ดังนี้

๑. ประกอบปัญญา ให้เกิดอยู่เสมอ
๒. ประกอบความเพียร โดยสม่ำเสมอ
๓. มีความระวัง ไม่ประมาทขณะปฏิบัติงาน
๔. ละความชั่วความไม่ดีทั้งหมดโดยเด็ดขาด

ศาสนาวาท

กัณฑ์ที่ ๒ : การรักษาใจกับการข่มใจ

พระเทพสิงหนุราชจารย์

วันนี้จะบรรยายธรรม อันเป็นอนุสาวรีย์ของสมเด็จพระบรมศาสดา เป็นการแสดงความเคารพต่อ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ซึ่งเป็นหลักแห่งพระศาสนาที่นับถือของตน คนเราจะต้องมีพระศาสนา เป็นเครื่องจูงใจ จึงจะทำความรู้และความประพฤติของตนให้ประกอบด้วยประโยชน์ การนับถือพระศาสนา ต้องเคารพนับถือพระพุทธเจ้าผู้เป็นเจ้าของ ประพฤติตามธรรมคำสั่งสอนของพระองค์ นับถือพระสงฆ์ซึ่ง เป็นผู้ปกครองรักษา เช่นเดียวกับอาณาจักรอย่างพวกทหารเคารพนับถือองค์พระมหากษัตริย์ และประพฤติ ตามวินัยที่ทรงบัญญัติสำหรับหมู่คณะของตน ไม่ฝ่าฝืน นับถือนายที่เป็นผู้ใหญ่เหนือตน ซึ่งองค์ พระมหากษัตริย์ทรงวางพระทัย แต่งตั้งให้เป็นผู้บังคับบัญชา ฉะนั้น ปฏิบัติพระศาสนาให้ถูกทางเชื่อม สำเร็จประโยชน์แก่บุคคลทุกจำพวก แม้พวกข้าราชการทหารก็ต้องยึดธรรมเป็นหลัก จึงจะนับว่าเป็นทหารที่ดี

ธรรมที่ทหารควรยึดถือเป็นหลักนั้น จะยกขึ้นกล่าวในที่นี้๒ ประการคือ

๑. ความรักษาใจ

๒. ความข่มใจ

ธรรม ๒ ประการนี้เป็นข้อสำคัญ เพราะใจเป็นเครื่องกระทบอยู่รอบข้าง ถ้าไม่มีธรรมกำกับอยู่ด้วย มักจะเพลิดเพลिनไปในอารมณ์ที่ล่อให้มัวเมา และสะดุ้งหวาดหวั่นด้วยอำนาจอารมณ์ที่ขูให้ตกใจ เมื่อใจเซ เชื้อนไปเช่นนั้น การพูดการ ทำก็ย่อมเชื่องไปตามกันเมื่อความประพฤติดีเสีย แม้จะมีวิทยาความรู้สักเพียงกี่ ไม่เป็นประโยชน์ กลับจะใช้ความรู้ในทางที่ผิด เป็นต้นนี้ก็ด้วยอำนาจความคิดอันวิปริต สมดังสุภาษิตโบราณท่านกล่าวไว้ว่า “ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด” ข้อนี้ต้องจำใส่ใจไว้

ความคิดย่อมแก่กล้าขึ้นตามตัว เมื่อยังเป็นเด็กๆความคิดก็ยังไม่อ่อน เวลานี้ อยู่ในปกครองของภจิ มารดาและครูบาอาจารย์ คอยฝึกหัดแนะนำ หล่อหลอม กคจี ในความประพฤติและการเล่าเรียน โดยปลอบ และปราบ เมื่อเจริญวัยขึ้น ความคิดก็แก่กล้าขึ้นทุกที จะต้องรู้จักปกครองใจของตน กล่าวคือ ยึดธรรมเป็น หลัก อารมณ์ที่ล่อใจให้เชื่องแหมมืออยู่หลายอย่าง

การเป็นนักเลงเจ้าชู้นั้นก็เครื่องชักจูงใจให้เสียหายน เวลายังเล่าเรียนศึกษาอยู่ที่ดี เรียนสำเร็จ ออกไปเป็นนายทหารแล้วก็ดี ถ้ามัวเพลิดเพลिनในทางนั้น ใจก็จะเหินห่างในการศึกษาและกิจการที่เป็น หน้าที่ของตน เป็นต้นนี้ ความรู้ก็จะไม่เจริญ ที่เรียนมาแล้วก็จะเสื่อมทรามไป ปล่อยปละละกิจการที่ป็น หน้าที่ของตน มีแต่ความเสื่อมหาความเจริญมิได้

ความเป็นนักเลงสุรา เป็นบ่อเกิดแห่งความเสียหายอย่างสำคัญ เพราะสุราย่อมกลับใจให้เป็นอย่าง อื่น ไม่รู้จักความเสียหายอันจะมาถึงแก่ตน ใช้อำนาจในทางที่ไม่ชอบธรรม อาจให้ประพฤติกว้าวได้ต่าง ๆ นานา

ความเป็นนักเลงเล่นการพนัน นี่ก็เป็นความเสียหายเหมือนกัน เมื่อเล่นเสียก็คิดแก้ตัว เมื่อเล่นได้ก็ขี้ว
ใจอยากได้มากขึ้นไป ครั้นเล่นไปมีแต่จะทำให้ตนเสียหายในทางนั้น การคบเพื่อนที่เป็นนักเลงเช่นนี้นั้น ก็มี
ทางแห่งความเสียหายเหมือนกัน เพราะเป็นเหตุที่จะชักชวนให้เป็นคนเช่นนั้น

ตามที่ได้กล่าวมานั้น พอให้เป็นตัวอย่างในอารมณ์ที่เป็นเครื่องล่อใจให้เพลิดเพลินทำให้เสียหายเมื่อ
ความคิดจะเขื่อนแซไปทางนั้น ควรรักษาใจให้คงที่ ด้วยนึกถึงคุณความดีที่ตนจะถึงได้ฟังถึง ข่มใจด้วยนึกถึง
ผลร้ายที่จะเกิดขึ้นเพราะเหตุนี้ เมื่อถูกอารมณ์ขู่ทำใจให้หวาดหวั่นที่อดอต่อภัยอันตราย ควรยึดหน่วงวัตถุ
เป็นสรณะของตน ทำใจให้กล้าหาญ ปราบปรามความหวาดหวั่นนั้นเสีย ตัวอย่าง ดังพวกทหารมีธงชัย
ประจำกองเป็นเครื่องหมายต่างองค์พระมหากษัตริย์ของตน หน่วงเหนี่ยวธงชัยประจำกองเป็นเครื่องหมาย
ต่างองค์พระมหากษัตริย์ของตน หน่วงเหนี่ยวธงชัยเป็นที่พำนักอุดหนุนใจให้กล้าหาญไม่ย่อท้อต่อสรรพ
ศัตรู เรื่องนี้มีตัวอย่างทางด้านท่านเล่าไว้ว่า เมื่อเกิดสงครามเทวดากับอสูร ท้าวสักกเทวราชมีเทวโองค
ตรัสสั่งแก่เทวดาทั้งหลายว่า เมื่อเข้าสงคราม ถ้าเกิดความกลัวความสะดุ้งหรือความหวาดหวั่น พึงแลดูยอด
ธงของเราความกลัวความสะดุ้งความหวาดหวั่นจะหายไป นี้แสดงว่ายอดธงเป็นเครื่องชักจูงให้ได้รับความ
อุ่นใจ ป้องกันความหวาดหวั่นได้เพราะอาศัยความเคารพนับถือ แม้ถึงพระบรมศาสดาของเราทั้งหลายก็ตรัส
สั่งพวกสาวกผู้บำเพ็ญสมณธรรม เพื่อปราบปรามเข้าศึกภายในให้นึกถึงพระองค์เป็นหลักอาจป้องกันความ
หวาดหวั่นต่อข้าศึกได้ ที่กล่าวมานี้เป็นกิริยารักษาน้ำใจ โดยยึดถือวัตถุที่ตนเคารพนับถือเป็นหลักอัมม
กำเรบด้วยอำนาจความโกรธความแค้น อันเป็นหนทางจะทำให้ตนและหมู่คณะเสียหาย ต้องนึกถึงธรรมแล้ว
ข่มใจให้สงบระงับ คุณข้อนี้นี้เป็นเหตุแห่งความเจริญ ท่านที่มีปริชา ประพฤติได้รับผลดี เป็นตัวอย่างมาดัง
ด้านท่านเล่าไว้ว่า

พระมหากษัตริย์พระองค์หนึ่ง ทรงพระนามว่าพรหมทัต ดำรงราชสมบัติในพระนครพาราณสี
บริบูรณ์ด้วยพระราชทรัพย์ อารยธรรมอันดี บำรุงทแกล้วทหารมีราชาพาหนะครบทุกสิ่ง ทั้งรัฐมณฑลอาณา
เขตก็ไพศาล ยังมีพระมหากษัตริย์อีกพระองค์หนึ่งทรงพระนามว่าทิมิตติดำรงราชสมบัติในโกศลรัฐ พระองค์
มีพระราชทรัพย์ อารยธรรมอันดี และทแกล้วทหาร ราชอาณาจักรน้อยเบาบางพระเจ้าพรหมทัตยกทัพมาติด
พระนครโกศลรัฐ พระเจ้าทิมิตติทรงเห็นว่ากำลังน้อยไม่อาจต่อสู้ข้าศึกได้ จึงพามเหสีเสด็จหนีออกจากพระ
นคร พระเจ้าพรหมทัตได้ชัยชนะโดยสวัสดิ์

พระเจ้าทิมิตติกับพระมเหสีทรงแปลงพระองค์แอบแฝงอยู่ใกล้พระนครพาราณสี พระมเหสีประสูติ
พระกุมารขนานนามว่าทิมานู เมื่อทิมานูกุมารทรงพระเจริญวัย พระบิดาเกรงว่าจะเกิดภัย จึงทรงส่งให้ไป
ศึกษาศิลปศาสตร์อยู่ภายนอกพระนคร ภายหลังพระเจ้าพรหมทัตทรงทราบเหตุที่พระเจ้าทิมิตติแปลงพระองค์
แอบแฝงอยู่ที่นี่ จึงตรัสให้จับปลงพระชนม์ชีพเสีย

ส่วนทิมานูกุมารได้ศึกษาศิลปศาสตร์ชำนาญชาญ คิดอ่านที่จะแก้แค้นพระเจ้าพรหมทัต หาช่อง
โอกาสฝากเนื้อฝากตัวมาโดยลำดับ จนได้เป็นราชเสวกใกล้ชิดกับพระเจ้าพรหมทัต วันหนึ่งพระเจ้า
พรหมทัตมีพระราชประสงค์จะเสด็จประพาสป่า รับสั่งให้ทิมานูกุมารจัดรถพระที่นั่ง เสร็จแล้วท้าวเธอ
เสด็จขึ้นทรงรถ ทิมานูกุมารเป็นราชสารถี ขับพาชีวิตลัดทางด้วยอุบายตน จนเข้าราชการตามเสด็จไม่ทัน

พลัดกันไปคนละทาง เหลืออยู่แต่รถทรง ทรงรับสั่งให้หยุดรถเพื่อจะจับพระกาย ที่ฆาตุกรรมหยุดแล้วลง
นั่งขัดสมาธิ ณ แผ่นดินนั้น พระเจ้าพรหมทัตทรงพาดพระเศียรบนตักที่ฆาตุกรรมเอนพระองค์ลงบรรทม
หลับสนิท

ครั้งนี้ที่ฆาตุกรรมคิดว่าพระเจ้าพรหมทัตนี้ซึ่งราชสมบัติแคว้นแคว้นแดนดินของเรา และยังฆ่าพระ
ชนกพระชนนีของเราเสียด้วย คราวนี้เป็นเวลาของเราที่จะแก้แค้น จึงถอดพระแสงออกจากฝักหวังจะปลง
พระชนม์พระเจ้าพรหมทัต แล้วมานึกถึงโอวาทที่พระชนกสอนไว้ว่า

น หิ เวเรน เวรานิ สมฺมุนฺติธ กุทาจนํ

อย่าเห็นยาวดีกว่าสั้น อย่าเห็นสั้นดีกว่ายาว และ

ธรรมดาเวรย่อมไม่ระงับด้วยเวร เวรย่อมระงับด้วยไม่มีเวรแก้กัน

คิดดังนี้แล้ว ข่มใจที่โกรธนั้นเสีย โดยเห็นว่าไม่ควรจะล่วงคำสอนของพระชนก กลับสอดพระแสง
เข้าฝักแต่นึกแค้นและข่มใจได้อย่างนั้น ถึง ๓ ครั้ง จนพระเจ้าพรหมทัตตกพระทัยผวาตื่นขึ้น เชอจับพระเศียร
ของพระเจ้าพรหมทัตด้วยมือซ้าย ถอดพระแสงด้วยมือขวา กล่าวอุกคความว่า

เรานี้แหละชื่อที่ฆาตุ เป็นพระราชโอรสของพระเจ้าที่มิติ ท่านทำความฉิบหายแก่เรามากนัก จึงเอา
พลพาหนะแคว้นแคว้นแดนดินหมดแล้ว มีหน้าซู่ ยังฆ่าพระชนกพระชนนีของเราเสียอีก คราวนี้เป็นเวลาของ
เราจะแก้แค้น

พระเจ้าพรหมทัตตกพระทัยรับสั่งขอชีวิต เชอก็กราบทูลถวายและขอพระราชทานชีวิตของตน
กษัตริย์ทั้งสองพระองค์ต่างองค์ต่างถวายชีวิตกันและกัน ทรงจับพระหัตถ์ทำสัตย์สาบานเพื่อ ไม่ประทุษร้าย
ต่อกัน ตั้งแต่นั้นสองกษัตริย์ก็สามัคคีปรองดองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ครั้นต่อมาพระเจ้าพรหมทัตก็ได้
พระราชทานพลโยธาพาหนะแคว้นแคว้นแดนดินอันเป็นของพระเจ้าที่มิติคืนให้แก่ที่ฆาตุกรรม และ
พระราชทานพระราชธิดาด้วย ที่ฆาตุกรรมก็ได้ดำรงราชสมบัติครอง โทศลรัฐราชธานีสืบสันตวงศ์เรียบร้อย
ตลอดมา นี่ก็เป็นด้วยปรีชาและความรอบคอบของที่ฆาตุกรรม

พระโอวาทของพระเจ้าที่มิตินั้น ข้อที่ว่า**“อย่าเห็นยาวดีกว่าสั้น”** อธิบายว่า อย่าผูกเวรกันให้นาน
คือเมื่อมีหนทางจะสมานกันให้เรียบร้อยได้ ก็ควรข่มใจประนีประนอมให้สงบระงับ อย่าถือทิฐิมานะ

ข้อที่ว่า**“อย่าเห็นสั้นดีกว่ายาว”** อธิบายว่า มิตรที่คบกันแล้วอย่าทำใจเร็ว ด่วนได้ แดกร้าวใจดอง
กันเร็ว เมื่อเกิดการกระทบกระทั่งกันขึ้น ควรข่มใจ อย่าเห็นแก่ได้เปรียบเสียเปรียบ

ข้อที่ว่า**“เวรไม่ระงับด้วยเวร เวรย่อมระงับด้วยไม่มีเวร”** อธิบายว่า เมื่อฝ่ายหนึ่งได้ทำผิดแก่ฝ่าย
หนึ่ง ฝ่ายนั้นคิดแก้แค้นจนสำเร็จ ฝ่ายโน้นก็คิดแก้แค้นต่อไป เป็นดังนี้ เวรไม่มีเวลาสงบลงได้เลย ด้วยก็
ดังที่ฆาตุกรรม ถ้าเชอจะคิดผูกใจเจ็บในพระเจ้าในพระพรหมทัตจะปลงชีวิตเชอเสียก็ได้แต่พระองค์เดียว
ฝ่ายของพระเจ้าพรหมทัตก็จะคิดแก้แค้น จับที่ฆาตุกรรมปลงพระชนม์ชีวิตเสียอีก ความบาดหมางในระหว่าง
สองแคว้นนั้น จะไม่มีเวลาสงบระงับ เมื่อที่ฆาตุกรรมข่มใจ ถวายชีวิตแก่พระเจ้าพรหมทัตเวลาที่ตนอาจทำ
ได้ พระเจ้าพรหมทัตก็พระราชทานชีวิตแก่ที่ฆาตุกรรม ไม่ทรงถือด้วยอำนาจทิฐิ สองแคว้นนั้นก็มีความ
สนิมสนมกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน นับว่าเวรย่อมระงับด้วยการ ไม่ผูกเวรกัน

ตามที่กล่าวมานี้ พวกทหารก็ควรใส่ใจ พระเจ้าที่มิติเสี่ยพระนครและชีวิตแก่ข้าศึกก็เพราะเดินเลื้อ
ไม่บำรุงทแกล้วทหาร เครื่องอาวุธยุทธภัณฑ์ เป็นเครื่องป้องกันพระนคร เป็น โอกาสให้ข้าศึก ได้ที่ตีเอาพระ
นครได้โดยง่าย ส่วนที่ฆาตุฆารผู้เป็น โอรสมีปรีชาสามารถในเหตุผลสมควรเชื้อชาติกษัตริย์ ใจทหารบาก
บั่นทำการสำเร็จได้โดยละม่อม เวลาที่อาจปลงจิตพระเจ้าพรหมทัตได้ ก็ยังข่มใจไว้ได้ เพราะยึดธรรมเป็น
หลัก นับว่าประพฤติต้องตามลักษณะของทหารที่ดี เวลาที่เขาหมดอำนาจไม่ต่อสู้ก็ไม่ทำ การข่มใจเช่นนี้เป็น
วิธีที่ทหารต้องยึดไว้เป็นหลัก

เพราะฉะนั้น ขอพวกทหารจงใส่ใจในธรรม คือ ถือธรรมเป็นหลัก จงมีสติรักษาใจ จงใจให้ตั้งอยู่ใน
ความดี จงข่มใจปราบปรามใจ อย่าให้ขุนเฉียวฟุ้งซ่านเพราะเครื่องกระทบ ประพฤติได้ดังนี้ นับว่าเป็นผู้
ประพฤติธรรม ยึดถือธรรมเป็นหลัก ได้รับประโยชน์แห่งการนับถือพระพุทธศาสนา มีความดั่งพรรณนามา
นี้

ศาสนาวาท

กัณฑ์ที่ ๓ : ความเที่ยงธรรม

พระเทพสิงหนราจารย์

ธรรมที่จะแสดงนี้ คือความประพฤติเที่ยงธรรมตามหน้าที่ ตามหน้าที่ข้อนี้ เป็นหลักแห่งความประพฤติอย่างสำคัญ ที่จะทำห่มุ่คณะให้เรียบร้อยรุ่งเรืองไพศาล คนเราที่ตั้งเป็นหมู่เป็นสมาคมทำกิจการไม่ว่าชนิดใด ต้องมีผู้ใหญ่ผู้น้อยบังคับบัญชาซึ่งกันและกัน ผู้สมบุรณ์ด้วยชาติศฤง ความรู้ความสามารถ จัดเป็นผู้ใหญ่ในสมาคม ที่ต่ำกว่านั้น ก็ลดหย่อนกันตามขั้น เป็นลำดับไป ต่างคนต่างประพฤติตามหน้าที่ของตน

หน้าที่ของผู้ใหญ่

ผู้ใหญ่ประพฤติตามฐานที่เป็นผู้ใหญ่ คือบำรุงอธยาศัยยึดหน่วงธรรมเป็นบรรทัด ธรรมสำหรับผู้ใหญ่มี ๔ อย่าง คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา

เมตตา คือ แผ่ไมตรีจิตสนิทสนมในผู้น้อยหวังความดีความงามแก่เขา กล่าวสั้นๆ ก็คือความปรารถนาจะให้เขาพ้นจากอาฆาตบาดหมางกัน มิให้เบียดเบียนกัน ให้สามัคคีกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หวังให้เขาเจริญด้วยความรู้ความสามารถ อันเป็นทางให้เกิดลาภยศ ชื่อเสียง รักษาตนให้ได้รับความสุข โดยสวัสดิ์ คุณข้อนี้เป็นเครื่องบำรุงอธยาศัยให้คิดเอื้อเพื่อแผ่แก่กัน ชำระล้างได้ซึ่ง **กิเลส** คือตัวพยาบาท ความคิดเปล่าประโยชน์ ด้วยอำนาจความโกรธเรียกว่าพยาบาทนี้ เป็นความคิดวิปริต เมื่อมีอยู่ในดวงจิต ย่อมชักจูงการทำการพูดให้วิปริตไปทางนั้น บันใจของห่มุ่คณะให้ขาดนิยม ย่อมทำห่มุ่สมาคมให้เสื่อมทราม เมื่อมีเมตตาอยู่ในใจก็จะรักษาน้ำใจมิให้คิดวิปริตเช่นนั้น

กรุณา คือ ความคิดสงสารแก่ผู้ที่ต้องทุกข์ยาก ข้อนี้เมื่อมีประจำเวลาเขาได้ทุกข์ยากก็รู้สึกสงสาร ห่วงใจไปตาม เป็นเครื่องปราบปรามจิต มิให้คิดเบียดเบียนเขาให้ได้รับความลำบาก ขันต้นต้องมีความลำบากกายลำบากใจเป็นธรรมดา การทำกิจที่เป็นคุณเป็นประโยชน์ความลำบากก็จำเป็นต้องมี คนเราที่เกิดมาในโลกไม่เลือกกว่าท่านผู้ใดที่จะไม่ลำบากไม่มีเลย แม้พระบรมศาสดาของเราทั้งหลายซึ่งทรงเป็นผู้มุ่งหมายความสงบในทางธรรม ขันต้นก็ต้องทรงลำบากกรากกรา ได้รับ ความลำบากทั้งกายทั้งใจ แม้ถึงได้บรรลุผลตามที่พระองค์ทรงมุ่งหมาย ก็ทรงกรากกราพระวรกายเที่ยวสั่งสอนประชุมชน ไม่ย่อท้อต่อเครื่องกระทบกระทั่ง ทรงมุ่งหมายแต่จะให้ประชุมชนพ้นจากทุกข์อันเป็นผลจากความประพฤติไม่ชอบธรรม ไม่ทรงถือถ้อยคำแม้ที่กล่าวล่วงเกินต่อพระองค์ ทรงเห็นตามพุทธนิพนธ์ที่ตรัสไว้ว่า เราอดทนถ้อยคำที่กล่าวล่วงเกินได้ ดูพระยาช้างที่เข้าสงคราม อดทนต่อลูกศรอันตกจากแหล่งฉะนั้น เพราะคนทุศีลมีอยู่มากแม้ถึงพระจริยาของพระองค์ก็มีปรากฏ ดังเมื่อเวลาจนจะนิพพาน สุกัททปริพพาชกเข้ามาเฝ้า พระอานนท์ห้ามไม่ให้เข้าไป ครั้งทรงทราบก็ยังประทาน โอกาสให้เข้าเฝ้า ทรงสั่งสอนจนสุกัททปริพพาชกได้รับผลในทางพระศาสนา นี้ก็แลเห็นได้ว่า สมเด็จพระบรมศาสดาทรงกรากกราลำบากถึงที่สุด ทรงมุ่งประชุมชน

ในทางโลก ผู้ที่เป็นใหญ่ เป็นประธานในสมาคมตั้งตั้งแต่พระมหากษัตริย์ ก็ทรงกรากกรำลำบาก ทรงมุ่งความเจริญแก่หมู่คณะ ความลำบากเพราะกิจการที่มีประโยชน์จึงเป็นสิ่งจำเป็นของคนที่เกิดมาในโลก แม้ถึงพระบรมศาสดาก็ตรัสสรรเสริญผู้ที่บากบั่นทำกิจกรรมตามหน้าที่ โดยพุทธภาษิตความว่า ผู้ตั้งความเพียรบากบั่น มั่งคั่งเป็นอยู่วันหนึ่ง ดีกว่าคนเกียจคร้านมีความเพียรเลวทรามเป็นอยู่ตั้งร้อยปี

พระพุทธภาษิตข้อนี้อธิบายว่า คนเกียจคร้านย่อมไม่ทำกิจการที่เป็นคุณประโยชน์แก่หมู่คณะ แม้จะอายุยืนตั้งร้อยปี ก็ทำอายุให้เป็นอยู่ให้เป็นที่หมั่นหาประโยชน์มิได้ ส่วนผู้ที่มีความเพียร จะมีอายุสักเท่าไรก็ตาม ย่อมบากบั่นทำคุณทำประโยชน์แก่หมู่คณะ ด้วยกำลังกายและกำลังความคิดไม่ปล่อยวันคืนที่เป็นอยู่ให้ล่วงไปเปล่า เพราะฉะนั้น กิจการที่เป็นหนทางแห่งความเจริญแม้จะลำบากก็จำเป็นต้องยอม

ที่ว่าคิดให้เขาได้รับความลำบากเป็นความเสียหายนั้น หมายถึงเอาความคิดด้วยอำนาจจิตที่เป็นบาป เช่นรังแกเขาเล่นด้วยความคะนอง หรือให้เขาทำกิจการที่ไม่จำเป็น โดยไม่ได้หลีกเลี่ยงแลความลำบากของเขา ความคิดเช่นนี้ ท่านจัดเป็นฝ่ายชั่ว เมื่อมีกรรมกำกับอยู่กับใจก็จะปราบปรามเสียได้ ไม่ติบิยดเบียนให้เขาลำบากเช่นนั้น เมื่อเห็นคนหรือสัตว์ได้รับความลำบาก เพราะโรคภัยก็ดี เพราะต้องอันตรายอย่างอื่นก็ดี รู้สึกสงสารคิดแก้ไขช่วยเหลือโดยหนทางอันชอบธรรม นี้เป็นลักษณะแห่งกรุณา

มุทิตา คือ ความชื่นบานในเวลาที่เขาได้นับความดี เมื่อเขามีความเจริญด้วยความรู้ความสามารถก็ดี ด้วยลาภ ยศก็ดี พลอยชื่นชมยินดีตาม คุณข้อนี้เมื่อมีอยู่ในใจ ย่อมปราบปรามความริษยาในความคิดของผู้อื่นลงได้ เมื่อเขาได้รับความดี ถ้ามีความริษยาจะอดทนอยู่ไม่ได้ คิดเคืองงุ่นง่านไปต่างๆ ความริษยานี้เป็โทษทำลายความเจริญแห่งหมู่คณะ ตัดทอนความสามัคคีอาจทำหมู่คณะให้แตกทำลาย เพราะเมื่อเกิดขึ้น ย่อมชักนำจิตใจให้วิ่งไปต่างๆ ทำให้หลุดลุ่ยต่อกิจการอันเป็นหน้าที่ของตน คิดอุบายทำลายเขาโดยทางทุจริต คิดส่อเสียด

ขุ่นงา โดยเหตุที่ไม่เป็นจริง จัดเป็นความชั่วร้ายอย่างสำคัญ เมื่อยึดถือ**มุทิตา**เป็นหลัก ก็อาจปราบปรามตัวริษยานั้นเสียได้ เมื่อชื่นชมยินดีในความดีของเขา เขาก็มีความนิยมนับถือ ข้อนี้เป็นธรรมดา เพราะฉะนั้นจึงเป็นคุณสำคัญสำหรับผู้ใหญ่ ผู้ที่ปกครองหมู่คณะจะต้องประพฤติอย่างสม่ำเสมอ เมื่อใครประพฤติก็ต้องชมเชยยกย่อง เมื่อใครประพฤติชั่วก็ต้องติและลงโทษตามความผิด ไม่ทำตนให้โอนเอียงด้วยอำนาจความพอใจรักใคร่ต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง คิดประทุษร้ายต่อคนที่ตนไม่ชอบ ลงโทษแก่คนไม่มีความผิดยกย่องคนที่ไม่มีความคิดโดยหลงเชื่อผู้อื่น

ไม่ตริตรตรงสอบสวนโดยรอบคอบ กลัวเกรงต่อผู้มีอำนาจ ไม่อาจทำกิจให้เที่ยงธรรม ประพฤติตนไม่สม่ำเสมอ หากไม่เชื่อนั้นแซด้วยอคติดังกล่าวมานี้ ชื่อว่า**อุเบกขา**วางตัวเป็นกลาง

ผู้ที่บำรุงอภัยสัทธิให้ตั้งอยู่ในคุณ ประการ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ดังพรรณนານี้ นับว่ามีความประพฤติเที่ยงธรรมตามฐานของผู้ใหญ่

หน้าที่ของผู้น้อย

ผู้ น้อยก็ ต้องประพฤติตามหน้าที่ของตน กล่าวคือ มีความเคารพนับถือผู้ใหญ่ ไม่แสดงกิริยาเย่อหยิ่ง ตั้งอยู่ในโอวาทบังคับบัญชา ไม่ฝ่าฝืนคำสั่ง มีความสวามิภักดิ์ จงรักภักดี ประพฤติตนให้สมควรแก่หน้าที่ ไม่เกียจคร้านหมั่น ทำกิจการ ไม่ต้องตักเตือน ไม่หลบหลีก เกียจจนทำให้เสียการงาน ถือเอาแต่สิ่งที่ตนควร จะได้ ไม่ทำตนให้เสียสมบัติในทางลาภผล ตั้งใจกวดขัน ทำการงานมิให้ล่วงเวลา มุ่งหมายแต่ที่จะให้ดำเนิน ไปสู่ความเจริญเจรจาของยิ่งใหญ่ของตนตามคุณงามความดีของท่าน ไม่หลบหลู่บุญคุณ ไม่ดิ้นรนใส่ความ โดยฐานทุจริต ตามที่พรรณนามานี้ เป็นหน้าที่ของผู้ น้อย

ผู้ใหญ่ผู้ น้อย ต่างประพฤติเที่ยงธรรมตามหน้าที่ของตนดังพรรณนามา ก็จะมี ความสามัคคีกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความระแวงความกินแหนงก็จะไม่บังเกิดขึ้น ในระหว่างกันและกัน หากเป็น ดั่งนี้ ความเจริญไพศาล ก็จะบังเกิดขึ้นแก่สมาคม

เวลาที่ยังเป็นเด็กเป็นนักเรียนก็จงตั้งใจปฏิบัติให้เต็มตามหน้าที่ หมั่นศึกษาให้มีความรู้สมควรกับ หน้าที่ อย่าทำตนให้เสียหายเพราะความประพฤติ เวลาครูสอนจงตั้งใจรับฟังโอวาท โดยความเคารพ เมื่อ สำเร็จจากการศึกษาแล้ว ก็จงประพฤติเที่ยงธรรมตามหน้าที่ สมควรแก่ฐานะของตน ตั้งใจสวามิภักดิ์ จงรักภักดีผู้ใหญ่ของตน ตั้งต้นจากพระมหากษัตริย์ผู้เป็นประมุขแห่งชาติ

ทุกคนต้องทำตามหน้าที่ หน้าที่ของทหารต้องเป็นผู้ไม่หวาดหวั่นต่อความลำบากและภัยอันตราย อันเกิดขึ้นในหน้าที่ของตน เมื่อถึงเวลาต้องเป็นคนกล้าหาญ ไม่อ้อแอ้แม้ชีวิต บากบั่น ทำกิจให้สำเร็จตาม หน้าที่ บำรุงธัญญาภัยให้ประกอบด้วยเมตตากรุณาแก่ผู้ อยู่ในบังคับบัญชาของตนมีเรื่องหนึ่งควรจำไว้เป็น ตัวอย่างดังนี้

บุรุษผู้หนึ่งซึ่งท่านกล่าวว่าเป็นพระโพธิสัตว์ ตั้งบ้านอยู่ปากดง รับนำทางส่งหมู่เกวียนของพวก พ่อค้าให้พ้นจากดงอันเป็นทางกอบประคองอันตราย วันหนึ่งนำทางพวกพ่อค้าหมู่หนึ่ง ไปถึงกลางดง พบพวก โจรจะเข้าไปปล้นพวกพ่อของบุรุษนั้น พวกพ่อค้าพากันยกท้อ แต่บุรุษนั้นกล้าหาญไม่ครั้นคร้ามต่อผู้ พวกโจร จนชนะ พาพวกพ่อค่านั้นพ้นจากดงโดยสวัสดิ พวกพ่อค้าถามเหตุที่ไม่หวาดหวั่น เขาตอบว่า “ได้ปลงใจ ยอมเสียชีวิตไว้ก่อนแล้ว เพื่อจะทำธุระให้เต็มตามหน้าที่ ใจเขาจึงเบิกบานไม่หวาดหวั่น ได้สู้พวกโจรจน ชนะด้วยเหตุนี้” นี่เป็นตัวอย่างที่พวกทหารควรจำไว้เป็นหลัก อันคนกล้ายอมไม่อ้อแอ้ในชีวิต จึงอาจทำกิจ ให้สำเร็จตามหน้าที่ของตน

ความประพฤติเที่ยงธรรมตามหน้าที่ ท่านกล่าวไว้ว่าเป็นความสัตย์ เพราะสำเร็จด้วยนี้ พิธีจริง ความ สัตย์ เป็นเครื่องปลูกความขึ้นบานซาบซ่านจับใจของประชุมนชนทุกหมู่เหล่าไม่มีรสอะไรที่จะเสมอ อาหารที่ มีอยู่ในหม่อมมนุษย์ แม้จะมีรสดีสักเพียงใด ก็ไม่เป็นที่นิยมพึงใจแก่บุคคลทั่วประเทศ ทั้งยังมีเวลาเมื่อใดที่ เหมือนนรสความสัตย์

รสของความสัตย์ จับใจ ไม้รู้หาย สมเด็จพระบรมศาสดาของเราทั้งหลาย จึงได้ตรัสสรรเสริญไว้ว่า คนจะได้ชื่อเสียงก็เพราะความสัตย์ ความสัตย์จึงเป็นรสดีกว่ารสทั้งหลาย ความสัตย์เป็นวาจาไม่ตาย สัตบุรุษ คือคนดีตั้ง มั่นแล้วในความสัตย์ เป็นประโยชน์ด้วย เป็นธรรมด้วยดังนี้ ในตำนานทางพระศาสนาก็ถึงา

พระราชพงศาวดารก็ดี ก็จะเห็นได้ว่าท่านที่มีชื่อเสียงเป็นที่จับใจในยุทธวิธีหรือความดีอื่นๆ ยั่งยืนมาได้
ทุกวันนี้ สำเร็จด้วยความสัตย์ทั้งสิ้น

คนที่มีความรู้ความสามารถจะทำกิจการให้สำเร็จ ต้องยึดถือธรรมเป็นหลักแห่งใจ ทำความเห็น
ความประพฤติของตนให้ถูกต้องตามคลองธรรม จึงอาจทำความรู้ความสามารถให้เป็นคุณประโยชน์แก่คน
สมดังพุทธนิพนธ์ตรัสไว้ว่า ผู้ใดจะชนะหมู่มนุษย์ในสงครามได้ตั้งล้านก็พอทำเนาต้องชนะตนด้วยอีกผู้
หนึ่ง ผู้นั้นจึงจะชื่อว่าเป็นยอดทหารผู้ชนะในสงครามนั้นคั้งนี้

ศาสนาวาท

กัณฑ์ที่ ๔ : รากเหง้าของความประพฤติ

พระเทพสิงหนราจารย์

คนเราจะดีเพราะมีกรรมอันเป็นรากเหง้าของความประพฤติ การทำดีพูดดีคิดดีรวมเรียกว่าการประพฤติดี ความประพฤตินี้แหละทำคนให้ดีให้ชั่ว สมเด็จพระบรมศาสดาของเราทั้งหลาย จึงตรัสสอนไว้ว่า สตรี บุรุษ คฤหัสถ์ บรรพชิต ควรพิจารณาเนืองๆว่า **เรามีกรรมเป็นของตน มีกรรมเป็นมรดก มีกรรมเป็นกำเนิด มีกรรมเป็นพืชพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่งจักทำกรรมอันใดไว้ดีหรือชั่วจะต้องรับผลของกรรมนั้น**

คนเรามีร่างกายและอวัยวะคล้ายคลึงกันไม่ผิดแผกอะไรกัน ต่างกันก็โดยชาติสกุล ความรู้ ความประพฤติ อำนาจ ความบริบูรณ์ ความขัดสน แม้จำพวกที่มีชาติสกุลเสมอกัน ก็ยังต้องแตกต่างกัน โดยความเจริญและความเสื่อม บางคนเกิดถิ่นฐานปลายเขตปลายแดนซึ่งเป็นบ้านป่าบ้านดอน เกิดในสกุลขัดสน ยากจนอนาถา อาศัยความคิดความเห็นที่ถูกต้อง ชักนำให้หาโอกาสที่เป็นทางแห่งความเจริญ ทำคนให้สมบูรณ์ด้วยวิชาความรู้ รักษาความประพฤติถูกต้องตามคลองธรรม ตั้งตนได้ในทรัพย์สมบัติ ยศศักดิ์ บริวาร ล่วงพ้นเพเดิมของตนขึ้นไปได้ คนเช่นนี้ ท่านกล่าวว่าเป็น**ผู้มีดกลีบสว่าง** ได้รับการสรรเสริญตามพุทธภาษิต ความว่า

ดอกบัวอันเกิดที่กองหยักเยื่อ ซึ่งเขาเทไว้ ณ หนองใหญ่ ย่อมมีกลิ่นหอมเป็นที่พอใจแม้ของคนชั้นสูงอันใด สาวกขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า แม้เกิดในหมู่คนที่ดั่งหยักเยื่อ ย่อมรุ่งเรืองงดงาม ล่วงเสีซึ่งปลุชคนเขลาราวกับตาบอดด้วยปัญญาของตนเหมือนฉะนั้น

บางคนเกิดในถิ่นฐานและสกุลดั่งกล่าวแล้ว มีความเห็นและความประพฤติเป็นไปตามพื้นเพเดิม สามารถที่จะทำตนให้เจริญขึ้นได้ คนเช่นนี้ ท่านกล่าวว่าเป็น**ผู้มีดกลีบมืด** มีดตลอดไปไม่สว่าง และถูกติว่า คนเขลา ตกอับแล้วตกอับอยู่นั่นเอง

บางคนเกิดในถิ่นฐานที่มีความเจริญรุ่งเรือง และเกิดในตระกูลมั่งคั่ง มีอำนาจยศศักดิ์ ผู้คนนิยมนับถือ แต่มีความเห็นอันวิปริตผิดหนทาง มีความประพฤติเสียหายไม่อาจตั้งตัวได้ ต้องตกอับกลับเป็นคนเลว คนเช่นนี้ ท่านกล่าวว่าเป็น**ผู้สว่างแล้วกลับมืด** และถูกติว่า เป็นคนตัดตระกูลให้สูญหาย

บางคนเกิดในถิ่นฐานและสกุลที่มีความรุ่งเรืองดั่งกล่าวแล้ว หมั่นศึกษาวิทยาปลุกความคิดคมรู้ของตนให้เจริญไพศาล รักษาความประพฤติมิให้เสียหาย รักษาวงศ์สกุลให้คงอยู่ได้ และบำรุงให้มี ความเจริญยิ่งขึ้นไป คนเช่นนี้ ท่านกล่าวว่าเป็น**ผู้มีมีความสว่าง** รักษาความสว่างให้ยึดถือตลอดไปได้ ได้รับการสรรเสริญทั้งพื้นเดิมและความประพฤติของตน เป็นที่นับถือของประหลุชชน ไม่มีใครที่จะดีโดยทางใดทางหนึ่งได้

ตามที่กล่าวมานี้เห็นได้แน่นอนว่า**กรรม** คือ ความประพฤติของตนนั้นเองเป็นเหตุทำให้เจริญและให้เสื่อมความรู้และความประพฤติเป็นเครื่องเชิดชูคนให้งดงาม เป็นเครื่องประดับอันวิเศษไม่มีเครื่องประดับอย่างอื่นที่จะทำให้สง่าผ่าเผยยิ่งขึ้นไปกว่าได้ คนที่มีรูปงามก็เป็นที่ที่สนาชวนดูของบุคคล

ชั่วคราว แต่ถ้าความประพฤตินี้ไม่มีใครนิยมนับถือ เหมือนกับดอกไม้ที่มีสีงามแต่กลิ่นเหม็น เมื่อแรกเห็นก็อยากเอามาชมเล่น แต่กระทบกลิ่นเหม็นก็ไม่อยากจะอยู่ใกล้ฉันใด คนรูปงามแต่ความประพฤตินี้เหมือนฉะนั้น คนที่มีความประพฤตินี้ ถึงแม้รูปร่างไม่งดงามก็มีคนรักใคร่ นิยมนับถือ เหมือนกับดอกไม้ที่มีกลิ่นหอม แม้สีจะไม่งาม ก็ยังมีคนอยากได้เพื่อเอาไว้ดมกลิ่นฉะนั้น ถ้าดีทั้งสองอย่างรูปงาม ความประพฤติเรียบร้อยย่อมเป็นที่รักใคร่ นิยมนับถือ เหมือนดอกไม้ที่มีกลิ่นหอมสีงาม ย่อมมีคนต้องการประดับประดา ราคาแพงฉะนั้น ถ้าเสียทั้งสองอย่าง ทั้งความประพฤติและรูปร่าง จัดเป็นอย่างเลวทราม ไม่มีส่วนงามแต่สักอย่าง เหมือนดอกไม้ที่สีก็ไม่งาม กลิ่นก็เหม็น เป็นของไม่มีราคา หาผู้ต้องการไม่ได้ฉะนั้น

รูปร่างเป็นของที่ธรรมดาแตกต่าง เป็นมาอย่างไรก็เป็นไปอย่างนั้น จะดัดแปลงเอาตามพอใจไม่ได้ แต่น้ำใจยังแก้ไขได้โดยวิธีฝึกหัด เหมือนดอกไม้ที่ไม่มีกลิ่น เขายังแก้ไขให้หอมได้โดยประพรมของหอม ฉะนั้น เมื่อฝึกหัดจิตใจให้เป็นไปถูกต้องตามคลองธรรม การทำ การพูดก็ถูกไปตามกัน เพราะใจเป็นต้นเค้าแห่งความประพฤติ ใจคิดอย่างไร กายก็บวจาก็เป็นอย่างนั้น ใจจะคิดดีคิดชั่วก็เพราะอารมณ์ชักนำให้เป็นไป อารมณ์ที่ชักนำใจให้คิดวิปริตผิดทางเป็นอันมาก ที่เป็นต้นเค้าคือ โลภะ โทสะ โมหะ

โลภะ คือ อารมณ์ที่ชักนำใจให้อยาก ความละโมภนี้เป็นต้นเค้า ทำความประพฤตินี้ให้เสียหายอย่างหนึ่ง ความอยากเป็นอาการสำหรับคน มีประจำมาตั้งแต่กำเนิด เมื่อยังเป็นทารกไม่เคียงสา ก็รู้จักอยากข้าวอยากน้ำ อยากได้สิ่งของที่ตนชอบ วยเจริญขึ้นเพียงใด ความอยากก็แก่ขึ้นเพียงนั้น การเรียนศิลปะวิทยาที่คิดทำนาทำสวนประกอบพาณิชย์กรรม หรือทำราชการก็ดี เหล่านี้ ก็เพราะอยากได้ความดีเป็นเครื่องเชิดชูตนและชาติตระกูลของตน อยากได้ทรัพย์สมบัติมาเลี้ยงตนและคนที่ตนควรเลี้ยง อยากได้ยศศักดิ์ชื่อเสียง ซึ่งเป็นที่นิยมนับถือของคนในโลกกิจการที่ทำด้วยความซื่อสัตย์ ไม่ตัดทอนประโยชน์ของใครเขาในทางทุจริต สมเด็จพระบรมศาสดาของเราทั้งหลายไม่ตรัสห้าม ฌมีพุทธภาษิตตรัสสรรเสริญไว้เป็นหลายแห่ง

ข้อหนึ่งตรัสไว้ว่า ความยินดีตามมีตามได้เป็นทรัพย์อย่างยิ่ง และเป็นคุณให้เกิดสุขในโลก ข้อนี้อธิบายว่าความยินดีเฉพาะวัตถุที่มีอยู่ หรือที่ตนหามาได้โดยชอบธรรม มีเท่าใดหาได้เท่าใด ยินดีเต็มใจ เฉพาะเท่านั้น ไม่คิดเอาของผู้อื่นโดยทุจริต แม้ตัวจะมีทางได้แต่เป็นทางตัดประโยชน์ของหมู่คณะก็ไม่พอใจไม่เห็นแต่ได้เฉพาะตัว ความประพฤติเช่นนี้ ชื่อว่าเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง เพราะเป็นของบริสุทธิ์ ทำจิตใจผู้อื่นอยู่เสมอ หากความเดือดร้อนมิได้ เพราะไม่มีภัยที่จะเกิดขึ้นจากเหตุนี้

อีกข้อหนึ่งตรัสไว้ว่า คนที่ทำการงานเหมาะแก่กาลเทศะ มีความเพียรบากบั่น ทำกิจการให้เหมาะแก่เวลาและถิ่นฐาน ได้ทรัพย์มาเป็นผลเลี้ยงตนและบำรุงหมู่คณะของตน

อีกข้อหนึ่งตรัสไว้ว่า **“ยศ”** ความเป็นใหญ่ในหมู่คณะและความเป็นผู้มีชื่อเสียง ผู้คนนิยมนับถือ ย่อมเจริญแก่คนที่มีความหมั่นประกอบกิจการ ไม่ทอดลอย มีสติมั่นคงรอบคอบในการงานนั้นๆ ทำแต่การที่บริสุทธิ์ สะอาดปราศจากโทษ ใคร่ครวญเสียก่อนแล้วจึงทำ ระวังกาย วาจา มิให้มีช่องที่เขาจะควหา หาเลี้ยงชีพโดยชอบธรรมสม่ำเสมอ ไม่เดินเลื้อยให้เสียยุติธรรม ข้อนี้ ตรัสสรรเสริญคนที่ประพฤติดี มีความคิดรอบคอบว่า เป็นผู้เจริญด้วยยศศักดิ์ยิ่งขึ้นไป

ตามพุทธภาษิตที่กล่าวนี้ ล้วนแต่ทรงแนะนำสั่งสอนผู้ที่เกี่ยวข้องกับอยู่ในโลก ให้แสวงหาทรัพย์สมบัติยศศักดิ์ชื่อเสียงโดยอุบายอันชอบธรรม เพราะฉะนั้น ความอยากจึงเป็นกิริยากำกับสำหรับคนที่เกี่ยวข้องกับอยู่ในโลก เมื่อปล่อยให้เป็นไปตามลำพังใจ ไม่มีสติคอยเหนี่ยวรั้ง ความอยากก็อาจชักนำให้กำเริบจนถึงเขตแห่งความละโมภได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นก็จะคิดเฟื่องเล็งเอาแต่ได้ ไม่เหลียวแลถึงความเสียหายของหมู่คณะ ถ้าแก่กล้าหนักขึ้นอาจให้ถึง ลัก แย่งชิง วิ่งราว ล้อ โกง ชักยอก ซึ่งนับว่าเป็นกิริยาคบถวามเป็นทางแห่งความเสียหาย ถูกลงโทษทั้งทางโลกและทางธรรม ไม่เป็นที่วางใจของใครได้เลย หม่าความรู้ความดีที่ตนทำไว้ให้เสียหาย จะเป็นชั้นสูงก็ตกอับ จะมีชื่อเสียงหอมก็กลับเหม็น หอมเท่าใดก็เหม็นเท่านั้น ตามที่กล่าวมานี้จึงเห็นได้ว่า ความละโมภเป็นรากเหง้าแห่งความเสียหายอย่างสำคัญ

โทสะ คือ อารมณ์ที่ทำให้ร้ายกาจหยาบช้ำทารุณ ข้อนี้นี้เป็นเหตุทำให้เสียหายอย่างร้ายแรง คนเราที่ตั้งชุนมมอยู่ด้วยกันมาก กิริยากายวาจาไม่เสมอกัน ดีบ้างชั่วบ้าง หยาบบ้างละเอียดบ้าง เป็นทางให้เกิดความขุ่นเคืองแก่กันและกันได้ ต้องมีสติคอยเหนี่ยวรั้งใจ ช่มไว้ด้วยขันติความอดทน ถ้าไม่เช่นนั้นก็จะทำให้กำเริบ จนแสดงกิริยากาย วาจาให้ปรากฏ ตลอดถึงทำตนให้เป็นคนดุร้ายทารุณ ความดุร้ายนี้เป็นมลทินจับใจ ทำให้เศร้าหมองทั้งตนและผู้อื่นปิดบังมิให้แลเห็นหนทางแห่งความเจริญและความเสื่อม

ผู้ที่ปกครองหมู่คณะก็ต้องประสพความไม่พอใจบ้างเป็นธรรมดา ต้องดิ้นที่ควรดิ้น จะต้องลงโทษผู้ผิด จะต้องแนะนำสั่งสอนหมู่คณะของตนให้เรียบร้อย ถ้าจะอดทนวางเฉยไม่ว่ากล่าว การงานในหมู่คณะก็จะไม่ย่างเข้าสู่ความเจริญ แต่เมื่อแสดงกายวาจาหยาบช้ำ จนนับว่าเป็นคนร้ายกาจ หมู่คณะก็จะหมดความนิยมนับถือ เพราะฉะนั้นจะต้องมีเมตตากรุณาประจำอยู่ในใจ เมื่อถึงคราวมีอำนาจที่จะทำอะไรก็ได้ ก็ต้องมีสติเหนี่ยวรั้งใจไม่แสดงกิริยาโหดร้ายทารุณจนเกินเหตุ คนที่ใจคอร้ายกาจไม่มีเมตตากรุณาประจำใจ ถึงจะมีอำนาจสักปานใด ก็ไม่มีคนนิยมนับใครนับถือ ทำชื่อเสียงของตนให้เสียหาย ถูกติทั้งทางโลกและทางธรรม โทสะนี้ย่อมปกคลุมใจไม่ให้เห็นความถูกและความผิด ทำจิตให้กำเริบ มีแต่หาผลร้ายมาใส่ตน จึงนับว่าเป็นรากเหง้าแห่งความเสียหายอย่างร้ายแรง

โมหะ คือ อารมณ์ที่ชักนำให้มืดเมา ทำให้เคลิบเคลิ้ม ไม่รู้จักผิดไม่รู้จักถูก ข้อนี้นี้เป็นโทษอย่างสำคัญ ที่จะทำคนไม่ให้อย่างเข้าสู่ความเจริญและทำความดีให้เสื่อมทราม เป็นตัวมืดหุ้มห่อใจไม่ให้แลเห็นความเจริญและความเสื่อม คนชั้นต่ำไม่สามารถทำตนให้สูงขึ้นได้ คนชั้นสูงทำตนให้ตกอับกลับเป็นคนเลว ดังกล่าวแล้วในเบื้องต้นก็เพราะโมหะนี้เป็นเค้ามูล เพราะฉะนั้นจึงนับว่าเป็นรากเหง้าแห่งความเสียหายอย่างสำคัญ

โลภะ โทสะ โมหะ เป็นเค้าทำความประพฤติกทำให้เสียหาย ดังพรรณนามา **ธรรมที่เป็นเครื่องปราบปรามกัน** คือ

จาคะ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เจือจาน เหนียวใจ ของหมู่คณะให้ชุ่นบาน

ศีล ความรักษากิริยา กาย วาจา ให้เรียบร้อยจะทำอะไรจะพูดอะไรก็เป็นคุณประโยชน์ ปลูกความนิยมชมชื่นแก่กันทั่วไป

ภavana อบรมความดีให้มีในตน กล่าวคือฝึกฝนเล่าเรียนศึกษา เพราะความรู้ความฉลาดอาจรักษา
หมู่คณะให้มีความเจริญมิให้เสื่อมทราม

คุณธรรม ๓ ประการนี้ เป็นเหตุทำความประพฤติให้ดีงาม นำความเจริญมาให้แก่ตนและหมู่คณะ
ของตนเพราะคนที่จะปกครองหมู่คณะต้องมีความรู้ความสามารถรอบคอบในเหตุผล ต้องเป็นผู้มีกิริยาอัน
เป็นที่เคารพนับถือของหมู่คณะ ต้องเป็นผู้เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นที่พึ่งพำนักของเขาได้ เพราะฉะนั้นคัมภีร์ใจ
รักษาความประพฤติ คือ คอยปราบปรามใจไม่ให้ละโมภ ไม่ให้ดูร้ายเหยียด โหด ไม่ให้หมองจืด จงปลูกนันทะ
อริยาศย์เอื้อเฟื้อแก่หมู่คณะ รักษา มารยาทให้เรียบร้อยต้องตามวินัย หมั่นฝึกฝนอบรมใจให้ตั้งอยู่ในความดี
ความชอบ จึงจะได้รับประโยชน์อันเป็นผลของการประพฤติธรรม ดังพรรณนามานี้

ชีวิตกับความสวัสดิ

พระเทพสิงหนราจารย์

ปัจจุบันนี้มีคำไทยอยู่คำหนึ่ง ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายใหญ่ยิ่งในชีวิตคนไทยเกือบทุกคน ได้พูดได้ ฟังกันอยู่เป็นประจำตามประเพณี โดยไม่ค่อยได้ทราบความหมายคือว่า “สวัสดิ”

คนไทยเราเมื่อแรกพบกันในวันหนึ่งๆก็กล่าวคำว่า “สวัสดิ ต่อนัน” เป็นการแสดงอหยาศัยไมตรี ระหว่างกัน ศิษย์พบครูก็พูดว่า “สวัสดิครับคุณครู” “สวัสดิคะคุณครู” จะจากกันก็พูดว่า “สวัสดิคะ” อีก โดยถือเป็นคำอำลา

ในเทศกาลขึ้นปีใหม่ เมื่อพบกันเป็นครั้งแรกก็พูดว่า “สวัสดิปีใหม่ครับ” “สวัสดิปีใหม่ค่ะ” จะ เริ่มต้นปราศรัยในที่ประชุมทั้งหลาย ก็เริ่มคำว่า “สวัสดิ” ท่านสุภาพบุรุษ สุภาพสตรีทั้งหลาย หรือ “สวัสดิ ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย” ตามแต่ อหยาศัยที่พึงประสงค์ และเมื่อจะจบก็จบลงด้วยคำว่า “สวัสดิ” แม้ในการปราศรัยหรือการพูดจาทางวิทยุกระจายเสียงก็เป็นอย่างนี้

ในวันหนึ่งๆในที่ๆไป จึงได้ยินคำว่าสวัสดิ ได้ใช้คำว่าสวัสดิ กันอยู่ตลอดเวลา จนเป็นความ เคยชินหรือเป็นธรรมดา ไม่รู้สึกแปลกประหลาดประการใด ส่วนมากก็มักเข้าใจกันว่า เป็นคำเตือนให้เขา ทราบว่าเราจะพูดด้วยเขาจะได้สนใจฟัง ในทำนองเป็นคำว่า “ออลปะนะ” หรือเป็นคำทักทาย คำปราศรัย ตาม ประเพณี บางทีก็เข้าใจว่าเป็นคำพูดหรือคำกล่าวเพื่อแสดงอหยาศัยอันดีงาม ซึ่งก็ถือได้ว่าเป็นการสมควร หรือเป็นการกระทำที่ดีงาม ชอบด้วยเหตุผลและความเป็นจริงทุกประการ

สำหรับผู้เขียนเองยังมีความคิดเห็นต่อไปอีกประการหนึ่งว่า การกล่าวคำว่า “สวัสดิ” ต่อกันใน โอกาสต่างๆที่วามนับเป็นการเตือนความสำนึกชอบ หรือเป็นการเสนอความสำนึกที่ถูกต้องต่อกัน คือ เพื่อให้เกิดความรำลึกถึงทางชีวิตที่ประเสริฐ ซึ่งจัดได้ว่าเป็นการสมควรยิ่งนัก

ชีวิตคนเหมือนร่างกายอยู่ประการหนึ่ง ในประการที่ว่า ร่างกายจะไปไหนมาไหนตามที่ปรารถนา ได้ จะต้องอาศัย “หนทาง” หรือ “ทาง” ถ้าได้ทางตรง ทางดี ก็ไปได้สะดวก ได้รวดเร็ว ถ้าไม่มีทางบางที่ก็ ไปไม่ได้ หรือไปก็ล่าช้าเสียเวลามาก ต้องประสบความยากความลำบาก ฟันฝ่าภัยอันตรายมาก

ทางไม่ดีก็ไม่สะดวก ทางอ้อมก็ล่าช้า

ชีวิตคนก็เป็นเช่นนั้น

ทุกคนจะสามารถดำเนินชีวิตไปสู่สถานะต่างๆที่พึงประสงค์ได้ ก็ต้องอาศัยทาง

ทางชีวิต “สายแรก” คือ สายโลก ก็คือ “สวัสดิ” หรือความสวัสดิ อันเป็นทางที่ประเสริฐอย่างยิ่ง คำว่า “สวัสดิ” เป็นคำไทยที่ได้นำมาจากภาษาสันสกฤตแต่เดิม และบัดนี้ ได้ออนเข้าสังกัดคำไทย สมบูรณ์แล้ว

แปลตามความหมายที่ประสงค์สำคัญได้ ๒ ประการ คือ

๑. ความสะดวก

๒. ความปลอดภัย

ความสะดวก คือความไม่มีอุปสรรค ไม่มีปัญหา ไม่มีอุบัติเหตุประการใดๆ ในการปฏิบัติภารกิจทั้งหลาย ซึ่งทำให้การปฏิบัติถึงเป้าหมายที่พึงประสงค์ได้ด้วยดี

ความปลอดภัย หมายถึงการมีแนวความคิดที่ราบรื่น จะคิดสิ่งใดก็ทะลุปรุ ไปตรงตลอดเวลา เป็นความคิดที่ถูกต้องยั่งยืนมั่นคง จนสามารถปฏิบัติจัดทำสำเร็จผลด้วยดีตามที่ปรารถนา ไม่ติดขัดประการใด และไม่ล้มเลิกในระหว่างนั้น ชีวิตทุกชีวิตจะไปได้ดี จำเป็นต้องมีความสะดวกกับความปลอดภัย ถ้าไม่เช่นนั้นก็จะไปไม่ตลอด ไปไม่รอด ล้มจมย่อยยับ ในระหว่างนั้นได้

เพราะฉะนั้น ความสะดวก ปลอดภัย จึงเป็นทางสายเอกของชีวิต ชีวิตจะสำเร็จเป้าหมาย ต้องอาศัยลักษณะ๒ ประการนี้ คือต้องมีทั้งความสะดวก ทั้งความปลอดภัยพร้อมกัน

เรากล่าวว่า “สวัสดิ” ต่อกัน ก็เพื่อเตือนกัน หรือเสนอความสำนึกต่อกันไม่ให้ลืมสังขรณ์สำคัญของชีวิต จะจากกัน ไปก็ขังอุตุสำหรับเตือนกันอีกครั้งหนึ่ง นับได้ว่าเป็นเครื่องวัดความรักที่แท้จริงที่มั่นคง รักกันจริงก็ต้องเตือนกันได้ แม้ในสิ่งที่สำคัญขนาดนั้น

คำพูดที่ว่า “สวัสดิครับ” “สวัสดิค่ะ” เป็นคำที่มีความหมายว่า “อย่าลืมความสะดวก ปลอดภัยไปรงนะ”

คำว่า “สวัสดิปีใหม่” ก็มีความหมายว่า ชีวิตปีใหม่จะไปดีก็เพราะมีความสวัสดิ จึงไม่ควรลืมความสวัสดิ

นี่คือความเมตตาปรานีที่มีคุณค่าต่อกันในสังคมที่มีความหมาย ความสวัสดิมิได้เกิดเพราะเสียงพูดที่พูดต่อกัน คือ มอบความสวัสดิให้กันด้วยใจไม่ได้

ความสวัสดิย่อมเกิดจากการปฏิบัติชอบของตนเอง ใครปฏิบัติถูกแห่งสวัสดิก็เกิดความสวัสดิสมประสงค์

คำพูดว่า “สวัสดิ” เป็นเพียงคำเสนอ หรือคำเตือนเท่านั้น

พระพุทธศาสนาได้แสดง**ข้อปฏิบัติเพื่อความสวัสดิไว้ ๔ ประการ** คือ

๑. ปัญญา ความรู้ชัดเจนว่าอะไรเป็นอย่างไร ได้แก่

รู้ดี รู้ชั่ว รู้ถูก รู้ผิด รู้เจริญ รู้เสื่อม

รู้จักตัวเอง รู้จักเด็ก รู้จักผู้ใหญ่

รู้จักกาลเทศะ

รู้จักความพอเหมาะ ตามฐานะ สภาวะ และ ความสามารถของตน

รู้จักได้ รู้จักเสีย

รู้จักเหตุ รู้จักผล

ที่สำคัญที่สุดคือ รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน ซึ่งเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เบื้องต้นของชีวิต

คนมีความรู้เหล่านี้ จะทำอะไร จะคิดอะไร ย่อมสะดวกและปลอดภัยทุกประการทุกเวลา

อยู่ที่ไหนก็สะดวกและปลอดภัย

จะไปไหนก็สะดวกและปลอดภัย

จะทำอะไรก็สะดวกและปลอดภัย สำเร็จเรียบร้อยทันเหตุการณ์ ทันเวลา ทันความปรารถนา ทุกสิ่งทุกประการ

๒. พยายามทำลายล้างสิ่งที่เป็นความชั่วร้ายทั้งหลายให้หมดสิ้น

โดยเฉพาะก็คือ ความเบียดเบียนซึ่งกันและกัน ต้องทำลายให้หมดจนได้ เพราะการเบียดเบียนกันเป็นความชั่วร้ายแสนสาหัส ทำลายทุกคน ทั้งเรา ทั้งเขาให้ย่อยยับไปด้วยกัน

คนเราต้องอยู่ด้วยกัน ได้ด้วยกัน เสียด้วยกัน สบายด้วยกัน ลำบากด้วยกัน เจริญด้วยกัน เสื่อมด้วยกัน

ทำลายเขาจึงเท่ากับทำลายตัวเรา ในขณะเดียวกันช่วยเขาก็เหมือนช่วยเรา โลกเดือดร้อนเพราะเบียดเบียนกัน โลกร่มเย็นเพราะช่วยเหลือกัน ทำลายกรเบียดเบียนกันทำลายลงได้มากเท่าใด ความสะดวก ความสบาย ความปลอดภัยก็จะยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น เพราะการเบียดเบียนเขาย่อมเป็นอุปสรรคสำคัญที่ยิ่งใหญ่ของตัวเอง

๓. มีความระวังตัวเป็นประจำ

คนเราย่อมมีศัตรูของชีวิตหรือสนิมของชีวิตอยู่รอบด้าน จากตัวเองเพราะความมักได้ ความมักโกรธ ความมักหลงก็มี จากความเลวทรามของคนอื่นก็มี จากสิ่งแวดล้อมที่ยั่วให้เกิดความคิดชั่วก็มี

ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นเคราะห์ร้ายทั้งนั้น เคราะห์ร้ายก็เหมือนคนร้าย ถ้าใครระวังตัวอยู่เป็นประจำ คนร้ายก็ทำร้ายเขาไม่ได้ ถ้าใครขาดความระวังตัวก็ถูกทำร้ายได้ง่าย

เคราะห์ร้ายก็เช่นเดียวกัน จะทำร้ายคนที่ระวังตัวได้ยาก แต่จะทำร้ายคนที่ไม่ระวังตัวได้ทุกเมื่อ ความปลอดภัยจากเคราะห์ร้ายจึงอยู่ที่ความรู้จักระวังตัว ระวังความคิด ระวังกมล ระวังทั่วไป ตามที่ท่านสอนไว้ว่า

อยู่คนเดียวให้ระวังความคิด

อยู่กับญาติมิตรให้ระวังปาก

อยู่กับคนหมู่มากให้ระวังทุกด้าน

สาธุ สัพพัตถ สัตว์โร

ระวังทุกด้าน ดีทุกเมื่อ (พระพุทธภาษิต)

ความรู้จักระวังตัวจึงสร้างความสะดวกและความปลอดภัยได้แน่

๔. ความยอมเสียสละทุกอย่าง

เสียสละสิ่งที่ไม่เหมาะสมแก่ตัว

เสียสละความชั่วเพื่อความดี

เสียสละความสบายส่วนตัวเพื่อความสบายของส่วนรวม

เสียสละสิ่งน้อยเพื่อสิ่งมากในที่สุด

เสียสละทรัพย์เพื่ออวัยวะ

เสียสละอวัยวะเพื่อชีวิต

เสียสละชีวิตเพื่อหน้าที่และความถูกต้อง

เราเกิดมาเพื่อให้และอยู่เพื่อให้ ถ้าไม่เกิดมาเพื่อให้ไม่อยู่เพื่อให้ ก็ไม่ทราบว่าจะเกิดมาทำไม จะอยู่ต่อไปทำไม

จะได้ ต้องให้ ยิ่งให้เท่าใดก็ยิ่งได้เท่านั้น

คนให้ คนเสียสละ จะมีลักษณะแห่งความสะอาดและความปลอดโปร่งตลอดเวลา

เพราะฉะนั้น ขอท่านผู้รักตนจงดำเนินตนอยู่บนเส้นทางแห่งความสะอาดและความปลอดโปร่งตามพระพุทธดำรัสที่กล่าวมา ซึ่งเป็นทางชีวิตสายเอกสายเดียวเท่านั้น เพื่อสันติสุขแห่งสังคมของเราโดยทั่วกัน

ดำเนินชีวิตดีมีแต่กำไร

พระเทพสิงหนุราชจารย์

จากการใช้เวลาเป็น ขยายสู่ระบบแห่งการดำเนินชีวิตเป็น

การดำเนินชีวิตของคนเรานั้น ในความหมายหนึ่งก็คือ การบริโภค การเสพหรือใช้ประโยชน์จากสิ่งต่างๆ การใช้เวลาเป็น เป็นส่วนหนึ่งของการรู้จักบริโภค ซึ่งเป็นความหมายอย่างหนึ่งของการดำเนินชีวิตเป็น

คนเราที่จะเป็นอยู่อย่างดีนี้ จะต้องดำเนินชีวิตเป็น คือรู้จักดำเนินชีวิตนั่นเอง ถ้าใครรู้จักดำเนินชีวิต ชีวิตนั้นก็จะเป็นชีวิตที่ดีงาม เป็นชีวิตที่พัฒนาเจริญก้าวหน้าประสบประโยชน์สุข แต่ถ้าดำเนินชีวิตไม่แค่นี้มีแต่ขาดทุนและประสบแต่ความทุกข์และความเสื่อม ฉะนั้นจะสั่งรู้จักดำเนินชีวิตหรือดำเนินชีวิตเป็น

ในบรรดากิจกรรมทั้งหลายของการดำเนินชีวิตเป็นนั้น อันหนึ่งก็คือการใช้เวลาเป็น การดำเนินชีวิตเป็นนี้เป็นหลักที่สำคัญ ก็เลยจะขอพูดถึงเรื่องการดำเนินชีวิตเป็นเสียด้วยเพื่อให้เห็นองค์รวม เพราะใญ่คนนี้เรานึกเรื่องความคิดเกี่ยวกับองค์รวม

การใช้เวลาเป็นนั้น ถ้าเราจะทำให้ได้ประโยชน์ครบถ้วนจะต้องมองเห็นองค์รวมของการดำเนินชีวิตนั้น

องค์รวมที่เรียกว่า **ดำเนินชีวิตเป็น** นั้นคืออะไร

การดำเนินชีวิตของคนเราคืออะไร มีคำพูดมาแต่เก่าก่อนว่า ชีวิตคือการต่อสู้ หมายความว่า การที่เราดำรงชีวิตอยู่นี้ เราต้องประสบปัญหา ประสบสิ่งที่มีบีบคั้นต่างๆ เราจะต้องต่อสู้ดิ้นรน ซึ่งพูดสั้นๆเป็นภาษาวិชาการ ก็คือการแก้ปัญหา ที่พูดว่าชีวิตคือการต่อสู้ก็เท่ากับพูดว่า **ชีวิตคือการแก้ปัญหา**

คนใดที่แก้ปัญหาเก่ง แก้ปัญหาเป็น คนนั้นก็ดำเนินชีวิตได้ดี จะต่อสู้ได้ชนะ

เป็นอันว่าในแง่ที่หนึ่ง ที่พูดว่าชีวิตคือการต่อสู้ เมื่อพูดให้เข้าหลัก ชีวิตคือการแก้ปัญหา ฉะนั้นเราจะต้องรู้จักแก้ปัญหาหรือแก้ปัญหานั้น ในแง่นี้ การดำเนินชีวิตเป็นก็คือการแก้ปัญหานั้น

ถ้าคนแก้ปัญหานั้น ก็ประสบความเจริญก้าวหน้าประสบความสำเร็จ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหานั้นยังไม่พอ ต้องสื่อสารเป็นด้วย

ข้อต่อไปคือ ความหมายของการดำเนินชีวิตในแง่ที่สอง การดำเนินชีวิตของเราในแต่ละวันประกอบไปด้วยอะไรบ้าง ที่เราเป็นอยู่ทุกวันนี้คืออย่างไร

มองในแง่หนึ่ง ชีวิตของเราแต่ละวันก็คือการทำสิ่งต่างๆ ที่ภาษาพระท่านเรียกการทำกรรม ชีวิตของเราเนี่ย ตลอดเวลาคือการทำกรรม ลองพิจารณาว่าใช่หรือไม่

กรรมคืออะไร คือการทำ การพูด การคิด ไม่คิดก็พูด ไม่พูดก็ทำทางกาย ไม่ทำออกมาทางกาย ก็พูดทางวาจา หรือไม่ก็คิดอยู่ในใจ

วันเวลาของเราทั้งหมดแต่ละวัน เป็นเรื่องของการทำงาน พูด คิด หรือ คิด พูด และทำ มิใช่หรือ

เป็นอันว่าการดำเนินชีวิตของเราเนี่ย ในความหมายหนึ่งก็คือการทำกรรม ได้แก่การทำ พูด คิด

คนเราจะดำเนินชีวิตได้ดี อย่างที่เรียกว่าดำเนินชีวิตเป็น ประสบความสำเร็จก้าวหน้านั้น ลักษณะหนึ่งก็คือ ต้องทำกรรม๓ อย่างนี้ ให้เป็น ทำให้ดี ทำให้ถูกสั่ง จึงจะเป็นชีวิตที่ดี

ฉะนั้น การดำเนินชีวิตเป็นจึงหมายถึง**การรู้จักทำ รู้จักพูด รู้จักคิด** หรือ **ทำเป็น พูดเป็น คิดเป็น** สามอย่างนี้แหละ ถ้าใครทำได้ชีวิตจะเจริญงอกงาม เมื่อคิดเป็น พูดเป็น ทำเป็นแล้ว ก็มีชีวิตที่ดั่งงามสุขสบาย

ปัจจุบันนี้ วงการศึกษาเน้นกันมาเรื่องการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เมื่อเทียบกับที่พูดมาแล้วข้างต้น ทั้งสองด้านก็เกือบจะตรงกันทีเดียว แต่ยังไม่ครบกรรม ๓ คือขาดพูดเป็น หรือสื่อสารเป็น

การศึกษาที่บอกว่า คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ไม่พอ เพราะอะไร ยุคข่าวสารข้อมูล**พูดเป็น** สำคัญมาก พูดเป็นถ้าใช้ภาษาวิชาการก็คือ **สื่อสารเป็น** ในยุคข่าวสารข้อมูลถ้าสื่อสารไม่เป็นก็ลำบาก ฉะนั้น การศึกษาที่ดี จะเพิ่มพูดเป็นหรือสื่อสารเป็นเข้าไปด้วย

ไทยเราให้ความสำคัญแก่การพูดเป็นมานานแล้ว ว่า **“ปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี”** ท่านเน้นความสำคัญของการพูดเป็นว่าปากเป็นเอก

การ**พูดเป็น**นี้ สำคัญมาก แม้มีความรู้ แต่ถ้าถ่ายทอดไม่ได้ หรือมีความต้องการอะไรแต่พูดให้เขาเข้าใจไม่ได้ ก็เรียกว่าสื่อสารไม่เป็น จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมให้ดีได้ยาก ยิ่งในยุคปัจจุบันการสื่อสารก้าวหน้าไปมาก เช่น มีการโฆษณาและชักจูงคนอื่น ทำให้มวลชนเห็นคล้อยไปตาม ก่อผลกระทบต่อสังคมเป็นอย่างยิ่ง การ**พูดเป็นรวมทั้งการรู้เท่าทันและรู้จักการเลือกสรรข่าวสารข้อมูล** จึงเป็นเรื่องสำคัญเหลือเกิน

สรุปว่า การดำเนินชีวิตเป็นในแง่ที่สองก็คือ การคิดเป็น พูดเป็น ทำเป็น **ดูเป็น ฟังเป็น คือ จุดเริ่มของการศึกษา**

เมื่อไปมองอีกด้านหนึ่ง **ชีวิตคืออะไร** ตอนต้นได้บอกว่า ชีวิตคือการต่อสู้ ซึ่งเป็นการมองในแง่การ**แก้ปัญหา**นั้น ก็ถูก ต่อมามองในแง่ของ**การทำกรรม ๓** อย่าง ก็ถูกเหมือนกัน แต่มองอีกแง่หนึ่ง ชีวิตของเราแต่ละวันนี้ ก็คือ**การรับรู้ประสบการณ์** ทางอินทรีย์หรือประสาทสัมผัสต่างๆ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ของเรานี้รับรู้ตลอดวันว่า ชีวิตของเราในแต่ละวันก็คือการได้เห็น ได้ฟัง ได้ดมกลิ่น ได้ลิ้มรส ได้รับสัมผัสความรู้สึกนึกคิดต่างๆ วันหนึ่งๆเต็มไปด้วยการรับรู้ประสบการณ์ทั้งสิ้น

ฉะนั้นชีวิตของคน มองอีกด้านหนึ่งก็ไม่มีอะไรเลยเป็นการรับรู้ประสบการณ์เท่านั้น คือใช้ตา ใช้หู ใช้จมูก ลิ้น กาย ใจ วันๆชีวิตของเราก็ออยู่กับสิ่งเหล่านี้

มนุษย์ที่ใช้อินทรีย์เหล่านี้ไม่เป็น ก็เรียกว่าดำเนินชีวิตไม่เป็น การศึกษาปัจจุบันมองข้ามข้อนี้ไปเอาแต่คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น แต่ไม่เอาการรับรู้ประสบการณ์เป็นเข้ามาด้วย

การรับรู้ประสบการณ์เป็นนี้ สำคัญมาก คือจะต้องใช้ตาเป็น ใช้หูเป็น เป็นต้น ใช้ตาเป็นคือดูเป็น ใช้หูเป็นคือฟังเป็น อย่างนี้เป็นต้น

ดูเป็น ฟังเป็น นี่สำคัญมาก เพราะการศึกษาเริ่มต้นจากการรับรู้ก่อน แล้วจึงจะออกมาถึงทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ถ้ารับรู้ประสบการณ์ไม่เป็น ก็จะไม่ได้รับความรู้ไม่ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ทางพระท่านสอนว่า ไม่ให้รับรู้ด้วยความยินดี ยินร้าย แต่ให้รับรู้ด้วยสติปัญญา ทั้งนี้เพื่อผลดีแก่ชีวิตคือ

๑. เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นความรู้ ซึ่งจะนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยไม่หลุดล่อนให้เขวออกไปโดยความรู้สึกลึกที่เกิดขึ้น

๒. เพื่อให้ข้อมูลนั้นถูกรับรู้เข้ามาอย่างเที่ยงตรง บริสุทธิ์ เป็นธรรมชาติ ไม่ผิดพลาด ไม่ลำเอียง การศึกษาไม่ได้พิจารณาเรื่องการรับรู้ประสบการณ์ ก็เลยมองข้ามเรื่องนี้ ไปเสีย และปล่อยปละละเลย เมื่อรับรู้ไม่เป็น พอรับประสบการณ์เข้ามา การรับรู้ก็กลายเป็นการชอบหรือชัง เลยไม่ได้รับความรู้ พอเห็นหรือได้ยินบ้าง ก็มีแต่ความชอบหรือชังเท่านั้น แล้วก็ปรุงแต่งไปตามความชอบหรือชังนั้น มีเพียงความรู้สึกลึกแต่ไม่ได้รับความรู้

การรับรู้เป็นจะต้องใช้ตาเป็น ใช้หูเป็น คือ ต้องดูเป็น ฟังเป็น เป็นต้น ซึ่งการศึกษาควรจะเน้น เช่น สังเกตว่าเมื่อเด็กดูโทรทัศน์แจ๊จก็เลือกดูรายการใหม่ ดูรายการนั้นแล้วดูเป็นใหม่ จับเอาสิ่งที่เป็นประโยชน์ หรือได้สิ่งที่เป็นโทษมา เมื่อฟังอะไร ฟังเป็นใหม่ เลือกฟังสิ่งที่เป็นประโยชน์หรือเปล่า ในรายการเดียวกัน นั้น ฟังแล้วจับเอาสิ่งที่เป็นประโยชน์หรือได้สิ่งที่มีโทษ รู้จักสำเหนียกหรือเปล่า

นี่เป็นการศึกษาขั้นเริ่มต้นที่สุด เพราะว่าการรับรู้ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่มาก่อนกิจกรรมอย่างอื่นของชีวิต

เป็นอันว่าชีวิตของเรา ในแง่หนึ่งก็คือการรับรู้ประสบการณ์ทางอายตนะ หรืออินทรีย์ทั้งหลาย หรือทางประสาทสัมผัสต่างๆ ฉะนั้นการฝึกฝนพัฒนาคนขั้นเริ่มแรก ก็คือจะต้องให้รับรู้เป็น

เมื่อรับรู้เป็น เช่น ดูเป็น ฟังเป็น ก็เท่ากับว่าดำเนินชีวิตเป็น ซึ่งเป็นขั้นเริ่มแรกที่สำคัญที่สุด แต่แค่นี้ยังไม่พอ ชีวิตคืออะไร ตอบได้หลายอย่างตอบว่าชีวิตคือการต่อสู้คือการทำความกรรมก็ได้ คือการรับรู้ประสบการณ์ก็ได้ และยังไม่จบแค่นั้น การดำเนินชีวิตเป็นจะไม่สมบูรณ์ ถ้าขาดเสพเป็น และเสวนาเป็น

ชีวิตคืออะไร คำตอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือการเข้าไปเอาประโยชน์จากสิ่งทั้งหลาย

เราเข้าไปสัมพันธ์กับสิ่งทั้งหลาย เราเข้าไปเกี่ยวข้องไปโน่นไปนี่ ก็เพื่อไปเอาประโยชน์ให้แก่ชีวิต เพื่อบริโภคใช้ กิน เสพ ภาษาพระท่านเรียกว่า เสว-เสวน-เสวนา แปลว่าเสพ คือการเอามาเป็นประโยชน์แก่เรา

ฉะนั้นการดำเนินชีวิตของเราแต่ละวันก็คือ การเข้าไปเอาประโยชน์จากสิ่งทั้งหลาย

แม้แต่การสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์ว่าโดยพื้นฐานก็คือการไปเอาประโยชน์จากเขาดังที่เรียกว่าเสวนา เสวนาคือการคบหา หรือการคบคนนี่ เพื่ออะไร ก็เพื่อเอาประโยชน์ให้แก่ชีวิตของเราใช้หรือไม่

การเอาประโยชน์จากปัจจัยสี่ เอาประโยชน์จากอาหาร สิ่งของเครื่องใช้ เครื่องอุปโภคบริโภค ที่เรียกว่า โภคะ ซึ่งแปลว่าบริโภคหรือกิน คือการเอามาใช้ประโยชน์ให้แก่ตัวเรา ก็เป็นการเสพ หรือเสวนา ซึ่งรวมไปถึงการเสวนา คือการเสพคนหรือคบหาคนด้วย

จะเห็นว่าการเสพ การบริโภค การใช้สอย และการคบหานี้ เป็นเนื้อหาสาระ เป็นความสำคัญ หรือเป็นหัวใจอย่างหนึ่งของการดำเนินชีวิตของเรา

คนเรานี้จะเรียกว่าดำเนินชีวิตเป็นก็ต้องบริโภคเป็น กินเป็น ใช้เป็น เสวนาเป็น

ถ้าไปเกี่ยวข้องกับคนที่ต้องเสวนา คือคบหาเป็นเสวนาแล้วให้ได้ประโยชน์แก่ชีวิตในทางสังคม

ถ้าไปเสวนาวัว ตู ก็คือไปบริโภควัว ตู ใช้ประโยชน์จากวัว ตู ให้ถูกต้อง ตลอดจนรู้จักประหยัด นี้เป็นอีกด้านหนึ่งของชีวิต

ตกลงว่าด้านที่สี่ ความหมายของชีวิตก็คือ การบริโภคหรือเสพ คือกิน ใช้ และคบหา ในแง่นี้ก็มีความว่าการดำเนินชีวิตเป็นก็คือ การบริโภคเป็น หรือใช้เป็น เสวนาเป็น ซึ่งเป็นการถือเอาประโยชน์จากสิ่งทั้งหลายหรือจากสภาพแวดล้อมทุกอย่างได้อย่างถูกต้อง

ถึงตอนนี้ก็วกกลับเข้ามาหาเรื่องที่พูดค้างไว้ คือ ในบรรดาการใช้ คือ บริโภคหรือเสพ ซึ่งอยู่ในการดำเนินชีวิตด้านที่สี่นั้น ส่วนหนึ่งก็คือการใช้เวลาเป็น ต้องรู้จักใช้เวลา

ชีวิตของเราเมื่อเข้าไปเกี่ยวข้องกับอะไร เราก็ใช้ประโยชน์จากมัน เราเอามันมาใช้ เราต้องรู้จักใช้ให้มันเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ไม่ใช่ใช้แล้วกลายเป็นโทษแก่ตัวเอง เพราะไปจับแง่มุม หรือไปคิดไปมัวเมาเสีย แทนที่จะได้ประโยชน์กลับได้โทษ นี่ก็เป็นความหมายของการดำเนินชีวิตเป็นคือพอดี ในมัธยมาปฏิบัติ

สรุปว่า นี่ก็คือองค์รวมของการดำเนินชีวิต ถ้าทำได้หมดทั้ง๔ อย่างนี้แล้ว เรียกว่าดำเนินชีวิตเป็น เป็นชีวิตที่เจริญงอกงามอย่างแน่นอน

ด้านที่ ๑ แก่ปัญหาเป็น

ด้านที่ ๒ คิดเป็น พูดเป็น ทำเป็น

ด้านที่ ๓ รับรู้ประสบการณ์เป็น ดูเป็น ฟังเป็น ใช้ตา หู จมูก ลิ้น กายเป็น

ด้านที่ ๔ กิน ใช้ บริโภค เสพ คบหา เป็น

ที่พูดมาในตอนี้ทั้งหมดนี้แหละ คือเรื่อง que การศึกษาจะต้องเกี่ยวข้องกับ

การศึกษาจะต้องให้ครบ คือต้องช่วยให้คนฝึกฝนพัฒนาให้ดำเนินชีวิตเป็น ครบทั้ง ๕ ด้าน

ฉะนั้น การที่จะดำเนินชีวิตเป็นก็ต้องเป็นหลายอย่างต้องเป็นทุกอย่างไม่ใช่แค่คิดเป็น ทำเป็นก็ปัญหาเป็นเท่านั้น แม้ว่าเดี๋ยวนี้เรานั่นกันมากในเรื่องเรื่องนี้ แต่ยังไม่ครบ ยังไม่พอ

การดำเนินชีวิตเป็นนี้ ก็คือให้ได้ผลสมตามวัตถุประสงค์ ให้ได้คุณค่าที่เป็นจริง ให้พอดี ให้เหมาะสม ที่จะได้ผลที่ต้องการ

การที่จะได้ผลตรงตามต้องการก็ต้องทำพอดีเพราะที่ว่าเป็น ก็หมายถึงว่าให้คุณภาพไม่เสีย ไม่ขาด ไม่เกิน ก็คือต้องพอดี

การคิด การพูด การทำ ในเรื่องนั้นๆ ได้พอดีตรงเรื่องตรงเป้า ได้เหตุปัจจัยหรือองค์ประกอบในเรื่องนั้นพร้อมบริบูรณ์ จึงจะให้เกิดผลตามที่ต้องการ นี้แหละเรียกว่า“พอดี”

เราจะทำอะไรก็ต้องทำให้พอดี ทำเหตุปัจจัยให้ครบถ้วนพอดี แล้วผลจึงจะเกิดตามที่ต้องการ ตัวอย่างเช่น เป็นแพทย์ เป็นพยาบาล จะรักษาดูแลคนไข้ก็ต้องทำทุกอย่างให้พอดี แล้วผลดีที่ต้องการ ทั้งต่อคนไข้ ต่อแพทย์ พยาบาล และต่อกิจการส่วนรวมจึงจะเกิดขึ้น

ฉะนั้น คำว่า**เป็น**จึงมาตรงกับคำว่า**พอดี** พอดีก็คือคำว่า**มัชฌิมา**

มัชฌิมา ก็คือ สายกลาง ที่เราพบกันเสมอในคำว่ามัชฌิมาปฏิบัติทา ที่แปลว่าทางสายกลาง ตกลงว่านี่คือธรรมะในพระพุทธศาสนานั่นเอง

ที่ว่าดำเนินชีวิตเป็นนั้น เราลองมามองดูตามหลักธรรม

ดำเนินชีวิตคืออะไร ก็คือ**มรรค**

เป็นคือพอดี ก็คือ**มัชฌิมา**

มรรคก็คำเดียวกับปฏิบัติทา

ฉะนั้น ดำเนินชีวิตเป็นก็คือ**มัชฌิมาปฏิบัติทา**นั่นเอง

มัชฌิมาปฏิบัติทาก็คือทางสายกลาง ทางสายกลางคือทางที่พอดี ทางที่พอดีก็คือทางดำเนินชีวิตที่พอดีที่จะให้เกิดประโยชน์ที่ต้องการ ให้บรรลุดุจดหมาย

ตกลงว่าไปๆมาๆ เรื่องการดำเนินชีวิตเป็นก็คือเรื่อง**มัชฌิมาปฏิบัติทา** หรือทางสายกลางนี้เอง ถ้าใช้เวลาเป็นในแต่ละขณะแต่ละวันแล้ว เราจะได้กำไร ชีวิตก็จะเจริญก้าวหน้า เมื่อเราเจริญก้าวหน้าเป็นอย่างดีแล้ว ท่านว่า**พรก็จะเกิดขึ้น**มาเอง

วันเวลาที่เป็นทางมาขอกำไร

พระเทพสิงหนุราชจารย์

งบลจะมิกำไรก็คองคองสะสมไปตามเวลา
ที่วามานี้ก็เป็นการพูดเพื่อจะให้พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องกาลเวลาที่ผ่านไป ที่เราก้าวเข้าสู่ปีใหม่
เหมือนกับว่ามาทำงบลเป็นงบลชีวิต และงบลสังคม
งบลนั้นจะทำขึ้นมาได้ ก็ต้องมีการสำรวจรายได้ รายจ่าย ให้รู้กำไรและขาดทุน ไม่ว่าจะเป็ของ
ชีวิตหรือสังคมก็ตาม

ถ้าเราสะสมให้เกิดความเจริญงอกงามขึ้นมาได้ตลอดเวลาอย่างนี้ จนกระทั่งถึงปีหน้า เราก็คงได้
อย่างเต็มปากว่าเราได้กำไร

แต่การที่จะได้กำไรอย่างนี้ ก็ต้องอาศัยทำไปเรื่อยๆทีละเล็กทีละน้อย โดยแบ่งชอยเวลาลงมา จากปีก็
ต้องมาดูเป็นรายเดือน จากรายเดือนก็ต้องมาดูเป็นรายสัปดาห์ ย่อยละเอียดลงไปจนกระทั่งเป็นรายวัน ราย
ชั่วโมง รายนาที ว่าเราได้อะไรบ้าง ซึ่งทั้งหมดนี้ก็อยู่ที่การรู้จักใช้เวลา

ผู้ที่สามารถใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ก็คือ ผู้รู้จักสะสมความเจริญเพิ่มพูนขึ้นมาได้ จนกระทั่งงบลนั้น
เป็น งบลที่แสดงฐานะที่มีกำไร ทั้งนี้เราจะต้องใช้เวลาที่ผ่านไปอย่างน้อยในแต่ละวันให้ได้ประโยชน์
ให้ได้กำไร

ฉะนั้นตัวเราเองที่จะต้องสำรวจ แม้แต่ในแต่ละวันว่า วันหนึ่งๆเราได้เราเสีย ไม่ต้องไปรอสำรวจถึง
ปี

ในทางพระพุทธศาสนา ท่านบอกอยู่เสมอว่า

ให้ดำเนินชีวิตอยู่ด้วยความไม่ประมาท

การที่ต้องดำเนินชีวิตด้วยความไม่ประมาทนั้นเพราะอะไร ก็เพราะสัมพันธ์กับความเปลี่ยนแปลง
เพราะสิ่งทั้งหลายมีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเราจึงต้องไม่ประมาท เพราะว่าสิ่งเหล่านี้ไม่มีความ
แน่นอน เปลี่ยนแปลงไปอย่างโน้นอย่างนี้ เราจะนอนใจนิ่งเฉยอยู่ไม่ได้ จะต้องต้อนรับความเปลี่ยนแปลง
ด้วยปัญญา

ท่านบอกว่าสิ่งทั้งหลายเปลี่ยนแปลงไป แต่มันไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างเลื่อนลอย นี่เป็นข้อสำคัญ
คือหลักความเปลี่ยนนั้นไม่ได้บอกว่า สิ่งทั้งหลายเปลี่ยนแปลงไปลอยๆ

ตัวหลักนี้เองก็ไม่ได้ตั้งอยู่โดดเดี่ยวลอยๆ กล่าวคือหลักความเปลี่ยนแปลงจะต้องไปสัมพันธ์กับ
หลักของความเป็นไปตามเหตุปัจจัย พอมันเปลี่ยนแปลงไปตามเหตุปัจจัยก็เป็นเรื่องที่ยังมาถึงการกระทำ
ของเรว่าจะต้องมีการใช้ปัญญา คือการที่เราจะต้องสืบสาวค้นคว้าหาเหตุปัจจัย เพื่อว่าเมื่อเรารู้เหตุปัจจัยแล้ว
เราจะได้แก้ไขป้องกัน และสร้างเสริมได้ถูกต้อง

การเปลี่ยนแปลงในทางเสื่อมเราไม่ต้องการ เมื่อเรารู้เหตุปัจจัยของความเสื่อมเราก็สามารถแก้ไข
ป้องกันความเสื่อมนั้น

ถ้าความเปลี่ยนแปลงใดเป็นความเจริญที่ต้องการเราก็สืบหาว่าอะไรเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่ความเจริญนั้น เมื่อรู้แล้วทำเหตุปัจจัยนั้น เราก็จะเกิดความเจริญที่ต้องการ

ฉะนั้นหลักการเปลี่ยนแปลงนี้ อย่าให้เกิดความเข้าใจผิดว่าเป็นหลักที่ล่อยๆ

จะกำไรแค่ไหน ก็อยู่ที่รู้จักใช้อินจั้งหรือไม่

คนจำนวนมากใช้หลักอินจั้งหรือความเปลี่ยนแปลงนี้ในทางที่ไม่สมบูรณ์ คือมองแค่ว่าสิ่งทั้งหลายต้องเปลี่ยนแปลงไป เมื่อมันเปลี่ยนแปลงไป ก็ได้แต่ปลงว่าสิ่งทั้งหลายก็เป็นอย่างนี้เอง เราต้องรู้เท่าทันว่าสังขารทั้งหลายเกิดขึ้นแล้วแตกสลายไปเป็นธรรมดา เมื่อรู้เท่าทันแล้วที่วางใจสบายก็จบ คือสบายใจ เออ มันเป็นไปตามธรรมดาของมันที่จะต้องเสื่อมสลาย ก็จบเท่านั้น

อย่างนี้ท่านว่าเป็นการใช้ประโยชน์จากหลักอินจั้งได้ครั้งเดียว อีกครั้งเป็นโทษจากการไม่โยงหลักนี้ไปหาหลักของความเป็นไปตามเหตุปัจจัย

กฎไตรลักษณ์ที่มีหลักการของการเปลี่ยนแปลงนี้ จะต้องโยงไปหาหลัก**อทิปปัจจยตา** หรือ **ปฏิจจสมุปบาท** สองกฎนี้ สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

ปฏิจจสมุปบาท คือกฎแห่งความเป็นเหตุปัจจัย สิ่งทั้งหลายที่ปรากฏรูปร่างออกตาเป็น อินจั้ง ทุกขัง อนัตตา ไม่เที่ยง เป็นต้นนั้น เพราะว่ามันเป็นไปตามเหตุปัจจัย คือเป็นไปตามกฎอทิปปัจจยตา ซึ่งมีสาระว่า เมื่อสิ่งนี้เกิดขึ้น สิ่งนั้นจึงเกิด เมื่อสิ่งนั้นดับไป สิ่งนี้จึงดับ อันนี้เป็นหลักที่สำคัญมาก

ฉะนั้น ไตรลักษณ์จะต้องโยงไปหาปฏิจจสมุปบาทถ้าเราเห็นหลักปฏิจจสมุปบาท ก็ถึงตัวหลักที่แท้จริง ไตรลักษณ์นั้นเป็นเพียงลักษณะเท่านั้น คือเป็นเพียงอาการปรากฏ ที่แท้จริงคือปฏิจจสมุปบาท กฎของความเป็นเหตุปัจจัย เราจะต้องจับเหตุปัจจัยได้ การรู้เหตุปัจจัยจะเป็นตัวนำไปสู่การปฏิบัติได้ถูกต้อง

เพียงแต่เห็นสิ่งทั้งหลายเปลี่ยนแปลงไป แล้วปลงว่ามันเปลี่ยนแปลงไปตามธรรมดา สิ่งทั้งหลายเกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วก็ดับไปเป็นธรรมดา วางใจสบาย ก็เป็นเพียงรู้เท่าทันในขั้นหนึ่ง แต่จะต้องรู้ต่ออีกว่าที่มันเป็นอย่างนี้ ก็เพราะมันเป็นไปตามเหตุปัจจัย ซึ่งเป็นตอนสำคัญที่จะโยงต่อไปสู่ภาคปฏิบัติ นั่นคือสืบสาคหาเหตุปัจจัย รู้เหตุปัจจัยของความเสื่อมและความเจริญ แล้วก็มาถึงภาคปฏิบัติ คือการที่จะทำตามเหตุปัจจัย แก้ไขที่เหตุปัจจัย และสร้างเสริมเหตุปัจจัย

หมายความว่า แก้เหตุปัจจัยที่จะทำให้เสื่อม และสร้างเสริมเหตุปัจจัยที่จะทำให้เจริญออกงาม เป็นภาคปฏิบัติ และนี่แหละคือหลักความไม่ประมาท

ฉะนั้นความไม่ประมาทก็เกิดจากการที่เข้าใจรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง ความเปลี่ยนแปลงโยงอยู่ด้วยกันกับความเป็นไปตามเหตุปัจจัย แล้วอาศัยกาลเวลา *กาลเวลา* ก็เกิดขึ้นจาก*ความเปลี่ยนแปลง*นี้เอง แต่ดูเหมือนว่ากาลเวลานี้รองรับการเปลี่ยนแปลงนี้อยู่

ทุกขณะแห่งเวลาคือโอกาสก้าวหน้าของชีวิต

เมื่อกาลเวลานี้ สัมพันธ์กับความเปลี่ยนแปลง กาลเวลาที่ผ่านไปเป็นไปพร้อมกับความเปลี่ยนแปลง ฉะนั้นเมื่อเราเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง เราก็ต้องเห็นความสำคัญของกาลเวลาด้วย กาลเวลาที่ผ่านไปแต่ละขณะจึงสำคัญมาก พระพุทธเจ้าถึงกับตรัสว่า

ขโณ โว มา อุปัจจกา

เวลาแต่ละขณะอย่าให้ล่วงผ่านท่านไปเปล่า

คำว่าอย่าให้ล่วงผ่านท่านไปเปล่า นี้สำคัญมากสำนวนของท่านว่า ขณะอย่าให้ล่วงท่านไปเสีย หมายความว่า จะต้องหมั่นถามตัวเองว่า ขณะแต่ละขณะนี้ เราได้ใช้ประโยชน์มันหรือเปล่า มันผ่านไปอย่างมีค่า หรือผ่านไปอย่างไร เปล่าประโยชน์หรือไม่

การเห็นความสำคัญของกาลเวลานี้ จะเห็นได้ในคำพิจารณาตัวเองที่พระพุทธเจ้าทรงสอนพระภิกษุ ให้พิจารณาเป็นประจำ ท่านเรียกว่าหลักกณิกะปัจจุเวกขณะ ๑๐ ประการ ตามหลักนี้ พระภิกษุจะต้องพิจารณาตนเองอยู่เนืองๆ เป็นประจำสม่ำเสมอ ๑๐ ข้อ

ในบรรดา ๑๐ ข้อนี้ มีข้อหนึ่งบอกว่า

กถํ ภูตสฺส เม รตฺตนิทฺทวา วิติปตฺตุนฺติ

บรรพชิตคือพระภิกษุพึงพิจารณาปัจจุเวกขณะเนืองๆว่า

วันคืนล่วงไป บัดนี้เราทำอะไรอยู่

นี่เป็นคำเตือนที่สำคัญมาก พอพิจารณาขึ้นมาอย่างนี้ สติก็มาทันทีเลยว่าเวลาล่วงไป วันคืนล่วงไป บัดนี้เราทำอะไรอยู่

เมื่อพูดอย่างนี้ ก็จะได้สติ พิจารณาตัวเองว่า เรากำลังทำอะไรอยู่ หรือปล่อยให้เดือนลอยไป

เราทำสิ่งที่คิดหรือเปล่า ถ้าทำสิ่งที่คิด ที่ไม่ดีก็จะได้ยิ่งหยุด

ถ้าปล่อยให้เวลาผ่านไป ไม่ได้ทำอะไรก็จะได้เร่งทำ

หลักนี้ ฆราวาสก็ใช้ได้เช่นเดียวกัน ถ้าพิจารณาทุกวันชีวิตจะเจริญงอกงามพัฒนาแน่นอน เพราะเมื่อพิจารณาว่า วันคืนล่วงไป**บัดนี้เราทำอะไรอยู่** ก็ทำให้มีการสำรวจตรวจสอบปัจจุบันของตนเองทันที

คำเตือนสติอีกข้อหนึ่งที่น่าจะมาด้วยกันก็คือคาถาภาษิตว่า

อโมฆํ ทิวสํ กยิรา อปฺเปน พหุเคน วา

เวลาแต่ละวันอย่าให้ผ่านไปเปล่า

จะมากหรือน้อยก็ต้องให้ได้อะไรบ้าง

นี่คือการรู้จักใช้เวลา ถ้าได้แค่นี้แต่ละวันแล้ว กว่าจะถึงปีงบประมาณชีวิตจะต้องได้กำไร ขอให้ทำอย่างนี้ทุกวัน

เป็นอันว่าคราวนี้ ขอเสนอแค่สองข้อ คือ

ข้อที่หนึ่ง เตือนสติตนเองให้พิจารณาเนืองๆว่าวันคืนล่วงไปๆบัดนี้เราทำอะไรอยู่

ข้อที่สอง บอกตัวเองต่อไปว่า เวลาแต่ละวันอย่าให้ผ่านไปเปล่า จะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับ
อะไรบ้าง

เพียง ๒ ข้อก็เพียงพอ ถ้าพิจารณาทุกๆ วัน ชีวิตก็จะเจริญก้าวหน้า ถ้าไรก็จะตามมา ถ้าเอามากกว่าข้อ
นั้นก็ลำบากขึ้นไปหน่อย คือลำบากขึ้นที่ว่า

ขโณ โว มา ออุปจจาคา

เวลาแต่ละขณะ อย่าให้ล่วงผ่านท่านไปเปล่า

ข้อนี้หมายความว่า แม้แต่เวลา แต่ละขณะก็อย่าปล่อยผ่านไป ต้องจับเวลาแต่ละขณะไว้ให้ได้
ประโยชน์

ถ้าทำอย่างนี้ก็เรียกว่าใช้เวลาเป็น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากในการดำเนินชีวิต เพราะว่าเวลามันก็สิ้นกิน
ชีวิตเราของท่านว่า

กาโล ฆสติ ภูตานิ สพุพานว สหตตตนา

เวลาสิ้นกินสรรพสัตว์พร้อมกันไปกับกินตัวของมันเอง

ที่ว่ากาลเวลากินกินตัวมันเองนั้น เป็นการพูดแบบภาพพจน์ ที่จริงแล้วมันไม่กินอะไร แต่พูดเป็น
ภาพพจน์ว่ามันกิน

กาลเวลาผ่านไปมันก็สิ้นกินสรรพสัตว์ไปด้วย เมื่อมันสิ้นกินเรา เพื่อให้ประโยชน์คุ้มกัน เราก็
กินกินมันบ้าง

นี่แหละคือการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ หรือรู้จักบริโภคเวลา การใช้เวลาก็คือการ บริโภคเวลา
เพราะฉะนั้นเมื่อรู้จักใช้เวลาก็คือรู้จักบริโภคเวลา

พุทธศาสนาในพุทธวิทัศน์ของหลวงปู่

ร.ศ.ดร.พินิจ รัตนกุล

หลวงปู่เป็นพระนักปฏิบัติและเป็นผู้ใฝ่หาความรู้แสวงหาความจริง ยากที่จะหาใครมาเปรียบได้ ประสบการณ์การปฏิบัติธรรมที่ยาวนานและการแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ทำให้หลวงปู่เป็นพระสงฆ์ที่พร้อมไปด้วยความเมตตาและดวงปัญญาที่ใสสว่าง เป็นเสมือนเพชรน้ำหนึ่งในวงการพระสงฆ์ในปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้จึงไม่น่าประหลาดใจว่าทำไมผู้คนทุกประเภท ตั้งแต่ชาวบ้านไปจนถึงศตวรรษจารย์จำนวนมากมายังเดินทางจากทุกสารทิศมาวัดอัมพวัน เพื่ออาศัยกระแสมตตาของหลวงปู่บัพตฤกษ์ และอาศัยแสงสว่างจากปัญญาของหลวงปู่ช่วยให้เข้าใจพระธรรมคำสอน และมองเห็นวิธีการที่จะนำพระธรรมนั้นมาแก้ไขปัญหาในชีวิตส่วนตัว และในหน้าที่การงาน

วัดอัมพวันเป็นสถานที่แห่งความสุขสำหรับทุกคนความสุขของผู้มาวัดอัมพวันเริ่มต้นเมื่อได้รับการต้อนรับด้วยสันถวไมตรีดีเยี่ยมจากหลวงปู่ หรือจากลูกศิษย์ที่มาช่วยงานด้วยความเต็มอกเต็มใจ ความสุขจะเพิ่มมากขึ้นเมื่อหลวงปู่แก้ไขข้อข้องใจต่างๆของผู้นั้นได้หมดสิ้น และยังแถมธรรมะเป็นยารักษาโรคภัยไปด้วย ด้วยเหตุนี้วัด อัมพวันจึงเป็นเสมือนแดนสุขาวดีของคนจำนวนมากที่ต้องการหนีทุกข์หาสุข หลวงปู่เป็นความหวังของคนทุกคนที่แสวงหาที่พึ่งทางใจ ท่ามกลางคลื่นลมของทะเลสังสารวัฏ

ผู้ที่ได้ฟังหรืออ่านคำสอนต่างๆของหลวงปู่ จะมีความรู้ความเข้าใจในพระธรรมคำสอนถูกต้องมากขึ้น หลวงปู่อธิบายธรรมะแต่ละเรื่องด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย และนิยมนำตัวอย่างจากชีวิตของบุคคลประเภทต่างๆที่หลวงปู่ได้รับทราบ มาประกอบคำอธิบายตลอดเวลา สิ่งนี้ทำให้คำอธิบายธรรมะแต่ละข้อเป็นประโยชน์ มีชีวิตชีวาและสนุกเพลิดเพลิน

การฟังธรรมะที่หลวงปู่สอนด้วยด้วยความสนุกเพลิดเพลิน อาจทำให้ผู้ฟังมองไม่เห็น “แก่นธรรม” ที่หลวงปู่ต้องการสื่อให้ทราบ

แก่นธรรมนี้เป็นพื้นฐานสำคัญของพุทธวิทัศน์ หรือความรู้ความเข้าใจในพระธรรมคำสอนของพุทธศาสนา ที่เป็นผลรวมของการปฏิบัติและการศึกษาหาความรู้ของ หลวงปู่

การมองไม่เห็นแก่นธรรมที่อยู่ในพุทธวิทัศน์ของหลวงปู่ จะทำให้ผู้ฟังไม่ได้รับประโยชน์จากธรรมะมากเท่าที่ควร และจะทำให้การไปวัดอัมพวันเป็นการทำบุญทำทานเล็กน้อยเท่านั้น ไม่ได้เป็นการแสวงหาธรรมะมาใส่ใจให้เป็นบุญกุศลที่ใหญ่หลวง

แก่นธรรมะที่แสดงให้เห็นในพุทธวิทัศน์ของหลวงปู่ เป็นประโยชน์ทั้งในการแก้ไขปัญหาส่วนตัว และปัญหาต่างๆที่สังคมและโลกกำลังประสบอยู่ นอกจากนั้นยังช่วยให้เราเข้าถึงสังขารได้มากขึ้นด้วย ดังนั้นการที่ หลวงปู่ นำแก่นธรรมมาเผยแผ่ในรูปแบบต่างๆนั้น จึงเป็นความเมตตาที่มีคุณค่ามหาศาล

แก่นธรรมในพุทธศาสนาเป็นประโยชน์แก่ชีวิตอย่างไม่ต้องสงสัย เพราะศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งความจริงคือไม่ได้เป็นศาสนาที่มองโลกและชีวิตในแง่ร้ายหรือในแง่ดี คนมองโลกในแง่ร้ายคือคนที่

มองเห็นแต่สิ่งไม่ดี แล้วนำสิ่งนั้นมาขยายให้ใหญ่โตเกินความเป็นจริง จนดูเหมือนว่าโลกทั้งโลกมีแต่ความเลวร้ายหรือความมืดมิด ที่ไม่มีทางเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ ในขณะที่คนมองโลกในแง่ดีจะเห็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างดีไปหมดไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นก็ตาม โลกจะยังคงเป็นสิ่งที่น่าชื่นชมยินดีอยู่นั่นเอง

ในทางตรงข้ามกับทั้งสอง พุทธศาสนามองชีวิตตามความเป็นจริงทุกแง่ทุกมุม คำสอนที่ว่าชีวิตคือความทุกข์นั้น ไม่ได้สร้างขึ้นมาจากจินตนาการหรือทฤษฎีหนึ่งทฤษฎีใด แต่เกิดจากการที่พระพุทธเจ้าทรงวิเคราะห์ประสบการณ์ของมนุษย์อย่างละเอียดถี่ถ้วน จนทรงรู้แจ้งในธรรมชาติแท้จริงของชีวิต พระองค์ไม่ได้ทรงปฏิเสธว่าชีวิตมนุษย์มีทั้งความสุขและความทุกข์ผสมกัน แต่เพื่อให้เห็นว่าความสุขในชีวิตมีปริมาณน้อยมากเมื่อเทียบกับความทุกข์ที่ประสบอยู่ แม้แต่ความสุขก็มีความทุกข์แอบแฝงอยู่ด้วย เหมือนตัวหนอนที่ซ่อนอยู่ในผลไม้ที่ดูสวยงามน่ากิน ความทุกข์ดูเหมือนจะเป็นศัตรูที่ร้ายกาจที่สุดของมนุษย์ เพราะสามารถทำอันตรายใหญ่หลวงให้แก่มนุษย์ได้

ศาสนาพุทธไม่ต้องการให้เราทำตัวแบบนกระจอกเทศ ที่ชอบชุกหัวในทรายทุกครั้งที่มีอันตราย แต่ต้องการให้เรามองดูความทุกข์ที่เป็นเสมือนศัตรูให้เต็มหน้า แล้วพยายามค้นหาแนวทางที่จะเอาชนะศัตรูให้ได้ ถ้าหากว่าพระองค์ทรงสอนแต่เพียงว่าชีวิตคือความทุกข์อย่างเฉิว เราก็อาจกล่าวได้ว่า พระพุทธเจ้าทรงมองดูชีวิตในแง่ร้ายไม่ตรงตามความเป็นจริง และศาสนาพุทธเป็นศาสนาของความเศร้าสorrowหรือความมืดมิด แต่พระพุทธเจ้าไม่ได้ทรงหยุดอยู่ที่ความทุกข์ที่ทรงพบเห็นเท่านั้น เมื่อทรงมองเห็นความทุกข์ในรูปแบบต่างๆ แล้ว ก็ทรงค้นหาสาเหตุและวิธีปฏิบัติที่จะหลุดพ้นจากความทุกข์โดยสิ้นเชิงต่อไป

หลังจากที่ทรงตรัสรู้แล้ว พระองค์ทรงประกาศอย่างอาชาหนว่า ศาสนาของพระองค์แตกต่างจากศาสนาอื่นทั้งหลาย เพราะ**เป็นศาสนาที่สอนเรื่องเดียวคือ ความทุกข์ และวิธีพ้นทุกข์** เช่นเดียวกับน้ำทะเลที่มีรสเดียวคือรสเค็ม การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าจึงเป็นเหตุการณ์ยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ เพราะเป็นการค้นพบสาเหตุ รากเหง้าของความทุกข์ของมนุษย์และวิธีการดับทุกข์ ที่จะทำให้มนุษย์มีโอกาสได้สัมผัสกับความสุขและเสรีภาพ ที่แตกต่างจากที่เคยประสบมาโดยสิ้นเชิง โดยนัยนี้ ศาสนาพุทธจึงเป็นศาสนาที่ยอมรับความจริงของชีวิต เพราะความจริงเป็นสิ่งที่ไม่มีผู้ใดเปลี่ยนแปลงได้ ในระหว่างความฝันที่สวยงามและความจริงที่ไม่น่าชื่นชมยินดี ศาสนาพุทธสอนเราให้เลือกความจริง เพราะความฝันจะสลายได้เมื่อเราตื่นขึ้นมาเผชิญหน้ากับความเป็นจริง ศาสนาพุทธต้องการให้เราองดูชีวิตให้ทะลุปรุโปร่ง และใช้ความจริงเป็นพื้นฐานของการสร้างความสุขให้เกิด

แก่นธรรมที่หลวงพ่อนั้นเป็นพิเศษ เป็นเรื่องเกี่ยวกับ**ความสุขความทุกข์ของมนุษย์** ซึ่งเป็นเรื่องที่ศาสนาทุกศาสนาถ่วงถ่วงถึงด้วยกันทั้งนั้น แต่ศาสนาพุทธแตกต่างจากศาสนาอื่น ไขข้อที่ไปขุดค้นและพบสาเหตุรากเหง้าของความทุกข์ภายในจิตใจของมนุษย์ สาเหตุภายนอกของความทุกข์ เช่น ภัยธรรมชาติ (อุทกภัย วาดภัย) เป็นเรื่องของธรรมชาติที่มนุษย์ควบคุมไม่ได้เต็มที่ เพราะขึ้นอยู่กับเหตุปัจจัยธรรมชาติที่เป็นของมันอย่างนั้น แต่สาเหตุของความทุกข์ที่อยู่ภายในจิตใจของมนุษย์ เป็นสิ่งที่ควบคุมและกำจัดได้ด้วยความสามารถของมนุษย์เอง

ไม่มีศาสนาใดที่เชื่อมั่นในศักยภาพของมนุษย์มากกว่าศาสนาพุทธ ที่เชื่อว่ามนุษย์มีความสามารถที่จะช่วยตัวเองให้หลุดพ้นจากความทุกข์ที่ทั้งปวงได้จนหมดสิ้น จนในที่สุดสามารถพบความสุขและเสรีภาพที่สมบูรณ์แบบได้ด้วยตนเอง ความเชื่อมั่นนี้ไม่ได้เป็นความเพ้อฝันที่ให้ความสำคัญแก่มนุษย์มากกว่าที่เป็นจริง เพราะเป็นความเชื่อที่ได้ผ่านการทดสอบแล้ว จากประสบการณ์ของพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ทั้งหลาย นอกจากนี้ ศาสนาพุทธยังมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ให้เราเหล่านั้นใช้พิสูจน์ความเชื่อดังกล่าวด้วยประสบการณ์ของตัวเองอีกด้วย

คนทุกคนแสวงหาความสุขให้แก่ตัวเอง ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่ช่วยคนให้ประสบความสำเร็จในการแสวงหาดังกล่าว ดังนั้นจึงไม่น่าประหลาดใจที่มีผู้พบเห็น **ชาวพุทธเป็นคนมีความสุข** มีสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใสและสดชื่นรื่นเริง ไม่มีใบหน้าที่คร่ำครึ เครียดหรือหดหู่เช่นที่เข้าใจผิด) กัน ยิ่งปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาพุทธเท่าไร ชาวพุทธก็ยิ่งมีความสุขมากขึ้นเท่านั้น ถ้าหากจะพูดว่าชาวพุทธเป็นคนที่มีความสุขมากที่สุดในโลก ก็คงจะไม่เกินความจริง ทั้งนี้เพราะศาสนาพุทธมีคำสอนที่ช่วยให้ทุกคนที่อยู่ในความทุกข์มีความสุขได้ ตามความสามารถและความต้องการ เช่น ศาสนาพุทธมีคำสอนสำหรับผู้ครองเรือน ให้ปฏิบัติเพื่อจะได้มีความสุขจากสิ่งต่างๆ ที่โลกถือว่ามีค่าสำคัญต่อชีวิต เช่น การมีอำนาจ การมีทรัพย์สิน การใช้ทรัพย์สิน การรักษาทรัพย์สิน การมีมิตรภาพ เกียรติยศชื่อเสียง ชีวิตแต่งงานและครอบครัว และการมีความสำเร็จในอาชีพการงาน

ความสุขจากการมีสิ่งเหล่านี้ เป็นความสุขทางโลกที่ไม่คงทนถาวร แต่มีความสำคัญต่อชีวิตของคนทั่วไปที่มีความทุกข์อยู่แล้ว โดยธรรมชาติ ทำให้คนมีชีวิตอยู่ต่อไปได้ การปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาพุทธ จะช่วยให้เรามีความสุขจากสิ่งต่างๆ ที่กล่าวมานานที่สุดที่จะเป็นได้ คำสอนเรื่องสั้นโดยจะทำให้เราพอใจในความสุขที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะมากหรือน้อย หรือจะยาวนานแค่ไหน เลิกยึดความสุขในอดีตที่เกิดขึ้นและสิ้นสุดลงแล้ว หรือเลิกเพ้อฝันถึงความสุขในอนาคตที่ยังไม่เกิดขึ้น และเมื่อความสุขทางโลกประเภทต่างๆ หายไป (ซึ่งจะต้องหายไปอย่างแน่นอนเช่นเดียวกับดอกไม้ที่จะต้องโรยรา) เราก็ไม่เศร้าโศกเสียใจจนเกินไป เพราะสามารถใช้ความพยายามแสวงหาความสุขอื่นมาทดแทนได้

สำหรับผู้ที่ต้องการมีความสุขที่คงทนถาวรกว่าความสุขทางโลก ศาสนาพุทธมีคำสอนอีกประเภทหนึ่งเพื่อบุคคลดังกล่าวนี้โดยเฉพาะ โดยให้เรามีความสุขเป็นระยะๆ เริ่มต้นจากการที่เรามีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะแสวงหาความสุขที่สูงกว่าความสุขทางโลก ความตั้งใจแน่วแน่นี้เป็นความสุขประเภทหนึ่งที่เกิดจากการมีใจเข้มแข็ง เมื่อรู้ว่าคนทำถูกที่หันมาแสวงหาสิ่งที่ดีงามในศาสนาพุทธ เมื่อศรัทธาในพระรัตนตรัยเราก็จะมีความสุขมั่นคงขึ้น ความสุขที่เกิดจากการมีศรัทธานี้ ไม่ใช่เป็นความสุขจากความมกมาย เพราะศรัทธาในศาสนาพุทธเป็นผลจากการใช้ประสบการณ์ทดสอบคำสอนของพุทธศาสนา ที่ว่าชีวิตคือความทุกข์ว่ามีความจริงมากน้อยเพียงใด เมื่อได้วิเคราะห์ทดสอบแล้วว่าชีวิตที่แท้จริงเป็นดังคำสอนของพระพุทธเจ้า ความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธองค์จึงเกิดตามมา

การมีศรัทธาดังกล่าว ทำให้เกิดความสุขที่เรียกว่า โสมนัสหรือความแจ่มชื่นสบายใจ ที่เกิดจากการรู้ว่าหนทางที่จะพ้นทุกข์นั้น มีอยู่แน่นอน ดังที่พระพุทธองค์ได้ทรงแสดงให้เป็นตัวอย่าง ดังนั้นหากเราปฏิบัติตามแล้วเราจะพ้นทุกข์ได้เช่นกัน

เมื่อเราลงมือปฏิบัติตามคำสอน เราจะมีความสุขเพิ่มขึ้นเรื่อยๆตามลำดับ เริ่มจากปิติหรือความอิ่มเอิบใจ มีความสงบกายสงบใจ (ปัสสัทธิ) มีจิตปลอดโปร่งเป็นอุเบกขา (อยู่ในสภาวะธรรมชาติ) ไม่มีทั้งอิฏฐารมณ์และอนิฏฐารมณ์ (สมาธิ) มีปัญญาารู้แจ้งเข้าใจสภาวะของสิ่งทั้งหลายตามเป็นจริง(ทิวฐิวิสูทธิ) มีความหน่าย(ไม่เพเลิดเพลินติดใจ) ในสังขารทั้งปวงที่เป็น โทษ(นิพพิทา) มีความไม่ติดพันไม่ยึดติดในสิ่งใด (วิราคะ) มีความหลุดพ้นจากอวิชชา(วิมุตติ) และมีการดับกิเลสตัณหาอุปทาน(อรหัตผล)

ความสุขระดับต่างๆนี้เป็นความสุขที่เกิดขึ้นโดยไม่ต้องอาศัยวัตถุ เริ่มต้นจากความสุขระดับธรรมดาที่เกิดจากความอิ่มเอิบใจ ความสงบกายใจไปจนถึงความสุขที่สมบูรณ์แบบ คือการหลุดพ้นจากโลก โกรธ หลง ที่ร้อยรัดชีวิตเข้ากับสังสารวัฏ ความสุขประเภทต่างๆเหล่านี้เป็นความสุขท่ามกลางความทุกข์ และมีความเกี่ยวพันกันเป็น สายโซ่เป็นเหตุปัจจัยซึ่งกันและกัน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าทั้งๆที่ชีวิตคือความทุกข์ ชาวพุทธสามารถมีความสุขได้ทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นผู้ครองเรือน อุบาสก อุบาสิกา หรือพระภิกษุสงฆ์ ศาสนาพุทธเป็นศาสนาเดียวที่ช่วยให้มนุษย์มีความสุขได้จากการกระทำของตัวเอง ไม่ต้องอาศัยอำนาจภายนอกหรืออำนาจของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใดๆทั้งสิ้น เช่น ในเรื่องของความสุขทางโลกเราต้องรู้จักใช้สิ่งที่มีอยู่อย่างฉลาด เช่น ใช้อำนาจจากการมีฐานะตำแหน่งช่วยผู้อื่นที่พ้นทุกข์ หรือเมื่อมีทรัพย์สินเงินทอง ก็รู้จักแบ่งทรัพย์สินที่มีออกเป็น๕ ส่วนคือ ส่วนหนึ่งใช้เลี้ยงตนและทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น อีก๒ ส่วนใช้ลงทุนเพื่อเพิ่มพูนทรัพย์ และเก็บอีกส่วนหนึ่งไว้ใช้ยามจำเป็น และถ้าหากในการใช้ทรัพย์สินนั้น เราไม่ใช้เกินฐานะหรือรายได้ เราจะมีสุขยิ่งขึ้น เพราะไม่ต้องเป็นหนี้สินผู้ใด

นอกจากนั้นความสุขทางโลกจะมีมากขึ้น ถ้าหากเรามีความประพฤติดีงามมีศีล และรู้จักให้ทาน สงเคราะห์ผู้อื่นตามกำลังที่เราจะทำได้ ดังที่พระพุทธองค์ได้ทรงกล่าวไว้ว่า

“สี่เลน สุกติง ยันติ สี่เลน โภคสัมปทา”

บุคคลใดปฏิบัติศีลย่อมมีความสุขเป็นธรรมดา บุคคลใดรักษาศีลบริสุทธิ์ บุคคลนั้นจะบริบูรณ์ด้วยทรัพย์สมบัติ

ในทำนองเดียวกันในเรื่องของความสุขทางธรรมที่ไม่อาศัยวัตถุ เราต้องสร้างขึ้น มาเองด้วยการกระทำของเราเช่นกัน โดยเริ่มจากการมีศรัทธาในพระรัตนตรัย การสงบกาย สงบใจ แลหารมีปัญญารู้ว่าชีวิตที่แท้จริงเป็นอย่างไร ไปจนถึงการไม่หลงไหลยึดติดในสิ่งสมมุติต่างๆ และการมีจิตอิสระจากกิเลสตัณหาอุปทาน

สรุปได้ว่าในพุทธวิทัศน์ของหลวงพ่อกำลังพูดถึงความสุขเป็นสิ่งที่คนแต่ละคนสร้างขึ้น มาเอง ไม่มีผู้ใดจะช่วยให้ผู้อื่นมีความสุขได้ ผู้ใดต้องการมีความสุข ผู้นั้นต้องทำใจของตนให้มีความสุขเอง ตัวอย่างที่มองเห็นได้ง่ายในชีวิตประจำวัน คือความจริงที่ว่าความทุกข์มักเกิดจากการมีอารมณ์ที่ไม่ดี เช่น ความโกรธ ความเกลียด ความวิตกกังวล และจากการมีทัศนคติคับแคบ มองดูสิ่งต่างๆในแง่ลบเดียว

ในเรื่องความโกรธและความเกลียดนั้น อารมณ์นี้เป็นเหมือนศัตรูภายในที่สามารถทำอันตรายเราได้มากที่สุดทั้งกายและทางใจ ดังนั้นเราจึงควรรหาทางควบคุมและกำจัดอารมณ์นี้ ก่อนที่จะสายเกินไป ก่อนที่เราจะเป็นคนก้าวร้าวและใช้ความรุนแรงแก้ไขปัญหาต่างๆ การที่จะห้ามไม่ให้คนโกรธและเกลียดนั้นคงทำไม่ได้แน่นอน แต่ถ้าหากเรากลับอารมณ์นี้ไว้โดยไม่หาทางทำอะไรเลย ความโกรธและความเกลียดก็จะมีกำลังมากขึ้นจนควบคุมไม่ได้

เมื่อเราโกรธและเกลียดอะไร คนมักจะแนะนำให้เราระบายความโกรธและความเกลียดออกมา เช่น ขว้างปาสิ่งของต่างๆ หรือตะโกนด่าว่าคนที่เราโกรธและเกลียดเมื่อเราอยู่คนเดียว เพราะเชื่อว่าวิธีดังกล่าวนี้จะทำให้ความโกรธและความเกลียดลดปริมาณลง เช่นเดียวกับไอน้ำที่เมื่อถูกปล่อยออกไปข้างๆจะไม่อัดแน่นจนทำให้หม้อระเบิด แต่พุทธศาสนามองเห็นว่า วิธีดังกล่าวไม่ได้ทำให้ความโกรธและความเกลียดหายไป ความโกรธและความเกลียดที่มีอยู่ในตัวเราและที่มีการแสดงออกนั้น สามารถจะเกิดขึ้นมาอีกได้ภายหลังการปล่อยให้อารมณ์นี้ มีการแสดงออก เหมือนกับเป็นการเลี้ยงอารมณ์นี้ให้อยู่ต่อไปในตัวเรา เมื่อมีอะไรมากระตุ้นก็จะแสดงตัวให้ปรากฏอีก

วิธีที่ศาสนาพุทธใช้ในกรณีนี้ คือ *การเตรียมตัวให้ดีกว่าก่อนที่อารมณ์โกรธและเกลียดจะเกิดขึ้น* เช่น ด้วยการฝึกจิตให้รู้จักสงบ โดยมีเมตตาและขันติเป็นพื้นฐาน เมื่อความโกรธและความเกลียดเกิดขึ้น จิตที่ฝึกฝนไว้แล้ว จะสามารถเผชิญหน้ากับความโกรธและความเกลียดด้วยความสงบ และสามารถวิเคราะห์ธรรมชาติของอารมณ์นี้อย่างถี่ถ้วน เมื่อมองเห็นว่าความโกรธและความเกลียด เป็นอารมณ์ที่เป็นพิษเป็นภัยแก่ตัวเรา ก็ไม่มีความจำเป็นอะไรที่เราจะมีอารมณ์นี้ นอกจากนั้นการมีความเมตตา ความอดทน และขันติที่บ่มเลี้ยงมา จะช่วยให้อารมณ์โกรธและเกลียดหายไปได้ง่ายขึ้น เพราะความเมตตาทำให้เรามีความปรารถนาดีต่อผู้ที่ทำให้เราโกรธและเกลียด ขันติทำให้เรามีความอดทนต่อคำพูดที่ร้ายแรงของคนอื่น ทำให้เราเป็นคนมีเหตุผลและเคารพความแตกต่างของผู้อื่น ไม่ยึดตัวเองเป็นใหญ่ ดังนั้นถ้าหากเราต้องการให้ตัวเองมีความสุข เราจึงต้องปรับเปลี่ยนอารมณ์ที่ไม่ดีเช่นความโกรธและความเกลียด ให้เป็นอารมณ์ที่ดีเช่นความเมตตาด้วยตัวเอง เมื่อจิตตรงอารมณ์ที่ดี ปฏิกริยาหรือทัศนคติที่เรามีต่อสิ่งต่างๆก็ดีขึ้นด้วย ไม่นำความทุกข์มาให้แก่ตัวเรา ~~คนที่~~ เกี่ยวข้อง

ในเรื่องของความหวาดกลัวและวิตกกังวล นั้น ก็เป็นไปในทำนองเดียวกัน ความวิตกกังวลเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุทั้งกายและทางใจ ในกรณีที่มีฐานจากกาย (เช่น จากประสาทหรือการขาดสารเคมีในสมอง) การใช้ยารักษาเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้จิตไม่ยอมเอนเอียงไปทางอารมณ์นี้ แต่ในกรณีที่ความหวาดกลัวและความวิตกกังวลเป็นเรื่องของจิตใจอย่างเดียว พุทธศาสนาแนะนำให้เราแก้ไขด้วยการใช้ปัญญาและการเปลี่ยนอารมณ์ เช่นเมื่อเราทำอะไรลงไปแล้วมีความหวาดกลัวและวิตกกังวลว่าคนอื่นจะมองดูเราหรือมีความคิดเกี่ยวกับเราในแง่ไม่ดี เราก็ต้องหันมาพิจารณา *ที่เจตนา*ของการกระทำนั้นเป็นสำคัญ ถ้าหากว่าเราทำสิ่งนี้ด้วยความปรารถนาดีหรือความเมตตาที่มีต่อผู้อื่นอย่างแท้จริง การกระทำนั้นไม่ได้เกิดจากความเห็นแก่ตัวหรือมุ่งร้ายผู้ใด และเราได้ใช้ปัญญาพิจารณาไตร่ตรองแล้วอย่างรอบคอบที่สุดที่มนุษย์ปุถุชนจะทำได้ เราก็ไม่ควรหวาดกลัวหรือวิตกกังวลว่าจะมีผู้พูดถึงเราอย่างไร หรือผลจากการกระทำจะเป็นอย่างไร

เจตนาที่ดีมีความสำคัญมากในพุทธศาสนา และเป็นที่มาของความสุข ถึงแม้ว่าภายหลังเราพบว่า เราไม่ประสบความสำเร็จตามความคาดหมาย แต่เราก็สามารถมีความสุขได้ เพราะมีเมตตาเป็นฐาน แต่ถ้าหากเราทำได้สำเร็จจนมีผู้ยกย่อง ความสุขที่ประณีตจะไม่เกิดขึ้น ถ้าหากเราทำสิ่งนั้น เพราะความเห็นแก่ตัว ขยี้ เดียว ความหวาดกลัวและความวิตกกังวลเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ จะหายไป ถ้าหากเรายอมรับความจริงว่า ชีว ามมนุษย์แล้ว ทุกคนย่อมทำ ความผิดพลาดได้ ในกรณีที่มีความผิดพลาดเกิดขึ้น ทั้งๆที่ได้ ทำดีที่สุดแล้ว เราต้องพยายามแก้ไขเท่าที่จะทำได้ แต่ถ้าหากไม่มีทางแก้ไข ก็ไม่มีประโยชน์อะไรจะไปวิตกกลัว เพราะถึงจะ วิตกกังวลมากเพียงใดก็ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อะไรขึ้นมา ในกรณีเช่นนี้ เราต้องปรับเปลี่ยนอารมณ์ วิตก กังวลให้เป็นอารมณ์อุเบกขา จึงจะมีความสุข

สำหรับ **ทัศนคติคับแคบ**ที่เป็นสาเหตุหนึ่งของความทุกข์นั้น **เกิดจากการยึดถือตัวเอง**เป็นศูนย์กลาง ของทุกสิ่งทุกอย่างเช่นกัน อันมีผลให้เรามีจิตใจคับแคบ มองดูสิ่งต่างๆ จากมุมมองของเราเท่านั้น เมื่อทำ อะไรลงไปที่วิตกกังวลว่า การกระทำนั้น จะไม่เกิดผลตามที่เรต้องการ และเมื่อผิดหวังที่สิ่งนั้น ไม่เป็นไป ตามความต้องการหรือความคิดที่เรายึดถือ เราก็ โหมโหและมีความทุกข์ ในกรณีเช่นนี้ ศาสนาพุทธกล่าวว่า สาเหตุของความทุกข์ คือความหลงผิดที่ทำให้เกิดการยึดมั่นใน **“อัตตา”** หรือใน **“ตัวกู ของกู”** ซึ่งเป็นสิ่ง สมมุติ และเกิดอุปทานหรือการหลงใหลในสิ่งต่างๆ ยังมีอุปทานมากเท่าใด ความหวาดกลัวและวิตกกังวลว่า จะสูญเสียสิ่งนั้น ย่อมมีมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็หวาดกลัวและวิตกกังวลว่าจะพบสิ่งที่ไม่น่าชื่นชมยินดี เช่น กลัวความมืด กลัวความสูง กลัวผี ความหวาดกลัวและวิตกกังวลต่างๆ ที่เรามีอยู่เป็น เรื่องของการยึดมั่น ใน อัตตา ความต้องการที่จะให้ทุกสิ่งทุกอย่างเป็น ไปตามความต้องการของเรา แต่ถ้าหากจิตได้รับการฝึกฝน มาแล้ว จะมีปัญญา รู้แจ้งตามความเป็นจริง เราจะรู้ว่าการพลัดพรากจากสิ่งที่น่าชื่นชมยินดีหรือคนรัก เป็นสิ่ง ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ และสิ่งนี้จะเกิดขึ้นเมื่อใดก็ได้ ไม่มีผู้ใดห้ามหรือบังคับให้เป็นอย่างอื่นได้ **ทุกสิ่ง**ก็อย่าง ต้องมีการสิ้นสุดลงในเวลาใดเวลาหนึ่ง ดังนั้นการวิตกกังวลเมื่อเราไม่อยู่แล้วหน่วยงานเราจะอยู่ไม่ได้ จึง เป็นการสร้างความทุกข์ให้แก่ตัวเอง เพราะในโลกนี้ไม่มีผู้ใดที่แทนกันไม่ได้ แม้จะไม่มีผู้นั้น อยู่ โลกก็ หมุนต่อไป

ดังนั้น **ถ้ามองจิตใจเปิดกว้าง** ไม่มองดูสิ่งต่างๆ ตามมุมมองของเราเท่านั้น ยอมรับความเป็นจริงของ โลกและยอมปรับเปลี่ยนมุมมองให้สอดคล้องกับความเป็นจริง จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตที่มีความสุข

จิตใจที่เปิดกว้างไม่มีตัวเราเป็นศูนย์กลาง นอกจากจะทำให้ไม่มีความหวาดกลัวและวิตกกังวล ยัง เป็นที่มาของความสุขจากมนุษย์สัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นชีวิตครอบครัวหรือชีวิตในสังคมที่ไปด้วย ดังนั้นจึง อาจกล่าวได้ว่าความสุขและความทุกข์ของมนุษย์ ขึ้นอยู่กับการกระทำของมนุษย์ **ศาสนาพุทธเรียกการ กระทำที่เป็นบ่อเกิดของความสุขและความทุกข์ว่ากรรม**

แก่นธรรมอีกอย่างหนึ่ง ที่เป็นหัวใจของคำสอนของหลวงพ่อก็คือ **กฎแห่งกรรม** คำสอนเรื่องกฎแห่ง กรรมเป็นคำสอนที่เข้าใจได้ยาก สำหรับคนที่นับถือ **“พระเจ้า”** เป็นสรณะสูงสุด และเชื่อว่า **“พระเจ้า”** เป็นผู้สร้างโลกและมนุษย์ขึ้นมา และเป็นผู้กำหนดทิศทางการเป็นไปของโลกและชะตากรรมของมนุษย์แต่ ละคนไว้ล่วงหน้า ทำให้มนุษย์ไม่สามารถลิขิตชีวิตให้เป็นไปตามความต้องการของตัวเองหรือลิขิตตัวเองให้

หลุดพ้นจากความทุกข์ทั้งปวงได้ ด้วยความสามารถของตัวเอง พุทธศาสนามีคำสอนตรงข้ามกับความเชื่อที่กล่าวมาทั้งหมด คือไม่สนับสนุนส่งเสริมให้มนุษย์นับถือ ‘พระเจ้า’ เป็นต้น แต่เน้นความสำคัญของกฎธรรมชาติ (นิยาม) และความสามารถของมนุษย์ที่จะพัฒนาตัวเองให้ป็นอริยบุคคล และมีอิสรภาพสมบูรณ์ได้ พุทธศาสนาสอนให้มนุษย์มีความรับผิดชอบต่อชะตากรรมของตนเอง การกำหนดให้กฎแห่งกรรมเป็นกฎธรรมชาติ ทำให้ศาสนาพุทธไม่ต้องอธิบายต่อไปว่ากฎแห่งกรรมเกิดขึ้นได้อย่างไร อยู่ที่ไหน ทำไมจึงมีอำนาจเช่นนั้น เพราะกฎแห่งกรรมมีลักษณะเหมือนกฎธรรมชาติอื่น เช่นกฎแห่งความโน้มถ่วง คือเป็น**สิ่งที่**
เป็นของมันอย่างนั้น (อิทัปปัจจยตา)

อย่างไรก็ตามมีผู้สงสัยว่า ทำไมกรรมหรือการกระทำที่จิตใจจึงมีผลกระทบที่มีอำนาจมากมาย เช่นสามารถข้ามกาลเวลาและอวกาศไปสร้างนามรูปในภพภูมิต่างๆให้มีลักษณะหนึ่งลักษณะใดได้ นอกจากนั้นหากการกระทำไม่ส่งผลดีหรือผลชั่ว เช่นการกระทำของพระอรหันต์ กรรมยังมีอำนาจที่จะตัดสายใยของชีวิตที่ผูกติดกับสังสารวัฏได้เด็ดขาด ทำให้ชีวิตนั้นไม่ต้องเวียนว่ายตายเกิดอีกต่อไป

อำนาจและการทำงานของกรรมเป็นเรื่องที่คนทั่วไปไม่เข้าใจ และสงสัยว่า ถ้าหากไม่มีดวงวิญญาณอยู่ในตัวคนที่ตาย อะไรไปเกิดใหม่ แม้แต่ชาวพุทธเองก็ยังเชื่อว่าสิ่งที่ไปเกิดคือดวงวิญญาณ โดยมีกรรมเป็นสิ่งกำหนดนามรูปให้แก่ชีวิตใหม่ ดังที่เราชอบพูดกันในงานศพว่า ‘ขอให้วิญญาณของผู้ตายไปสวรรค์’ ความเชื่อเช่นนี้ขัดแย้งกับคำสอนเรื่องอนัตตาของพุทธศาสนาที่ปฏิเสธในชั้น ๕ (รูป เวทนา สัญญา วิญญาณ) มีดวงวิญญาณที่เป็นอมตะอยู่ **ในคำสอนของศาสนาพุทธ วิญญาณหรือจิตเป็นส่วนหนึ่งของชั้น ๕ (วิญญาณชั้น ๕) ดังนั้นจึงเป็นสิ่งไม่มีที่ยังไม่คงทนโดยธรรมชาติเช่นเดียวกับชั้นอื่น ๆ**

การที่ศาสนาพุทธอธิบายเรื่องของการเกิดใหม่ว่า**เป็นเรื่องของกรรมวิบากหรือพลังกรรมเท่านั้น ไม่มีอะไรไปเกิดใหม่ (อนัตตา)** และพลังกรรมนี้ปรากฏอยู่ในการสืบต่อไประหว่างจิตที่กำลังเคลื่อนจากสภาวะปัจจุบัน (จติจิต) กับจิตที่อยู่สภาวะใหม่ (ปฏิสนธิ) นั้น เกินความสามารถที่คนทั่วไปจะเข้าใจได้ ดังนั้นความเชื่อเรื่องดวงวิญญาณไปเกิดใหม่จึงยังคงมีอยู่ในบรรดาชาวพุทธเรื่องกฎแห่งกรรม

นอกจากพุทธศาสนาจะใช้กฎแห่งกรรมอธิบายการเกิดใหม่แล้ว ศาสนาพุทธยังใช้กฎแห่งกรรมอธิบายความแตกต่างของมนุษย์ในเรื่องต่างๆทั้งทางกายและทางใจ เช่น อธิบายว่าการที่มนุษย์มีร่างกายความสามารถและฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน เพราะทำกรรมมาไม่เหมือนกัน กฎแห่งกรรมจึงทำหน้าที่เป็นกฎทางจริยธรรมที่ก้าวข้ามความยุติธรรมให้มีอยู่ในโลก ด้วยการแยกความดีความชั่วออกจากกันอย่างเด็ดขาด พร้อมทั้งกำหนดให้คนแต่ละคนได้รับ ‘ผล’ จากการกระทำของตนเป็นสัดส่วนกับความดีชั่วที่มีอยู่

การที่พุทธศาสนาโยงกฎแห่งกรรมเข้ากับการเวียนว่ายตายเกิดในชาติต่างๆ ทำให้ความสงสัยว่าคำสอนเรื่องทำดีได้ดี— ทำชั่วได้ชั่ว นั้นเป็นความจริงหรือไม่หายไปเพราะผลของกรรมดีและกรรมชั่ว นั้นมีหลายสาเหตุและอาจแสดงให้เห็นในปัจจุบันหรือในชาติภพต่อไป

นอกจากนี้ ความเชื่อเรื่องการเวียนว่ายตายเกิด ยังทำให้มนุษย์มีโอกาสที่จะแก้ตัวจากความผิดพลาดในอดีตได้หลายครั้ง ถ้าหากไม่มีการเวียนว่ายตายเกิดแล้ว คนดีจะได้รับผลตอบแทนดีชั่ววันวัน และคนชั่วก็จะถูกลงโทษวันวันเช่นกัน

วิธีอธิบายเรื่องต่างๆ ที่กล่าวมาโดยใช้กฎแห่งกรรมเป็นพื้นฐาน เป็นของใหม่สำหรับชาวตะวันตกที่เติบโตมาในวัฒนธรรมของศาสนาคริสต์ มีจิตใจความนึกคิดหล่อหลอมด้วยคำสอนในศาสนา นี้ ดังนั้นจึงเข้าใจเรื่องกฎแห่งกรรมและสังสารวัฏได้ยาก มักเข้าใจผิด) กันว่าในพุทธศาสนา กฎแห่งกรรมเป็น “พระเจ้า” ที่บังคับคนแต่ละคนให้ใช้ชีวิตเป็นไปตามชะตากรรม ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าและเปลี่ยนแปลงแก้ไขไม่ได้ นอกจากนี้ การที่พุทธศาสนา เน้นกรรมส่วนบุคคล โดยสอนให้คนแต่ละคนรับผิดชอบชีวิตของตนเอง เต็มที่นั้น ทำให้เข้าใจผิด) ด้วยว่า พุทธศาสนา บัดความรับผิดชอบต่อสังคมและรัฐบาลพึงมีต่อคนในสังคมออกไป เพราะสอนว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้น ในชีวิตของคนแต่ละคนนั้น เป็นเรื่องของ “กรรม” ที่ผู้นั้นได้ทำไว้เอง ความเข้าใจผิด) นี้ จะหมดไปเมื่อเราศึกษาคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมให้ลึกซึ้ง เพราะคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมในศาสนาพุทธ เน้นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับผลหรือแรงกรรม กล่าวที่สอนว่า วิบากกรรมในอดีตของคนแต่ละคน จะแสดงผลให้ปรากฏในปัจจุบันมากขึ้นเพียงใด นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการที่ตัวเราและ/หรือผู้อื่นสร้างขึ้น มาในปัจจุบัน เช่น ความทุกข์จากความยากจนที่เรากำลังประสบอยู่ และเป็นผลจากการกระทำไม่ดีของเราในอดีต จะน้อยลง ถ้าหากสิ่งแวดล้อมที่อยู่ดี เช่น มีองค์กรเอกชน และรัฐบาลให้ความช่วยเหลือเรื่องสวัสดิการแก่คนยากจน ดังนั้น ในกรณีของคนยากจน สังคมและรัฐบาลจึงมีพันธะหน้าที่ที่จะสร้างปัจจัยต่างๆ ในสังคมขึ้นมาบรรเทาความทุกข์ยากลำบากของคนจน ในทำนองเดียวกัน โรงงานต่างๆ ก็มีหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่คนงาน และให้ความช่วยเหลือแก่คนงานที่ประสบอันตรายในการปฏิบัติงาน ในเรื่องทารกที่พิการแต่กำเนิด บิดามารดามีหน้าที่เลี้ยงดูลูกที่พิการ ให้มีคุณภาพชีวิตมากที่สุด ด้วยการให้ความรักและความเอื้ออาทรอย่างเต็มที่

แก่นธรรมต่อมาที่พบในพุทธวิถีสันของหลวงพ่อดอกจากกฎแห่งกรรมคือ **วิถีทางการหลุดพ้นหรือบรรลุนิพพาน** คำสอนเรื่องนิพพานเป็นคำสอนที่เข้าใจได้ยากสำหรับคนทั่วไปเช่นกัน เพราะคำสอนนี้เกี่ยวข้องกับคำสอนเรื่องอนัตตา ที่สวนทางกับความเชื่อเรื่อง “อัตตา” หรือความเป็นอมตะของวิญญาณ ที่คนทั่วไปมักจะยึดถือ

พุทธศาสนาถือว่า “อัตตา” เป็นสิ่งสมมุติ ไม่มีอยู่ตามธรรมชาติ เพื่อเมื่อวิเคราะห์แยกองค์ประกอบของ จันท์ ๕ หรือนามรูปแล้ว ไม่พบ “อัตตา” หรือ “ดวงวิญญาณ” ที่มีลักษณะเที่ยงแท้ไม่เปลี่ยนแปลง เช่นที่ถือกัน ในศาสนาฮินดูและศาสนาคริสต์ แต่พบว่าองค์ประกอบทุกส่วนรวมไตรลักษณ์ คือ อนิจจัง ทุกขัง และอนัตตาเป็นธรรมชาติทั้งนั้น คำสอนเรื่องอนัตตาเป็นคำสอนที่ไม่มีอยู่ในศาสนาใด ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่เข้าใจและยอมรับได้ยาก แม้แต่ชาวพุทธเองก็มีปัญหาเกี่ยวกับคำสอนนี้

ศาสนาพุทธเห็นว่าการยึดติดในอัตตาทำให้เกิดความ โกรธ ความหลง ที่เป็นอกุศลมูล หรือบ่อเกิดของกิเลสต่างๆ วิบากกรรมจากกิเลสต่างๆนี้ ทำให้เราต้องเวียนว่ายตายเกิดในภพภูมิต่างๆ ในสังสารวัฏ ดังนั้น ถ้าหากจะตัดขาดจากสังสารวัฏ เราจึงต้องกำจัดความ โกรธ ความหลงให้หมด

จากจิตใจ แต่โดยเหตุที่อภุศลมูลทั้งสามนี้เกิดขึ้นจากการยึดมั่นใน“อตฺตา” ดังนั้นในการกัดความโลภ ความ โกรธ ความหลง เราจึงต้องเลิกยึดมั่นใน“อตฺตา” และเนื่องจาก “อตฺตา” เป็นสิ่งสมมุติที่เราสร้างขึ้นมาจาก “อวิชชา” หรือการขาดความรู้เรื่องไตรลักษณ์ที่เป็นธรรมชาติที่แท้จริงของสรรพสิ่งทั้งหลาย ดังนั้นเราจะ **กำจัด “อตฺตา” ได้ด้วย “วิชา” หรือ ไตรลักษณ์** “วิชา” ทำให้ “อตฺตา” กลับคืนไปอยู่ในสภาวะดั้งเดิม คือเป็นสิ่งสมมุติไม่มีอยู่จริง เมื่อ “อตฺตา” ที่เป็นเหมือนเสาหลักให้กิเลสต่างๆเกาะอยู่หายไป กิเลสตัณหา ต่างๆก็พลอยหายไปด้วย เหมือนกับความมืดที่หายไปเมื่อมีแสงสว่าง

ศาสนาพุทธเรียกสภาวะของจิตที่ปราศจากอตฺตาและกิเลสว่า “นิพพาน” และเรียกผู้มีจิตในสภาวะ นี้ว่า “พระตถาคต” (พระพุทธเจ้า) หรือ “พระอรหันต์” ผู้ที่มีจิตในสภาวะนิพพาน (สุปาทิเสสนิพพาน) ดังนั้นปัญหาที่ว่าจิตที่กล่าวมายังคงอยู่หรือไม่เมื่อนามรูปดับไปแท้จริงเป็นปัญหาที่ไม่สมควรจะถาม เพราะ ในทัศนะของพุทธศาสนา การเกิดเป็นเรื่องของแรงกรรม ที่มีอตฺตาและกิเลสเป็นฐาน เมื่อไม่มีปัจจัยให้เกิด การเกิดก็ไม่สามารถมีขึ้นได้ การที่พุทธศาสนิกายมหายานเรียกจิตในสภาวะนิพพานว่า “สูญตา” หรือ “ธรรมชาติของพุทธ” หรือ “จิตเดิม” ก็เพื่อชี้ให้เห็นว่าจิตที่มีความสงบในลักษณะดังกล่าวที่ไม่มีตัวตน ไม่ มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งใดนั้นเป็นความว่าง

คำอธิบายความหมายของนิพพานที่กล่าวมา ทำให้นักวิชาการหลายคนกล่าวหาว่าพุทธศาสนามีปรัชญาความคิดแบบนัตถิวัต (nihilism) ที่สอนว่าไม่มีอะไรมีอยู่ ดยแล้วสูญ ซึ่งตรงข้ามกับปรัชญา สัสตาวาท (existentialism) ที่เชื่อว่าวิญญาณหรืออตฺตามีลักษณะนิรันดร์ ที่จริงแล้วศาสนาพุทธ ไม่ได้เอนเอียงไปทางปรัชญาสำนักหนึ่งสำนักใด พระพุทธเจ้าทรงสอนเรื่อง**ปฏิจสมุปบาท** เพื่อชี้ให้เห็นว่าตามความเป็นจริงแล้วทุกสิ่งที่มีอยู่ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันในฐานะเป็นเหตุปัจจัยซึ่งกันและกัน สิ่งที่เป็น “ผล” จาการเกิดของสิ่งหนึ่งจะเป็น “เหตุ” ที่ทำให้อีกสิ่งหนึ่งเกิดมีขึ้น อตฺตาหรือดวงวิญญาณอมตะ ไม่มีอยู่ในธรรมชาติ ทุกสิ่งที่มีอยู่นอกจากจะเป็นเหตุปัจจัยกันแล้ว ยังมีธรรมชาติเป็น ไตรลักษณ์ด้วย และถึงแม้ว่านิพพานที่เป็นเป้าหมายสูงสุดของศาสนาพุทธจะเป็นสภาวะของจิตที่ว่างจากอตฺตา แต่ก็เป็นจิตที่บริสุทธิ์ สว่างและสงบซึ่งเป็นคุณสมบัติทางสร้างสรรค์ทั้งนั้น

นอกจากนี้ นิพพานในพุทธศาสนายังไม่เกี่ยวข้องกับการทำลายสิ่งต่างๆ ที่ปรัชญานัตถิวัตถือ ว่าป็นเรื่องสำคัญ อตฺตาเป็นสิ่งสมมุติไม่มีตัวตนจริง ดังนั้นจึงทำลายไม่ได้ นิพพานเกิดขึ้นเมื่อเราเลิกหรือปล่อยว่างความยึดมั่น ในอตฺตาด้วย “วิชา” หรือ ไตรลักษณ์ ดังนั้นนิพพานจึงไม่ได้เป็นสิ่งลึกลับแต่อย่างใด แต่กระนั้น ก็มีผู้พยายามอธิบายนิพพานให้มีลักษณะตรงข้าม โดยปราศจากไตรลักษณ์เป็นฐาน เช่นอธิบาย นิพพานในแนวความคิดเรื่องความเป็นอมตะของอาตมัน ที่สอนในปรัชญาเวทานตะของศาสนาฮินดูมาเป็น ฐานของคำอธิบาย โดยกล่าวว่านิพพานเป็นสภาวะที่อาตมันไปรวมกับสิ่งสูงสุดหรือปรมาตมันหรือพระ พรหม ในศาสนาฮินดูสภาวะนี้เกิดขึ้นเมื่อเราเพ่งพิลาไปในตัวองจนพบอตฺต(อาตมัน)ที่เป็นอมตะซ่อน เร้นอยู่ในรูปนาม คำอธิบายนี้ขัดแย้งกับคำสอนในพุทธศาสนาเรื่องอตฺตาและปฏิจสมุปบาท เพราะเป็นการ นำปรัชญาความคิดของศาสนาฮินดู มาอธิบายปรัชญาความคิดในพุทธศาสนาที่มีลักษณะตรงข้าม

อย่างไรก็ตามเราคงจะต้องยอมรับว่าความหมายที่เป็นปัญหาของนิพพานยังเป็นเรื่องที่ถกเถียงกัน อยู่เพราะในคัมภีร์ต่างๆในพุทธศาสนามีคำอธิบายความหมายของนิพพานหลายอย่าง แล้วแต่ว่าคำนี้จะ อยู่ในบริบทใด นิพพานจึงเป็นเสมือนดวงจันทร์ที่มีเมฆหมอกบังมองเห็นไม่ชัดเจน แต่เมื่อเรา ปฏิบัติตามหลักของไตรสิกขหรือมรรค ๘ ที่เป็นทางไปสู่เป้าหมายสูงสุดของพุทธศาสนาได้ครบถ้วน เรา จะทราบเองว่านิพพานหมายถึงอะไรแน่ เพราะเมื่อถึงเวลานั้นเมฆหมอกที่บังดวงจันทร์จะหายไปเอง ทำให้เรามองเห็นดวงจันทร์ใสสว่างในท้องฟ้า

การปฏิบัติเป็นหัวใจของพุทธศาสนา เพราะเป็นเครื่องมือให้พระธรรมคำสอนซึมซาบเข้าไปใน จิตใจ เหมือนกับลิ้นที่ได้ลิ้มรสอาหาร การปฏิบัติที่สำคัญที่สุดคือการการปฏิบัติตามมรรค ที่นำไปสู่ นิพพาน ศาสนาพุทธไม่ได้ต้องการให้เราปฏิบัติเพื่อเอาตัวรอดอย่างเดียว แต่ให้เราใช้ทุกสิ่งทุกอย่างที่ **ได้รับ** จากการปฏิบัติให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นและสังคมที่อยู่ด้วย

การช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้อื่นให้พ้นทุกข์เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตของชาวพุทธนิกายมหายาน เพราะเป็นการดำเนินชีวิตในแนวทางของพระโพธิสัตว์ แต่สำหรับชาวพุทธนิกายเถรวาท การบำเพ็ญภาวนา ต้องมาก่อนการช่วยเหลือผู้อื่น เพราะจิตบริสุทธิ์แล้ว การช่วยเหลือผู้อื่นจะเป็นไปเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น อย่างแท้จริง ไม่มีเจตนาที่เห็นแก่ตัวแฝงอยู่

เราอาจยอมรับว่าการให้ความสำคัญแก่จิตภาวนามากกว่าช่วยเหลือผู้อื่น เป็นความเห็นแก่ตัวอย่าง หนึ่ง แต่ก็เห็นแก่ตัวที่ไม่เป็นอันตรายแก่ผู้ใด และเป็นการเห็นแก่ตัวที่จะได้ทำประโยชน์ให้แก่ ผู้อื่นได้เต็มที ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งสังคมนิยม สอนให้เราทำตัวเองให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นและสังคม ให้มากที่สุด เช่นที่พระพุทธเจ้าได้ทรงทำให้เห็นเป็นตัวอย่าง ไม่ได้สอนให้ทอดทิ้งสังคม เช่นที่เข้า(คิด) กัน

ถึงแม้ว่าพระสงฆ์เถรวาทจะถือว่าจิตภาวนาเป็นหน้าที่สำคัญของพระสงฆ์ แต่ในขณะเดียวกัน พระสงฆ์นิคายนี้ก็ไม่ได้บำเพ็ญภาวนาจนถึงกับทอดทิ้งสังคมและไม่ช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้อื่น ดังเห็นได้ จากการที่นอกเหนือจากการสอนและการให้คำปรึกษาหารือแก่ชาวบ้านเรื่องปัญหาชีวิตเป็นประจำแล้ว พระสงฆ์จะทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อยกคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในชุมชนต่างๆให้ดีขึ้นด้วย เช่น เป็นผู้นำใน การสร้างโรงเรียน โรงพยาบาล ธนาคารข้าว ธนาคารกระบือ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ในการ จัดกิจกรรมต่างๆเหล่านี้ พระสงฆ์(หรือที่รู้จักกันว่าพระพัฒนา) มีวัตถุประสงค์ที่จะ ให้ชาวบ้านช่วยเหลือ ตัวเองได้เป็นสำคัญ และเมื่อเห็นว่ากิจกรรมใดที่ชาวบ้านทำเองได้ พระสงฆ์ก็ถอนตัวออกจากกิจกรรมนั้น และหันไปปฏิบัติทางจิตภาวนาต่อไป แต่เมื่อชาวบ้านไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ พระสงฆ์เถรวาทก็จะ หยุดบำเพ็ญภาวนาชั่วคราว และใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่แนะนำให้ชาวบ้านร่วมมือกันแก้ไขปัญหา เหล่านั้นด้วยตัวเอง เช่น กระตุ้นและส่งเสริมให้ชาวบ้านมีความมั่นใจในตัวเองให้มากขึ้น ไม่ให้ท้อแท้หมด หวังเมื่อไม่ได้รับความช่วยเหลือจากราชการ เมื่อชาวบ้านช่วยตัวเองได้พระสงฆ์ก็จะถอนตัวไปภาวนาต่อไป

เราอาจสรุปได้ว่า ศาสนาพุทธที่ปรากฏในพุทธวิถีสันของหลวงพ่อกี่แสดงออกในคำสอนต่าง ๆ นั้น เป็น ศาสนาแห่งความเป็นจริง มุ่งสอนให้เราสู้แรงในธรรมชาติแท้จริงของชีวิต พร้อมทั้งสนับสนุนส่งเสริม

ให้เราเผชิญหน้ากับความจริงที่ว่า**ชีวิตคือความทุกข์** และใช้ความจริงนั้นเป็นฐานของความสุข โดนนัยนี้ ศาสนาพุทธจึงเป็น**ศาสนาแห่งความสุข** มีคำสอนเกี่ยวกับความสุขระดับต่างๆที่เราสามารถมีได้ ตั้งแต่ความสุขจากการมีวัตถุไปจนถึงความสุขที่เกิดจากการมีจิตที่สงบ สว่าง เบิกบาน และเป็นอิสระ

การที่ศาสนาพุทธให้ความสำคัญต่อการพัฒนาจิตให้มีสภาวะดังกล่าว โดยไม่ห้อยู่ในอำนาจของความเป็นโลก ความโกรธ ความหลง และให้มีความรักความเมตตา ศาสนาพุทธจึงได้ชื่อว่าเป็น**ศาสนาแห่งสันติภาพ** สอนคนให้อยู่ด้วยกันด้วยความรัก ความเมตตา ความเอื้ออาทรต่อกัน และการเคารพความแตกต่างของกันและกัน ไม่ว่าจะเป็นความแตกต่างทางลัทธิการเมืองหรือความเชื่อศาสนา ความรักความเมตตาเป็นฐานของคุณธรรมต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ด้วยสันติสุข เช่น ชันติธรรม หรือการเป็นคนใจกว้าง ไม่ยึดถือความคิดเห็นและความเชื่อของตนเป็นสำคัญ ความปรารถนาดีต่อกัน และการช่วยเหลือสงเคราะห์กัน

นอกจากนั้นศาสนาพุทธยังเป็น**ศาสนาแห่งมนุษยนิยม** มีความมั่นใจในศักยภาพของมนุษย์ที่จะช่วยตนเองให้พ้นทุกข์ และมีความสุขที่แท้จริงได้ด้วยการกระทำของตัวเอง โดยไม่ต้องอาศัยอำนาจนอกตัว ดังเห็นได้จากคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมหรือกรรมนิยาม ที่ให้กรรม(หรือการกระทำที่มีเจตนาเป็นองค์ประกอบ) ของคนแต่ละคน เป็นสิ่งกำหนดชะตากรรมของผู้กระทำ ในทำนอง“ว่านพืชอย่างไรย่อมได้รับผลอย่างนั้น”

การใช้เจตนาเป็นพื้นฐานสำคัญของการกระทำที่เป็นกรรม มีผลให้พุทธศาสนาเป็น**ศาสนาแห่งทางสายกลาง** ไม่สุดโต่งเกินความจริง เช่นสอนว่าในการบำเพ็ญเพียรภาวนา ปัญญาที่รู้แจ้งจะเกิดขึ้นเมื่อเราไม่หมกมุ่นอยู่กับความสุข (กามสุขขัลลิกานุโยค) หรือไม่ทรมานกายให้เดือดร้อนข้นอุกฤษฏ์(อหิตกิมลลิกานุโยค) สอนว่าการตายไม่ได้เป็นการตายแล้วสูญ(นัตถิવાท) หรือเป็นการที่ดวงวิญญาณที่เป็นอมตะออกจากร่าง(สัสสตาวาท) แต่เป็นการที่ดวงจิตปัจจุบันที่ใกล้ดับ(จุติจิต) และจิตดวงใหม่ (ปฏิสนธิจิต) มีความสืบเนื่องกัน

ศาสนาพุทธถือว่าชีวิตที่มีความสุข เป็นชีวิตที่อยู่ในทางสายกลางหรือความพอดี คุณธรรมพื้นฐานในพุทธศาสนามีลักษณะเช่นนี้ เช่นความกล้าหาญอยู่ระหว่างความกล้าขำขิ้นและความขี้อลาดตาขาว สันโดษอยู่ระหว่างความไม่พอใจอะไรสักอย่าง ความโลภหรือความอยากได้ไม่สิ้นสุด การที่จะรู้ว่าความพอดีอยู่ที่ไหนนั้น เราต้องใช้ปัญญาพิจารณาเอง ซึ่งทำให้เรามีความคิดกว้าง ไม่ติดอยู่ที่ประโยชน์ระยะสั้นเท่านั้น แต่คำนึงถึงประโยชน์ระยะไกลควบคู่กันด้วย เช่นศาสนาพุทธไม่ได้ห้ามไม่ให้เราใช้

ทรัพยากรธรรมชาติ แต่เตือนให้เราใช้ด้วยความระมัดระวังและประหยัดมัธยัสถ์ ไม่ใช่ด้วยความโลภ

ลักษณะอีกอย่างหนึ่งของศาสนาพุทธ ที่ปรากฏในพุทธวิทศน์ของหลวงพ่อก็คือเป็น**ศาสนาแห่งเหตุผล** พุทธธรรมไม่ได้สร้างขึ้นมาจากจินตนาการของพระพุทธเจ้า แต่จากประสบการณ์และปัญญารู้แจ้งของพระองค์ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ศึกษาวิเคราะห์ได้ ด้วยเหตุนี้พุทธธรรมจึงแตกต่างจากคำสอนของศาสนาอื่นที่เป็นเรื่อง “ศรัทธา” อย่างเดียว พระพุทธเจ้าทรงเน้นให้พุทธศาสนิกชน ใช้เหตุผลและประสบการณ์ในการศึกษาพระธรรมให้มาก และไม่ต้องการให้ผู้ใดนับถือศสนาพุทธด้วย“ศรัทธา” แต่อย่างเดียว เพราะ

ความเชื่อศาสนาที่มีแต่ “ศรัทธา” อย่างเดียวย่อมนำอันตรายมาสู่ศาสนิกชนและสังคมได้ เนื่องจาก **“ศรัทธา” และ “ความมกมาย” มักจะอยู่ด้วยกัน** แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าพุทธศาสนาไม่ได้ให้ความสำคัญแก่ “ศรัทธา” หรือความเชื่อที่ยังไม่มีการพิสูจน์ พุทธศาสนาสอนว่า “ศรัทธา” ที่แสดงออกมาด้วยการยึดมั่นในพระรัตนตรัยนั้น เป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติธรรมและการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะช่วยให้เรามี “ที่พึ่งทางใจ” แต่การยึดพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งนี้ แตกต่างจากการศาสนิกชนศาสนาอื่นยึดถือ “พระเจ้า” เพราะองค์ประกอบของพระรัตนตรัยที่มีพระพุทธ พระธรรม และพระอริยสงฆ์นั้น มีความสัมพันธ์กันในทางเหตุผล กล่าวคือ พระพุทธ หมายถึงพระเจ้า หรือพุทธสภาวะ (ความบริสุทธิ์ผู้ส่องปราศจากความเศร้าหมองที่ปกคลุมพระธรรมเป็นคำสอนที่จะนำไปสู่สภาวะนี้ และพระอริยสงฆ์เป็นตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมของผู้ปฏิบัติตามคำสอนจนประสบความสำเร็จ การมีศรัทธาหรือการยึดพระอริยสงฆ์เป็นที่พึ่งทางใจจะเป็นผลลดบันดาลใจให้เราปฏิบัติตามพระธรรมเพราะพระอริยสงฆ์เป็น “ข้อพิสูจน์” ของพระธรรมและ “พระพุทธ” ดังนั้นถ้าหากขาดองค์ประกอบอย่างหนึ่งอย่างใด เช่นขาดพระอริยสงฆ์ องค์ประกอบอื่นก็จะมีค่าสำคัญน้อยลงด้วย ดังนั้นความเชื่อในพระรัตนตรัยในพุทธศาสนาจึงมีทั้งเหตุผลและประสบการณ์เป็นพื้นฐานสำคัญ ไม่ใช่เป็นเรื่องของ “ศรัทธา” เท่านั้น ศาสนาพุทธยอมรับว่า “ศรัทธา” เป็นเสมือนพลังขับเคลื่อนสำคัญ ที่ทำให้เราสามารถทำสิ่งต่างๆ ได้โดยไม่เหน็ดเหนื่อยหรือท้อถอย แต่ในขณะที่เดียวกันศาสนาพุทธก็เตือนให้เราไม่ศรัทธาที่มีเหตุมีผลจะได้ไม่ตกเป็นทาสของ “ความหลง” หรือ “ความมกมาย” ในการทำบุญ การมีแต่ศรัทธาอย่างเดียวไม่เพียงพอ เราจำเป็นต้องมีเหตุผลคือใช้ปัญญาวิเคราะห์ให้รอบคอบก่อนที่จะทำบุญอะไร มิฉะนั้นจะไม่ได้บุญตามความต้องการ

ถึงแม้ศาสนาพุทธจะได้เชื่อว่าเป็นศาสนาของเหตุผล แต่ก็ไม่ได้มองข้ามความสำคัญขอ**อารมณ์**ในชีวิต เพราะเชื่อว่**อารมณ์และจิต(ความคิดหรือความเชื่อ)มีความสัมพันธ์กันมาก และอารมณ์เป็นเครื่องชี้นำว่าจิตของเราดีหรือเลวมีความสุขหรือมีความทุกข์** โดยเหตุที่อารมณ์มีความสำคัญเช่นนี้ เราจึงต้องสนใจเรื่องคุณภาพของอารมณ์ให้มาก เราจะมีความสุขไม่ได้ถ้าหากเรามีแต่อารมณ์ที่มีคุณภาพ มีแต่ปริมาณเท่านั้น ศาสนาพุทธแบ่งอารมณ์ออกเป็น ๒ ประเภทคือ อารมณ์กุศล (อารมณ์ลบ) และอารมณ์อกุศล (อารมณ์บวก)

อารมณ์ประเภทแรกได้แก่**อารมณ์ที่เป็นอันตรายแก่ตัวเราและผู้เกี่ยวข้อง** เช่นความเกลียด ความอิจฉาริษยาและความรัก (ที่เห็นแก่ตัวเพราะเกิดจากกิเลสและราคะ) อารมณ์เหล่านี้ ทำให้จิตมัวหมอง และนำไปสู่พฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรงได้

ส่วน**อารมณ์กุศล**ได้แก่**พรหมวิหาร ๔** คือ **เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา** ถ้าหากจิตใจเราทรงอารมณ์เหล่านี้ได้ จิตใจก็จะสงบและมีความสุขตลอดเวลา**เมตตา** ทำให้เรารักคนทุกคนไม่ว่าจะเป็นมิตรหรือศัตรูและรู้จักให้อภัย**กรุณา**ทำให้เราสงสารเห็นอกเห็นใจคนอื่นและช่วยเหลือผู้อื่นนี้ให้มีความสุข**มุทิตา**ทำให้เรายินดีชื่นชมในคนอื่นที่ได้ดี ไม่มีความอิจฉาริษยา และ**อุเบกขา**ทำให้เราวางเฉยต่ออารมณ์ที่มากระทบได้

ในบรรดาอารมณ์พรหมวิหาร ๔ นี้ อารมณ์ที่คนพูดถึงกันมากที่สุดคือ **ความเมตตา (กรุณา)** ซึ่งนอกจากจะทำให้ผู้ทรงอารมณ์นี้มีความสุขแล้ว ยังทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมีความสุขไปด้วย ความเมตตามีผลต่อสุขภาพจิตและ สุขภาพกายมาก ดังเห็นได้ว่าผู้ทำงานอาสาสมัครช่วยเหลือผู้อื่น มักเป็นผู้มีสุขภาพแข็งแรงดีกว่าคนที่หมกมุ่นอยู่กับตัวเอง จนไม่ทำอะไรให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นเลย

ในคำสอนของพุทธศาสนา **อารมณ์อกุศลทั้งหมดที่กล่าวว่ามีรากเหง้ามาจากอวิชชา** คือความไม่รู้แจ้งเกี่ยวกับธรรมชาติแท้จริงของตัวเรา คือเชื่อ(แบบผิด) ว่าเรามีตัวตนหรือ “อัตตา” และ “อัตตา” นี้แตกต่างจาก “อัตตา” ของผู้อื่นในทุกด้าน ความเชื่อเช่นนี้ ทำให้เราเป็นคนเห็นแก่ตัว เพราะมีศูนย์กลางชีวิตที่ “อัตตา” ของตน ความเห็นแก่ตัวเป็นรากเหง้าของอารมณ์อกุศลทุกอย่าง ดังนั้นในการปรับเปลี่ยนอารมณ์อกุศลให้เป็นอารมณ์กุศลเราจึงต้องมี “วิชา” หรือปัญญาที่แจ้งเกี่ยวกับตัวเอง ไม่หลงผิดเมื่อปัญญาทำให้ความหลงหรืออุปทานเรื่อง “อัตตา” หายไป อารมณ์กุศลก็เข้ามาแทนที่อารมณ์อกุศลที่หายไปพร้อม “อัตตา” เหมือนความสว่างที่เกิดขึ้นเมื่อความมืดหายไป

พุทธศาสนาใช้การภาวนาเป็นวิธีสำคัญในการปรับเปลี่ยนอารมณ์ เช่นเมตตาภาวนาที่สามารถปรับเปลี่ยนอารมณ์อกุศล เช่นความเกลียดชังและความมั่งร้ายให้กลายเป็นอารมณ์เมตตาขึ้นมา การภาวนาด้วยวิธีนี้จะทำให้เราสังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่เกิดขึ้นในตัวที่ละน้อย เช่นความรักที่มีต่อสามี (ภรรยา) หรือลูกมีเพิ่มมากขึ้น และเราสามารถเป็นมิตรกับคนที่เราไม่เคยเอาใจใส่มาก่อนเลยได้ ในขณะที่ความเกลียดชังหรือความมั่งร้ายที่เรามีต่อผู้อื่นก็จะลดน้อยลงและหายไปในที่สุด เมื่อจิตใจทรงอารมณ์เมตตาเราก็สามารถแผ่เมตตาไปช่วยให้ผู้อื่นมีความสุขได้ เพราะกระแสดีที่มีความเมตตามีพลังมากจนอาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีในตัวผู้อื่นได้

นอกจากนี้ ศาสนาพุทธยังเป็นศาสนาที่ไม่ขัดแย้งกับวิทยาศาสตร์ปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องวิวัฒนาการของชีวิตและโลก หรือเรื่องธรรมชาติของสสาร ศาสนาพุทธอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ทั้งทางวัตถุและจิตใจในรูปของกฎธรรมชาติ โดยไม่อ้างอิงอำนาจลึกลับลึทธิ นอกจากนั้น คำสอนเรื่องปฏิเสธสมุปบาทที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ ในธรรมชาติ ในฐานะเป็นเหตุปัจจัยซึ่งกันและกัน ยังสอดคล้องความคิดทางวิทยาศาสตร์ที่ว่า สรรพสิ่งต่างๆ ในจักรวาลล้วนแต่พึ่งพาอาศัยกัน ไม่ว่าจะเป็สิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต

คงจะไม่เกินความจริงถ้าหากจะกล่าวว่า **ไม่มีความคิดทางวิทยาศาสตร์อะไร ตั้งแต่ความคิดเรื่องวิวัฒนาการของดาร์วิน จนถึงความคิดของไอน์สไตน์เรื่องสัมพันธภาพที่ขัดแย้งกับคำสอนในพุทธศาสนา** ไอน์สไตน์เองถึงกับกล่าวว่าถ้าหากมีศาสนาใดที่เป็นที่ยอมรับของนักวิทยาศาสตร์ศาสนานั้นคือศาสนาพุทธ ไอน์สไตน์คงรู้ว่าการค้นพบทางวิทยาศาสตร์พิสูจน์หรือยืนยันพระธรรมคำสอนว่าเป็นความจริงมากน้อยเพียงใด ความเชื่อของนักวิทยาศาสตร์เรื่องกฎธรรมชาติ สอดคล้องกับคำสอนของพุทธศาสนาเรื่องนิยามหรือกฎของการเป็นเหตุเป็นผล (law of causality) ที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ ในฐานะเป็นเหตุปัจจัยซึ่งกันและกัน แม้แต่ความคิดทางวิทยาศาสตร์ที่ว่าสสารเป็นพลังงาน ก็เป็นสิ่งที่ศาสนาพุทธกล่าวไว้ ๒,๕๐๐ กว่าปีมาแล้ว ในทำนองเดียวกัน การค้นพบของนักวิทยาศาสตร์ที่ว่า จิตมนุษย์ไม่มีดวง

วิญญาณ (Soul) อยู่ นั่น เป็นการค้นพบหลังพุทธศาสนา ๒,๕๐๐ กว่าปีเช่นเดียวกัน นอกจากนั้น การที่ วิทยาศาสตร์มองดูจักรวาลว่าเป็นสิ่งเกิดขึ้นเอง ตามขบวนการวิวัฒนาการทางธรรมชาติ ไม่มีเป้าหมายอะไร กำหนดล่วงหน้าไว้ นั่น เป็นการสะท้อนให้เห็นทัศนะของพุทธศาสนา ที่ถือว่าจักรวาลเป็นสิ่งกว้างใหญ่ ไพศาล มีวิวัฒนาการยาวนาน โดยมีกฎธรรมชาติว่าด้วยแรงดึงดูดและแรงผลักดันเป็นปัจจัยสำคัญ จักรวาล ไม่มีความหมายอะไรอยู่ในตัวเพราะไม่มีผู้ใดสร้างขึ้นมา เป็นเพียงขบวนการทางธรรมชาติ ที่สิ่งต่างๆ มีความสัมพันธ์กันในรูปของเหตุเกิดขึ้นก่อน) และ ผล (เกิดภายหลัง) เท่านั้น ไม่สนใจโยคีต่อมนุษย์ว่า จะเป็นอย่างไร ดังนั้น ในการมีชีวิตอยู่มนุษย์จึงต้องช่วยตัวเอง และสร้างความหมายให้แก่ชีวิตของตนและ จักรวาลด้วยการกระทำของตนเอง

การเน้นว่าศาสนาพุทธไม่ขัดแย้งกับวิทยาศาสตร์ ไม่ได้เป็นการยกความสำคัญของวิทยาศาสตร์ให้เหนือศาสนา การชี้ให้เห็นความสอดคล้องในความคิดทางวิทยาศาสตร์และคำสอนในศาสนาพุทธ มี วัตถุประสงค์ที่จะแสดงให้เห็นถึงลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของศาสนาพุทธที่ศาสนาอื่นขาดคือ เป็นศาสนาที่มีคำสอนไม่ขัดแย้งกับการค้นพบที่สำคัญทางวิทยาศาสตร์ ความจริงแล้ววิทยาศาสตร์และศาสนาพุทธต่างก็มีคุณค่าในตัวเอง โดยไม่จำเป็นต้องเชื่อมโยงเข้าหากัน **ทั้งวิทยาศาสตร์และศาสนาพุทธต่างก็แสวงหาความรู้เกี่ยวกับโลกและชีวิตเหมือนกัน** แต่มีวิธีการแสวงหาความรู้แตกต่างกัน **วิทยาศาสตร์สนใจแสวงหาความรู้เกี่ยวกับโลกภายนอก แต่พุทธศาสนาหาความรู้เกี่ยวกับโลกภายในของมนุษย์ที่มีฐานอยู่ที่จิต** ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ทำให้เราเข้าใจปรากฏการณ์ต่างๆทางธรรมชาติมากขึ้น ดังนั้นจึงไม่เป็นคนงมงาย ความรู้ทางวิทยาศาสตร์อาจเปลี่ยนทัศนคติของเราที่มีต่อโลกและชีวิต และเปลี่ยนชีวิตเราให้มีความสุขสบายมากขึ้น แต่ไม่ว่าจะมีประโยชน์ต่อชีวิตมากเพียงใด **ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไม่สามารถเปลี่ยนจิตใจของมนุษย์ได้** ไม่ว่าจะมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์มากเพียงใด มนุษย์ก็ยังคงเป็นคนเห็นแก่ตัวและอยู่ในอำนาจของความโลภ ความโกรธ และความหลงอยู่เหมือนเดิม **แต่ความรู้ที่ได้จากศาสนาพุทธสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงในจิตใจของมนุษย์ได้ทำให้จิตเป็นอิสระจากกิเลสตัณหาและอุปทาน**

อย่างไรก็ตามวิทยาศาสตร์และศาสนาพุทธควรจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเพื่อจะได้ก่อให้เกิดองค์รวมของความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่มนุษย์ ที่ประกอบด้วยร่างกายและจิตใจ นอกจากนั้นความสัมพันธ์นี้ ยังจะช่วยให้ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์มีทิศทางที่แน่นอน ไม่นำอันตรายมาสู่มนุษย์และโลกที่อยู่ และในขณะเดียวกันความรู้ทางวิทยาศาสตร์จะช่วยให้เราเข้าใจคำสอนของพุทธศาสนาเกี่ยวกับวิวัฒนาการของจักรวาลชีวิต และธรรมชาติของสรรพสิ่งต่างๆอย่างเป็นระบบ ความเข้าใจดังกล่าวจะช่วยเสริมให้เราเห็นคุณค่าคำสอนในศาสนาพุทธมากขึ้นด้วย

ลักษณะประการสุดท้ายของพุทธศาสนา ที่ปรากฏในพุทธวิหัตสน์ของหลวงพ่อก็คือ **เป็นศาสนาที่มีหลักจริยธรรมสากล** ที่สามารถนำไปใช้เป็นบรรทัดฐานสำหรับวัดความเจริญก้าวหน้าของแต่ละคนและสังคมปัจจุบันได้ และสำหรับกำหนดทิศทางของการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีในเรื่องต่างๆ โดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่มนุษย์ สังคมและธรรมชาติ

การมีทรัพย์สิน อำนาจ เกียรติ และชื่อเสียง จะมีประโยชน์อะไรถ้าหากจิตใจยังอยู่ในบงการของโลก
โกรธ หลง

การมีเศรษฐกิจ โชคช่วงชั่ววอล จะมีประโยชน์อะไรในเมื่อคนในสังคมมีแต่ความวิตกกังวล ความ
กระวนกระวายใจและความหว่าแห้วอ้างว้าง

การพัฒนาประเทศจะมีประโยชน์อย่างไร ถ้าหากการพัฒนานั้นนำไปสู่การเสียคุณภาพทาง
ธรรมชาติที่เป็นอันตรายต่อชีวิตมนุษย์

เทคโนโลยีสมัยใหม่จะมีประโยชน์อะไร ถ้าหากถูกนำมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่คำนึงถึง
ผลกระทบต่อผู้อื่น สังคม และโลกที่อยู่

บุญคุณใหญ่หลวงของหลวงพ่

รศ.ดร.พินิจ รัตนกุล

วัดอัมพวันเป็นสถานที่ที่คนจากทุกสารทิศมุ่งมาเพื่อหาความสุขทางใจ หลวงพ่อเป็นความหวังของทุกคนที่ต้องการหนีทุกข์ หาสุข

คำสอนของหลวงพ่ ช่วยให้คนนับหมื่นนับแสนได้ลิ้มรสความสุขที่ประณีตมากกว่าความสุขจากการเสพวัตถุที่คุ้นเคยกัน ความสุขที่หลวงพ่ช่วยให้เราได้พบเห็นและลิ้มรส เป็นความสุขที่เกิดจากการมีจิตใจดีงาม โลกโกรธหลงน้อยลง ไม่ยึดมั่นถือมั่น ไม่ติดอยู่ในโลกธรรมทั้งปวง บุญคุณเช่นนี้ใหญ่หลวงยากที่จะทดแทนได้

การปฏิบัติกรรมฐานที่หลวงพ่เมตตาแนะนำมาเผยแพร่แก่ศาสนิกชนทั่วไป เป็นทางสายเอกของพุทธศาสนาที่น่าประโยชน์นานาประการมาสู่ผู้ปฏิบัติ

ในหนังสือชุดกฎแห่งกรรมของหลวงพ่ มีผู้เล่าเกี่ยวกับผลของการปฏิบัติกรรมฐานที่เกิดขึ้นในชีวิตตนหลายคนเช่นบอกว่า การปฏิบัติกรรมฐานตามแนวทางของหลวงพ่ทำให้มีสุขภาพจิตดี สงบ หนักแน่น ใจเย็น ไม่หงุดหงิด หรือฟุ้งซ่าน เปลี่ยนจากคนหยาบกระด้างมาเป็นคนนิ่มนวล มีความคิดทางสร้างสรรค์ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ ที่ปัจจุบันเรียกว่า อีคิว. หรือความฉลาดทางอารมณ์ ประสบการณ์ต่างๆเหล่านี้ชี้ให้เห็นผลของการปฏิบัติกรรมฐาน ที่มีต่อจิตใจของผู้มาปฏิบัติที่วัดอัมพวัน

วิธีปฏิบัติกรรมฐานที่หลวงพ่เมตตาแนะนำมาสอนแก่ศาสนิกชนนั้น เป็นการปฏิบัติตามแนตติปฏิฐาน ๔ ซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบจากการตรัสรู้ และมีเฉพาะในศาสนาพุทธเท่านั้น หลวงพ่จึงเรียกว่าเป็นทางสายเอกของพุทธศาสนา

ทางสายเอกเป็นการฝึกจิตให้เกิดปัญญา เห็นสภาวะธรรมต่างๆตามความเป็นจริง ทำให้ไม่ยึดติดสิ่งทั้งปวงรวมทั้งตัวเองด้วย เป็นเหตุให้สามารถตีผลสประเภทต่างๆทั้งหยาบและละเอียดในที่สุด

หลวงพ่สอนให้เจริญสติปฏิฐานด้วยวิธีการต่างๆ เช่นเดินจงกรม และยังสอนให้เจริญสติทุกอิริยาบถในชีวิตประจำวันควบคู่ไปด้วย เช่น การรับประทานอาหาร การใส่เสื้อผ้า การอาบน้ำ การถ่ายอุจจาระปัสสาวะ เพื่อให้เรามีสติระลึกรู้อยู่ตลอดเวลา ทำให้เราหยุดคิด และมีจิตอยู่ที่ปัจจุบันอย่างเดียว ไม่มีอดีตและอนาคต ดังนั้นจิตใจซึ่งนึบบานมีความสุข

วงการแพทย์ปัจจุบันได้พิสูจน์ให้เห็นจริงแล้วว่า**การปฏิบัติกรรมฐานตามแนวสติปฏิฐาน ๔** นั้นช่วยให้เรามีสุขภาพดีได้แน่นอน เช่นการใช้สติกำหนดรู้ส่วนต่างๆของร่างกาย ทำให้เราผ่อนคลายได้มากมีผลให้ฮอร์โมนที่เกิดจากความเครียดลดลง ฮอร์โมนตัวนี้ไปกดภูมิคุ้มกันของร่างกายไว้ ทำให้เม็ดเลือดขาวทีเซลล์ทำหน้าที่น้อยลง การเจริญสติทำให้เม็ดเลือดขาวทีเซลล์ทำงานได้ดี ดังนั้นภูมิคุ้มกันจึงดีตามไปด้วย

นายแพทย์โจน คาแบค ซิน แห่งมหาวิทยาลัยแมซซาชูเซต ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ทดลองนำวิธีเจริญสติไปใช้รักษาผู้ป่วย ได้ผลดี เขาสอนผู้ป่วยให้เจริญสติในท่านั่ง เดิน ยืน และในอิริยาบถต่างๆในชีวิตประจำวัน และสอนให้ทำอานาปานสติ หรือเจริญสติที่ลมหายใจ คือมีสติจับอยู่ที่ลมหายใจเชือก ที่

เรียกว่า อุบหนอ พองหนอ หายใจเข้า ท้องพอง หายใจออก ท้องยุบ เมื่อหุได้ย็นก็กำหนดรู้ แล้วปล่อยวาง เวลาเกิดความรู้สึก สุข ทุกข์ ก็กำหนดรู้แล้ววางเฉย

หลังจากฝึกได้ ๘ สัปดาห์ ปรากฏว่าอารมณ์เครียด โกรธ ซึมเศร้า ลดลง ๗๒% ผู้ป่วยรู้สึกดีขึ้นมาก เมื่อคนไข้ปฏิบัติต่อไปเป็นปี การเจริญสติดังกล่าวช่วยให้อาการจากโรคต่างๆดีขึ้น โดยเฉพาะผู้ป่วยโรคถุงลมโป่งพอง อันเกิดจากการสูบบุหรี่จัด และการหายใจเอาสารพิษเข้าไป โรคปวดคอ ปวดหลัง ปวดไหล่ ปวดศีรษะที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษาทางแพทย์แผนปัจจุบันมีความรุนแรงน้อยลง ๕๐-๖๕% ของผู้ป่วย นอกจากนี้ นายแพทย์ผู้นี้ยังได้ทดลองกับคนไข้โรคเรื้อนกวาง ซึ่งเป็นโรคผิวหนังเรื้อรังอย่างหนึ่ง เขาพบว่ากลุ่มผู้ป่วยที่ปฏิบัติตามธรรมฐานและฉายแสงอัลตราไวโอเล็ต รอยโรคที่ผิวหนังยุบหายไปได้รวดเร็ว กว่ากลุ่มผู้ป่วยที่ไม่ได้ปฏิบัติตามธรรมฐานกับฉายแสง

เมื่อเห็นผลดีดังกล่าวของการปฏิบัติตามธรรมฐาน นายแพทย์ชินจึงใช้กรรมฐานเป็นส่วนหนึ่งของการบำบัดโรค ทั้งทางกายและทางจิตใจ พร้อมทั้งได้ตั้งศูนย์การเจริญสติทางการแพทย์ขึ้นมา

แพทย์ชาวอเมริกันอีกผู้หนึ่งที่นำการเจริญสติไปใช้อย่างได้ผล คือ นายแพทย์เอเลียต เกทเตอร์ ทั้งพบว่าการเจริญสติในอิริยาบถต่างๆในชีวิตประจำวัน ติดต่อกันไปนั้น ช่วยป้องกันโรคทั้งเรื้อรังและเฉียบพลันได้ และช่วยรักษาโรคที่เป็นอยู่ด้วย

มีงานวิจัยทางการแพทย์สนับสนุนผลดีของการเจริญสติปีฐาน ๕ มาใช้รักษาโรคทางกายและจิต เป็นจำนวนมาก เช่น นายแพทย์เคนเน็ท เอสแคปเพินและคณะ ศึกษาผู้ป่วยปวดกล้ามเนื้อและเนื้อเยื่อเกี่ยวพัน จำนวน ๗๗ ราย โดยการให้สติปีฐาน ๕ เป็นเวลา ๑๐ สัปดาห์ พบว่า ๕๑% มีอาการดีขึ้นปานกลาง และ ๑๐% ดีขึ้นมาก นายแพทย์ซอเนล ชาบิโรและคณะ ได้ศึกษาการเจริญสติปีฐาน ๕ บำบัดอาการเครียดและความซึมเศร้าลดลงได้ นอกจากนั้นยังทำให้นักศึกษาแพทย์มีความเห็นอกเห็นใจคนอื่นมากขึ้นด้วย นายแพทย์ซี เอ็น อเล็กซานเดอร์และคณะ ได้ศึกษาผู้ป่วยสูงอายุ ๑๗ ราย อายุ ๘๐ ปี โดยแบ่งผู้ป่วยเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มหนึ่งให้ฝึกการเจริญสติปีฐาน อีกกลุ่มให้อยู่ปกติไม่ได้เจริญสติ พบว่ากลุ่มที่ปฏิบัติตามธรรมฐานจะมีความสดชื่นร่าเริง สุขภาพจิตและร่างกายแข็งแรงดี มีความผ่อนคลาย มีความดันโลหิตดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ปฏิบัติ เมื่อติดตามไป ๓ ปี พบว่ากลุ่มที่ปฏิบัติตามธรรมฐานมีชีวิตอยู่ ๘๗.๕%

งานวิจัยในเรื่องการเจริญสติทางการแพทย์มีอยู่มาก ผลงานวิจัยต่างๆเหล่านี้ยืนยันให้เห็นว่าวิธีปฏิบัติตามธรรมฐานที่หลวงพ่อมะต๋านนำมาสอนศาสนิกชนนั้น เป็นประโยชน์แก่สุขภาพจริง แม้แต่ผู้ป่วยที่เป็นโรคร้ายเช่น มะเร็ง มักจะมีอัตราการตายต่ำกว่าประชากรทั่วไป

นอกจากนั้น การสวดมนต์ที่หลวงพ่อมะต๋านำมาก่อน การปฏิบัติตามธรรมฐานนั้น ก็เป็นสิ่งที่ เป็นประโยชน์แก่สุขภาพเช่นกัน งานวิจัยทางการแพทย์เกี่ยวกับผลของการสวดมนต์ที่มีต่อการบำบัดโรคมีจำนวนไม่น้อย เช่น งานวิจัยของนายแพทย์คอลลีปปี้ ได้ศึกษาผู้ป่วยเด็กที่เป็นมะเร็งเม็ดเลือดขาว ๑๘ ราย โดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มหนึ่งสวดมนต์ทุกวัน อีกกลุ่มหนึ่งไม่ให้สวดมนต์ แต่รักษาทางแพทย์เหมือนกัน ทั้งสองกลุ่ม ปรากฏว่าเมื่อครบ ๑๕ เดือน กลุ่มที่สวดมนต์ ๗ คน ใน ๑๐ คน ยังมีชีวิตอยู่ในขณะที่กลุ่มที่ไม่ได้สวดมนต์ ๒ คน ใน ๘ คน มีชีวิตอยู่

ดร.เรนคอฟท์ บริดจ์ แห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา ได้วิจัยคนไข้ที่ป่วยหนักจำนวน ๓๕๓ คนในห้องบำบัดฉุกเฉินทางหัวใจ เป็นเวลา ๑๐ เดือน พบว่ากลุ่มคนไข้ที่มีผู้สวดมนต์ให้ มีอาการหัวใจวายน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่มีผู้สวดมนต์ให้ ๘ ต่อ ๑๐ ไข้ยาปฏิชีวนะน้อยกว่า ๕ เท่าหรือ ๘ ต่อ ๖ ใใส่ท่อหายใจน้อยกว่า ๓ ต่อ ๑๒ ดิเคอื่อปอดบวมน้อยกว่า ๓ ต่อ ๑๓ มีการบีบหัวใจช่วยเนื่องจากหัวใจหยุดเต้นน้อยกว่า ๓ ต่อ ๑๔ ในกลุ่มที่มีการสวดมนต์ให้ไม่มีการเสียชีวิตเลยตลอดเวลาที่ทดลอง ในขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งเสียชีวิต ๓ ราย

เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องใหม่ ในหนังสือกฎแห่งกรรมของหลวงพ่อดีมีเรื่องเล่าจากประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติกรรมฐานเกี่ยวกับผลของการแผ่เมตตาจากที่ไกลถึงข้ามประเทศข้ามทวีป มีผลให้ความเจ็บป่วยดีขึ้นอย่างมากมาย ได้มีการทดลองของสมาคมวิทยาศาสตร์ทางจิตแห่งรัฐเท็กซัส โดยเจาะเลือดจากอาสาสมัคร ๓๒ ราย แล้วแยกเอาเม็ดเลือดแดงออก ใส่สารละลายที่จะทำให้เม็ดเลือดบวมและแตกในเวลาต่อมา โดยใส่หลอดไว้ในอาคารแห่งหนึ่ง แล้วให้อาสาสมัครเหล่านั้นสวดมนต์ขอให้เม็ดเลือดแดงนั้นแตกซ้าลง ผลคือเม็ดเลือดแดงเหล่านั้นแตกซ้าลงจริง

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่หลวงพ่อดีเมตตาสั่งสอนให้ปฏิบัติ ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ เป็นประโยชน์แก่สุขภาพทั้งนั้น กรรมฐานที่หลวงพ่อดีอุทิศสาธุเมตตาถึงกายกำลังใจและทุนทรัพย์สนับสนุน ส่งเสริมให้ศาสนิกชนปฏิบัติ นั้น นอกจากจะเป็นประโยชน์ในทางศาสนา (เป็นหนทางไปสู่นิพพานหรือการหลุดพ้นจากการเกิดแล้ว) ยังมีประโยชน์ในทางพัฒนาสุขภาพจิตและบำบัดโรคด้วย หลวงพ่อดีนำมารดกตกทอดของพระพุทธเจ้าหรือทางสายเอกของพุทธศาสนามาให้เราแล้ว ส่วนเราจะเริ่มเดินทางเมื่อใดนั้น อยู่ที่การตัดสินใจของเราเอง ถ้าหากเราไม่เริ่มเดินทางนี้ เราก็เป็นเสมือนช้อนที่ได้ตักอาหารแต่ไม่ได้ลิ้มรสอาหาร ไม่เหมือนลิ้นที่ได้ลิ้มรสอาหาร

วิธีตอบแทนบุญคุณหลวงพ่อดีที่สำคัญ คือ การปฏิบัติตามคำสอนและวิธีการของหลวงพ่อดีให้เกิดผล และนำคำสอนและวิธีการดังกล่าวไปเผยแพร่ ช่วยเหลือผู้อื่นให้ได้รับประโยชน์ต่อไป

หลวงพ่อดีเน้นเสมอว่าเราแต่ละคนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาตนและการรักษาสุขภาพตัวเองเรา จะพัฒนาตนและดูแลสุขภาพของตัวเองได้เราต้องเรียนรู้ บางอย่างเรารู้ได้ด้วยตัวเอง เช่นจากการอ่านหนังสือ แต่ความรู้บางเรื่องต้องมีครูผู้สอน ต้องมีการอบรมและปฏิบัติ การปฏิบัติกรรมฐานหรือการเจริญสติที่หลวงพ่อดีเมตตาสอนจากประสบการณ์ของท่านเองนั้น มีคุณค่ามหาศาลต่อชีวิตเรา นับว่าหลวงพ่อดีมีบุญคุณล้นเหลือยากที่จะตอบแทนได้ เป็นไปไม่ได้ที่เราจะปฏิบัติกรรมฐานได้ถูกต้องโดยไม่มีผู้มีความรู้และประสบการณ์สอน การปฏิบัติกรรมฐานเป็นงานยากใช้เวลานาน ต้องใช้ความพากเพียรตลอดชีวิต แต่เมื่อทำทุกวันกรรมฐานจะเป็นของง่าย

ภาคพลังงาน

สถิติผู้ใช้หอประชุมอเนกประสงค์ ภาวนา- กรศรีทิพา และศาลาสุธรรมภาวนา

เพื่อการศึกษาอบรมและปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

ณ วัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

ปี พ.ศ. ๒๕๔๕

เดือน	ประชาชน	นักเรียน/ นิสิต / นักศึกษา	ครูอาจารย์	ข้าราชการ พลเรือน	แพทย์ / พยาบาล	ทหาร	พระภิกษุ / สามเณร	คนงาน เจ้าหน้าที่	รวม จำนวน คน	จำนวน คณะ
มกราคม	๔๔	๖๘๔	๓๓				๑๘๐	๒	๕๔๓	๘
กุมภาพันธ์	๕๕	๑๖๓	๓๒๓	๕๔	๔๒	๓๑๑			๕๕๖	๑๑
มีนาคม	๔๐	๑๐๘				๑๘๖		๓๒	๓๖๖	๕
เมษายน		๑๕๖					๑๕๒	๒	๓๕๐	๓
พฤษภาคม		๘๑๖	๕๔	๕๐	๑๓๕			๒๔	๑,๑๒๓	๓
มิถุนายน		๘๘๓	๑๐๘	๑๔๑	๓๒				๑,๑๖๘	๑๐
กรกฎาคม		๖๘๓	๔๕	๖๖	๓๕				๘๓๓	๖
สิงหาคม	๓๕๖	๑,๒๘๘	๓๐				๑๓๔		๑,๘๘๘	๘
กันยายน	๔๕	๔๓๘	๑๑๔			๓๒๖		๑๕	๕๓๘	๓
ตุลาคม	เกิดอุทกภัย งดการอบรม									
พฤศจิกายน	๕๑	๕๑๓	๔๖			๒๕๕		๕	๕๑๘	๖
ธันวาคม		๔๐๑	๒๘		๔๕				๔๗๔	๖
รวม	๖๓๕	๖,๑๓๓	๘๒๕	๓๑๑	๓๓๓	๑,๑๒๒	๕๐๖	๘๔	๕,๕๖๑	๓๓

หมายเหตุไม่รวมผู้ใช้ในด้านพิธีกรรมทางศาสนา ซึ่งมีจำนวนมาก

สถิติผู้ใช้หอประชุมอเนกประสงค์ กาวนา- กรศรีทิพา และศาลาสุธรรมกาวนา
 เพื่อการศึกษาอบรมและปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน
 ณ วัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี
 ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๕ – ๒๕๔๕

พุทธศักราช	ประชาชน	นักเรียน/ นิสิต นักศึกษา	ครูอาจารย์	ข้าราชการ พลเรือน	ข้าราชการ ตุลาการ	แพทย์/ พยาบาล	ทหาร	ตำรวจ	พระภิกษุ/ สามเณร	ผู้ใหญ่นบ้าน / กำนัน	คนงาน เจ้าหน้าที่	รวม จำนวนคน	จำนวน คณะ
๒๕๒๕ - ๒๕๓๘	๔๘,๕๘๖	๕๑,๔๕๗	๑๕,๑๔๕	๕,๘๔๔			๑๓,๓๕๑	๓๓๕	๑๓,๓๖๘	๓๓๖	๑,๑๘๓	๑๕๔,๔๔๕	๑,๑๓๗
๒๕๓๙	๓๕๔	๑๖,๐๓๒	๑,๑๒๓	๖๑๓			๑,๕๔๓		๓๓๔		๔๘๐	๒๑,๓๕๕	๑๓๖
๒๕๔๐	๕๖๒	๑๓,๔๗๕	๑,๐๘๐	๑,๖๕๕			๘๕๘	๒๓๔	๔๓๓		๔๑๘	๑๘,๗๕๕	๑๓๔
๒๕๔๑	๒,๕๖๕	๘,๓๖๓	๘๐๓	๓๒๓			๑,๕๕๒	๓๖๕	๕๗๕		๓๑๔	๑๕,๖๖๘	๑๑๑
๒๕๔๒	๑,๔๑๔	๘,๗๘๓	๑,๔๖๐	๕๘๔			๑,๔๗๒	๔๐๗	๑๖๗		๑๑	๑๔,๒๕๘	๕๔
๒๕๔๓	๑,๖๐๗	๗,๒๘๕	๑,๑๘๑	๓๒๔			๑,๕๔๔		๕๔๖		๒๐๕	๑๒,๗๐๐	๕๖
๒๕๔๔	๒,๘๔๑	๘,๘๐๗	๑,๖๕๘	๓๕๕	๑๑๑		๑,๖๖๐	๒๐๕	๓๑๓		๘๑	๑๖,๕๑๑	๑๑๔
๒๕๔๕	๖๓๕	๖,๑๓๗	๘๒๕	๓๑๑		๓๓๗	๑,๑๒๒		๕๐๖		๘๔	๕,๕๖๑	๗๗
รวม	๕๕,๔๐๔	๑๖๐,๔๒๓	๒๓,๓๒๓	๑๔,๘๘๕	๑๑๑	๓๓๗	๒๓,๕๐๒	๑,๕๕๐	๑๗,๐๔๖	๓๓๖	๒,๗๘๐	๓๐๔,๑๐๑	๑,๘๕๕

หมายเหตุ ไม่รวมผู้ใช้ในด้านพิธีกรรมทางศาสนา ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก

สถิติผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

ณ สำนักปฏิบัติธรรมฝ่ายคฤหัสถ์

วัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๕

เดือน	นาย	นาง	นางสาว	เด็กชาย	เด็กหญิง	แม่ชี	รวม จำนวนคน	ประชาชน	นักเรียน / นิสิต/ นักศึกษา	ข้าราชการ	ทหาร / ตำรวจ	นักบวช	รวม จำนวนคน
มกราคม	๓๘๕	๖๓๓	๖๖๓	๑	๒	๒	๑,๓๓๐	๑,๔๔๐	๑๑๒	๑๕๐	๒๖	๒	๑,๓๓๐
กุมภาพันธ์	๔๕๑	๓๓๒	๘๖๒	๒	๓	๓	๒,๐๕๓	๑,๓๔๕	๑๐๓	๒๑๔	๒๔	๓	๒,๐๕๓
มีนาคม	๕๕๔	๑,๐๕๓	๑,๑๔๔	๑๖	๕๕	๓	๒,๘๓๓	๒,๐๖๕	๔๑๑	๓๒๕	๒๑	๓	๒,๘๓๓
เมษายน	๓๖๕	๑,๕๘๐	๑,๓๘๘	๒๘	๕๓	๓	๔,๒๒๕	๒,๕๘๕	๕๒๒	๖๓๑	๔๐	๓	๔,๒๒๕
พฤษภาคม	๘๓๒	๑,๕๔๔	๑,๘๐๓	๑๕	๔๕	๖	๔,๒๕๓	๓,๐๕๒	๕๔๘	๕๕๕	๔๘	๖	๔,๒๕๓
มิถุนายน	๓๓๒	๖๕๕	๘๐๓	๒	๓		๑,๘๘๓	๑,๕๕๐	๑๓๑	๑๓๕	๒๓		๑,๘๘๓
กรกฎาคม	๕๑๓	๑,๐๕๘	๑,๐๒๐	๕	๑๒	๔	๒,๖๑๒	๒,๑๕๓	๑๒๘	๒๕๑	๓๒	๔	๒,๖๑๒
สิงหาคม	๕๕๔	๑,๑๑๔	๑,๐๕๒	๒	๖	๑	๒,๗๖๕	๒,๓๔๒	๑๕๔	๒๒๖	๔๖	๑	๒,๗๖๕
กันยายน	๔๑๐	๘๕๕	๘๖๑	๓	๖		๒,๑๔๓	๑,๓๓๘	๑๒๕	๑๕๘	๔๒		๒,๑๔๓
ตุลาคม	๔๒๔	๘๑๐	๓๕๓	๑๑	๓๓	๔	๒,๐๓๕	๑,๔๓๕	๒๓๕	๒๕๔	๒๓	๔	๒,๐๓๕
พฤศจิกายน	๓๔๒	๓๑๓	๘๖๖	๒	๓	๓	๑,๘๖๕	๑,๕๐๒	๑๕๕	๑๘๘	๑๓	๓	๑,๘๖๕
ธันวาคม	๓๐๓	๑,๔๕๕	๑,๓๖๑	๕	๒๒	๖	๓,๕๖๐	๓,๑๒๕	๒๔๘	๕๒๔	๕๓	๖	๓,๕๖๐
รวม	๖,๓๑๓	๑๒,๓๓๘	๑๓,๓๖๘	๑๐๐	๒๕๕	๓๕	๓๒,๔๐๕	๒๕,๕๕๖	๒,๕๒๐	๓,๘๖๓	๓๕๕	๓๕	๓๒,๔๐๕

สถิติผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน
ณ สำนักปฏิบัติธรรมฝ่ายคฤหัสถ์
วัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี
ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๕ – ๒๕๔๕

พุทธศักราช	ประชาชน	นักเรียน / นิสิต นักศึกษา	ข้าราชการ	ทหาร / ตำรวจ	นักบวช	รวม จำนวนคน
๒๕๒๕ - ๒๕๓๘	๓๘,๑๒๖	๓,๖๖๐	๑๒,๖๕๔	๕๑๖	๒๔๓	๕๕,๒๑๙
๒๕๓๙	๑๓,๔๓๒	๔,๑๕๕	๒๐๐	๒,๕๑๕	๒๕	๒๐,๓๒๗
๒๕๔๐	๑๕,๒๑๒	๒,๕๑๓	๓,๕๒๘	๒๔๖	๓๕	๒๑,๕๓๔
๒๕๔๑	๑๖,๕๔๖	๓,๑๑๖	๕,๕๖๖	๓๓๕	๔๖	๒๖,๖๑๐
๒๕๔๒	๒๐,๑๒๖	๒,๖๒๔	๔,๔๑๓	๔๕๐	๕๔	๒๗,๖๖๗
๒๕๔๓	๒๑,๖๕๖	๓,๑๔๒	๔,๓๔๒	๔๑๓	๓๖	๒๙,๖๐๙
๒๕๔๔	๒๔,๓๓๖	๒,๘๒๓	๓,๖๘๑	๔๐๓	๔๓	๓๑,๒๘๖
๒๕๔๕	๒๕,๑๖๖	๒,๖๒๐	๓,๘๖๓	๓๖๕	๓๕	๓๒,๐๕๐
รวม	๑๗๓,๖๘๒	๒๖,๕๖๐	๓๘,๖๘๑	๕,๖๓๓	๕๒๔	๒๔๕,๐๘๐

สถิติผู้ใช้หอประชุมอเนกประสงค์ กาวนา- ګรศรีทิพา และศาลาสุธรรมกาวนา

เพื่อการศึกษาอบรมและปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

ณ วัดอัมพวัน อพรมบุรี จ.สิงห์บุรี ปี พ.ศ. ๒๕๔๕

เดือน	ประชาชน	นักเรียน/ นิสิต/ นักศึกษา	ครู อาจารย์	ข้าราชการ พลเรือน	แพทย์/ พยาบาล	ทหาร	พระภิกษุ/ สามเณร	คนงาน เจ้าหน้าที่	รวมจำนวน คน	จำนวน คณะ
มกราคม	๔๔	๖๘๔	๓๗				๑๘๐	๒	๕๔๗	๘
กุมภาพันธ์	๕๕	๑๖๓	๓๒๗	๕๔	๔๒	๓๑๑			๕๕๖	๑๑
มีนาคม	๔๐	๑๐๘				๑๘๖		๓๒	๓๖๖	๕
เมษายน		๑๕๖					๑๕๒	๒	๓๕๐	๓
พฤษภาคม		๘๑๖	๕๔	๕๐	๑๗๕			๒๔	๑,๑๒๓	๗
มิถุนายน		๘๘๗	๑๐๘	๑๔๑	๓๒				๑,๑๖๘	๑๐
กรกฎาคม		๖๘๓	๔๕	๖๖	๓๕				๘๓๓	๖
สิงหาคม	๓๕๖	๑,๒๘๘	๗๐				๑๓๔		๑,๘๘๘	๘
กันยายน	๔๕	๔๓๘	๑๑๔			๓๒๖		๑๕	๕๓๘	๗
ตุลาคม										
พฤศจิกายน	๕๑	๕๑๓	๔๖			๒๕๕		๕	๕๑๘	๖
ธันวาคม		๔๐๑	๒๘		๔๕				๔๗๔	๖
รวม	๖๓๕	๖,๑๓๗	๘๒๕	๓๑๑	๓๓๗	๑,๑๒๒	๕๐๖	๘๔	๕,๕๖๑	๗๗

หมายเหตุ ไม่รวมผู้ใช้ในด้านพิธีกรรมทางศาสนา ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก

สถิติผู้ใช้หอประชุมอเนกประสงค์ กาวนา- กรศรีทิพา และศาลาสุธรรมกาวนา

เพื่อการศึกษาและปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

ณ วัดอัมพวัน อพรหมบุรี จ.สิงห์บุรี

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๕ – ๒๕๔๕

พุทธศักราช	ประชาชน	นักเรียน/นิสิต/ นักศึกษา	ครูอาจารย์	ข้าราชการ พลเรือน	ข้าราชการ	แพทย์/ พยาบาล	ทหาร	ตำรวจ	พระภิกษุ/ สามเณร	ผู้ใหญ่บ้าน/ กำนัน	คนงาน เจ้าหน้าที่	รวมจำนวน คน	จำนวน คณะ
๒๕๒๕ - ๒๕๓๘	๔๘,๕๘๖	๕๑,๔๕๓	๑๕,๑๔๕	๕,๘๔๔			๑๓,๓๕๑	๓๓๕	๑๓,๓๖๘	๓๓๖	๑,๑๘๓	๑๕๔,๔๔๕	๑,๑๓๓
๒๕๓๙	๓๕๔	๑๖,๐๓๒	๑,๑๒๓	๖๑๓			๑,๕๔๓		๓๓๔		๔๘๐	๒๑,๓๕๕	๑๓๖
๒๕๔๐	๕๖๒	๑๓,๔๓๕	๑,๐๘๐	๑,๖๕๕			๘๕๘	๒๓๔	๔๓๓		๔๑๘	๑๘,๓๕๕	๑๓๔
๒๕๔๑	๒,๕๖๕	๘,๓๖๓	๘๐๓	๓๒๓			๑,๕๕๒	๓๖๕	๕๓๕		๓๑๔	๑๕,๖๖๘	๑๑๑
๒๕๔๒	๑,๔๑๔	๘,๓๘๓	๑,๔๖๐	๕๘๔			๑,๔๓๒	๔๐๓	๑๖๓		๑๑	๑๔,๒๕๘	๕๔
๒๕๔๓	๑,๖๐๓	๓,๒๘๕	๑,๑๘๑	๓๒๔			๑,๕๔๔		๕๔๖		๒๐๕	๑๒,๓๐๐	๕๖
๒๕๔๔	๒,๘๔๑	๘,๘๐๓	๑,๖๕๘	๓๕๕	๑๑๑		๑,๖๖๐	๒๐๕	๓๑๓		๘๑	๑๖,๕๑๑	๑๑๔
๒๕๔๕	๖๓๕	๖,๑๓๓	๘๒๕	๓๑๑		๓๓๓	๑,๑๒๒		๕๐๖		๘๔	๕,๕๖๑	๓๓
รวม	๕๕,๔๐๔	๑๖๐,๔๒๓	๒๓,๓๒๓	๑๔,๘๘๕	๑๑๑	๓๓๓	๒๓,๕๐๒	๑,๕๕๐	๑๓,๐๔๖	๓๓๖	๒,๓๘๐	๓๐๔,๑๐๑	๑,๘๕๕

หมายเหตุไม่รวมผู้ใช้ในด้านพิธีกรรมทางศาสนา ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก

สถิติผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

ณ สำนักปฏิบัติธรรมฝ่ายคฤหัสถ์

วัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๕

เดือน	นาย	นาง	นางสาว	เด็กชาย	เด็กหญิง	แม่ชี	รวม จำนวนคน	ประชาชน	นักเรียน/ นิสิต/ นักศึกษา	ข้าราชการ	ทหาร/ ตำรวจ	นักบวช	รวม จำนวนคน
มกราคม	๓๘๕	๖๗๗	๖๖๓	๑	๒	๒	๑,๗๓๐	๑,๔๔๐	๑๑๒	๑๕๐	๒๖	๒	๑,๗๓๐
กุมภาพันธ์	๔๕๑	๗๗๒	๘๖๒	๒	๓	๓	๒,๐๘๓	๑,๗๔๕	๑๐๓	๒๑๔	๒๔	๓	๒,๐๘๓
มีนาคม	๕๕๔	๑,๐๕๗	๑,๑๔๔	๑๖	๕๕	๓	๒,๘๓๓	๒,๐๖๕	๔๑๑	๓๒๕	๒๑	๓	๒,๘๓๓
เมษายน	๗๖๕	๑,๕๘๐	๑,๗๘๘	๒๘	๕๗	๓	๔,๒๒๕	๒,๕๘๕	๕๒๒	๖๗๑	๔๐	๓	๔,๒๒๕
พฤษภาคม	๘๓๒	๑,๕๔๔	๑,๘๐๗	๑๕	๔๕	๖	๔,๒๕๓	๓,๐๕๒	๕๔๘	๕๕๕	๔๘	๖	๔,๒๕๓
มิถุนายน	๓๗๒	๖๕๕	๘๐๗	๒	๓		๑,๘๓๗	๑,๕๕๐	๑๓๑	๑๗๕	๒๓		๑,๘๓๗
กรกฎาคม	๕๑๓	๑,๐๕๘	๑,๐๒๐	๕	๑๒	๔	๒,๖๑๒	๒,๑๕๗	๑๒๘	๒๕๑	๓๒	๔	๒,๖๑๒
สิงหาคม	๕๕๔	๑,๑๑๔	๑,๐๕๒	๒	๖	๑	๒,๗๖๕	๒,๓๔๒	๑๕๔	๒๒๖	๔๖	๑	๒,๗๖๕
กันยายน	๔๑๐	๘๕๕	๘๖๑	๗	๖		๒,๑๔๓	๑,๗๗๘	๑๒๕	๑๕๘	๔๒		๒,๑๔๓
ตุลาคม	๔๒๔	๘๑๐	๗๕๗	๑๑	๓๓	๔	๒,๐๓๕	๑,๔๓๕	๒๗๕	๒๕๔	๒๓	๔	๒,๐๓๕
พฤศจิกายน	๓๔๒	๗๑๓	๘๐๖	๒	๓	๓	๑,๘๖๕	๑,๕๐๒	๑๕๕	๑๘๘	๑๗	๓	๑,๘๖๕
ธันวาคม	๗๐๗	๑,๔๕๕	๑,๗๖๑	๕	๒๒	๖	๓,๕๖๐	๓,๑๒๕	๒๔๘	๕๒๔	๕๓	๖	๓,๕๖๐
รวม	๖,๓๑๓	๑๒,๓๓๘	๑๓,๓๖๘	๑๐๐	๒๕๕	๓๕	๓๒,๔๐๕	๒๕,๑๕๖	๒,๕๒๐	๓,๘๖๓	๓๕๕	๓๕	๓๒,๔๐๕

สถิติผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

ณ สำนักปฏิบัติธรรมฝ่ายคฤหัสถ์

วัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๔๕

พุทธศักราช	ประชาชน	นักเรียน/ นิสิต/ นักศึกษา	ข้าราชการ	ทหาร/ ตำรวจ	นักบวช	รวมจำนวน คน
๒๕๒๕- ๒๕๓๘	๓๘,๑๒๕	๗,๕๖๐	๑๒,๖๕๔	๕๑๖	๒๔๗	๕๕,๕๐๖
๒๕๓๙	๑๓,๔๓๒	๔,๑๕๕	๒๐๐	๒,๕๑๕	๒๕	๒๐,๓๒๗
๒๕๔๐	๑๕,๒๑๒	๒,๕๑๓	๓,๕๒๘	๒๔๖	๓๕	๒๑,๕๓๔
๒๕๔๑	๑๕,๕๔๕	๓,๑๑๕	๕,๕๕๖	๓๓๕	๔๖	๒๕,๖๔๕
๒๕๔๒	๒๐,๑๒๖	๒,๕๒๔	๔,๔๑๗	๔๕๐	๕๔	๒๗,๕๗๑
๒๕๔๓	๒๑,๕๕๕	๓,๑๔๒	๔,๓๔๒	๔๑๓	๓๕	๒๙,๕๕๕
๒๕๔๔	๒๔,๓๗๕	๒,๘๒๗	๓,๗๘๑	๔๐๓	๔๓	๓๑,๔๓๓
๒๕๔๕	๒๕,๑๕๖	๒,๕๒๐	๓,๘๖๓	๓๕๕	๓๕	๓๒,๙๐๙
รวม	๑๗๗,๕๘๒	๒๕,๕๖๐	๓๘,๗๘๑	๕,๖๗๓	๕๒๔	๒๕๒,๕๒๐

สถาบันและคณะบุคคลที่เข้ารับการอบรมปฏิบัติธรรม
ณ หอประชุมภavana -กรศรีทิพาและศาลาสุธรรมภavana
วัดอัมพวัน อำเภอรอบบึง จังหวัดสิงห์บุรี
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๕

เดือน /วันที่	สถาบัน และคณะบุคคล	จำนวนคน
มกราคม		
๑๑ ถึง ๑๓	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจรัลพงษ์ภูวนารอด ๔.วิภาวดีรังสิต กทม.	
	นักศึกษา	๔๐
	อาจารย์	๑
	เจ้าหน้าที่	๒
๑๔ ถึง ๑๕	ผู้สูงอายุวัดพระบาทตากผ้า อ.ป่าซาง อ.ลำพูน	๔๔
๑๖ - ๑๘	โรงเรียนวัดอุบลนาราม อ.บางกรวย จ.นนทบุรี	
	นักเรียน	๓๕
	อาจารย์	๓
๑๖	พระครูโสภณธรรมานุศาสน์ นำพระนักเทศ พระนักเผยแผ่ วัดมหาโลกมาพึงธรรม	๑๘๐
๑๘ - ๒๐	โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ต.เกาะขนุน อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา	
	นักเรียน	๒๒๑
	อาจารย์	๑๓
๒๕ - ๒๗	โรงเรียนสายปัญญารังสิต อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี	
	นักเรียน	๘๗
	อาจารย์	๗
๓๐ ม.ค. -๑ ก.พ.	โรงเรียนชุมชนวัดนางใน ต.ศาลเจ้าโรงทอง อ.วิเศษชัยชาญ จ.อ่างทอง	
	นักเรียน	๒๘๗
	อาจารย์	๑๒
	โรงเรียนกะทุ่มลาย	
	นักเรียน	๑๔
	อาจารย์	๑
กุมภาพันธ์		

๔ ถึง ๗	คณะผู้บริหาร สปจ.เพชรบูรณ์ จ.เพชรบูรณ์	๕๔
	คณะกรรมการกรุงไทย จำกัด(มหาชน)	๕๕
๘ ถึง ๑๔	กองทัพบกหลักสูตรการพัฒนาศึกษากรกองทัพ รุ่นที่ ๒๒	
	กรมยุทธศึกษาทหารบก ถ.เทอดคำริ เขตคูสิต กทม.	๗๗
๑๕ - ๑๗	คณะอาจารย์ โรงเรียนวัดสระแก้วป่าโมกข์ เืองทอง	
	ชาย	๑๖
	หญิง	๔๖
	โรงเรียนสรรพยา จ.ชัยนาท	
	นักเรียน	๘๕
	อาจารย์	๖
	โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม ๒ อ.เมือง จ.ชัยนาท	
	นักเรียน	๗๔
	อาจารย์	๔
๑๘ - ๒๒	โรงเรียนจำอากาศ คอนเมือง	
	นักเรียน	๒๒๑
	อาจารย์	๑๓
๑๘- ๒๓	คณะชุมนุมพุทธธรรม ศิริราช ปฏิบัติธรรมครั้งที่๕	๔๒
๒๐	คณะผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้บริหาร สถานศึกษาระดับสูง รุ่นที่ ๑๘ สำนักการศึกษา	
	กรุงเทพมหานคร มาฟังธรรมที่หอประชุม	๘๕
๒๒ - ๒๔	คณะครูอาจารย์ โรงเรียนบรจจรัตน์ ถ.นารายณ์มหาราช จ.ลพบุรี	
	ชาย	๖
	หญิง	๑๐๐
๒๕ ก.พ. - ๑ มี.ค.	ข้าราชการครูของสำนักงานการประถมศึกษา อ.แก่งศกไฮ จ.อยุธยา	
	ชาย	๒๘
	หญิง	๓๒
มีนาคม		
๔ ถึง ๘	วิทยาลัยอาชีวศึกษาลิงห์บุรี อ.เมือง จ.สิงห์บุรี	
	นักศึกษา	๑๐๘

	อาจารย์	๑
๑๑ ถึง ๑๓	ข้าราชการทหารเข้ารับการอบรมพัฒนาบุคลากรกองทัพ รุ่นที่ ๒๓	
	ชาย	๓๓
	หญิง	๑๕
๑๔ - ๒๒	เปิดอบรมปฏิบัติธรรม คณะเจ้าหน้าที่ และนักบริหารธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน)	
	ชาย	๑๕
	หญิง	๒๕
	เจ้าหน้าที่ โรงเรียนเขมะสิริอนุสสรณ์	
	ชาย	๑๔
	หญิง	๑๘
๒๓ - ๒๕	กรมยุทธศึกษาทหารบก จัดอบรมหลักสูตรพัฒนาบุคลากรกองทัพบก รุ่นที่ ๒๔	
	ชาย	๕๕
	หญิง	๓๕
เมษายน		
๔ ถึง ๑๘	บรรพชาสามเณร โครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ	๕๕
๖ เม.ย. - ๕ พ.ค.	บรรพชาสามเณรยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ รุ่นที่ ๘	๕๓
๑๒ ถึง ๑๘	โครงการสมเด็จพระเทพฯ ราชานุเคราะห์นักเรียนหญิง ถิ่นทุรกันดาน มาปฏิบัติธรรม	
	นักเรียน	๑๕๖
	เจ้าหน้าที่	๒
พฤษภาคม		
๑ ถึง ๕	สำนักงานการประถมศึกษา จ.อุทัยธานี	
	ชาย	๑๓
	หญิง	๓๓
	โรงพยาบาลบางแพ อ.บางแพ จ.ราชบุรี	
	ชาย	๘
	หญิง	๓๐
๗ ถึง ๘	โรงเรียนวัดบางหญ้าแพรก อ.เมือง จ.สมุทรสาคร	
	นักเรียน	๕๒

	อาจารย์	๑
	เจ้าหน้าที่	๘
๑๒ ถึง ๑๔	นักเรียนโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช บางเขน ซ.วัชรพล ต.รามอินทรา บางเขน กทม.	
	นักเรียน	๒๕๘
	อาจารย์	๒๑
๑๕ - ๑๗	วิทยาลัยอาชีวศึกษาวิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์	
	นักศึกษา	๒๓๘
	อาจารย์	๒๖
๑๘ - ๒๓	สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน กรุงเทพฯ	
	นักศึกษา	๑๘๘
	อาจารย์	๖
๓๑ พ.ค. - ๒ มิ.ย.	พยาบาลกองทัพบก ถ.ราชวิถี เขตราชเทวี กรุงเทพฯ	
	พยาบาล	๑๔๑
	เจ้าหน้าที่	๑๖
มิถุนายน		
๓ ถึง ๘	ข้าราชการกรมปลัดัว พญาไทย กรุงเทพฯ	
	ชาย	๑๘
	หญิง	๓๒
	โรงพยาบาลบางแพ อ.บางแพ จ.ราชบุรี	
	ชาย	๔
	หญิง	๒๘
๘ ถึง ๑๐	วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี จ.สิงห์บุรี	
	นักเรียน	๑๔๘
	อาจารย์	๔๑
๑๑ ถึง ๑๓	โรงเรียนทวีวัฒนา ยานนาวา กรุงเทพฯ	
	นักเรียน	๑๕๖
	อาจารย์	๒๒
๑๔ ถึง ๑๗	วิทยาลัยภาคกลาง นครสวรรค์	

	นักศึกษา	๓๘
	อาจารย์	๑
๑๗ - ๑๙	โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ค่ายนารายณ์ศึกษา อ.เมือง จ.ลพบุรี	
	นักเรียน	๑๔๙
	อาจารย์	๑๘
๒๐ - ๒๒	โรงเรียนวัดคลองบางเค็ด ต.น้ำทรง อ.พยุหะคีรี จ.นครสวรรค์	
	นักเรียน	๖๕
	อาจารย์	๗
	โรงเรียนวัดยางขาว อ.พยุหะคีรี จ.นครสวรรค์	
	นักเรียน	๔๙
	อาจารย์	๕
๒๔ - ๒๖	โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ค่ายนารายณ์ศึกษา อ.เมือง จ.ลพบุรี	
	นักเรียน	๒๘๑
	อาจารย์	๑๔
๒๘ มี.ย. - ๒ ก.ค.	ข้าราชการเจ้าหน้าที่ นักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง หัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ	
	ถวายเป็นพระราชกุศลให้สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ครบ ๗๐ พรรษา	๕๑
กรกฎาคม		
๔ ถึง ๖	โรงเรียนกาญจนาภิเษก ฉะเชิงเทรา ต.เกาะขนุน อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา	
	นักเรียน	๑๓๖
	อาจารย์	๘
๗ ถึง ๙	โรงเรียนพระรามหกเทคโนโลยี ระดับ ปวส. ปีที่ ๑ อ.จรัญสนิทวงศ์ บางอ้อ บางพลัด กทม.	
	นักเรียน	๑๐๘
	อาจารย์	๕
๑๐ ถึง ๑๒	วิทยาลัยพลศึกษา อ่างทอง อ.ไชโย จ.อ่างทอง	
	นักศึกษา	๑๙๒
	อาจารย์	๘
๑๕ - ๑๘	เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยสาธารณสุข โรงพยาบาล บางแพ จ.ราชบุรี	๓๙

๑๕ - ๒๑	โรงเรียน บรรจงรัตน์ ถ.นารายณ์มหาราช อ.เมือง จ.ลพบุรี	
	นักเรียน	๒๔๓
	ครู	๒๔
๒๕ - ๓๑	ข้าราชการและครูสำนักงานการประถมศึกษา จ.พิษณุโลก	
	ชาย	๓๖
	หญิง	๓๐
สิงหาคม		
๒ ถึง ๔	โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ อ.เมือง จ.พระนครศรีอยุธยา	
	นักเรียน	๓๖๕
	อาจารย์	๑๓
๕ ถึง ๑๒	ปฏิบัติธรรม โครงการมูทิตาสักการะ รุ่นที่ ๓	
	ชาย	๓๑
	หญิง	๒๘๘
๖	คณะสหวิทยาเขตราชนครินทร์โรงเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร ๖ โรงเรียน	
	ฟังธรรมเรื่อง "สติในการทำงาน"	
	นักเรียน	๕๐
	อาจารย์	๑
๑๖ - ๑๘	นักเรียน โรงเรียน อินทโมลีประทาน อ.เมือง จ.สิงห์บุรี	
	นักเรียน	๓๔๓
	อาจารย์	๕๑
	โรงเรียนวัดศีกราช อ.เมือง จ.สิงห์บุรี	
	นักเรียน	๒๖
	อาจารย์	๔
๑๕ - ๒๓	ชมรมธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่	๓๓
๒๔ - ๓๐	อบรมพระภิกษุร่วมกาสาวพัสดร์	๑๓๔
๓๐	โรงเรียนราชินีอุปถัมภ์ อ.เมือง จ.นครปฐม มาฟังธรรม ณ.ศาลาสุธรรมภavana	
	นักศึกษา	๕๐๐
	อาจารย์	๑
กันยายน		

๓ ถึง ๕	กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร อ.เมือง จ.พิษณุโลก	
	นิสิต	๒๒
	อาจารย์	๗
๕ ถึง ๑๓	พนักงานและผู้บริหาร ธนาคารกรุงไทย สำนักงานใหญ่	
	ชาย	๘
	หญิง	๓๗
๑๓ ถึง ๑๕	การปฏิบัติธรรมเทศกาลเข้าพรรษา รุ่นที่ ๔๒	
	ทหาร	๓๒๖
	เจ้าหน้าที่	๑๕
๒๐ - ๒๒	คณะครูอาจารย์ โรงเรียนศิริวิทยา อนุบาลศิริวิทย์ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ	๕๖
๒๗ - ๒๘	โรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา	
	นักเรียน	๑๒๗
	อาจารย์	๖
๒๗ - ๒๘	โรงเรียนวัดอัมพวัน ร่ม สปอ.พรหมบุรี	
	นักเรียน	๑๓๗
	อาจารย์	๒๕
๓๐ ก.ย. - ๓ ต.ค.	โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา	
	นักเรียน	๑๕๒
	อาจารย์	๒๐
พฤศจิกายน		
๑๒ ถึง ๑๔	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัยปทุมธานี ต.พีชอุดม อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี	
	นักเรียน	๑๒๓
	อาจารย์	๗
๑๕ - ๑๗	โรงเรียนวัดบางบัว เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ	
	นักเรียน	๑๔๐
	อาจารย์	๒๒
๑๗ - ๒๓	กำลังพลกองทัพบก รุ่นที่ ๔๓	

	ชาย	๑๔๕
	หญิง	๘๒
	เจ้าหน้าที่	๕
๒๕ - ๒๕	ทหารสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ปฏิบัติธรรมเนื่องในวโรกาส	
	เฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๔๕	
	ชาย	๓๕
	หญิง	๓๓
๓๐ พ.ย. - ๔ ธ.ค.	โรงเรียนพนัสพิทยาคาร อ.พนัสสนิม จ.ชลบุรี ครั้งที่๑๕	
	นักเรียน	๒๕๐
	อาจารย์	๑๗
ธันวาคม		
๖ ถึง ๑๐	สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร จ.กำแพงเพชร	
	นักศึกษา	๖๑
	อาจารย์	๑
	สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม จ.พิษณุโลก	
	นักศึกษา	๔๑
	อาจารย์	๑
	ฝ่ายพยาบาล โรงพยาบาลตากสิน กรุงเทพฯ	
	ชาย	๒
	หญิง	๔๓
๑๓ - ๑๕	โรงเรียนอุทัยวิทยาคม อ.เมือง จ.อุทัยธานี	
	นักเรียน	๔๕
	อาจารย์	๑๐
๑๘ - ๒๐	โรงเรียนพยุหะพิทยาคม อ.พยุหะคีรี จ.นครสวรรค์	
	นักเรียน	๑๒๔
	อาจารย์	๕
๒๓ - ๒๕	โรงเรียนบางเลนวิทยา อ.บางเลน จ.นครปฐม	
	นักเรียน	๑๒๖

	อาจารย์	๑๑
	รวมทั้งสิ้น ๗๗ คณะ จำนวน ๕,๕๖๑ คน	

จำนวนผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติธรรม
 "กรรมฐานทั่วไป" ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๕
 ของ ศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน จังหวัดขอนแก่น

เดือน	กรรมฐาน "ชาย"	กรรมฐาน "หญิง"	รวม
มกราคม	๑๘	๕๒	๑๑๐
กุมภาพันธ์	๒๔	๑๒๑	๑๔๕
มีนาคม	๓๔	๓๔	๖๘
เมษายน	๘๒	๓๐๑	๓๘๓
พฤษภาคม	๑๒๔	๖๔๔	๗๖๘
มิถุนายน	๑๐	๑๔๓	๑๕๓
กรกฎาคม	๕๘	๑๒๒	๑๘๐
สิงหาคม	๕๔	๑๕๕	๒๐๙
กันยายน	๒๕	๑๔๐	๑๖๕
ตุลาคม	๖๔	๒๕๓	๓๑๗
พฤศจิกายน	๒๕	๕๓	๗๘
ธันวาคม	๔๑	๑๖๒	๒๐๓
รวม	๕๖๓	๒,๒๖๐	๒,๘๒๔

สถิติผู้เข้ารับการอบรมพัฒนาจิต ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

ณ ศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน จังหวัดขอนแก่น

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๗ – ๒๕๔๕

ปี พ.ศ.	กรรมฐานทั่วไป (คน)	อบรมหมู่คณะ (คน)	รวม
๒๕๓๗	๒๓๖		๒๓๖
๒๕๓๘	๑,๑๖๕	๑,๕๒๕	๒,๖๙๐
๒๕๓๙	๒,๑๐๑	๒,๓๙๑	๔,๔๙๒
๒๕๔๐	๓,๔๓๖	๕,๗๙๔	๙,๒๓๐
๒๕๔๑	๒,๓๖๗	๑๑,๑๐๕	๑๓,๔๗๒
๒๕๔๒	๒,๑๕๕	๑๕,๓๒๘	๑๗,๔๘๓
๒๕๔๓	๒,๔๓๓	๑๖,๐๑๔	๑๘,๔๔๗
๒๕๔๔	๑,๘๐๘	๑๕,๒๙๒	๑๗,๑๐๐
๒๕๔๕	๒,๘๒๔	๒๑,๐๓๑	๒๓,๘๕๕
รวม	๑๘,๖๐๕	๘๘,๔๘๐	๑๐๗,๐๘๕

รวมผู้เข้ารับการอบรมพัฒนาจิต ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

ของ ศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน จังหวัดขอนแก่น

ทั้งสิ้น ๑๐๗,๐๘๕ คน (หนึ่งแสนเจ็ดพันแปดสิบห้าคน)

จำนวนผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติธรรมพัฒนาจิต
ของ ศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน จังหวัดขอนแก่น
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๕

ที่	วันที่เข้าอบรม	คณะ / กลุ่ม	รวม (คน)
๑	๒-ม.ค.-๐๘	ผู้ป่วยศูนย์บำบัดยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๔๑
๒	๑๔ - ๑๕ มกราคม	โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จ.ขอนแก่น	๑๕๖
๓	๑๔ - ๑๕ มกราคม	สถาบันราชภัฏเลย นักศึกษาชั้นปีที่๓	๒๑๕
๔	๑๖-ม.ค.-๐๘	ผู้ป่วยศูนย์บำบัดยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๓๖
๕	๑๘ - ๒๑ มกราคม	โรงเรียนกลุ่มบ้านสำราญ อ.เมือง จ.ขอนแก่น ป.๕ - ๖	๒๔๕
๖	๑๘ - ๒๑ มกราคม	โรงเรียนมัธยมภูอั้งพัฒนวิทย์ จ.กาฬสินธุ์	๘๕
๗	๑๘ - ๒๑ มกราคม	สถาบันราชภัฏเลย (รุ่น กศ.บป.)	๘๑
๘	๒๑ - ๒๓ มกราคม	เจ้าหน้าที่โรงแรมโฆยะ จ.ขอนแก่น	๘๕
๙	๒๓-ม.ค.-๐๘	ผู้ป่วยศูนย์บำบัดยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๕๐
๑๐	๒๕ - ๒๖ มกราคม	กลุ่มโรงเรียนม่วงหวาน จ.ขอนแก่น (ป.๕, ป.๖)	๒๓๔
๑๑	๒๕ - ๒๖ มกราคม	โรงเรียนท่าพระวิทยายน อ.เมือง จ.ขอนแก่น	๕๐
๑๒	๒๕ - ๒๖ มกราคม	กลุ่มสาธารณสุขชุมชน จ.ขอนแก่น	๔๕
๑๓	๓๐-ม.ค.-๐๘	ผู้ป่วยศูนย์บำบัดยาเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๔๘
๑๔	๓๑ ม.ค. - ๒ ก.พ.	โรงเรียนน้ำพองประชานุกิจ จ.ขอนแก่น	๑๔๔
๑๕	๒ - ๖ กุมภาพันธ์	โรงเรียนมิ่งเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น	๓๕๘
๑๖	๖ - ๑๐ กุมภาพันธ์	โรงเรียนมิ่งเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น	๒๑๖
๑๗	๖-ก.พ.-๐๘	ผู้ป่วยศูนย์บำบัดยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๕๔
๑๘	๑๑ - ๑๖ กุมภาพันธ์	โรงเรียนตำรวจภูธร ๔	๑๕๓
๑๙	๑๓-ก.พ.-๐๘	ผู้ป่วยศูนย์บำบัดยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๔๐
๒๐	๑๖ - ๑๘ กุมภาพันธ์	โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น จ.ขอนแก่น	๒๕
๒๑	๑๖ - ๑๗ กุมภาพันธ์	โรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคาร ม.๓ จ.กาฬสินธุ์	๒๔๑
๒๒	๑๘ - ๒๒ กุมภาพันธ์	โครงการอบรมครอบครัวลูกค้า ธ.ก.ส	๑๕๓
๒๓	๑๙ - ๒๓ กุมภาพันธ์	โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่น	๑๒๕
๒๔	๒๐-ก.พ.-๐๘	ผู้ป่วยศูนย์บำบัดยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๕๓
๒๕	๒๑ - ๒๓	โรงเรียนหนองเรือวิทยา ม.๓ จ.ขอนแก่น	๑๘๗

	กุมภาพันธ์		
๒๖	๒๒ - ๒๖ กุมภาพันธ์	นักเรียน ม.ต้น (ขยายโอกาส) สปอ.โนนสะอาด	๒๕๔
๒๗	๒๒ - ๒๘ กุมภาพันธ์	นักเรียนประถม ๕ - ๖ สปอ.โนนสะอาด	๓๕๔
๒๘	๒๓ - ๒๕ กุมภาพันธ์	โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น จ.ขอนแก่น	๒๗
๒๙	๒๕ - ๒๗ กุมภาพันธ์	กลุ่มพนักงานโรงแรมโฆษะ จ.ขอนแก่น	๑๐๓
๓๐	๒๖-ก.พ.-๐๘	วันมาฆบูชา โรงเรียนเด็กตาบอด นำเด็กเข้าฟังธรรมและเวียนเทียน.	๑๑๐
๓๑	๒๖-ก.พ.-๐๘	วันมาฆบูชา โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เด็กพิการ	
		นำเด็กเข้าฟังธรรมและเวียนเทียน	๓๘
๓๒	๒๗-ก.พ.-๐๘	ผู้ป่วยศูนย์บำบัดยาเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๕๓
๓๓	๒๗ ก.พ. - ๑ มี.ค.	สำนักงานควบคุมความประพฤติ จ.ขอนแก่น	๖๗
๓๔	๒๘ ก.พ. - ๔ มี.ค.	โครงการอบรมครอบครัวลูกค้า ธ.ก.ส	๒๕
๓๕	๒ - ๔ มีนาคม	ชมรมจริยธรรม โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น	๔๒
๓๖	๔ - ๖ มีนาคม	นักเรียนมัธยมในเขต อ.หนองเรือ จ.ขอนแก่น	๒๐๐
๓๗	๘ - ๑๐ มีนาคม	นักเรียนมัธยมในเขต อ.หนองเรือ จ.ขอนแก่น	๒๐๐
๓๘	๑๑ - ๑๓ มีนาคม	นักเรียนมัธยมในเขต อ.แวงน้อย จ.ขอนแก่น	๒๐๐
๓๙	๑๑ - ๑๕ มีนาคม	คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๑๑๓
๔๐	๑๔ - ๑๖ มีนาคม	นักเรียนมัธยมในเขต อ.หนองสองห้อง จ.ขอนแก่น	๒๕๐
๔๑	๑๘ - ๒๑ มีนาคม	นักเรียนมัธยมในเขต อ.หนองสองห้อง จ.ขอนแก่น	๒๕๐
๔๒	๑๙ - ๒๑ มีนาคม	อบรมค่ายพุทธธรรม ด้านยาเสพติด ของนักเรียนในเขต ๓เมือง จ.ขอนแก่น	๑๕๐
๔๓	๒๑ - ๒๓ มีนาคม	นักเรียนมัธยมในเขต อ.หนองสองห้อง จ.ขอนแก่น	๒๕๐
๔๔	๒๒ - ๒๖ มีนาคม	คณะครูผู้ปกครอง โรงเรียนสนามบิน จ.ขอนแก่น	๔๔
๔๕	๒๓ - ๒๕ มีนาคม	ชมรมจริยธรรม โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น	๔๗
๔๖	๒๓ - ๓๐ มีนาคม	คณะสาธารณสุข จ.ศรีสะเกษ	๑๒
๔๗	๒๖ - ๓๐ มีนาคม	คณะเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลบ้านฝาง จ.ขอนแก่น	๑๑
๔๘	๒๙ มี.ค. - ๑๓ เม.ย.	โครงการบรรพชาสามเณร โครงการกองทัพไทยด้านภัยยาเสพติด	๘๙

๔๕	๓๐ มี.ค. - ๑ เม.ย.	โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น จ.ขอนแก่น	๓๐
๕๐	๑ - ๓ เมษายน	คณะเจ้าหน้าที่โรงแรมโฆษะ จ.ขอนแก่น	๑๐๑
๕๑	๖ - ๑๓ เมษายน	โครงการแสงธรรมนำชีวิต (ผู้ใหญ่)	๑๒๕
๕๒	๑๓ - ๑๕ เมษายน	โครงการแสงธรรมนำชีวิต ครุฑธรรม (อายุ ๖ - ๑๑ ปี)	๑๕๓
๕๓		คณะผู้ปกครองเข้าร่วมโครงการครุฑธรรม	๓๐
๕๔	๑๓ - ๑๘ เมษายน	ประชุมวิทยากร กองทัพอธรรม กองทัพไทยด้านภัยยาเสพติด	
		ประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๒๐
๕๕	๒๑ - ๒๘ เมษายน	โครงการแสงธรรมนำชีวิต (เยาวชนอายุ ๑๒ ปีขึ้นไป)	๒๔๓
๕๖	๒๑ - ๒๘ เมษายน	โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน โรงพยาบาลขอนแก่น	๖
๕๗	๒๕ เม.ย. - ๒ พ.ค.	เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลร้อยเอ็ด	
๕๘	๔ - ๕ พฤษภาคม	โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล ชุดที่ ๑	๔๔๖
๕๙	๕ - ๑๔ พฤษภาคม	โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล ชุดที่ ๒	๔๒๘
๖๐	๑๔ - ๑๗ พฤษภาคม	โรงเรียนสาธิตศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๒๔๘
๖๑	๑๗ - ๒๐ พฤษภาคม	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตขอนแก่น รุ่น ๑	๔๗๖
๖๒	๒๐ - ๒๔ พฤษภาคม	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตขอนแก่น รุ่น ๒	๕๓๕
๖๓	๒๑ - ๒๔ พฤษภาคม	วิทยาลัยอาชีวศึกษา จ.ขอนแก่น	๕๖
๖๔	๒๔ - ๒๕ พฤษภาคม	โรงเรียนบ้านท่าศาลา	๒๐
๖๕	๒๗ - ๒๙ พฤษภาคม	เทคโนโลยีพณิชการ อ.พล จ.ขอนแก่น	๑๘๒
๖๖	๒๕ พ.ค. - ๒ มิ.ย.	โรงเรียนบรบือวิทยาคาร อ.บรบือ จ.มหาสารคาม	๓๕๕
๖๗	๒ - ๔ มิถุนายน	สถาบันราชภัฏพระนคร: (ศูนย์การศึกษาเทคโนโลยี)	๑๑๘
๖๘	๖ - ๘ มิถุนายน	วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย จ.ขอนแก่น	๑๖๘
๖๙	๗ - ๑๐ มิถุนายน	โรงเรียนค่ายประจักษ์วิทยาคม	๒๑๒
๗๐	๑๑ - ๑๓ มิถุนายน	คณะครูฝึกแพทย์แผนไทย	๗๖
๗๑	๑๓ - ๑๘ มิถุนายน	โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล จ.อุดรธานี	๗๕๒
๗๒	๑๕ - ๒๑ มิถุนายน	โรงเรียนคงใหญ่วิทยาคมรัชมังคลาภิเษก จ.มหาสารคาม	๔๓๓
๗๓	๒๑ - ๒๕ มิถุนายน	โรงเรียนบ้านไผ่ จ.ขอนแก่น	๔๗๕

๗๔	๒๕ - ๒๕ มิถุนายน	โรงเรียนม่วงหวานพัฒนาศึกษา ม.ต้น	๑๒๘
๗๕	๒๕ - ๒๘ มิถุนายน	โรงเรียนน้ำพองประชานุกูล ป.๔ - ๖	๑๗๗
๗๖	๒๖ - ๒๕ มิถุนายน	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	๖๖
๗๗	๒ - ๖ กรกฎาคม	โรงเรียนนครขอนแก่น ม.๔ จ.ขอนแก่น	๑๓๓
๗๘	๒ - ๖ กรกฎาคม	โรงเรียนเชิงพิงพัฒนวิทย์ จ.อุดรธานี	๑๐๓
๗๙	๔ - ๖ กรกฎาคม	สนง.สาธารณสุข จ.มุกดาหาร	๒๐
๘๐	๖ - ๘ กรกฎาคม	ชมรมจริยธรรม โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น	๔๖
๘๑	๘ - ๑๒ กรกฎาคม	สถาบันราชภัฏมหาสารคาม จ.มหาสารคาม	๕๔
๘๒	๑๒ - ๑๔ กรกฎาคม	พนักงานโรงแรมโฆมะ จ.ขอนแก่น	๕๘
๘๓	๑๕ - ๑๕ กรกฎาคม	ข้าราชการตำรวจ ๔ จ.ขอนแก่น (สายงานธุรการ)	๑๑๕
๘๔	๑๕ - ๑๕ กรกฎาคม	ชมรมครูจริยธรรม สปอ.บรบือ จ.มหาสารคาม	๑๖๐
๘๕	๑๕ - ๑๕ กรกฎาคม	เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลบ้านฝาง จ.ขอนแก่น	๓
๘๖	๑๗ - ๑๕ กรกฎาคม	โรงเรียนยางวิทยาคม จ.มหาสารคาม	๑๑๕
๘๗	๑๕ - ๒๒ กรกฎาคม	โรงเรียนเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น	๑๘๕
๘๘	๒๕-ก.ค.-๐๘	โรงเรียนโนนทองห้วยบาก	๘๐
๘๙	๒๖ - ๒๘ กรกฎาคม	วิทยาลัยอาชีวศึกษา จ.ขอนแก่น	๒๕๘
๙๐	๒๕-ก.ค.-๐๘	โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จ.ขอนแก่น	๓๐๓
๙๑	๒๕ ก.ค.- ๓ ส.ค.	โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย ม.๔ จ.ขอนแก่น	๓๐๐
๙๒	๓ - ๕ สิงหาคม	โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม	๘๕
๙๓	๓ - ๕ สิงหาคม	โรงเรียนสังกัดสทวิทยาเขตบ้านฝาง อุบลรัตน์ จำนวน ๗ โรงเรียน	๑๖๔
๙๔	๕ - ๘ สิงหาคม	วิทยาลัยอาชีพกระนวน จ.ขอนแก่น	๓๒๖
๙๕	๗ - ๑๓ สิงหาคม	โรงเรียนเชิงขี้เหล็กพิทยาคม	๒๕๖
๙๖	๗ - ๑๓ สิงหาคม	กองพันทหารราบที่ ๒ กรมทหารราบที่ ๘ ค่ายมเหล็กดี พลเสนา อ.ชมแพ จ.ขอนแก่น	๕
๙๗	๑๐ - ๑๒ สิงหาคม	โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน	๑๔๕
๙๘	๑๖ - ๑๘ สิงหาคม	โรงเรียนขามแก่นนครวิทยาลัย ม.๔	๕๑๕
๙๙	๑๕ - ๒๔ สิงหาคม	โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย	๓๕๒
๑๐๐	๒๖ - ๒๘ สิงหาคม	โรงเรียนน้ำพองศึกษา จ.ขอนแก่น	๒๑๒
๑๐๑	๒๖ - ๓๐ สิงหาคม	โรงเรียนหนองกุงวิทยาการ จ.ขอนแก่น	๖๗

๑๐๒	๓๐ ส.ค. - ๑ ก.ย.	สปอ.ภูเวียง อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น	๓๑๖
๑๐๓	๖ - ๘ กันยายน	ชมรมพุทธศาสตร์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต จ.ขอนแก่น	๔๕
๑๐๔	๖ - ๘ กันยายน	ชมรมแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๑๒
๑๐๕	๑๑ - ๑๓ กันยายน	โรงเรียนเทศบาลคุ้มหนองคู จ.ขอนแก่น	๒๒๘
๑๐๖	๑๖ - ๒๒ กันยายน	ข้าราชการครู สปอ.ขอนแก่น	๑๕๓
๑๐๗	๑๕ - ๒๑ กันยายน	เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จ.มุกดาหาร	๕
๑๐๘	๒๗ - ๓๐ กันยายน	วิทยาลัยสาธารณสุขสิรินธร จ.ขอนแก่น	๓๒๕
๑๐๙	๑ - ๕ ตุลาคม	โรงเรียนกัลยาณวัตร จ.ขอนแก่น ชุดที่ ๑	๓๓๑
๑๑๐	๖ - ๑๐ ตุลาคม	โรงเรียนกัลยาณวัตรจ.ขอนแก่น ชุดที่ ๒	๒๘๐
๑๑๑	๗ - ๑๓ ตุลาคม	ชมรมพุทธศาสตร์ สถาบันราชมงคล จ.ขอนแก่น	๒๔
๑๑๒	๑๑ - ๑๓ ตุลาคม	พนักงานโรงแรมโฆมะ จ.ขอนแก่น	๑๑๕
๑๑๓	๑๕ - ๒๒ ตุลาคม	อบรม "โครงการวิปัสสนาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต"	๑๐๘
๑๑๔	๒๒ - ๒๘ ตุลาคม	โรงเรียนเทคโนโลยีพลพัฒนวิชาการ (ปวชพ)	๔๓๒
๑๑๕	๒๒ - ๒๖ ตุลาคม	คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๒๕
๑๑๖	๒๒ - ๒๘ ตุลาคม	โรงเรียนเปือยน้อย จ.ขอนแก่น	๑๑
๑๑๗	๒๘ ต.ค. - ๒ พ.ย.	โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย	๘๓
๑๑๘	๑๑ - ๑๕ พฤศจิกายน	โรงเรียนบ้านหนองหิน	๕๕
๑๑๙	๑๑ - ๑๕ พฤศจิกายน	โรงเรียนมิ่งเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น	๔๐๔
๑๒๐	๑๘ - ๒๑ พฤศจิกายน	โรงเรียนบ้านลำโรง	๖๔
๑๒๑	๒๒ - ๒๔ พฤศจิกายน	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๕๔
๑๒๒	๒๒ - ๒๔ พฤศจิกายน	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๑๖
๑๒๓	๒๒ - ๒๔ พฤศจิกายน	พนักงานโรงแรมโฆมะ จ.ขอนแก่น	๗๓
๑๒๔	๒๒ - ๒๔ พฤศจิกายน	โรงพยาบาลแม่และเด็กเมืองพล จ.ขอนแก่น	๘

๑๒๕	๒๕ พ.ย. - ๑ ธ.ค.	สถาบันราชภัฏมหาสารคาม จ.มหาสารคาม	๓๕
๑๒๖	๕ - ๑๓ ธันวาคม	อุปสมบทเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	๖๓
๑๒๗	๑๖ - ๒๑ ธันวาคม	โรงเรียนขอนแก่นพัฒนาศึกษา จ.ขอนแก่น	๕๒๒
๑๒๘	๒๐ - ๒๓ ธันวาคม	โรงเรียนสนามบิน จ.ขอนแก่น	๔๑๗
๑๒๙	๒๑ - ๒๓ ธันวาคม	โรงเรียนคอนยาง จ.ขอนแก่น	๖๗
	รวม	(สองหมื่นหนึ่งพันสามสิบเอ็ดคน)	๒๑,๐๓๑

รวมยอดผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติธรรมพัฒนาจิต ประจำปี พศ. ๒๕๔๕
ทั้งสิ้น ๑๒๙ คณะ ๒๑,๐๓๑ คน (สองหมื่นหนึ่งพันสามสิบเอ็ดคน)

หมายเหตุ*การจัดโครงการอบรมปฏิบัติธรรมนอกสถานที่ โดยคณะวิทยากรของศูนย์ฯ

รายการบริจาคข่าวสารของ พระเทพสิงหนุราจารย์
ตั้งแต่ พุทธศักราช ๒๕๔๐ ถึง พฤษภาคม ๒๕๔๖

วัน เดือน ปี	สถาบัน	จุดประสงค์	จำนวน (กระสอบ)
วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๔๐	วัดสร้อยสังข์สถิตย์ อ.เมือง จ.ชัยนาท	เลี้ยงภิกษุ - สามเณร	๒
วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๔๑	สำนักงานลูกเสือชาวบ้าน อ.เมืองสิงห์บุรี	อบรมลูกเสือชาวบ้าน	๒
วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๔๑	อำเภอพรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	อบรมลูกเสือชาวบ้าน	๓
วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๔๑	ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อ.โคกสำโรง จ.ลพบุรี	อบรมส่งเสริมคุณภาพชีวิต	๑
วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๔๑	โรงเรียนวัดพรหมเทพาวาส อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๑
วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๔๑	โรงเรียนวัดสว่างอ.โพธิ์ทอง จ.อ่างทอง	โครงการอาหารกลางวัน	๑
วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๔๑	โรงเรียนด่านช้าง อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี	แข่งขันวงดุริยางค์	๒
วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๔๑	วัดพรหมนิมิตร องบางซ้าย จ.อยุธยา	เลี้ยงภิกษุ - สามเณร	๒
วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๔๑	โรงเรียนวัดพรหมเทพาวาส อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๑
วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๔๑	สำนักงานประถมศึกษา อ.พรหมบุรี สิงห์บุรี	งานวันประถมศึกษา	๒
วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๔๑	วัดสุวรรณวราราม อ.อุทัย จ.สุพรรณบุรี	ทอดผ้าป่า	๓
วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๔๑	วัดสุวรรณวราราม อ.อุทัย จ.สุพรรณบุรี	งานประจำปี	๒

วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๔๑	วัดพรหมนิมิตร อ.บางซ้าย จ.อยุธยา	งานประจำปี	๓
วันที่ ๑๔ มกราคม ๔๑	โรงเรียนวัดอัมพวา อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	ค่ายลูกเสือ เนตรนารี	๒
วันที่ ๕ มีนาคม ๔๑	โรงเรียนวัดหลวงพ่ोजิเยว บ้านแพรก พระนครศรีอยุธยา	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๖ มกราคม ๔๒	โรงเรียนบ้านเป็งวิทยา อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	แข่งขันกีฬา	๑
วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๔๒	วัดไชโยวรวิหาร อ.ไชโย จ.อ่างทอง	กีฬาวิทยาลัยพลศึกษา	๑๐
วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๔๒	อำเภอพรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	อบรมลูกเสือชาวบ้าน	๒
วันที่ ๖ มิถุนายน ๔๒	วัดพรหมนิมิตร อ.บางซ้าย จ.อยุธยา	เลี้ยงภิกษุ - สามเณร	๒
วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๔๒	โรงเรียนวัดสว่า อ.โพธิ์ทอง จ.อ่างทอง	โครงการอาหารกลางวัน	๑
วันที่ ๒ มิถุนายน ๔๒	โรงเรียนวัดดอนสมอ อ.ท่าช้าง จ.สิงห์บุรี	พิธีไหว้ครู	๑
วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๔๒	วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดอ่างทอง	การแข่งขันกีฬาวิทยาลัยฯ	๑๐
วันที่ ๒๑ มีนาคม ๔๒	วัดพรหมนิมิตร อ.บางซ้าย จ.อยุธยา	งานฉลองกุฏิสงฆ์	๒
วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๔๒	วัดสุวรรณวราราม อ.อุทัย จ.สุพรรณบุรี	เลี้ยงภิกษุ - สามเณร	๒
วันที่ ๒๕ กันยายน ๔๒	วัดสุวรรณวราราม อ.อุทัย จ.สุพรรณบุรี	ทอดผ้าป่า	๕
วันที่ ๗ กันยายน ๔๒	โรงเรียนวัดสว่า อ.โพธิ์ทอง จ.อ่างทอง	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๗ กรกฎาคม ๔๒	สำนักงานการประถมศึกษา อ.โพธิ์ทอง จ.อ่างทอง	งานแข่งขันกีฬา	๒
วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๔๒	วัดสุวรรณวราราม อ.อุทัย จ.สุพรรณบุรี	เลี้ยงภิกษุ - สามเณร	๑
วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๔๒	วัดไพรงาม อ.ห้วยกระเจา จ.กาญจนบุรี	เลี้ยงภิกษุ - สามเณร	๑

วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๕๒	วัดพรหมนิมิตร องบางซ้าย จ.อยุธยา	งานประจำปี	๒
วันที่ ๑ พฤษภาคม ๕๒	วัดพรหมบุรี อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	เลี้ยงภิกษุ - สามเณร	๒
วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๕๓	วัดพระแก้ว อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	งานลอยกระทง	๑
วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๕๓	โรงเรียนวัดกระดังง์ อ.เมือง จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๑
วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๕๓	โรงเรียนวัดท่า อ.ป่าโมก จ.อ่างทอง	โครงการอาหารกลางวัน	๑
วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๕๓	โรงเรียนนิคมมิตรวิทยาการ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	โครงการอาหารกลางวัน	๒๕
วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๕๓	โรงเรียนวัดโพธิ์ศรี อ.ท่าช้าง จ.ลพบุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๕๓	วัดทุ่งกระถิน อ.สรรคบุรี จ.ชัยนาท	ทอดผ้าป่า	๓
วันที่ ๗ กันยายน ๕๓	โรงเรียนวัดแจ้ง อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๑
วันที่ ๗ กันยายน ๕๓	โรงเรียนวัดโพธิ์ทะเลสามัคคี อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๑
วันที่ ๗ กันยายน ๕๓	โรงเรียนบ้านป่าเขว้า กลุ่มดงดินแดง อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๕๓	วัดหัวโพ อ.บางแพ จ.ราชบุรี	ทอดผ้าป่า	๔
วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๕๓	โรงเรียนเทศบาล ๓ วัดคลองสายบัว อ.เมือง จ.ลพบุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๓
วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๕๓	วัดชัยมงคล อ.อุทัย จ.สุพรรณบุรี	ทอดผ้าป่า	๒
วันที่ ๗ กรกฎาคม ๕๓	โรงเรียนเทศบาล ๓ วัดคลองสายบัว อ.เมือง จ.ลพบุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๓
วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๕๓	โรงเรียนวัดดาวเรือง อ.บางระจัน จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๕๓	วัดพรหมนิมิตร องบางซ้าย จ.อยุธยา	เลี้ยงภิกษุ - สามเณร	๓

วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๔๓	โรงเรียนค่ายบางระจัน ต.บางระจัน จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๔๓	โรงเรียนบ้านป่าเขว้า กลุ่มดงดินแดง อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๓
วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๔๓	วัดเสาร้อยต้นสุวรรณคีรี บ้านพระเจดีย์สามองค์	เลี้ยงศิษย์ - สามเณร	๖
วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๔๓	วัดไพรงาม กิ่งอ.ห้วยกระเจา จ.กาญจนบุรี	เลี้ยงศิษย์ - สามเณร	๕
วันที่ ๒๕ เมษายน ๔๓	สำนักสงฆ์ฉัตรทองค้ำ อ.อุทุมพร จ.สุพรรณบุรี	ทอดผ้าป่า	๒
วันที่ ๒๖ เมษายน ๔๓	วัดพรหมนิมิตร องบางซ้าย จ.อยุธยา	ทอดผ้าป่า	๒
วันที่ ๒๗ เมษายน ๔๓	วัดไพรงาม กิ่งอ.ห้วยกระเจา จ.กาญจนบุรี	ทอดผ้าป่า	๓
วันที่ ๒๘ เมษายน ๔๓	สำนักสงฆ์บึงกระเทียม อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี	ทอดผ้าป่า	๓
วันที่ ๒๙ เมษายน ๔๓	โรงเรียนเสนาธิการทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพฯ	การฝึกในพื้นที่ภาคเหนือ	๒
วันที่ ๓๐ มกราคม ๔๔	วัดหนองอัมภอนีน อ.เลาขวัญ จ.กาญจนบุรี	ทอดผ้าป่า	๒
วันที่ ๓๑ มกราคม ๔๔	โรงเรียนบ้านป่าเขว้า กลุ่มดงดินแดง อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๓๒ พฤษภาคม ๔๔	โรงเรียนบ้านบางจิก อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๓๓ พฤษภาคม ๔๔	โรงเรียนบ้านป่าเขว้า กลุ่มดงดินแดง อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๓๔ พฤษภาคม ๔๔	โรงเรียนพรหมวิทยาคาร อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒

๔๔			
วันที่ ๒๘ พฤษภาคม			
๔๔	โรงเรียนวัดช่องฝัก อ.โพธิ์ทอง จ.อ่างทอง	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๔๔	โรงเรียนวัดสว่า อ.โพธิ์ทอง จ.อ่างทอง	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๔๔	โรงเรียนวัดคลองกระเบ อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๔๔	วัดหนองเข้จันทาราม อ.บ่อพลอย จ.กาญจนบุรี	เลี้ยงภิกษุ - สามเณร	๒
วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๔๔	โรงเรียนวัดการ้อง อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๑
วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๔๔	โรงเรียนบ้านป่าเขว้า กลุ่มคงดินแดง อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๔๔	โรงเรียนวัดท่าอิฐ อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๑
วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๔๔	โรงเรียนวัดคอนเจดีย์ อ.บางระจัน จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๓
วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๔๔	วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี	อบรมคุณธรรมฯ	๒
วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๔๔	โรงเรียนวัดค่าง อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๑๗ กันยายน ๔๔	โรงเรียนศรีอุดมวิทยา อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๑
วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๔๔	ชมรมอาสาสมัครประชาสงเคราะห์จังหวัดสิงห์บุรี	กิจกรรมวันสังคมสงเคราะห์	๓
วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน			
๔๔	โรงเรียนเทศบาล ๓ วัดคลองสาขบ อ.เมือง จ.ลพบุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๔๔	โรงเรียนวัดค่าง อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๔๔	กลุ่มโรงเรียนบ้านเป็ง อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	แข่งขันกีฬา	๓

วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๔๔	หน่วยปฏิบัติการพิเศษ ตำรวจภูธรจังหวัดสิงห์บุรี	หน่วยปฏิบัติการพิเศษ	๑
วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๔๔	วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี	แข่งขันกีฬาภายใน	๖
วันที่ ๘ มกราคม ๔๕	โรงเรียนวัดกลางชนรินทร์ ต.บ้านแป้ง จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๘ มกราคม ๔๕	โรงเรียนวัดดอกระเบ อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๔๔	โรงเรียนเทศบาล ๓ วัดคลองสายบัว อ.เมือง จ.ลพบุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๔๔	โรงเรียนบ้านบางจิก อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๑
วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๔๔	โรงเรียนเทศบาล ๓ วัดคลองสายบัว อ.เมือง จ.ลพบุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๔ ธันวาคม ๔๔	วัดคาทอติ์ พระนามกรเยซู อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	วันคริสตมาส	๒
วันที่ ๑ มกราคม ๔๕	โรงเรียนพรหมวิทยาคาร อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๓
วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๔๕	โรงเรียนวัดปลาไหล อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๓
วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๔๕	โรงเรียนวัดอัมพวัน อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๑๐
วันที่ ๑ เมษายน ๔๕	ตำรวจภูธรจังหวัดสิงห์บุรี	หน่วยปฏิบัติการพิเศษ	๒
วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๔๕	วัดคงพิบูล ต.ยางนอน อ.เดิมบางนางบวช จ.สุพรรณบุรี	ทอดผ้าป่า	๒
วันที่ ๓ มิถุนายน ๔๕	โรงเรียนวัดศรีโพธิ์ อ.ท่าช้าง จ.ลพบุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๕
วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๔๕	โรงเรียนบ้านบางจิก อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๑
วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๔๕	วัดกัญญามณีธรรม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี	ทอดผ้าป่า	๒

วันที่ ๖ มิถุนายน ๔๕	โรงเรียนบ้านป่าเขว้า กลุ่มดงดินแดง อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๔๕	วัดพระนอน ต.ทับยา อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	เลี้ยงภิกษุ - สามเณร	๑๐
วันที่ ๖ มิถุนายน ๔๕	โรงเรียนวัดสว่า อ.โพธิ์ทอง จ.อ่างทอง	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๔๕	ชมรมตระกร้อสิงห์บุรี	กีฬาต่อต้านยาเสพติด	๒
วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๔๕	ตำรวจภูธรจังหวัดสิงห์บุรี	หน่วยปฏิบัติการพิเศษ	๖
วันที่ ๑ กรกฎาคม ๔๕	วัดหนองฝ้ายเล็ก อ.เลาขวัญ จ.กาญจนบุรี	ทอดผ้าป่า	๒
วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๔๕	โรงเรียนวัดยาง อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๓
วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๔๕	วัดวังกุ่ม อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี	ทอดผ้าป่า	๓
วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๔๕	วัดวังกุ่มอ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี	บวชพรหมปฏิบัติธรรม	๓
วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๔๕	วัดโพธิ์ประสิทธิ์ อ.ลาดบัวหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา	ทอดผ้าป่า	๒
วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๔๕	โรงเรียนสามัคคีวิทยาอ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๓
วันที่ ๑ สิงหาคม ๔๕	วัดหนองฝ้ายเล็กอ.เลาขวัญ จ.กาญจนบุรี	เลี้ยงภิกษุ - สามเณร	๓
วันที่ ๒ สิงหาคม ๔๕	สำนักงานการประถมศึกษา อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	จัดงานสิงห์บุรีเบิกฟ้าฯ	๑
วันที่ ๕ สิงหาคม ๔๕	วัดช่องสารการ อ.ห้วยกระเจา จ.กาญจนบุรี	เลี้ยงภิกษุ - สามเณร	๒
วันที่ ๘ สิงหาคม ๔๕	ตำรวจภูธรอำเภอพรหมบุรี สิงห์บุรี	อาหารเลี้ยงนักเรียน	๖

วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๔๕	ศูนย์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ถ้ำพระผางาม เชียงราย	เลี้ยงภิกษุ - สามเณร	๑๕
วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๔๕	โรงเรียนสามัคคีวิทย อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๔๕	วัดหนองโกสูง อ.ดอนเจดีย์ จ.สุพรรณบุรี	ทอดผ้าป่า	๓
วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๔๕	โรงเรียนวัดสว่า อ.โพธิ์ทอง จ.อ่างทอง	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๔๕	โรงเรียนบ้านบางจิก อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๑
วันที่ ๖ กันยายน ๔๕	โรงเรียนวัดยาง อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๓
วันที่ ๗ กันยายน ๔๕	สถานีตำรวจภูธร อำเภอเมืองสิงห์บุรี	ชมรมตระกร้อ	๒
วันที่ ๔ ตุลาคม ๔๕	วัดหนองฝ้ายเถี อ.เลาขวัญ จ.กาญจนบุรี	ทอดผ้าป่า	๓
วันที่ ๗ ตุลาคม ๔๕	ประชาชน หมู่ ๕ ต.ช้าง อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	น้ำท่วม	๑๐
วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๔๕	องค์การบริหารส่วนตำบลอินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	น้ำท่วม	๒๐
วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๔๕	ประชาชน หมู่ ๕ ต.ช้าง อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	น้ำท่วม	๑๒
วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๔๕	โรงเรียนวัดคุ่มहु อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๔
วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๔๕	วัดโคกหิรัญ อ.บางบาล จ.พระนครศรีอยุธยา	ทอดผ้าป่า	๒
วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๔๕	วัดหนองโกสูง อ.ดอนเจดีย์ จ.สุพรรณบุรี	ทอดผ้าป่า	๒
วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๔๕	โรงเรียนบ้านบางจิก อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๔๕	วัดบ่อเงิน อ.ห้วยกระเจา จ.กาญจนบุรี	ทอดผ้าป่า	๒
วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๔๕	วัดหนองฝ้ายเถี อ.เลาขวัญ จ.กาญจนบุรี	ทอดผ้าป่า	๖

วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๔๕	ประชาชน หมู่ ๕ ต.ช้าง อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	น้ำท่วม	๑๕
วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๔๕	โรงเรียนนิคมมิตรวิทยาการ อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	โครงการอาหารกลางวัน	๓
วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๔๕	สำนักงานกลุ่มโรงเรียนไตรภูมิ ค่ายลูกเสือ เนตรนารี อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	๖	
วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๔๕	โรงเรียนเทศบาล ๓ วัดคลองสายบัว อ.เมือง จ.ลพบุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๔๕	วัดหนองกระหนาก อ.เดาขันธ์ จ.กาญจนบุรี	ทอดผ้าป่า	๒
วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๔๕	วัดเขาดินสอสามัคคีธรรม อ.ห้วยกระเจา จ.กาญจนบุรี	เลี้ยงภิกษุ - สามเณร	๓
วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๔๕	โรงเรียนบ้านป่าเขว้า กลุ่มดงดินแดง อ.หนองม่วง จ.ลพบุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๕ เมษายน ๔๖	สำนักงานเทศบาล ต.ปากบาง จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๔๖	โรงเรียนวัดโพธิ์ศรี อ.ท่าเรือ จ.ลพบุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๔๖	โรงเรียนพรหมวิทยาการ อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๒๐ มีนาคม ๔๖	โรงเรียนวัดล่องกระเบา อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๓
วันที่ ๖ เมษายน ๔๖	สำนักสงฆ์เขาพานทอง อ.บ่อพลอย จ.กาญจนบุรี	ทอดผ้าป่า	๒
วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๔๖	วัดบ่อเงิน อ.ห้วยกระเจา จ.กาญจนบุรี	ทอดผ้าป่า	๒

วันที่ ๘ มกราคม ๔๖	โรงเรียนวัดกลางชนรินทร์ ต.บ้านแป้ง จ.สิงห์บุรี	อาหารเลี้ยงวันเ็้	๒
วันที่ ๑ มกราคม ๔๖	สำนักสงฆ์เขาพานทอง อ.บ่อพลอย จ.กาญจนบุรี	ทอดผ้าป่า	๒
วันที่ ๓๐ มกราคม ๔๖	โรงเรียนวัดสว่า อ.โพธิ์ทอง จ.อ่างทอง	โครงการอาหารกลางวัน	๑๕
วันที่ ๑๓ มกราคม ๔๖	วัดหนองฝ้ายเล็ก อ.เลาขวัญ จ.กาญจนบุรี	เลี้ยงภิกษุ - สามเณร	๒
วันที่ ๑ มกราคม ๔๖	สำนักสงฆ์เขาพานทอง อ.บ่อพลอย จ.กาญจนบุรี	ทอดผ้าป่า	๓
วันที่ ๒๐ มกราคม ๔๖	โรงเรียนบ้านบางจิก อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๑
วันที่ ๕ มีนาคม ๔๖	วัดจอมเกษ อ.บางปะหัน จ.พระนครศรีอยุธยา	ทอดผ้าป่า	๒
วันที่ ๕ พฤษภาคม ๔๖	โรงเรียนวัดดง อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๔๖	โรงเรียนวัดคีม อ.บางระจัน จ.สิงห์บุรี	โครงการอาหารกลางวัน	๒
วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๔๖	พุทธนิคม ต.ลาดปากบาง จ.สิงห์บุรี	อบรมธรรมทายาท	๒
รวมทั้งสิ้น ๔๖๕ กระสอบ			

การทำบุญบริจาคข้าวสารเป็นบุญกุศลหนึ่งในหลายอย่างที่หลวงพ่อ

ได้ทำมาเป็นเวลานานแล้ว แต่เพิ่งมีการบันทึกรวบรวมไว้ตั้งแต่ปี

พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นต้นมา

ภาคศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน

พระครูวินัยธรธีรวัฒน์ ฐานุตโตโร
ได้รับปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ท่านพระครูวินัยธรธีรวัฒน์ ฐานุตโตโร ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน จอนแก่น ได้เข้าศึกษา ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๒ ในคณะพุทธศาสตร์และสำเร็จการศึกษาเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ รวมระยะเวลา ๔ ปี โดยท่านได้เข้ารับปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิตจากสมเด็จพระพุทธอาจารย์(เถียว อุปะโธ) ผู้แทนองค์สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ณ หอประชุมพุทธมณฑล ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในวันอาทิตย์ที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และในปีพุทธศักราช ๒๕๔๖ นี้ท่านพระครูวินัยธรธีรวัฒน์ ได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ของคณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ณ วัดธาตุ จังหวัดขอนแก่น

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์แห่งคณะสงฆ์ไทย ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ได้ทรงสถาปนาขึ้น ณ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นสถาบันการศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๓๒ เริ่มเปิดดำเนินการศึกษาเป็นรูปแบบของมหาวิทยาลัย เพื่อปีพุทธศักราช ๒๔๕๐ เป็นต้นมา ในปี ๒๕๔๐ รัฐสภาได้ตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ให้มีสถานะเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ในกำกับของรัฐบาล ปัจจุบันนี้มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมีวิทยาเขตหลายแห่งทั่วประเทศ

**จำนวนผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติการธรรมพัฒนาจิต
ของ ศูนย์ปฏิบัติการธรรมสวนเวฬุวัน จังหวัดขอนแก่น
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๕**

ที่	วันที่เข้าอบรม	คณะ/กลุ่ม	รวม (คน)
๑	๒ มกราคม	ผู้ป่วยศูนย์บำบัดยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๔๑
๒	๑๔-๑๕ มกราคม	โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จ.ขอนแก่น	๑๕๖
๓	๑๔-๑๘ มกราคม	สถาบันราชภัฏเลย นักศึกษาชั้น ป.โท	๒๑๕
๔	๑๖ มกราคม	ผู้ป่วยศูนย์บำบัดยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๓๖
๕	๑๘-๒๑ มกราคม	โรงเรียนกลุ่มบ้านสำราญ อ.เมือง จ.ขอนแก่น ป. ๕-๖	๒๔๕
๖	๑๘-๒๑ มกราคม	โรงเรียนมัธยมภูษังพัฒนวิทย์ .กาฬสินธุ์	๘๕
๗	๑๘-๒๑ มกราคม	สถาบันราชภัฏเลย(รุ่น กศ.บป.)	๘๑
๘	๒๑-๒๓ มกราคม	เจ้าหน้าที่โรงแรมโฆยะ จ.ขอนแก่น	๘๕
๙	๒๓ มกราคม	ผู้ป่วยศูนย์บำบัดยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๕๐
๑๐	๒๕-๒๗ มกราคม	กลุ่มโรงเรียนม่วงหวาน จ.ขอนแก่น (ป.๕, ป.๖)	๒๓๔
๑๑	๒๕-๒๗ มกราคม	โรงเรียนมท่าพระวิทยายน อ.เมือง จ.ขอนแก่น	๕๐
๑๒	๒๕-๒๗ มกราคม	กลุ่มสาธารณสุขสุขุมชน จ.ขอนแก่น	๔๕
๑๓	๓๐ มกราคม	ผู้ป่วยศูนย์บำบัดยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๔๘
๑๔	๓๑-๒ กุมภาพันธ์	โรงเรียนน้ำพองประชานุกุล จ.ขอนแก่น	๑๔๔
๑๕	๒-๖ กุมภาพันธ์	โรงเรียนมิ่งเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น	๓๕๘
๑๖	๖-๑๐ กุมภาพันธ์	โรงเรียนมิ่งเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น	๒๑๖
๑๗	๖ กุมภาพันธ์	ผู้ป่วยศูนย์บำบัดยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๕๔
๑๘	๑๑-๑๖ กุมภาพันธ์	โรงเรียนตำรวจภูธร ๔	๑๕๓
๑๙	๑๓ กุมภาพันธ์	ผู้ป่วยศูนย์บำบัดยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๔๐
๒๐	๑๖-๑๘ กุมภาพันธ์	โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น จ.ขอนแก่น	๒๕
๒๑	๑๖-๑๗ กุมภาพันธ์	โรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคาร ม.๓ จ.กาฬสินธุ์	๒๔๑
๒๒	๑๘-๒๒ กุมภาพันธ์	โครงการอบรมครอบครัวลูกค้า ธ.ก.ส.	๑๕๓
๒๓	๑๙-๒๓ กุมภาพันธ์	โรงเรียนเวียงใหญ่วิทยาคม อ.เวียงใหญ่ จ.ขอนแก่น	๑๒๕
๒๔	๒๐ กุมภาพันธ์	ผู้ป่วยศูนย์บำบัดยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๕๓
๒๕	๒๑-๒๓ กุมภาพันธ์	โรงเรียนหนองเรือวิทยา ม.๓ จ.ขอนแก่น	๑๘๗
๒๖	๒๒-๒๖ กุมภาพันธ์	นักเรียน ม.ต้น (ขยายโอกาส) สปอ. โนนสะอาด	๒๕๔

๒๓	๒๒-๒๘ กุมภาพันธ์	นักเรียนประถม ๕-๖ สปอ. โนนสะอาด	๓๕๔
๒๔	๒๓-๒๕ กุมภาพันธ์	โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น	๒๓
๒๕	๒๕-๒๗ กุมภาพันธ์	กลุ่มพนักงานโรงแรมโฆษะ จ.ขอนแก่น	๑๐๓
๓๐	๒๖ กุมภาพันธ์	วันมาฆบูชา โรงเรียนเด็กตาบอด นำเด็กมาเข้าพิธีกรรมและเวียนเทียน	๑๑๐
๓๑	๒๖ กุมภาพันธ์	วันมาฆบูชา โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เด็กพิการ นำเด็กเข้าพิธีกรรมและเวียนเทียน	๓๘
๓๒	๒๗ กุมภาพันธ์	ผู้ป่วยศูนย์บำบัดยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๕๓
๓๓	๒๗-๑ มีนาคม	สำนักงานควบคุมความประพฤติ จ.ขอนแก่น	๖๓
๓๔	๒๘-๔ มีนาคม	โครงการอบรมครอบครัวลูกค้า ธ.ก.ส.	๒๕
๓๕	๒-๔ มีนาคม	ชมรมจริยธรรม โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น	๔๒
๓๖	๔-๖ มีนาคม	นักเรียนมัธยมในเขต อ.หนองเรือ จ.ขอนแก่น	๒๐๐
๓๗	๘-๑๐ มีนาคม	นักเรียนมัธยมในเขต อ.หนองเรือ จ.ขอนแก่น	๒๐๐
๓๘	๑๑-๑๓ มีนาคม	นักเรียนมัธยมในเขต อ.เวียงชัย จ.ขอนแก่น	๒๐๐
๓๙	๑๑-๑๕ มีนาคม	คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๑๑๓
๔๐	๑๔-๑๖ มีนาคม	นักเรียนมัธยมในเขต อ.หนองสองห้อง จ.ขอนแก่น	๒๕๐
๔๑	๑๘-๒๑ มีนาคม	นักเรียนมัธยมในเขต อ.หนองสองห้อง จ.ขอนแก่น	๒๕๐
๔๒	๑๙-๒๑ มีนาคม	อบรมค่ายพุทธธรรม ด้านยาเสพติดของนักเรียนในเขต อ.เมือง จ.ขอนแก่น	๑๕๐
๔๓	๒๑-๒๓ มีนาคม	นักเรียนมัธยมในเขต อ.หนองสองห้อง จ.ขอนแก่น	๒๕๐
๔๔	๒๒-๒๖ มีนาคม	คณะครูผู้ปกครอง โรงเรียนสนามบิน จ.ขอนแก่น	๔๔
๔๕	๒๓-๒๕ มีนาคม	ชมรมจริยธรรม โรงพยาบาลขอนแก่น	๔๓
๔๖	๒๓-๓๐ มีนาคม	คณะสาธารณสุข จ.ศรีสะเกษ	๑๒
๔๗	๒๖-๓๐ มีนาคม	คณะเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลบ้านฝาง จ.ขอนแก่น	๑๑
๔๘	๒๙-๑๓ เมษายน	โครงการบรรพชาสามเณร โครงการกองทัพไทยต้านภัยยาเสพติด	๘๕
๔๙	๓๐-๑ เมษายน	โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น	๓๐
๕๐	๑-๓ เมษายน	คณะเจ้าหน้าที่โรงแรมโฆษะ จ.ขอนแก่น	๑๐๑
๕๑	๖-๑๓ เมษายน	โครงการแสงธรรมนำชีวิต (ผู้ใหญ่)	๑๒๕
๕๒	๑๗-๑๙ เมษายน	โครงการแสงธรรมนำชีวิต ครุฑธรรม (อายุ ๖-๑๑ ปี)	๑๕๓
๕๓		คณะผู้ปกครองเข้าร่วมโครงการครุฑธรรม	๓๐
๕๔	๑๗-๑๘ เมษายน	ประชุมวิทยากร กองทัพบก กองทัพไทยต้านภัยยาเสพติด	๑๒๐

๕๕	๒๑-๒๘ เมษายน	ประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โครงการแสงธรรมนำชีวิต(เยาวชนอายุ ๑๒ ปีขึ้นไป)	๒๔๓
๕๖	๒๑-๒๘ เมษายน	โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน โรงพยาบาลขอนแก่น	๖
๕๗	๒๕-๒ พฤษภาคม	เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลร้อยเอ็ด	
๕๘	๔-๕ พฤษภาคม	โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล ชุดที่ ๑	๔๔๖
๕๙	๕-๑๔ พฤษภาคม	โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล ชุดที่ ๒	๔๒๘
๖๐	๑๔-๑๗ พฤษภาคม	โรงเรียนสาธิตศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๒๔๘
๖๑	๑๗-๒๐ พฤษภาคม	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตขอนแก่น รุ่น ๑	๔๗๖
๖๒	๒๐-๒๔ พฤษภาคม	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตขอนแก่น รุ่น ๒	๕๓๕
๖๓	๒๑-๒๔ พฤษภาคม	วิทยาลัยอาชีวศึกษา จ.ขอนแก่น	๕๖
๖๔	๒๔-๒๕ พฤษภาคม	โรงเรียนบ้านท่าศาลา	๒๐
๖๕	๒๗-๒๙ พฤษภาคม	เทคโนโลยีพลพัฒนวิชาการ อ.พล จ.ขอนแก่น	๑๘๒
๖๖	๒๕-๒ มิถุนายน	โรงเรียนบรบือวิทยาคาร อ.บรบือ จ.มหาสารคาม	๓๕๕
๖๗	๒-๔ มิถุนายน	สถาบันราชภัฏพระนคร(ศูนย์การศึกษาเทคโนโลยี)	๑๑๘
๖๘	๖-๘ มิถุนายน	วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย จ.ขอนแก่น	๑๖๘
๖๙	๗-๑๐ มิถุนายน	โรงเรียนค่ายประจักษ์วิทยาคม	๒๑๒
๗๐	๑๑-๑๓ มิถุนายน	คณะครูฝึกแพทย์แผนไทย	๗๖
๗๑	๑๓-๑๘ มิถุนายน	โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล จ.อุดรธานี	๗๕๒
๗๒	๑๕-๒๑ มิถุนายน	โรงเรียนคงใหญ่วิทยาคมรัชมังคลาภิเษก จ.มหาสารคาม	๔๓๓
๗๓	๒๑-๒๕ มิถุนายน	โรงเรียนบ้านไผ่ จ.ขอนแก่น	๔๗๕
๗๔	๒๕-๒๙ มิถุนายน	โรงเรียนม่วงหวานพัฒนศึกษา ม.ต้น	๓๒๘
๗๕	๒๕-๒๘ มิถุนายน	โรงเรียนน้ำพองประชานุกูล ๑.๔-๖	๑๗๓
๗๖	๒๗-๒๙ มิถุนายน	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	๖๖
๗๗	๒-๖ กรกฎาคม	โรงเรียนนครขอนแก่น ม. ๔ จ.ขอนแก่น	๑๓๓
๗๘	๒-๖ กรกฎาคม	โรงเรียนเชิงพิงพัฒนาวิทย์ จ.อุดรธานี	๑๐๓
๗๙	๔-๖ กรกฎาคม	สำนักงานสาธารณสุข จ.มุกดาหาร	๒๐
๘๐	๖-๘ กรกฎาคม	ชมรมจริยธรรม โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น	๔๖
๘๑	๘-๑๒ กรกฎาคม	สถาบันราชภัฏมหาสารคาม จ.มหาสารคาม	๕๔
๘๒	๑๒-๑๔ กรกฎาคม	พนักงานโรงแรมโฆมะ จ.ขอนแก่น	๕๘
๘๓	๑๕-๑๙ กรกฎาคม	ข้าราชการตำรวจภูธร๔ จ.ขอนแก่น (สายงานธุรการ)	๑๑๕
๘๔	๑๕-๑๙ กรกฎาคม	ชมรมครูจริยธรรม สปอ.บรบือ จ.มหาสารคาม	๑๖๐
๘๕	๑๕-๑๙ กรกฎาคม	เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลบ้านฝาง จ.ขอนแก่น	๓

๘๖	๑๓-๑๕ กรกฎาคม	โรงเรียนยางวิฑยาคม จ.มหาสารคาม	๑๑๕
๘๗	๑๕-๒๒ กรกฎาคม	โรงเรียนมิ่งเมือง จ.ขอนแก่น	๑๘๕
๘๘	๒๕ กรกฎาคม	โรงเรียนโนนทองห้วยบาก	๘๐
๘๙	๒๖-๒๘ กรกฎาคม	วิทยาลัยอาชีวศึกษา จ.ขอนแก่น	๒๕๘
๙๐	๒๕ กรกฎาคม	โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย	๓๐๓
๙๑	๒๕-๓ สิงหาคม	โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย ม.๔	๓๐๐
๙๒	๓-๕ สิงหาคม	โรงเรียนท่าขอนยางพิฑยาคม	๘๕
๙๓	๓-๕ สิงหาคม	โรงเรียนสังกัดสภวิทยาศษาเขตบ้านฝาง อุดรรัตน์ จำนวน๗ โรงเรียน	๑๖๔
๙๔	๕-๘ สิงหาคม	วิทยาลัยการอาชีพกระนวน จ.ขอนแก่น	๓๒๖
๙๕	๗-๑๓ สิงหาคม	โรงเรียนเชียงยืนพิฑยาคม	๒๕๖
๙๖	๗-๑๓ สิงหาคม	กองพันทหารราบที่ ๒ กรมทหารราบที่ ๘ ค่ายมเหล็กดี พลแสน อชุมแพ จ.ขอนแก่น	๕
๙๗	๑๐-๑๒ สิงหาคม	โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน	๑๔๕
๙๘	๑๖-๑๘ สิงหาคม	โรงเรียนขามแก่นนครวิทยาลัย ม.๔	๕๑๕
๙๙	๑๕-๒๔ สิงหาคม	โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย	๓๕๒
๑๐๐	๒๖-๒๘ สิงหาคม	โรงเรียนน้ำพองศึกษา จ.ขอนแก่น	๒๑๒
๑๐๑	๒๖-๓๐ สิงหาคม	โรงเรียนหนองกงวิทยาคาร จ.ขอนแก่น	๖๗
๑๐๒	๓๐-๑ กันยายน	สปอ.ภูเวียง อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น	๓๑๖
๑๐๓	๖-๘ กันยายน	ชมรมพุทธศาสตร์ การไฟฟ้าฝ้ายผลิต จ.ขอนแก่น	๔๕
๑๐๔	๖-๘ กันยายน	ชมรมแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๑๒
๑๐๕	๑๑-๑๓ กันยายน	โรงเรียนเทศบาลคุ้มหนองคู จ.ขอนแก่น	๒๒๘
๑๐๖	๑๖-๒๒ กันยายน	ข้าราชการครู สปจ.ขอนแก่น	๑๕๗
๑๐๗	๑๕-๒๑ กันยายน	เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จ.มุกดาหาร	๕
๑๐๘	๒๓-๓๐ กันยายน	วิทยาลัยสาธารณสุขสิรินธร จ.ขอนแก่น	๓๒๕
๑๐๙	๑-๕ ตุลาคม	โรงเรียนกัลยาคมวัดร เจอนแก่น ชุดที่ ๑	๓๓๑
๑๑๐	๖-๑๐ ตุลาคม	โรงเรียนกัลยาคมวัดร เจอนแก่น ชุดที่ ๒	๒๘๐
๑๑๑	๗-๑๓ ตุลาคม	ชมรมพุทธศาสตร์ สถาบันราชชมงคล จ.ขอนแก่น	๒๔
๑๑๒	๑๑-๑๓ ตุลาคม	พนักงานโรงแรมโฆมะ จ.ขอนแก่น	๑๑๕
๑๑๓	๑๕-๒๒ ตุลาคม	อบรม “โครงการวิปัสสนาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต”	๑๐๘
๑๑๔	๒๒-๒๘ ตุลาคม	โรงเรียนเทคโนโลยีพลฒิชยการ (ปวช.)	๔๓๒
๑๑๕	๒๒-๒๖ ตุลาคม	คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๒๕

๑๑๖	๒๒-๒๘ ตุลาคม	โรงเรียนเป็อยน้อย จ.ขอนแก่น	๑๑
๑๑๗	๒๘-๒ พฤศจิกายน	โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย	๘๓
๑๑๘	๑๑-๑๕ พฤศจิกายน	โรงเรียนบ้านหนองหิน	๕๕
๑๑๙	๑๑-๑๕ พฤศจิกายน	โรงเรียนเมือง จ.ขอนแก่น	๔๐๔
๑๒๐	๑๘-๒๑ พฤศจิกายน	โรงเรียนบ้านสำโรง	๖๔
๑๒๑	๒๒-๒๔ พฤศจิกายน	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๕๔
๑๒๒	๒๒-๒๔ พฤศจิกายน	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	๑๖
๑๒๓	๒๒-๒๔ พฤศจิกายน	พนักงานโรงแรมโฆษะ จ.ขอนแก่น	๗๓
๑๒๔	๒๒-๒๔ พฤศจิกายน	โรงพยาบาลแม่และเด็กเมืองพล จ.ขอนแก่น	๘
๑๒๕	๒๙-๑ ธันวาคม	สถาบันราชภัฏมหาสารคาม จมหาสารคาม	๓๕
๑๒๖	๕-๑๓ ธันวาคม	อุปสมบทเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ	๖๓
๑๒๗	๑๖-๒๑ ธันวาคม	โรงเรียนขอนแก่นพัฒนศึกษา จ.ขอนแก่น	๕๒๒
๑๒๘	๒๐-๒๒ ธันวาคม	โรงเรียนสนามบิน จ.ขอนแก่น	๔๑๓
๑๒๙	๒๑-๒๓ ธันวาคม	โรงเรียนคอนยาง จ.ขอนแก่น	๖๓
	รวม	(สองหมื่นหนึ่งพันสามสิบเอ็ดคน)	๒๑,๐๓๑

รวมยอดผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติธรรมพัฒนาจิต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๕
ทั้งสิ้น ๑๒๙ คณะ ๒๑,๐๓๑ คน (สองหมื่นหนึ่งพันสามสิบเอ็ดคน)

จำนวนผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติธรรม
 “กรรมฐานทั่วไป” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๕
 ของ ศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน จังหวัดขอนแก่น

เดือน	กรรมฐาน “ชาย”	กรรมฐาน “หญิง”	รวม
มกราคม	๑๘	๕๒	๑๑๐
กุมภาพันธ์	๒๔	๑๒๑	๑๔๕
มีนาคม	๓๔	๓๔	๖๘
เมษายน	๘๒	๓๐๑	๓๘๓
พฤษภาคม	๑๒๔	๖๔๔	๗๖๘
มิถุนายน	๑๐	๑๔๓	๑๕๓
กรกฎาคม	๕๘	๑๒๒	๑๘๐
สิงหาคม	๕๔	๑๕๕	๒๕๐
กันยายน	๒๕	๑๔๐	๑๖๕
ตุลาคม	๖๔	๒๕๓	๓๑๗
พฤศจิกายน	๒๕	๕๓	๗๘
ธันวาคม	๔๑	๑๖๒	๒๐๓
รวม	๕๖๓	๒,๒๖๐	๒,๘๒๔

สถิติผู้เข้ารับการอบรมพัฒนาจิต ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน
ณ ศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน จังหวัดขอนแก่น
ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๗ – ๒๕๔๕

ปี พ.ศ.	กรรมฐานทั่วไป (คน)	อบรมหมู่คณะ (คน)	รวม
๒๕๓๗	๒๓๖	-	๒๓๖
๒๕๓๘	๑,๑๖๕	๑,๕๒๕	๒,๖๙๐
๒๕๓๙	๒,๑๐๑	๒,๓๙๑	๔,๔๙๒
๒๕๔๐	๓,๔๗๖	๕,๗๙๔	๙,๒๗๐
๒๕๔๑	๒,๓๖๗	๑๑,๑๐๕	๑๓,๔๗๒
๒๕๔๒	๒,๑๕๕	๑๕,๓๒๘	๑๗,๔๘๓
๒๕๔๓	๒,๔๗๓	๑๖,๐๑๔	๑๘,๔๘๗
๒๕๔๔	๑,๘๐๘	๑๕,๒๙๒	๑๗,๑๐๐
๒๕๔๕	๒,๘๒๔	๒๑,๐๓๑	๒๓,๘๕๕
รวม	๑๘,๖๐๕	๘๘,๔๘๐	๑๐๗,๐๘๕

รวมผู้เข้ารับการอบรมพัฒนาจิต ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน
ของ ศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน จังหวัดขอนแก่น
ทั้งสิ้น ๑๐๗,๐๘๕ คน (หนึ่งแสนเจ็ดพันแปดสิบห้าคน)

พระครูวินัยธรธีรวัฒน์ ฐานุตโตโร
รับรางวัลเกียรติคุณดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๖
ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
จาก สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม

จากการที่ศูนย์ปฏิบัติธรรมสวนเวฬุวัน จังหวัดขอนแก่น ของพระเดชพระคุณพระเทพสิงหนราจารย์ (จรัญ ฐิตธมฺโม) ซึ่งมีพระครูวินัยธรธีรวัฒน์ ฐานุตโตโร ผู้อำนวยการศูนย์ เป็นผู้จัดการบริหารและดำเนินงานด้านการอบรมปฏิบัติธรรมให้กับเยาวชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ จนถึงปัจจุบัน ได้อบรมเยาวชนไปแล้วกว่าแสนคน โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่ไปกับการแก้ปัญหาสำคัญของเยาวชน คือปัญหาเรื่องยาเสพติด

ทางศูนย์ฯ โดยการนำของท่านพระครูวินัยธรธีรวัฒน์ ฐานุตโตโร ได้จัดทำโครงการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดหลายโครงการ ดังนี้

โครงการอบรมปฏิบัติธรรมพัฒนาจิตเป็นการป้องกันและฟื้นฟูด้านจิตใจ

โครงการบำบัดรักษาผู้สพยาเสพติดแบบจิตบำบัด

โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน สำหรับผู้ติดยาจากสถานบำบัดและสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก

โครงการค่ายพุทธธรรม ที่สนับสนุนให้สถานศึกษานำนักเรียนเข้าค่าย

โครงการอบรมครูอาสา (ครูกัลยาณมิตร)

และโครงการอบรมพระวิทยากรกองทัพธรรมกองทัพไทย

ด้วยผลงานที่สร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานและประสบผลสำเร็จอย่างดี ทำให้ได้รับการประกาศเกียรติคุณ จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม ให้เป็นองค์กรและบุคคลดีเด่น ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ประจำปี๒๕๕๖ และมีพิธีมอบโล่ประกาศเกียรติคุณ เข็มกัลยาณมิตร และเงินรางวัล เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ สโมสรตำรวจ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร โดยมี ฯพณฯ พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน